

โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

Causal Model of Students' Academic Achievement into Probation Status at

Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

เจตน์สฤษดิ์ สังขพันธ์

Jedsarid Sangkapan

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of

Master of Arts in Human and Social Development

Prince of Songkla University

2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

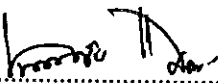
๒

เลขที่	LG395.564 1973 2554 ค.2
Bib Key	352572
	14 พ.ย. 2554

(1)

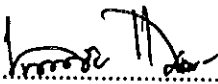
ชื่อวิทยานิพนธ์ โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ผู้เขียน นายเจตน์สฤณี สังขพันธ์
สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม

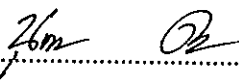
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

.....
(ดร.เกษตรชัย และหีม)

คณะกรรมการสอบ

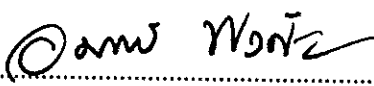

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร)

.....กรรมการ
(ดร.เกษตรชัย และหีม)

.....กรรมการ
(ดร.นุชนาถ คงช่วย)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และ
สังคม

.....

(ศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ หงศ์ดารา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์ โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่
ผู้เขียน นายเจตน์สตฤษฏ์ สังขพันธ์
สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม
ปีการศึกษา 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ ประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 2 -4 ที่อยู่ในภาวะรอพิณิจ และกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2553 จำนวน 366 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ได้จำนวน 200 คน แบ่งตามสัดส่วนของกลุ่มสาขาวิชาและชั้นปี เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากตัวอย่าง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ตรวจสอบความกลมกลืนจากการวิเคราะห์ห้อยค์ประกอบเชิงยืนยัน และวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลเชิงสาเหตุโดยใช้ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

ผลการวิจัย พบว่า

1. โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจตามสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่หลังจากการปรับโมเดลพบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์
2. สถานภาพของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ และสามารถร่วมกันทำนายและอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษาได้ร้อยละ 53 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา และสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 76
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษา ตามลำดับ

Thesis Title Causal Model of Students' Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Author Mr. Jedsarid Sangkapan

Major Program Human and Social Development

Academic Year 2010

ABSTRACT

The purpose of this study was to analyze the causal model of students' academic achievement under probation. Population consisted of 366 undergraduate students' of the second-fourth year, who were put on probation status, at Prince of Songkla University, during the academic year 2010 . The sample size comprised of 200 students. Multi-stage random sampling was employed with students of different subject and level group. Data were collected via questionnaires and in-depth interviews of the sample. In addition, Pearson' Correlation Coefficient, Confirmatory Factor Analysis and Linear Structural Relationship (LISREL) were used to analyze the causal model of students under probation condition.

The research findings were as follows:

1. Based on hypothesis, initially, the causal model of probation status was not in accordance with fitted data. However, after the modification, the causal model complied with fitted data.
2. Student status, class environment, parents' support affective internal and students' study behavior both directly and indirectly affected students' probation condition. They also could be used to predict and explain about students' probation condition about 53 % which was in accordance with the hypothesis.
3. 76 % of student' study behavior could be predicted and explained through student status, parents' support and affective internal, all of which had direct effects on students' study behavior.
4. Class environment had the strongest effect on students' probation status, while students' study behavior, affective internal, parents' support and students' status had the lesser effects.

กิตติกรรมประกาศ

กำลังใจเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในยามที่ผู้วิจัยเจอปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ กว่าที่จะผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นมาได้ก็ทำให้ผู้วิจัยได้คิดว่า เมื่อไหร่ที่ผู้วิจัยถูกขืนสู้และมีกำลังใจที่คอยเติมเข้ามาตลอดเวลาสิ่งเหล่านั้นก็จะผ่านพ้นไปด้วยดี เช่นเดียวกับการเขียนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ที่มาพร้อมกับความยากลำบาก และฝึกให้ผู้วิจัยเป็นคนที่มีรู้จักอดทน อดกลั้น และได้มองเห็นว่าปลายทางไม่ใช่การจบปริญญา และได้รับใบปริญญาบัตรเพียงเท่านั้น แต่ระหว่างเส้นทางเดินที่ไปสู่ความสำเร็จกลับเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งกว่า ที่ผู้วิจัยได้เรียนรู้จากคนหลาย ๆ คน ที่มีมุมมองที่แตกต่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าคน ๆ นั้น จะยืนอยู่ ณ จุดใด เวลาใด ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์มากยิ่งขึ้น เช่นเดียวกันกับวิทยานิพนธ์เล่มนี้ที่ศึกษาถึง โมเดลเชิงสาเหตุที่สะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่สถาบันการศึกษา อาจารย์ ผู้ปกครอง และนักศึกษาควรตระหนักและใส่ใจกับเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ต่างมุมมองที่ทุกคนรู้อยู่แล้ว แต่ก็ละเลยเพราะคิดว่ามันเป็นเพียงเสียงของคนตัวเล็ก ๆ อย่างเช่น นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอหินิจบางคนเท่านั้น แต่ก็ทำให้หลายคนเจ็บปวดกับสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ละเลยนี้ได้ยิ่งนัก

สิ่งที่จะขาดไม่ได้ในพื้นที่นี้คือ คำขอบคุณจากใจจริงของผู้วิจัย ถึงแม้จะเป็นการพบกันในช่วงระยะเวลาสั้นในชีวิตของการเป็นนักศึกษาในสถาบันนี้ก็ตาม แต่ก็ทำให้ชีวิตของผู้วิจัยพลิกผันจากผู้ค่อยโอกาสผู้ที่มีโอกาสที่จะก้าวต่อไปข้างหน้า ... ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้พบกับผู้ที่มีบุคลิกภาพอบอุ่น เมตตากรุณา คิดดีกับคนอื่นเสมอ ถึงแม้จะรู้จักในช่วงที่เรียน และทำวิทยานิพนธ์เพียงไม่นาน แต่ก็รู้สึกขอบคุณที่อาจารย์รับเป็นลูกศิษย์ หากไม่มีอาจารย์วิทยานิพนธ์เล่มนี้คงไม่เป็นรูปเป็นร่างได้ขนาดนี้ ขอขอบพระคุณ ดร.เกษตรชัย และทีม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่คอยให้กำลังใจและให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ตลอดเวลา” ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา จรจิตร ที่กรุณาเป็นประธานในการสอบเพื่อให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ ดร.นุชนาด คงช่วย ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา สมบูรณ์สุข กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการเขียนงานวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ ดร.กานดา จันทร์แย้ม อาจารย์คาร์ณี กาญจนสุวรรณ คุณสุทรน ไชยสุวรรณ และคุณอมรา ศรีสังข์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือที่ช่วยให้งานวิจัยมีความเที่ยงตรง และได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้เพิ่มเติม เพื่อให้ข้อคำถามที่ใช้ในการวิจัยกระชับและชัดเจนขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย และคอยช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน เมตตาต่อผู้วิจัย

เสมอต้นเสมอปลาย ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาเครื่องมือ สอบโครงร่างวิทยานิพนธ์ และคอยให้ความช่วยเหลือในทุกๆด้านทั้งหน้าที่ การงาน เงินทอง และเป็นแรงกระตุ้นที่ให้ผู้วิจัยที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ขอขอบพระคุณ ดร.อิศรภรณ์ ริน ไชยสง ประธานสาขาการบริหารและการจัดการทาง การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วย โปรแกรม LISREL ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เก็ดถวา บุญปรากฏ ที่ให้กำลังใจใน ยามที่ผู้วิจัยท้อแท้และสิ้นหวัง และคอยช่วยเหลือผู้วิจัยในทุก ๆ ด้าน ตลอดจนคำแนะนำในการ วิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนวิทยานิพนธ์ แม้กระทั่งการเรียนรู้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม LISREL ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นพดล นิมสุวรรณ ที่กรุณาให้ยืมหนังสือการใช้ โปรแกรม LISREL ตลอดจนพยายามแสวงหาโปรแกรมในการวิเคราะห์ให้กับผู้วิจัย และขอขอบพระคุณอาจารย์ลักษณะมี ชี ที่กรุณาให้คำแนะนำในการเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ บทความภาษาอังกฤษ และให้กำลังใจในการเรียนภาษาอังกฤษเสมอมา ขอขอบพระคุณ นายสัตวแพทย์ ดร.อุทัย ปริญาสุทธีนันท์ ที่คอยลุ้นและให้กำลังใจแนะนำให้ผู้วิจัยศึกษาต่อใน ระดับปริญญาเอก ขอขอบพระคุณ ดร.อุทิศ สังขรัตน์ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าตรวจสอบ รูปแบบการเขียนวิทยานิพนธ์ เพื่อให้งานเขียนสมบูรณ์ขึ้นและถูกต้องมากขึ้น ขอขอบคุณสุมาท ตาล เจ้าหน้าที่หลักสูตรที่คอยอำนวยความสะดวก ที่สามารถผลักดันให้ผู้วิจัยจบภายใน 2 ปี ขอขอบคุณหลักสูตรที่สอนให้ผู้วิจัยเรียนรู้ในเรื่องการปฏิบัติตามกฎระเบียบและผลักดันในเรื่อง การศึกษาทุกๆด้าน

ท้ายสุดนี้ความช่วยเหลือจากมารดา คุณแม่ละไม สังขพันธ์ และครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยให้กำลังใจ และอยากเห็นความสำเร็จของผู้วิจัย ขอขอบคุณพี่น่าน พี่บอย พี่รัว เอ็ม บอนด์ แหม่ม เบียร์หญิง เบียร์ชาย โจ้ ที่คอยให้กำลังใจและถามไถ่ผู้วิจัยอยู่เสมอ ขอขอบคุณใน ความพยายามของผู้วิจัยเอง ที่ทำให้ผู้วิจัยมีวันนี้ คุณความดีของวิทยานิพนธ์เล่มนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงเป็นคุณูปการต่อการศึกษา รวมทั้งนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจที่ผู้วิจัยนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูล ตลอดจนคุณสุรณ คุณสุพัฒน์ ป้าน้อย กองทะเบียนและ ประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่กรุณาให้ข้อมูลสถิติภาวะรอพิณิจ ซึ่งผู้วิจัยใช้ในการ ดำเนินการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี แต่อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมิได้เปิดเผย ข้อมูลรายชื่อนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจ เพียงแต่ใช้ข้อมูลเพื่อนำทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดเท่านั้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

เจตน์สฤณี สังขพันธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ.....	(7)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพประกอบ	(13)

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	8
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น	46
โมเดลในการวิจัย.....	53
สมมติฐานการวิจัย.....	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
การศึกษาเชิงปริมาณ	55
ประชากร.....	55
ตัวอย่าง.....	55

(7)

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ	58
การทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	59
การเก็บรวบรวมข้อมูล	61
การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาเชิงปริมาณและสถิติที่ใช้	61
การศึกษาเชิงคุณภาพ	64
ผู้ให้ข้อมูลหลัก	64
การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	65
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	65
4 ผลการวิจัย	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย	66
การวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้น	67
การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์	71
สาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ	77
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	92
สรุปผลการวิจัย	93
อภิปรายผลการวิจัย	96
ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	113
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	122
ภาคผนวก ข แนวคำถามสัมภาษณ์แบบเจาะลึก	130
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถามและบันทึกข้อความ	133
ภาคผนวก ง การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ	142

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก จ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	166
ภาคผนวก ฉ การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน.....	179
ภาคผนวก ช ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม LISREL.....	212
ประวัติผู้เขียน.....	245

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดสัดส่วนโดยการคำนวณ	56
2 ค่าสถิติของความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis).....	68
3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ใน โมเดล	70
4 แสดงค่าสถิติความสอดคล้องของ โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (หลังปรับโมเดล).....	73
5 แสดงอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R ²) ของตัวแปรสาเหตุ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนิจของนักศึกษา.....	75
6 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านคุณภาพการสอน ของอาจารย์โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	153
7 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านบรรยากาศในชั้นเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	154
8 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการสนับสนุน จากผู้บริหาร โดยการทดสอบค่าที (t-test)	154
9 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	155
10 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านเจตคติต่อการเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	155
11 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านความวิตกกังวล โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	156
12 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการปรับตัว โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	157
13 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านนิสัยในการเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	157
14 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านความรับผิดชอบ โดยการทดสอบค่าที (t-test).....	158
15 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์โดยการทดสอบค่าที (t-test)	158

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
16	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ .	159
17	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านบรรยากาศในชั้นเรียน	160
18	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง..	160
19	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์.....	161
20	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านเจตคติต่อการเรียน.....	162
21	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านความวิตกกังวล	162
22	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านการปรับตัว.....	163
23	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านนิสัยในการเรียน	164
24	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านความรับผิดชอบ	164
25	การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่นด้านการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์.....	165
26	จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	167
27	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรแฝงสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลึกลับภายในและพฤติกรรมกรเรียน โดยภาพรวม ...	168
28	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว นิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	169
29	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกต ได้คุณภาพการสอน ของอาจารย์โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	170
30	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกต ได้บรรยากาศในชั้นเรียน โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	171
31	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกต ได้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	172
32	ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกต ได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	173

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียน โดยรายข้อ และภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	173
34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวล โดยรายข้อ และภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	174
35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้การปรับตัว โดยรายข้อ และภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	175
36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียน โดยรายข้อ และภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	176
37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบ โดยรายข้อ และภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	177
38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์โดยรายข้อและภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง.....	178

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระบวนการปรับตัว	38
2 กลไกในการปรับตัว	39
3 โครงสร้างระบบสาเหตุ	47
4 โมเดลความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานในการวิจัย	54
5 แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน	58
6 โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา(ก่อนปรับโมเดล)	72
7 โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา(หลังปรับโมเดล)	74

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่สังคม และเป็นกำลังสำคัญในระดับมันสมองของประเทศ นักศึกษาที่ถูกคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาเหล่านี้จะต้องเป็นผู้ที่สามารถผ่านการคัดเลือกในระบบ admission ซึ่งเป็นการสอบคัดเลือกที่มีเกณฑ์มาตรฐาน ดังนั้นนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยจึงเป็นผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูง และสามารถเลือกคณะตามที่ตนเองต้องการได้ และคาดว่านักศึกษาเหล่านี้สามารถจบการศึกษาได้ตามหลักสูตร (มณฑารัตน์ ชูพินิจ 2540)

จากการที่นักศึกษาได้ผ่านกระบวนการสอบคัดเลือกตามหลักเกณฑ์การเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถอยู่ในระดับเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน และสมควรที่จะศึกษาจนสำเร็จการศึกษาทุกคน แต่จากการศึกษาพบว่าในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีนักศึกษาอยู่ในสถานภาพรอพินิจ และตกออกกลางคันพื้นสภาพการเป็นนักศึกษา สถานภาพรอพินิจดังกล่าวเกิดจากการที่นักศึกษามีดัชนีคะแนนหรือเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 2.00 และมีสิทธิ์อยู่ในภาวะรอพินิจได้จำนวน 3 ครั้ง หากมีดัชนีสะสมไม่ถึง 2.00 ครบ 3 ครั้งติดต่อกันแล้ว จะต้องพ้นสภาพจากการเป็นนักศึกษา (งานทะเบียนกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2537) ทำให้เกิดผลกระทบต่าง ๆ ตามมามากมาย ทั้งผลกระทบต่อตัวนักศึกษาโดยตรง ผลกระทบต่อครอบครัว และผลกระทบต่อคณะและมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัด ตลอดจนส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐบาลมองว่าเป็นการเกิดภาวะของความสูญเปล่าทางการศึกษา (มาโนช พิมพ์ทอง 2546)

การที่นักศึกษาได้รับสถานภาพภาวะรอพินิจจำนวนมาก เป็นสาเหตุหนึ่งทำให้นักศึกษาต้องพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษาโดยตรง นั่นคือนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจจะกลายเป็นคนทำอะไรไม่ประสบความสำเร็จ ทำให้ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง เกิดความคับข้องใจ ซึ่งความคับข้องใจนี้เองที่ส่งผลต่อการทำให้นักศึกษาเป็น โรคจิต โรคประสาท เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพ และการที่นักศึกษานี้ไม่สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษา หรือ ใช้เวลาในการศึกษาล่าช้ากว่ากำหนด ไม่เพียงแต่รัฐบาลใช้จ่ายเงินเพิ่มขึ้นเท่านั้น นักศึกษา

ยังต้องเสียค่าใช้จ่ายมากขึ้นด้วย นอกจากนั้นการที่นักศึกษาได้รับผลการเรียนต่ำเมื่อจบการศึกษาแล้วไปสมัครงานอาจมีผลต่อการรับเข้าทำงานของนักศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นความสูญเสียเปล่าทางการศึกษา (นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) สำหรับผลกระทบต่อครอบครัวพบว่า ผู้ปกครองต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาแก่นักศึกษาในปกครองภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนเงินที่สูง ผู้ปกครองขาดกำลังสำคัญในการที่จะช่วยหารายได้มาจุนเจือครอบครัว ตลอดจนส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของคณะและมหาวิทยาลัยในด้านความเชื่อถือของสถาบันการศึกษาลดน้อยลง เพราะไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายในการผลิตบัณฑิต (ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543)

สถาบันการศึกษาจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและให้ความสนใจในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยให้มีการทำวิจัยทั้งในระดับบัณฑิตศึกษาและนักวิชาการในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยในงานวิจัยของสมหมาย โพร้ออ่อน (2551) พบว่า การที่นักศึกษามีผลการเรียนต่ำ เนื่องจากนักศึกษามีสภาพปัญหาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านตัวนักศึกษาเองเป็นปัญหาในเรื่องพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ มีปัญหาด้านการเงิน ด้านผู้ปกครองมีปัญหาเรื่องรายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ ผู้ปกครองให้นักศึกษาช่วยงานครอบครัวจนไม่มีเวลาในการทบทวนบทเรียน และผู้ปกครองเข้มงวดกดดันในการเรียนมากเกินไป ด้านสถานศึกษา พบว่า ในการเรียนการสอนนักศึกษาถูกมอบหมายงานให้ทำมากเกินไป ด้านสภาพแวดล้อมพบว่านักศึกษามีบ้านอยู่ไกลจากสถานศึกษา จึงทำให้ต้องหาที่พักซึ่งเป็นหอพักภายในมหาวิทยาลัย และหอพักเอกชน ที่พักเหล่านี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาบางส่วนยังปรับตัวไม่ได้กับสภาพแวดล้อมที่ต้องรับผิดชอบตนเองมากขึ้น บางคนคบเพื่อนไม่ดีชักชวนไปในทางที่ผิด และชักชวนกันเล่นเกมออนไลน์ โดยเล่นกันตลอดทั้งคืนจนไม่สามารถตื่นขึ้นมาเรียนได้ทำให้ผลการเรียนตกต่ำได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของขนิษฐา จิตชินะกุล (2552) ที่พบว่า สถานศึกษามีกฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป ครอบงำหมายงานให้ทำมากเกินไป การเรียนการสอนที่มีความคาดหวังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากเกินไปจึงทำให้เกิดปัญหาผลการเรียนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาหลายคนต่ำกว่า 2.00

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า มีตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิณิจมีมากมายหลายตัวแปร และตัวแปรหนึ่งที่สำคัญ ได้แก่ ตัวแปรด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ตัวแปรด้านสถานภาพของนักศึกษา ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สำหรับตัวแปรด้านด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจมาจากความแตกต่างระหว่างเพศ ศาสนา การศึกษาของบิดามารดา รายได้ เป็นสิ่งที่สามารถบ่งชี้ถึงความแตกต่างระหว่างการต้อออกกลางคืนกับการศึกษาต่อของนักศึกษาได้

(Haggerty 1985 อ้างถึงใน นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) และนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี อยู่ในสถานภาพรอพินิจมากกว่าสาขาวิชาอื่น ๆ (นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) ตัวแปรด้านจิตลักษณะภายใน เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความวิตกกังวล การปรับตัว ส่วนตัวแปร ด้านพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักศึกษา เช่น ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ประคอง จันทร์กูบ 2531; มณฑารัตน์ ชูพินิจ 2540 ; และเกษตรชัย และหิม 2550) ส่วนตัวแปรด้าน สิ่งแวดล้อม พบว่าการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของครู และบรรยากาศใน ชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้อีกด้วย (เกษตรชัย และหิม 2550)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้เห็นว่าหากนักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูง มีนิสัยในการเรียนดี ไม่มีความวิตกกังวล สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี และมีความรับผิดชอบในการเรียนสูง ตลอดจนนักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียน การสอนกับอาจารย์ตลอดเวลาก็จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ในทางกลับกัน หากนักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไม่สนใจการเรียน มีความวิตกกังวล ไม่รับผิดชอบ และไม่สามารถปรับตัวได้ดีก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจนถึงขั้นอยู่ในสถานภาพรอพินิจได้เช่นกัน นอกจากนี้การสนับสนุนการเรียนรู้จากผู้ปกครอง คุณภาพการสอน และบรรยากาศในชั้นเรียน ยังเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีหรือไม่ดีได้เช่นกัน

ในขณะที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงและผลิต บัณฑิตในภูมิภาคภาคใต้ของไทยกลับพบว่า มีนักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจจำนวนมาก จากการที่ ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2553 โดยพิจารณาจากสถิติภาวะรอพินิจ ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์พบว่า ในปีการศึกษา 2551 ภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 ปรากฏ ว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในวิทยาเขตหาดใหญ่อยู่ในภาวะรอพินิจ จำนวน 273 คน 668 คน และ 498 คน ตามลำดับ ส่วนปีการศึกษา 2552 ในภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 พบว่า นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจจำนวน 464 คน 688 คน และ 392 คน ตามลำดับ (กองทะเบียนและ ประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2554)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามขึ้นมาว่า หากได้นำสถิติ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นหรือการวิเคราะห์สมการ โครงสร้าง เพื่อวิเคราะห์ว่า โมเดลเชิงสาเหตุเหล่านี้ทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจหรือไม่ โดยพิจารณาถึงสาเหตุโดยภาพรวม สาเหตุทางตรง และสาเหตุทางอ้อม ซึ่งจากการสำรวจงานวิจัย พบว่า มีผู้สนใจศึกษาค้นคว้ากันบ้างน้อย และในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ยังไม่มี

การวิเคราะห์โดยใช้โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจ ซึ่งการศึกษานี้จะเป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา และช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น รวมทั้งเป็นคู่มือประกอบการการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสอบถามจากตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 2-4 ของทุกคณะ ที่อยู่ในภาวะรอนินิจ ในปีการศึกษา 2553 ตามบัญชีรายชื่อ นักศึกษาของกองทะเบียนและประมวลผล ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2554

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจโดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น หรือวิธีการวิเคราะห์สมการโครงสร้าง ซึ่งพัฒนามาจาก Path Analysis กับ Confirmatory Factor Analysis โดยวิเคราะห์ถึงสาเหตุโดยภาพรวม สาเหตุทางตรงและสาเหตุทางอ้อมที่ทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอนินิจ

ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยจำกัดขอบเขต โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2553

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรแฝง และตัวแปรที่สังเกตได้ มีดังนี้

1. ตัวแปรแฝงสถานภาพเศรษฐกิจสังคม วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือ เพศ ศาสนา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา รายได้
2. ตัวแปรแฝงสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือชั้นปี ที่พักของนักศึกษา

3. ตัวแปรแฝงสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือ คุณภาพการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน
4. ตัวแปรแฝงการสนับสนุนจากผู้ปกครอง วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้ คือ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง
5. ตัวแปรแฝงจิตลักษณะภายใน วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว
6. ตัวแปรแฝงพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือ ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์
7. ตัวแปรแฝงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจ วัดจากตัวแปรที่สังเกตได้คือ ดัชนีสะสมหรือเกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. สร้าง โมเดลเชิงสาเหตุ ทราบความเชื่อมโยงเชิงสาเหตุ และนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้แก้ไขปัญหภาวะรอฟินิจของนักศึกษาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้อาจารย์ นักศึกษา และสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น และยังช่วยลดความเสี่ยงต่อภาวะการหันสภาพนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

โมเดลเชิงสาเหตุ หมายถึง การวิเคราะห์สมการ โครงสร้าง หรือการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น เพื่อวิเคราะห์ถึงสาเหตุโดยภาพรวม สาเหตุทางตรงและสาเหตุทางอ้อมที่ทำให้ นักศึกษาอยู่ในภาวะรอฟินิจ

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษา หมายถึง คุณลักษณะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาที่ติดตัวมาแต่กำเนิดและได้รับเพิ่มเติมในภายหลังและเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญต่อสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่น เพศ ศาสนา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา และรายได้ของบิดามารดาของนักศึกษา

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย หมายถึง นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจเรียนชั้นปีที่ 2-4 และที่พักอาศัยของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา ซึ่งพักในมหาวิทยาลัย พักหอนอกมหาวิทยาลัย บ้านเช่า บ้านญาติ และบ้านตนเอง

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน หมายถึง คุณภาพการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียนที่นักศึกษาได้รับ

คุณภาพการสอนของอาจารย์ หมายถึง อาจารย์จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ และนักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม เช่น เนื้อหาที่สอนเหมาะสมกับเวลา สอนตาม Course Outline ตรวจงานและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ แบ่งสัดส่วนการให้คะแนนเหมาะสม มีเทคนิคการสอนที่น่าสนใจ มีสื่อการเรียนที่หลากหลาย และมีเวลาที่นอกเหนือจากการเรียนช่วยนักศึกษาที่เรียนอ่อน

บรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง จัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้นำเรียนสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ เช่น ขนาดห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา อุปกรณ์การสอนและเครื่องคอมพิวเตอร์มีคุณภาพมองเห็นตัวอักษรได้ชัดเจน ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน อากาศถ่ายเทได้สะดวก

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง หมายถึง การให้การสนับสนุนทางการเรียนจากผู้ปกครอง เช่น ผู้ปกครองคอยดูแลห่วงใย ตักเตือนให้ตั้งใจเรียน สอบถามถึงปัญหาการเรียน ติดตามผลการเรียน สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน และให้โอกาสเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ต้องการ

จิตลักษณะภายใน หมายถึง สภาพการณ์ที่อยู่ภายในตัวตนของนักศึกษาทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้หรือมีปัญหา เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ ความวิตกกังวล การปรับตัว

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความตั้งใจในการเรียน มีความมุ่งมั่นพยายามไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีการวางแผนการเรียนไว้ล่วงหน้า ให้ความสำคัญมากมากขึ้นเมื่อเรียนอ่อน

เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้สึก ความชอบหรือไม่ชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนของนักศึกษา เช่น ความรู้สึกว่าการเรียนทำให้นักศึกษาเข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น ทำให้ประสบความสำเร็จ เป็นคนมีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นคนทันสมัย สามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนที่ไม่เรียน และมีประโยชน์สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ความวิตกกังวล หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความกระวนกระวายใจ เช่น กลัวจะมีผลกระทบต่อการเรียนเมื่อต้องได้แข่งกับอาจารย์ กลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน กลัวผู้ปกครองจะเสียใจเมื่อเกรดไม่ดี กลัวว่าจะทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้ รู้สึกหงุดหงิดเมื่ออาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทันกลัวจะทำข้อสอบไม่ได้

การปรับตัว หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ชอบทำงานกลุ่มมากกว่างานเดี่ยว เข้ากับเพื่อนใหม่ได้ทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด เป็นกันเองกับรุ่นพี่รุ่นน้อง ร่วมทำกิจกรรมของคณะ และของมหาวิทยาลัย

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา หมายถึง ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบของนักศึกษาในการเรียน ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ในการเรียนการสอน

ลักษณะนิสัยในการเรียน หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่ปฏิบัติต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ จนติดเป็นนิสัยและความเคยชิน เช่น เมื่อมีเวลาว่างได้หาความรู้เพิ่มเติม บันทึกที่อาจารย์สอน รับผิดชอบบ้านส่ง นั่งเรียนหน้าชั้น ยกมือตอบคำถาม และขอให้อาจารย์อธิบายเมื่อไม่เข้าใจจิต ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความตั้งใจและรับผิดชอบต่อในการเข้าเรียน การทำรายงานและการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ

ความรับผิดชอบในการเรียน หมายถึง การที่นักศึกษาสามารถทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้อง ทันเวลา ตั้งใจทำกิจกรรมในเวลาเรียน เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อม และเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ หมายถึง ลักษณะของการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ทั้งด้านความรู้สึก ทำที่ เช่น เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนนักศึกษาได้ขอให้อาจารย์อธิบายให้ฟัง อาจารย์ยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาเสมอ และอนุญาตให้เข้าพบ นอกเหนือจากเวลาสอนได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิโนจ หมายถึง นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 ซึ่งมีเกรดเฉลี่ยสะสมไม่ถึง 2.00 ในช่วงปี 2553 และติดสถานภาพรอพิโนจ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจของ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ความหมายเกี่ยวกับภาวะรอฟินิจ
3. สาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

1. ลักษณะของการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis
2. แผนภาพแสดง โครงสร้างระบบสาเหตุ
3. ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์
4. ขั้นตอนของเทคนิคการวิเคราะห์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โมเดลที่ใช้ในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้เข้าใจถึงแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้ ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความหมายเกี่ยวกับภาวะรอฟินิจ และองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งหนึ่งที่ชี้ถึงผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา นอกจากจะเป็นเรื่องการศึกษาความรู้ ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนแล้ว ยังแสดงถึงคุณค่าของ

หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหาร Frankel (1962 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Eysneck and Meili (1972 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ได้ให้ความหมายของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement) ไว้ว่าเป็นดัชนีชี้ถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน หรือระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ได้ และจากความหมายที่กล่าวมาแล้วสามารถจะประมวลความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และเจตคติอันเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการทดสอบหรือวิธีการอื่น ๆ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะบอกคุณภาพของผู้เรียนแล้วยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหารอีกด้วย

ส่วน Good (1973 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) กล่าวว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการเข้าถึงความรู้หรือพัฒนาทักษะการเรียน โดยปกติพิจารณาจากคะแนนสอบที่กำหนดให้หรือคะแนนที่ได้จากงานที่ครูมอบหมายให้หรือทั้งสองอย่าง ในขณะที่ Anastasi (1982 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ได้สรุปไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และองค์ประกอบอื่น เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม แรงจูงใจ เหล่านี้เป็นต้น

นอกจากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 2 ประเภทคือ 1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ซึ่งเป็นความสามารถในการเรียนที่ต้องอาศัยทักษะหรือความรู้ในวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะเป็นความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน 2) ผลสัมฤทธิ์ที่ไม่ใช่วิชาการ หมายถึงความสำเร็จตามความมุ่งหมายทางการศึกษา ทางด้านเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง

กล่าวโดยสรุป ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ หรือ ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ ของนักศึกษาจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนเป็นความสำเร็จของผู้เรียนที่ได้รับหลังจากเรียนรู้วิชานั้น ๆ ไปแล้ว โดยพิจารณาจากคะแนนสอบหรือจากการทำงานตามที่ครูกำหนด หรือทั้งสองอย่างรวมกันหรือได้จากการสังเกตพฤติกรรมและความสำเร็จด้านอื่น ๆ ประกอบ

2. ความหมายของภาวะรอพินิจ

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มี 2 ประเภทคือ สถานภาพ นักศึกษาปกติ หมายถึง นักศึกษาที่ได้ดัชนีสะสมตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป ส่วนสถานภาพของนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ หมายถึง นักศึกษาในชั้นปีที่ 2-4 ที่ได้ดัชนีสะสมไม่ถึง 2.00 โดยแบ่งออกได้เป็น 3 ครั้งคือ (งานทะเบียนกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2537)

1) นักศึกษาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยครบสองภาคการศึกษาแล้ว และได้ดัชนีสะสมในภาคการศึกษาที่สองไม่ถึง 2.00 หรือนักศึกษาปกติที่ได้ดัชนีสะสมตั้งแต่ 1.50 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 1

2) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 1 ได้ดัชนีสะสมตั้งแต่ 1.70 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 2

3) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 2 ได้ดัชนีสะสมตั้งแต่ 1.90 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 3

นอกจากนั้นจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ออกระเบียบขึ้นมาใหม่ เมื่อ ปี พ.ศ.2552 เพื่อบังคับใช้กับนักศึกษา รหัส 53 นั่นคือข้อมูลสถานภาพนักศึกษา จากระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2552 ดังนี้คือ (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2553) ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จำแนกสถานภาพนักศึกษาตามผลการศึกษาในทุกภาคการศึกษาโดยไม่นับภาคการศึกษานั้นนักศึกษาได้ลาพักหรือถูกให้พัก โดยแบ่งสถานภาพนักศึกษาเป็น 3 ประเภทคือ

1) นักศึกษาปกติ คือนักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

2) นักศึกษาในภาวะวิกฤตคือนักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 1.00-1.99

3) นักศึกษาในภาวะรอพินิจ คือนักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 โดยให้จำแนกนักศึกษาในภาวะรอพินิจดังนี้

3.1) นักศึกษาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยครบ 2 ภาคการศึกษาแล้ว และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาที่สอง ตั้งแต่ 1.25 แต่ไม่ถึง 2.00 หรือนักศึกษาปกติที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ 1.50 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไป จะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 1

3.2) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 1 ที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 1.70 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไป จะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 2

3.3) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 2 ที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 1.90 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไป จะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 3

จากระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. 2537 และ พ.ศ. 2552 พบว่า ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเก็บข้อมูลในช่วงปี 2553 ซึ่งยังคงใช้ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2537 ทั้งนี้เนื่องจากประชากรเป้าหมายของผู้วิจัยเป็นนักศึกษารหัส 50-52 เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามพบว่า ระเบียบของมหาวิทยาลัย พ.ศ.2552 ได้เอื้อต่อนักศึกษามากขึ้นสังเกตได้จากสภาพรอพินิจครั้งที่ 1 ที่มหาวิทยาลัยมีช่วงภาวะรอพินิจของนักศึกษาที่ได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม 1.25-2.00 เพื่อให้ภาวะการต้อออกกลางคันลดน้อยลง และได้เพิ่มสถานภาพของนักศึกษาในภาวะวิกฤติเข้ามาเพื่อเตือนนักศึกษาในอีกระดับหนึ่ง ในขณะที่ระเบียบเดิมภาวะรอพินิจครั้งที่ 1 อยู่ที่ 1.25-2.00 และไม่ปรากฏสถานภาพภาวะวิกฤติ

3. สาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การที่ผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยหลายประการด้วยกันคือ ลักษณะของผู้เรียนประกอบด้วยวุฒิภาวะที่เกี่ยวข้องทางจิตสติปัญญา และร่างกาย ความสามารถที่เกี่ยวข้องทางทักษะพิสัย และจิตพิสัย ได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ ค่านิยม การแสดงออกทางอารมณ์ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง การรับรู้ในสถานการณ์ อายุ และเพศ ส่วนลักษณะของผู้สอนก็เป็นส่วนสำคัญซึ่งผู้สอนจะต้องมีสติปัญญา ความรอบรู้ในวิชาที่สอน พัฒนาการและการเรียนรู้ ตลอดจนค่านิยม การแสดงออกทางอารมณ์ นอกจากนั้นพฤติกรรม การปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนควรมีทักษะการใช้ภาษา กับความรู้สึที่ดีต่อกัน สำหรับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากที่กล่าวมาแล้วยังมีปัจจัยในเรื่องลักษณะของกลุ่มผู้เรียน การเป็นผู้นำ สภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาณาบริเวณ บรรยากาศ สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนรู้และฝึกทักษะ นอกจากนั้นสภาพทางบ้าน เพื่อน และวัฒนธรรมแบบแผนในการดำรงชีวิตยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อแรงผลักดันให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีหรือไม่ดีได้ (Klausmeir 1961 อ้างถึงใน นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Gagne (1985 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ที่พบว่ากระบวนการเรียนรู้ของคนมีองค์ประกอบหลักอยู่ 2 ประการคือ องค์ประกอบด้านพันธุกรรมกับองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่ง Gagne กล่าวว่าองค์ประกอบด้านพันธุกรรมเป็นส่วนที่บุคคลได้รับจากปัจจัยทางชีววิทยาซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้คนมีความแตกต่างกัน ได้แก่ สติปัญญากับความถนัด ส่วนองค์ประกอบทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนที่บุคคลได้รับมาจากการเรียนรู้จากสังคม

นักจิตวิทยาบางกลุ่มอย่างเช่น Ferguson และ Bruner ที่มองว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อความแตกต่างระหว่างบุคคลมากกว่าพันธุกรรม ซึ่งทั้งสองคนกล่าวว่านักจิตวิทยาและนักการศึกษามักสนใจเฉพาะสติปัญญาของผู้เรียน โดยละเลยสิ่งแวดล้อมที่แวดล้อมตัวผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการที่ผู้เรียนจะมีแรงจูงใจในการเรียน มีค่านิยมหรือความคาดหวังในการเรียนล้วนแล้วแต่มาจากสิ่งแวดล้อมที่ผู้เรียนแทบทั้งสิ้น

ปัจจัย 6 ประการที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือ ปัจจัยแรกเป็นการสอน ซึ่งประกอบไปด้วยคุณภาพทางการสอน โอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียน เกณฑ์ประเมินผล ส่วนปัจจัยที่สองเป็นตัวผู้เรียน นั่นคือมีความสามารถที่จะเข้าใจการสอน ความถนัด ความมานะบากบั่น ยุทธวิธีการเรียน สำหรับปัจจัยที่สามเป็นปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมซึ่งมีส่วนต่อผลการเรียนหากผู้เรียนไม่ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยที่ผู้เรียนยึดมั่นกับสภาพเดิมจากบ้าน (Jakobovitz 1971 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Bloom (1976 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ที่พบว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ประการคือ พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด ซึ่งประกอบไปด้วยความถนัดและความรู้เดิมของผู้เรียน คุณลักษณะด้านจิตพิสัย เป็นสภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ และคุณภาพการสอน เป็นการได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู ซึ่งบลูมมองว่าทั้ง 3 ตัวแปรคือ ตัวแปรด้านความรู้ ความคิด ตัวแปรด้านจิตพิสัย และตัวแปรด้านคุณภาพการสอนสามารถอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 50, 25 และร้อยละ 25 ตามลำดับ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่สำคัญมาวิเคราะห์ถึงเส้นทางที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอบพินิจของนักศึกษา โดยภาพรวม ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยมีปัจจัยที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) ด้านสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม 2) ด้านสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย 3) ด้านสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน 4) ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง 5) ด้านจิตลักษณะภายใน 6) ด้านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา โดยแต่ละปัจจัยผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นตัวแปรในการวิจัยดังรายละเอียดดังนี้

3.1 สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของนักศึกษาสามารถวัดได้จากเพศ ศาสนา การศึกษาของบิดามารดาและรายได้ของบิดามารดาซึ่งถือเป็นรายได้ของครอบครัวที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เช่น ความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย ความแตกต่างของนักศึกษาที่มาจากต่างศาสนิก หรือรายได้ของผู้ปกครองก็จะมีผลต่อการเรียนของนักศึกษาโดยตรงและโดยอ้อมได้ โดยมีรายละเอียดแต่ละคุณลักษณะดังนี้

3.1.1 เพศ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของนักศึกษาซึ่งแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ปัญหาที่พบเกิดกับนักศึกษาชายมากกว่านักศึกษาหญิงคือปัญหาเรื่องสุขภาพ เหนื่อยง่าย วิตกกังวล ในเรื่องการเรียนไม่สนใจกิจกรรมของมหาวิทยาลัย เข้ากับเพื่อนไม่ได้ (สุริมาศ ธนพฤติบดินดี และ ทิพย์ ทิศวิจารณ์ 2533) และจากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรเพศ พบว่า อัตราการตกออกกลางคันของนักศึกษาชายมีมากกว่านักศึกษาหญิง และส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dulniak (1982 อ้างถึงใน นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) เช่นเดียวกันในงานวิจัยของ Haggerty (1985 อ้างถึงใน นันทวัน ชนะสิทธิ์ 2540) ที่พบว่า เพศ อายุ พื้นฐานการศึกษาเดิม สามารถบ่งชี้ถึงความแตกต่างระหว่างการตกออกกลางคันกับการศึกษาต่อของนักศึกษาได้

3.1.2 ศาสนา

เป็นตัวแปรที่สังเกตได้จากคุณลักษณะของคนในแต่ละศาสนิกซึ่งมีความแตกต่างกันในเรื่องความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณีตลอดจนมีผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนของแต่ละท้องถิ่นซึ่งส่งผลต่อนักศึกษาได้ ทั้งนี้เนื่องจากศาสนาเป็นองค์ประกอบที่เป็นรากฐานของครอบครัวที่ทำให้ นักศึกษาเกิดความเชื่อ เกิดความวิตกกังวล เกิดการปรับตัว เมื่อต้องมาอยู่ในท้องถิ่นใหม่ที่มีความแตกต่างทางศาสนาและชาติพันธุ์ และจากงานศึกษาของนันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) พบว่าศาสนาของนักศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งของการที่นักศึกษาอยู่ในสถานภาพภาวะรอพิง

3.1.3 การศึกษาของบิดาและมารดา

การศึกษาของบิดามารดาเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงหากบิดามารดามีการศึกษาต่ำก็จะไม่เข้าใจ การเรียนของลูก และไม่สามารถให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอนแก่ลูกได้ เมื่อลูกมีปัญหา เช่นเดียวกันเมื่อบิดามารดามีการศึกษาสูง ส่วนใหญ่ลูกก็จะได้รับการศึกษาสูงตามไปด้วยและจะได้รับความเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนจากบิดามารดาและได้รับคำแนะนำหรือให้กำลังใจ แต่ในขณะเดียวกันก็อาจส่งผลต่อความวิตกกังวลของนักศึกษาได้หากบิดามารดามีความคาดหวังในการเรียนของลูกสูงซึ่งพบในงานศึกษาของนันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540)

3.1.4 รายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัวเป็นรายได้ของผู้ปกครองของนักศึกษา ซึ่งเป็นรายได้ทั้งหมดของครอบครัว ประกอบไปด้วยรายได้ของบิดา มารดาของนักศึกษา ส่วนหนึ่งบิดามารดาได้นำรายได้เหล่านี้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาจึงเป็นการนำรายได้ของครอบครัวมาใช้ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่าย ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้เช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของอรนุช ปุณยนก (2526) และงานศึกษาของสุชาติ

พหลภาคย์ (2530) ที่พบว่า ลักษณะครอบครัวฐานะทางเศรษฐกิจและการเงิน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ให้นักศึกษาออกกลางคัน เนื่องจากครอบครัวยากจนมีรายได้น้อย ขาดแคลนการเงินหรืออุปกรณ์การเรียน ต้องทำงานพิเศษเพื่อหารายได้มาเรียนด้วยตนเอง ต้องช่วยบิดามารดาประกอบอาชีพ และต้องรับภาระงานบ้านมากเกินไป

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ศึกษางานวิจัยของนันท์วัน ชนะสิทธิ์ (2540) พบว่า รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานภาพภาวะรอพิณิจของนักศึกษา กล่าวได้ว่า ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีสามารถจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาที่ดี มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป และสามารถสนับสนุนส่งเสริมการศึกษา มีโอกาสมากกว่าผู้ที่ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า นักศึกษาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคงย่อมมีความพร้อมในทุกด้าน สามารถใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกังวลเรื่องปากท้อง แต่ผู้ที่มีฐานะไม่ดีจะต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อหาเลี้ยงตนเอง จะต้องทำงานแลกเปลี่ยน จะต้องแบ่งเวลาบางส่วนในการศึกษาไปประกอบอาชีพ ทำให้ต้องใช้ระยะเวลาว่างไปทำอย่างอื่นมากกว่าใช้เวลาในการศึกษาหาความรู้หรือทบทวนบทเรียน

3.2 สถานภาพของนักศึกษา

ตัวแปรหรือปัจจัยที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษาส่วนหนึ่งเกิดจากสถานภาพของนักศึกษานั้นคือชั้นปี แลที่พักอาศัยของนักศึกษาในขณะที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและให้ความสำคัญกับตัวแปรนี้เช่นเดียวกับตัวแปรอื่นๆดังนี้

3.2.1 ชั้นปี

ระดับชั้นปีที่นักศึกษาเรียนเป็นตัวแปรที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจได้เช่นกันทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 กำลังเข้าสู่กลุ่มผู้เรียนที่แปลกใหม่ อยู่ในช่วงของการปรับตัวอย่างระแวงระวังจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี ในขณะที่เมื่อนักศึกษาได้เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น จึงเกิดความคุ้นเคยกับเพื่อนและครูอาจารย์ ตลอดจนระบบการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาขาดความระแวงระวังในการเรียน เริ่มคบเพื่อนและไปเที่ยวกับเพื่อนมากขึ้นกว่าชั้นปีแรกๆที่เข้าเรียน แต่เมื่อนักศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ใกล้จะเรียนจบนักศึกษาจะกลับมามุ่งมั่นสนใจการเรียนมากขึ้น

3.2.2 สถานที่พักอาศัยของนักศึกษา

สถานที่พักอาศัยของนักศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญซึ่งจะทำให้ให้นักศึกษามีบรรยากาศในการทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียน หรือการทบทวนบทเรียน ในสถานที่พักอาศัยอาจเป็นบ้านหรือหอพักที่นักศึกษาใช้พักอาศัยขณะเรียน หอพักที่พักอาศัยจะมีทั้งหอพักใน

มหาวิทยาลัยและหอพักนอกมหาวิทยาลัยหรือเช่าบ้านอยู่ร่วมกับเพื่อนหลายๆ คนที่ทำให้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนแตกต่างกันอันเป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากสภาพแวดล้อมด้านที่พักอาศัยไม่มีสิ่งรบกวนมากก็จะทำให้นักศึกษาไม่มีสมาธิในการเรียนหรือทบทวนบทเรียน และจากการศึกษางานวิจัยของนันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) พบว่าสถานที่พักอาศัยมีความสัมพันธ์กับจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานภาพรอพิณิจ นั้นหมายความว่า นักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัย

3.3 สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่สามารถวัดได้จากคุณภาพการสอนของครู และบรรยากาศในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 คุณภาพการสอนของอาจารย์

คุณภาพการสอนเป็นการที่ผู้สอนจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ โดยการใช้องค์ประกอบการสอนหรือวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ (Good 1973 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Bloom (1976 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ที่กล่าวไว้ว่าคุณภาพการสอนเป็นเรื่องของการให้ตัวชี้แนะแก่นักเรียนซึ่งทำให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่เรียนคืออะไร ผู้เรียนควรทำอย่างไร มีการเสริมแรงทางบวกและลบให้แก่ผู้เรียน เช่น การยกย่อง ชมเชย คำหิ ซึ่งถือเป็นการปฏิสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน

ในขณะที่ Borich (1988 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพไว้ 5 ประการคือ 1) มีความชัดเจน 2) มีความหลากหลาย 3) เน้นภารกิจในการเรียนการสอนโดยตรง 4) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน 5) ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงระดับมาก

จากงานศึกษาของ Millman (1981 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) กล่าวว่า พฤติกรรมการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าครูเอาใจใส่ และสอนตามที่กำหนดไว้ ย่อมจะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งพฤติกรรมการสอนของครู นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับชัยชัย ศรีทอง (2541) และสุชาติ ขุนฤทธิ์เอียด (2544) ที่พบว่าคุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ขัดแย้งกับ Camilo (1997 อ้างถึงใน สุชาติ ขุนฤทธิ์เอียด 2544) ที่พบว่า พฤติกรรมการสอนของครูไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด เข้าใจพื้นฐานอันแท้จริง และปัญหาต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมของนักเรียน

ครูมีส่วนช่วยให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้นหากครูเข้าใจนักเรียน และสอดคล้องกับงานของ จิราพร ขุนนะ (2540) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนการสอนในโรงเรียนจะเป็นไปได้ดี ถ้าหากสิ่งที่สอนนั้นไม่ขัดกับสิ่งที่ทางบ้านได้สอนไว้ เพราะก่อนหน้าที่เด็กจะเข้ามาเรียนใน โรงเรียนเด็กได้เรียนรู้จากทางบ้านมาก่อนแล้วซึ่งจะมีอิทธิพลต่อสภาพการเรียนรู้ของเด็กมาก

นอกจากนั้นผู้วิจัย ได้สังเคราะห์งานวิจัยและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของอาจารย์ พบว่า มีผู้สนใจศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลายเรื่อง โดยในงานศึกษาของซัชชัย ศรียทอง (2541) พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษรชัย และหิมน (2550) พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และคุณภาพการสอนของครูสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ในขณะที่ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543) ได้ศึกษาถึงคุณลักษณะและพฤติกรรม การสอนของอาจารย์โดยมีข้อค้นพบว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

สรุปได้ว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งนี้ เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่นักศึกษามีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนการสอน เทคนิค และวิธีการสอน ตลอดจนการประเมินการสอน การเสริมแรงทางบวกและทางลบต่อนักศึกษาเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีได้ หากผู้สอนไม่ตั้งใจสอน หรือควบคุมการเรียนการสอนเพียงคนเดียวโดยที่นักศึกษาไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนจะสามารถส่งผลกระทบต่อผลการเรียนให้ตกต่ำได้

3.3.2 บรรยากาศในชั้นเรียน

บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในการเรียนหรือเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนซึ่งครูควรให้ความสนใจในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของอารณ์ ใจเที่ยง (2537) ได้ให้ความหมายของบรรยากาศในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ และสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยแก่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2531) ได้ค้นพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ที่ผู้สอนให้ความเอาใจใส่ต่อผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน

มีความสัมพันธ์กันที่มีตรรกะต่อกัน สิ่งเหล่านี้เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนต้องการ ทำให้ผู้เรียนมีความสุขที่ได้มาเรียนร่วมกับเพื่อนๆ ถ้าผู้สอนสามารถสร้างความรู้สึกลึกซึ้งให้เกิดขึ้นต่อผู้เรียน ได้ก็นับว่าผู้เรียนได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศชาติให้เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยแท้จริง ดังนั้นการสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้ผู้เรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม

2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและควมมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน ผู้เรียนจะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว

3. ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่งไม่ใกล้กระดานคำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา

4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการต่างๆ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของผู้เรียน

5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การฝึกให้มีอิทธยาศัย ไมตรีในการอยู่ร่วมกัน

6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีอาจารย์ที่เข้าใจผู้เรียน ให้ความเมตตาเอื้ออารีต่อผู้เรียน และผู้เรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมและสร้างเสริมผู้เรียนในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสุข รักการเรียน และเป็นคนใฝ่เรียนใฝ่รู้ในที่สุด

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต่างปรารถนาให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่นและผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ความปรารถนานี้เป็นจริง กล่าวถึงบรรยากาศในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอน จัดแบ่งได้ 6 ลักษณะ สรุปได้ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) เป็นบรรยากาศที่อาจารย์กระตุ้นให้กำลังใจผู้เรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน ผู้เรียนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและพยายามทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่นักเรียนมีโอกาสได้คิด ได้ตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดด้วย โดยปราศจากความ

กลัวและวิตกกังวล บรรยากาศเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ โดยไม่รู้สึกรังเกียจ

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (Respect) เป็นบรรยากาศที่อาจารย์รู้สึกว่าคุณค่าของผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และเกิดความยอมรับนับถือตนเอง

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจ ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน การที่อาจารย์มีความเข้าใจนักศึกษา เป็นมิตร ให้ความช่วยเหลือ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักอาจารย์ รักสถาบัน และรักการมาเรียน

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) การควบคุมในที่นี้ หมายถึง การฝึกให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย มีใช้การควบคุม ไม่ให้มีอิสระ อาจารย์ต้องมีเทคนิคในดูแลชั้นเรียนและฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างมีขอบเขต

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ผู้สอนจึงควรพูดถึงสิ่งที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนึงถึงแต่สิ่งที่ไม่ดี เพราะการที่คนเราคำนึงถึงแต่ความล้มเหลวจะผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ดีขึ้น

นอกจากนั้น สุมิน อมรวิวัฒน์ (2530) ได้แบ่งประเภทของบรรยากาศในชั้นเรียนออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. บรรยากาศทางกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของผู้เรียนสะดวกขึ้น เช่น ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม แสงเข้าถูกทาง และมีแสงสว่างเพียงพอ จอภาพโปรเจกเตอร์ที่ใช้ฉายในการเรียนการสอนมีระดับความสูงพอดีกับสายตาของผู้เรียน โต๊ะเก้าอี้มีขนาดเหมาะสม

2. บรรยากาศทางจิตวิทยา เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ มีความอบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และมีความรักความศรัทธาต่อผู้สอน ตลอดจนมีอิสระในความกล้าแสดงออกในชั้นเรียน

นอกจากนั้นการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนยังเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ซึ่งมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษา และเกิดประโยชน์ต่อตนเอง (พิมพ์ศรี เปานิต 2530) ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับกานดา พงศ์ทิพย์พันธ์ (2541) และในงานวิจัยของเกษรชัย และหิม (2550) ยังพบว่า

บรรยากาศชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

3.4 การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง

การสนับสนุนการเรียนเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมทางบ้านของนักศึกษาให้เอื้อต่อการเรียน เช่น การที่บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีสนใจเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกของครอบครัวให้นักศึกษามีความต้องการในการประสบความสำเร็จในด้านการเรียนและด้านอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาตามแนวคิดของ Bloom (1976 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้อธิบายถึงชีวิตในวัยเด็กแรกเริ่มจะอยู่ในบ้านมากกว่าในโรงเรียน ดังนั้นพัฒนาการของเด็กจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมในบ้านเป็นสำคัญ นอกจากนี้ Harvighurst (1963 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ยังได้อธิบายไว้ว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีเกิดจากสภาพแวดล้อม 3 ประการดังนี้ (1) สิ่งแวดล้อมทางบ้านและโรงเรียนที่มีลักษณะเร้าใจให้นักเรียนสนใจการเรียน (2) บิดามารดาวางตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในด้านการสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน (3) การฝึกของครอบครัวตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้เด็กต้องการเกิดความสำเร็จเกิดขึ้นในตน

นอกจากนั้น Jones (1966 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ยังพบว่า การสนับสนุนของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยเขาได้เปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนเก่งกับนักศึกษาที่เรียนอ่อน พบว่านักศึกษาที่เรียนอ่อนแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนเก่งเนื่องจากสภาพที่บ้าน ซึ่งมีความตึงเครียดไม่สงบราบรื่น บิดามารดาคอยควบคุมเวลาดูหนังสือ และชีวิตในบ้านถูกควบคุม จากบิดามารดาที่เผด็จการ นักศึกษาไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในบ้าน ขาดความเข้าใจที่ดีกับบิดามารดา นักศึกษามักเก็บปัญหาของตนไว้ไม่ยอมปรึกษาครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Clark (1967 อ้างถึงใน ชัชชัยศรีทอง 2541) ได้ศึกษานักศึกษาชาวอเมริกันสีกดำที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่า ระดับอาชีพของบิดามารดา มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการเรียนของนักศึกษา และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จหรือล้มเหลวในการศึกษาของนักศึกษา ถ้าบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเรียนจบมหาวิทยาลัยจะมีแนวโน้มว่านักศึกษาจะสามารถเรียนจบชั้นปริญญา แต่ถ้าบิดามารดาเรียนไม่จบมหาวิทยาลัยจะมีแนวโน้มว่านักศึกษาจะเรียนไม่จบในระดับมหาวิทยาลัยด้วย แสดงให้เห็นว่า ผลการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการส่งเสริมการศึกษาของผู้ปกครอง

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนของผู้ปกครองพบว่า มีผู้สนใจศึกษาหลายเรื่องคือ งานวิจัยของจิราพร ชุนนะ (2540) และชัชชัยศรีทอง (2541) พบว่า การส่งเสริมการเรียนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ในงานศึกษาของอนงค์พรรณ คำวัง (2546) พบว่า นักศึกษาที่ไม่ค่อยปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับบิดามารดา ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ แต่ในขณะที่ผลการศึกษานองนฤมล คงขุนเทียน (2545) กลับพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดากับนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่าการสนับสนุนการเรียนรู้จากผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีความสัมพันธ์โดยตรงและโดยอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากการสนับสนุนการศึกษาของบิดามารดา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการเอาใจใส่ต่อกิจกรรมการเรียนรู้ การที่บิดามารดาให้ความอบอุ่น มั่นคง ปลอดภัยในบ้าน การให้ค่าใช้จ่ายในการเรียน ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

3.5 จิตลักษณะภายใน

จิตลักษณะภายใน เป็นสภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาก่อการเรียนรู้อย่างเช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ ความวิตกกังวล การปรับตัว ซึ่งจากงานศึกษาของ Bloom (1976) อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า จิตลักษณะภายในบางอย่างอาจเปลี่ยนแปลงได้ บางอย่างก็คงอยู่โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

3.5.1.1 ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นลักษณะที่มีความปรารถนาที่จะทำการสิ่งใดให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ โดยพยายามแข่งกับมาตรฐานที่วางไว้ Hilliard (1983) อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม (2550) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ได้เท่ามาตรฐานอันดีเยี่ยม ส่วนสุรางค์ ใคว์ตระกูล (2541) ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้บุคคลพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมให้ประสบผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานความเป็นเลิศที่ตนเองตั้งไว้ โดยที่แมคเคลแลนด์ (McClelland 1961) อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ (2546) มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสำคัญมากกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ซึ่งเป็นความปรารถนาที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ ซึ่งเป็นความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น ทั้งนี้เนื่องจากแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอื่นจะทำให้สามารถส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะป็นด้านพฤติกรรมการเรียนหรือการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในขณะที่ Guilford (1959 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) กล่าวถึงลักษณะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย 1) ความทะเยอทะยานโดยทั่วไปคือความปรารถนาที่จะกระทำกิจกรรมให้สำเร็จ 2) ความเพียรพยายาม คือการพยายามที่จะทำงานให้ประสบผลสำเร็จ 3) ความอดทนเต็มใจที่จะลำบากแม้จะมีความยากเย็นเพียงใดก็จะมุ่งทำให้เกิดความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Atkinson. (1964 อ้างถึงใน ทรงพล ภูมิพัฒน์ 2538) ได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ไว้ว่า เป็นการกระทำที่เกิดจากแรงผลักดัน ซึ่งบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำจะต้องมีการประเมินผลจากตัวเองและจากบุคคลอื่น และผลการประเมินอาจเกิดความพึงพอใจ เมื่อผลงานนั้นเกิดความสำเร็จหรืออาจไม่พอใจเมื่อผลงานนั้นไม่สำเร็จ ซึ่งจะเกิดความสำเร็จมากน้อยเพียงใดก็ต้องนำงานนั้นไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งคณถือว่าดี โดยได้กล่าวถึงบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้คือ

- 1) การกระทำกิจการต่าง ๆ จะพยายามที่จะทำให้สำเร็จมากกว่าที่จะทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว
- 2) เลือกทำงานที่เหมาะสมและเป็นไปได้ตามความสามารถให้เกิดผลสำเร็จด้วยดี
- 3) คิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยความตั้งใจและจริงใจของตนเองไม่ใช่เพราะโอกาสอำนวยให้
- 4) จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายและมีคุณภาพ โดยไม่คิดถึงรางวัลหรือชื่อเสียงของตนเอง

นอกจากนั้น Murrey (1966 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการที่ได้รับความสำเร็จจากการกระทำในสิ่งที่ยากให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความปรารถนาหรือแนวโน้มในการที่จะกระทำกรใด ๆ ให้สำเร็จโดยเร็วและมีความเป็นอิสระให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุเป้าหมายอันดีเลิศ ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขัน ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง โดยการบรรลุความสำเร็จในกิจกรรมที่เป็นอัจฉริยะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Secord and Backman (1964 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล 2541) ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า เป็นการท้าทายเกี่ยวกับมาตรฐานความประพฤติ แต่ละบุคคลจะสนองตอบต่อสถานการณ์ต่างกัน บุคคลที่ไม่ได้ตั้งมาตรฐานตัวเองก็จะมี ความพยายามน้อย และมีความรู้สึกไม่สนใจเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ ซึ่งเป็นเครื่องแสดงว่า บุคคลสองจำพวกมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

เช่นเดียวกับในงานศึกษาของ Hilgard (1967 อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล 2541) มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Dinkmeyer (1965 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) ที่มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่จะพยายามทำสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้น

3.5.1.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

มีนักจิตวิทยาเสนอแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้หลายท่านจากการศึกษาความหมายและทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่ามีทฤษฎีที่สำคัญ 3 ทฤษฎีคือ

1) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ McClelland (1953 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หมายถึง ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือทำ ดีกว่าบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องโดย McClelland ได้สรุปรวมเอาไว้ว่าแรงจูงใจของคนเรามีอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1.1) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ เป็นความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น สามารถสั่งการให้ผู้อื่นกระทำตาม เพื่อจุดมุ่งหมายของตนและส่วนรวม บุคคลเหล่านี้มักมีความมุ่งมั่นในอาชีพ การบริหารธุรกิจ และอาชีพสอนหนังสือ

1.2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ เป็นความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีมิตรสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและไม่ถูกปฏิเสธจากผู้อื่น จากการวิจัยพบว่านักศึกษาหญิงมักใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าและอยู่คนเดียวน้อยกว่านักศึกษาชาย

1.3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาที่จะทำงานให้สำเร็จและพยายามที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้และพยายามจะปรับปรุงงานให้ดีที่สุด

ในบรรดาแรงจูงใจทั้ง 3 นี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตนเอง ทั้งนี้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น เมื่อเขาได้ทำกิจกรรมหรือทำงานก็จะพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนไม่ว่าจะมีอุปสรรคมาขัดขวางเพียงไร เขาก็จะพยายามแก้ไขอุปสรรคนั้น เพื่อที่จะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

2) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson (1974 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) กล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ความรู้สึกภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดขึ้น Atkinson เชื่อว่าสิ่งกระตุ้นหรือแรงผลักดันที่จะทำให้บุคคลประกอบกิจกรรมต่างๆ เพื่อมุ่งผลสัมฤทธิ์นั้นขึ้นอยู่กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีอยู่ในแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ เนื่องจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวกำหนดที่สำคัญของความมุ่งหวังความพยายาม ความอดทน โดยการแสดงที่เกิดจากแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์ เรียกว่า พฤติกรรมมุ่งผลสัมฤทธิ์ (แสง จันทร์นอม 2538) นอกจากนี้ ในสถานการณ์หนึ่งผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความพยายามทำงานหรือกิจกรรมนั้นให้สำเร็จโดยการเปรียบเทียบกับมาตรฐาน ถ้าผลงานสูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์มาตรฐานก็จะถือว่าประสบผลสำเร็จ และตามความคิดของ Atkinson (1974 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ประกอบไปด้วย 3 องค์ประกอบคือ

2.1) ความคาดหวัง คือ ความคาดหวังหน้าถึงผลการกระทำของตนเอง คนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะคาดหวังหน้าถึงความสำเร็จของงาน

2.2) สิ่งล่อใจ (Incentive) ความพึงพอใจที่ได้รับจากการทำงานหรือกิจกรรมที่น่าสนใจมีผลตอบแทนที่คุ้มค่า ถ้ามีสิ่งล่อใจเป็นที่พอใจของบุคคล ก็จะทำให้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงด้วย

2.3) แรงจูงใจจากความพึงพอใจในการแสวงหาความสุข และหลีกเลี่ยงความผิดหวัง คนเรากระทำการใดก็ย่อมหวังได้รับความสุขความพอใจในการกระทำ ไม่ต้องการความไม่สำเร็จ กลัวความล้มเหลว คนที่ต้องการความสำเร็จจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และคนที่กลัวความล้มเหลวก็จะหลีกเลี่ยงงานหรือกิจกรรมที่ตนคิดว่า ทำไม่ได้จึงเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

3) ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Murray ได้กล่าวถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นความปรารถนาที่จะได้รับผลสำเร็จในกิจกรรมต่างๆ มีความต้องการที่จะเป็นผู้นำในการทำงานหรือกิจกรรมอย่างอิสระ มีความเพียรพยายามที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้ออุปสรรค เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอันสูงเด่นที่ตั้งไว้ (Murray 1938 อ้างถึงใน ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข 2541) ทฤษฎีของ Murray ได้รวบรวมความต้องการทางจิตใจของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนั้นมีความต้องการเอาชนะและประสบความสำเร็จรวมอยู่ด้วยและเป็นบุคคลแรกที่กล่าวถึงความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่าเป็นความต้องการทางจิตใจที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถ มีพลังจิตที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

ทั้ง 3 ทฤษฎีที่นำมาอ้างอิงนี้มีความสอดคล้อง และมีเนื้อหาเป็นทิศทางเดียวกัน ถ้าบุคคลมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ภายในตนเองเป็นบุคลิกภาพหรือเกิดขึ้นตามสถานการณ์แล้วก็ตาม ก็จะทำให้เกิดแรงผลักดันในการทำงานหรือกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จได้ แม้ว่าจะมีอุปสรรคเพียงใดก็ตาม บุคคลก็จะมุ่งมั่นที่จะทำตามแรงผลักดันที่มาจากจิตใจของตนเองนั้นต่อไป ฉะนั้นในกรณีของการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน ข่อมจะได้รับผลการผลักดันจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้ผู้เรียนสามารถเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

3.5.2 เจตคติต่อการเรียน

3.5.2.1 ความหมายของเจตคติ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติไว้ว่า เจตคติเป็นลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่นักวิชาการเชื่อว่ามีเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลนั้นมากกว่าจิตลักษณะประเภทอื่นๆ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2538) สำหรับสุจิตรา พลภาณุมาศ (2543) ได้อธิบายไว้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือแนวโน้มในการนำ มาซึ่งการกระทำ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ หรือความพร้อมที่จะตอบสนองบุคคล การชอบหรือไม่ชอบ เนื่องจากการรับรู้ เรียนรู้ของบุคคลในสังคมนั่นเอง เช่นเดียวกับภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2540) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเรามาก สังเกตได้จากการที่เรามักจะมีแนวโน้มเพียงในการตอบสนองต่อสิ่งต่างๆ ในรูปของการประเมินค่าสิ่งต่างๆ ในแง่บวกหรือแง่ลบ สำหรับล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2543) ได้กล่าวว่า เจตคติถือเป็นความรู้สึกเชื่อหรือศรัทธาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนเกิดความพร้อมที่จะแสดงการกระทำออกมา อาจจะเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดีก็ได้ เจตคดียังไม่ใช่อัตลักษณ์ภายนอกหรือการกระทำแต่เป็น ตัวการที่จะทำให้เกิดพฤติกรรม

สรุปแล้ว เจตคติคือ ความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งต่างๆ และพร้อมที่จะตอบสนอง หรือแสดงความรู้สึกออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น เป็นปฏิกิริยาโต้ตอบที่คนเรามีต่อสิ่งเร้าทางสังคมในลักษณะของการประเมินค่าหรือประเมินผลสิ่งนั้นๆ

3.5.2.2 ความสำคัญของเจตคติ

นักวิชาการทางจิตวิทยาได้ให้ความสนใจในการวัดและศึกษาเจตคติของมนุษย์โดยเริ่มจากงานของ Thurstone เมื่อปี ค.ศ.1927-1928 และบุคคลอื่นๆ ต่อมาอีกมากมาย ทั้งนี้เพราะเจตคติเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ดังที่ Sorenson (1984 อ้างใน สุจิตรา พลภาณุมาศ 2543) มีความเห็นว่า การที่บุคคลแต่ละคนจะมีความสำเร็จในกิจการใดกิจการหนึ่ง มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น เซวาน์ปัญญา ไหวพริบ แรงจูงใจและเจตคติ ในบรรดาปัจจัยเหล่านี้ เจตคติเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน และแม้แต่ในระยะต่อ ๆ มานักวิชาการก็ยังมองเห็นความสำคัญของเจตคติว่าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยเหตุผลดังนี้

- 1) เจตคติ เป็นเหมือนกุญแจอย่างดี เพราะเพียงแต่รู้ว่าเรามีเจตคติอย่างไร เราก็สามารถที่จะสรุปพฤติกรรมต่างๆ ของเขาได้
- 2) เจตคติ ทำให้เราสามารถพิจารณาตัดสินหาสาเหตุของพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่นได้

3) ความเข้าใจเรื่องเจตคติ ช่วยให้อธิบายถึงความคงเส้นคงวาในพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งได้และความคงเส้นคงวาของพฤติกรรมในแต่ละบุคคลจะช่วยให้อธิบายสถานภาพของสังคมได้

4) เจตคติเป็นความสำคัญที่บุคคลพึงมีและเขาเห็นว่าถูกต้อง โดยไม่คำนึงความเกี่ยวข้องต่อพฤติกรรมของบุคคลอื่นและเจตคติของเขามีส่วนทำให้บุคคลอื่น หรือสถาบันทางสังคมมีความเปลี่ยนแปลง

5) ในทางสังคมวิทยา เจตคติเป็นศูนย์กลางของความเข้าใจและพฤติกรรมพื้นฐานของทางสังคม

6) ในทางจิตวิทยา ความเข้าใจในเรื่องเจตคติเป็นการจัดเตรียมจุดสำคัญที่จะทำให้เกิดความสนใจในลักษณะต่างๆ อันเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติและพฤติกรรม

โดยสรุป เชื่อว่า ปัจจัยที่บุคคลสู่ความสำเร็จมีหลายอย่าง ได้แก่ เขาว่าปัญญา ไหวพริบ แรงจูงใจ และเจตคติเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง เพราะเจตคติเป็นตัวบ่งชี้ถึงพฤติกรรมที่สามารถนำไปประกอบหรือวิเคราะห์ตัวบุคคลได้ และในกรณีของพฤติกรรมการเรียน เจตคติก็เป็นปัจจัยประการหนึ่งที่มีอิทธิพลที่ได้ว่าบุคคลมีความรู้สึก มีการประเมินค่าและมีความโน้มเอียงอย่างไรต่อพฤติกรรมการเรียนซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามองค์ประกอบของเจตคติต่อไปนี้

3.5.2.3 องค์ประกอบของเจตคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) กล่าวถึงองค์ประกอบ 3 ประการของเจตคติ ได้แก่

1) องค์ประกอบทางการรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive Component) มีลักษณะที่มีทิศทางคั่งนั้นจึงไม่ใช่ข้อเท็จจริงตามปกติเท่านั้น เนื้อหาที่สำคัญที่สุดในองค์ประกอบนี้ก็คือ ความเชื่อเชิงประเมินค่าว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว มีประโยชน์หรือมีโทษอย่างไร และการวัดองค์ประกอบทางด้านนี้จะต้องวัดความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งที่ต้องการจะวัดทางเจตคติของบุคคลนั้นว่ามีแนวโน้มในทิศทางใด การวัดพฤติกรรมการเรียน ในองค์ประกอบด้านนี้ควรระบุให้ชัดเจนในด้านการประเมินค่าพฤติกรรมเรียนว่าเป็นสิ่งที่ดีหรือไม่ดี และไม่ควรมีองค์ประกอบอื่นๆมาเกี่ยวข้อง เช่น การตั้งใจเรียนช่วยให้การตัดสินใจมีเหตุผลมากขึ้น หรือผู้ที่ชอบเรียนมักจะมีผลการเรียนที่ดี

2) องค์ประกอบทางอารมณ์ความรู้สึก (Affective of Evaluative Component) มีลักษณะสำคัญคือ อารมณ์ของบุคคลเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งที่ต้องการจะวัดทางเจตคตินั้นเช่นเดียวกับองค์ประกอบแรก ความรู้สึกของบุคคลก็จะมีทิศทางด้วย หมายถึงความชอบ ความไม่ชอบต่อสิ่งหนึ่ง หรือ ความพอใจ ความไม่พอใจต่อสิ่งหนึ่ง องค์ประกอบนี้ของเจตคติต่อ

สิ่งหนึ่งของบุคคลจะต้องสอดคล้องสอดคล้องกับทิศทางขององค์ประกอบแรกของเขาด้วย คือ ถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งใดดีมีประโยชน์บุคคลก็จะชอบและพอใจสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าบุคคลเชื่อว่าสิ่งนั้นเลวหรือมีโทษ บุคคลก็จะไม่ชอบไม่พอใจสิ่งนั้น องค์ประกอบนี้มีเนื้อหาที่อาจจะวัดไม่ได้ หลากหลายเท่าองค์ประกอบแรก แต่ก็ใช้องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดของเจตคติ ดังนั้น การวัดเจตคติต่อการเรียนควรจะไปวัดความรู้สึกรู้สึกที่มีต่อพฤติกรรมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น

3) องค์ประกอบทางความมุ่งกระทำ (Action Tendency) เนื่องจากเจตคติเป็นลักษณะทางจิตใจ ที่ต้องศึกษาแยกต่างหากจากพฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง ฉะนั้น องค์ประกอบนี้จะเป็นการรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเป็นการวัดปริมาณของพฤติกรรมโดยตรงไม่ได้ แต่จะต้องเป็นลักษณะทางจิตใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรม ลักษณะนี้เดิมคือความโน้มแน้วที่จะกระทำ (Krech et.al 1962 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธมนาวิน 2538) ต่อมาผู้ใช้คำว่า เจตนา (ความตั้งใจ) ที่จะกระทำ(Behavior Intention) หรือความมุ่งมั่นกระทำและได้มีผู้สร้างแบบวัดองค์ประกอบนี้โดยตรง และการวัดพฤติกรรมการเรียนในด้านนี้ ควรจะวัดด้านความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมโดยตรง

การที่จะวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมการเรียนจึงควรพิจารณาถึงองค์ประกอบของเจตคติทั้ง 3 องค์ประกอบนี้ มาเป็นเกณฑ์ในการวัด ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความแม่นยำ และความน่าเชื่อถือของข้อมูล และเมื่อบุคคลเกิดพฤติกรรมการเรียนในการตั้งใจเรียน เพื่อให้ได้รับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น แสดงว่าเขาย่อมมีเจตคติทั้ง 3 ประการนี้ทางบวกต่อพฤติกรรมต่อการเรียนการสอน แต่ในขณะเดียวกัน เจตคติก็อาจไม่เกิดความสัมพันธ์กับพฤติกรรมได้ หรือมีความสัมพันธ์ต่ำถ้าเกิดจากสาเหตุต่างๆ ในพฤติกรรมที่บุคคลไม่สามารถบังคับกับใจตนเองได้ หรือมีปัจจัยต่างๆ เข้ามาแทรกแซง ดังที่ทฤษฎีความขัดแย้งทางความคิด (Cognitive Dissonance) ของ Festinger (1957 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) โดยเฉพาะความขัดแย้งที่เกิดจากเจตคติกับพฤติกรรม (Conflict Between Attitudes and Behaviors) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลรับรู้ถึงเจตคติของตนเกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ว่า ดี หรือ ไม่ดี ชอบ หรือไม่ชอบ แต่ขณะเดียวกันพฤติกรรมที่ปรากฏออกมา จะตรงกันข้ามกับเจตคติที่รับรู้ไว้ เช่น ฉันรู้ว่าการสูบบุหรี่เป็นสาเหตุให้เกิดมะเร็ง เป็นเจตคติที่ไม่ดีต่อบุหรี่ แต่ฉันก็ยังสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ตรงข้ามกับเจตคติ ที่รู้ว่าไม่ดี แต่ก็ยังมีพฤติกรรมสูบบุหรี่ต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะฉัน ไม่มีวินัย ไม่สามารถควบคุมการกระทำของตนเองไปตามความรู้และเจตคติ

ส่วน Kiesler et al (1969 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและพฤติกรรมในระดับต่ำ สาเหตุหนึ่งอาจมาจากการวัดเจตคติด้วย

แบบสอบถามจะสามารถวัดได้เพียงบางส่วน ส่วนที่เหลืออยู่อาจเป็นส่วนสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมโดยตรง และสามารถชี้พยากรณ์พฤติกรรมได้ดี ฉะนั้น เมื่อนำไปสัมพันธ์กับพฤติกรรมซึ่งสังเกตจากการกระทำจริง สหสัมพันธ์ที่ได้จึงต่ำ ยิ่งกว่านั้น อิทธิพลทางสังคมที่มีผลต่อการแสดงออกของคน เมื่ออยู่ต่อหน้าบุคคลบางคนหรือ บุคคลบางกลุ่ม อาจจำเป็นต้องตอบคำถามเจตคติหรือแสดงพฤติกรรมแตกต่างออกไปจากสถานการณ์ธรรมดา ด้วยเหตุนี้ การวัดเจตคติที่จะทำนายพฤติกรรม ถ้าไม่สามารถวัดได้หมดและวัดในสถานการณ์ที่บุคคลไม่สามารถแสดงพฤติกรรมตรงๆ ได้ก็ยากที่จะได้ค่า สหสัมพันธ์ของ 2 ตัวแปรนี้ และนอกจากที่กล่าวไป ยังมีปัจจัยแทรกซ้อนอย่างอื่น ที่ทำให้ ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและพฤติกรรมต่ำ ดังนี้

- 1) พฤติกรรมที่เกี่ยวกับหลายตัวแปร ไม่เฉพาะเจตคติเท่านั้น เช่น โอกาส ความสามารถ บุคลิกภาพแบบอื่นๆ ความขัดแย้ง
- 2) มาตรการวัดเจตคติที่มีความเที่ยงตรงมากหรือน้อย
- 3) การเปลี่ยนเจตคติเมื่อทิ้งช่วงเวลา อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์บางอย่าง หรือ ได้รับความรู้ ประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น เพิ่มเติม
- 4) การวัดเจตคติด้วยแบบสอบถามที่สามารถวัดได้เพียงบางส่วน

ดังนั้น การที่จะวัดเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะเจตคติต่อการเรียนจึงควรพิจารณาถึงความขัดแย้งของเจตคติกับพฤติกรรมตามทฤษฎีของ Festinger เนื่องจากอาจมีปัจจัยหรือตัวแปรที่เข้ามาแทรกซ้อน ในขณะที่มีพฤติกรรม ตามความคิดเห็นของ Kiesler และคณะ เพราะอาจทำให้เจตคติมีความสัมพันธ์ต่ำกับกิจกรรมการเรียนการสอนหรืออาจไม่เกิดความสัมพันธ์กันเลย

3.5.2.4 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเจตคติ

ทฤษฎีการเรียนรู้กับการก่อตัวและการคงรักษาเจตคติ Feldman 1985 & Freedman Sear & Carlsmith (1981 อ้างถึงใน แสงสุรีย์ สำอางค์กุล 2548) ได้แก่

- 1) ทฤษฎีการเสริมแรงหรือลงมือกระทำ (Reinforcement Approaches) ตามแนวคิดของ B.F. Skinner เป็นทฤษฎีที่กล่าวว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการเสริมแรง โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวกจะทำให้บุคคลมีการเรียนรู้ต่อการเสริมแรงนั้นๆ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนเช่นกัน เมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ดีจากการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำให้ได้รับคำชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง หรือ ได้ของรางวัล บุคคลจะมีการเรียนรู้ว่า การตั้งใจเรียนทำให้ตนเองได้รับการเสริมแรงที่ดี และต่อไปก็จะมี ความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม

- 2) ทฤษฎีการเสริมแรงโดยอ้อมหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) ตามแนวคิดของ Bandura ทฤษฎีนี้กล่าวถึงการเรียนรู้โดยทางอ้อมจากการกระทำของบุคคลอื่นว่า

ได้รับสิ่งที่ดีหรือไม่ดีจากผลการกระทำ และในอนาคตบุคคลจะลอกเลียนพฤติกรรมของผู้ที่เขาสังเกตเป็นต้นแบบ ซึ่งจะทำให้มีพฤติกรรมหรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้นๆ เมื่อเรียนรู้ว่านำไปสู่สิ่งที่ไม่ดีต่อตนเอง สำหรับพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน เมื่อบุคคลเห็นผู้ที่ตั้งใจเรียนเป็นประจำที่เหมาะสมได้คะแนนในการเรียนสูงก็จะเกิดการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ตลอดจนทำให้มีพฤติกรรมเตรียมพร้อมต่อการเรียนที่เหมาะสมเพื่อให้ตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ดี

ทั้ง 2 ทฤษฎีที่นำมาใช้อ้างอิงนี้ เป็นการอธิบายถึงปัจจัยการเกิดและการรักษาไว้ของพฤติกรรมที่เรียนรู้จากการเสริมแรง และการสังเกตโดยอ้อม และจะมีการประมวลผลภายในจิตใจ และส่งผลให้เกิดเจตคติในด้านต่างๆ และมีพฤติกรรมปรากฏออกมา ถ้าเป็นเจตคติที่ดีบุคคลก็ย่อมจะมีพฤติกรรมนั้นๆ ต่อไป แต่ถ้าเป็นสิ่งที่ตรงกันข้าม บุคคลก็จะหลีกเลี่ยงไม่กระทำพฤติกรรมนั้นๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ถ้าบุคคลมีเจตคติต่อการเรียนที่ดีก็ย่อมจะมีพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมในการเรียน การตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน หรือการทำงานส่งครูได้ทันเวลา

เจตคติเป็นความพร้อมทางด้านจิตใจอันเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาพความพร้อมนี้จะเข้มแข็งกำหนดทิศทางปฏิกิริยาที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง การสร้างเจตคติให้กับเด็กนั้น การเรียนช่วย ได้มาก เพราะเจตคติของเด็กได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ เมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้รับความจำเริญ เจตคติจะก่อขึ้น (Allport 1967 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Fishbien (1969 อ้างถึงใน สรชัย พิศาลบุตร 2538) ที่มองว่าเจตคติเป็นความพร้อมของสมอง การจัดประมวลผลประสบการณ์ อิทธิพลภายนอกหรือภายในที่มีต่อบุคคลในการตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่อสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ๆ

แต่อย่างไรก็ตามในงานศึกษาของ Traindis (1971 อ้างถึงใน สรชัย พิศาลบุตร 2538) กลับมองว่า เจตคติเป็นความโน้มเอียงที่ฝังแน่นในความคิดและความรู้สึกในทางบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งนั้น โดยที่เจตคติประกอบด้วย ความรู้ความเข้าใจ และอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cruze (1972) ที่อธิบายไว้ว่า เจตคติเป็นความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับและเป็นส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพ

นอกจากนั้นจากการศึกษาพบว่า มีนักวิชาการและนักจิตวิทยาหลายท่านได้สรุปทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติที่นิยมใช้กัน 2 ทฤษฎีคือ (สรชัย พิศาลบุตร 2538)

1) ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติที่มีหลายส่วนประกอบกัน (Multi-component View of Attitude) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า เจตคติประกอบไปด้วย 3 ส่วนคือ

1.1) ความรู้ ความคิด (Cognition) หมายถึงความคิดเห็นหรือความเชื่อที่บุคคลหนึ่งมีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง

1.2) ความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affect) เป็นความรู้สึกหรือการประเมินค่าของบุคคลหนึ่งที่มีต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง

1.3) ความตั้งใจในการกระทำ (Conation) เป็นเจตนาต่าง ๆ ทั้งด้านพฤติกรรมหรือการกระทำที่บุคคลแต่ละคนมีอยู่และเป็นแนวทางที่ใช้ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต่อบุคคลอื่นหรือสิ่งอื่น หรือสถานการณ์อื่น

2) ทฤษฎีเกี่ยวกับเจตคติที่มีส่วนประกอบเดียว (Uni-component View of Attitude) ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า ความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลนั้น ๆ เพียงอย่างเดียวที่ควรจะเรียกว่า เป็นเจตคติของบุคคล ส่วนความรู้ ความคิด หรือความตั้งใจในการกระทำนั้น ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับค้ำ

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับเจตคติต่อการเรียน พบว่าเจตคติในการเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเกรดเฉลี่ยวิชาบังคับของนักเรียน และสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นเกรดเฉลี่ยวิชาเลือกของนักเรียน (สุวิมล เค้นสุนทร 2525) ซึ่งคะแนนสอบวัดเจตคติต่อการเรียนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การเรียนการศึกษามีประสบความสำเร็จ ในขณะที่เกษกรชัย และหิม (2550) ศึกษาองค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าเจตคติต่อการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และจากการสร้างแบบจำลองการถดถอยที่ดีที่สุดโดยวิธีการแบบขั้นบันได (Stepwise Method) ปรากฏว่าเจตคติต่อการเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และประสิทธิภาพของการพยากรณ์มีค่าร้อยละ 99.6 ซึ่งตัวพยากรณ์เจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เจตคติในการเรียนของนักศึกษาด้านการยอมรับในตัวครู และด้านการยอมรับคุณค่าทางการศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ในขณะที่งานศึกษาของนฤมล คงขุนเทียน (2545) ผลการวิจัยพบว่าเจตคติในการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5.3 ความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลเป็นสภาพที่บุคคลรู้สึกไม่สบายใจ บอกไม่ได้ว่ากังวลถึงอะไร สาเหตุที่เกิดความวิตกกังวล ไม่สบายใจ โศกเศร้า อารมณ์ขึ้นลง มีอาการเหนียวชาในการโต้ตอบ โกรธง่าย โดยที่ Kagan (1978 อ้างถึงใน นฤมล คงขุนเทียน 2545) มองว่าสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความวิตกกังวลเกิดจาก 1) บุคคลปะทะกับสภาวะที่ไม่รู้ตัวมาก่อน ทำให้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจ ในทันที 2) เมื่อบุคคลพบกับเหตุการณ์ที่ยากแก่การพยากรณ์ เช่น พบว่าการเรียนการสอนที่ยู่ยาก

3) มีความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดที่ไม่สามารถเลือกตัดสินใจได้ง่าย 4) มีความคิดเห็นขัดกัน ในตนเอง เช่น ต้องการช่วยเหลือคนอื่น แต่ก็ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองเพื่อหาเลี้ยงชีพ ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้เกิดความไม่แน่นอน ในขณะที่พรทิพย์ ไชยลาภ (2536) มองว่าความวิตกกังวลเป็นลักษณะของบุคคลที่กระวนกระวายใจ ไม่สบายใจหวาดระแวงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษตรชัย และหิม (2550) ที่มองว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพอารมณ์ของบุคคลที่แสดงถึงความไม่สบายใจ ตึงเครียด คิดมาก กระวนกระวายใจ สับสน หวาดระแวง และเกิดความกลัวต่อสิ่งที่เขามีสวนเกี่ยวข้องอยู่

ในเรื่องความวิตกกังวลมีนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความวิตกกังวลไว้หลายท่านคือ ในงานศึกษาของบังอร ภูวภิรมย์ขวัญ (2526) ได้ศึกษาแนวคิดของฟรอยด์ (Freud) ไว้ว่าความวิตกกังวลมี 3 ประเภทคือ

1) ความวิตกกังวลในสภาพที่เป็นจริง เป็นความกลัวที่มีต่ออันตรายที่แท้จริงในโลกภายนอกซึ่งถือว่าเป็นความวิตกกังวลขั้นพื้นฐาน

2) ความวิตกกังวลเชิงประสาท เป็นความกลัวว่าสัญชาตญาณจะหลุดพ้นจากการควบคุม และทำให้เขาต้องกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง อาจถูกลงโทษ ความวิตกกังวลชนิดนี้มาจากรากฐานของความวิตกกังวลชนิดแรก

3) ความวิตกกังวลเชิงจริยธรรม หรือแบบรู้สึกลึกซึ้ง เป็นความกลัวที่มีต่อความรู้สึกลึกซึ้งข้อขัดแย้ง ละอายต่อความผิดที่ตนเองกระทำลงไป หรือแม้แต่เพียงความคิดที่จะกระทำเท่านั้นก็ตาม เพราะกลัวจะขัดต่อศีลธรรมที่ตนยึดถือประพฤติกฎปฏิบัติมา

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้สังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับความวิตกกังวลโดยในงานวิจัยของประคอง จันทร์ภูม (2531) พบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความวิตกกังวลสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า ความวิตกกังวลสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สรุปได้ว่าความวิตกกังวล เป็นสภาพที่นักศึกษามีความรู้สึกลึกซึ้งไม่สบายใจ เครียด อารมณ์ขึ้นลง เกิดจากความวิตกกังวลในเรื่องการเรียนหนัก วิตกกังวลเรื่องเกี่ยวกับสุขภาพ การปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน

3.5.4 การปรับตัว

3.5.4.1 ความหมายของการปรับตัว

การศึกษาเกี่ยวกับการปรับตัว มีการศึกษาทั้งทางด้านชีววิทยา และทางจิตวิทยา โดย Lazarus (1971 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539) ได้อธิบายถึงความเป็นมาของการปรับตัวว่ามีกำเนิดมาจากทางชีววิทยา กล่าวคือ ชาร์ล ดาร์วินเป็นผู้ใช้คำว่า Adaptation ในทางทฤษฎีว่าด้วยวิวัฒนาการ โดยสรุปความคิดได้ว่า “สิ่งมีชีวิตที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมของโลกที่เต็มไปด้วยอันตรายเท่านั้นที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้” ดังนั้น มนุษย์จึงจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งการปรับตัวตามแนวความคิดทางชีววิทยานี้คือการปรับตัวทางร่างกายหรือสรีระ เพื่อการดำรงชีวิตอยู่รอดและเพื่อตอบสนองความต้องการของร่างกาย ภายหลังแนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัวนี้ได้ถูกทางจิตวิทยายืมไปใช้โดยตั้งชื่อใหม่เป็นคำว่า “Adjustment” หมายถึงการทำให้บุคคลเกิดความสมดุลทั้งในตัวบุคคลเองและทั้งจากการมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมภายนอก เมื่อต้องเผชิญกับแรงกดดันต่าง ๆ ทางกายภาพจิตใจและสังคมซึ่งการปรับตัวตามแนวความคิดทางจิตวิทยานี้คือการปรับตัวทางพฤติกรรม จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวจะประกอบไปด้วย กระบวนการ 2 ทางคือ การปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละคนซึ่งแนวความคิดนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของ Arkoff (1964 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539) ที่เห็นว่า “การปรับตัว” เป็นการปะทะสังสรรค์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม

การปรับตัวหมายถึง การที่บุคคลพยายามที่จะเปลี่ยนแปลง และปรับพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสภาพการณ์ต่าง ๆ หรือ หมายถึงการหาทางตอบสนองของบุคคลเพื่อระบายความคับข้องใจเมื่อหาทางตอบสนองไม่ได้ (พิทยา วาระดี 2539)

การปรับตัวหมายถึง การปรับปรุงตัวเพื่อการอยู่รอดของตนเอง เพื่อความปลอดภัยและพึงพอใจของตนเองและผู้อื่น ในทางสังคมวิทยานั้นการปรับตัวของมนุษย์หมายถึง การปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมทางสังคมต่าง ๆ ทั้งให้มีสัมพันธภาพอันดีกับคนอื่นในสังคม (พิทยา วาระดี 2539)

การปรับตัวของคนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นมานั้นถือเป็นกลไกชนิดหนึ่งที่ทำให้มนุษย์และสังคมสามารถอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมแต่จะอยู่ได้แค่ไหนสบายแค่ไหนก็ขึ้นกับความสามารถของเราในการที่จะปรับตัว และแก้ปัญหาเหล่านั้น ได้ (พิทยา วาระดี 2539)

สำหรับลักษณะของการปรับตัวของ Thorp and Schmuller (1965 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539) ได้แบ่งการปรับตัวของบุคคลออกเป็น 2 ลักษณะคือการปรับตัวด้านส่วนตัว (Personal Adjustment) ซึ่งหมายถึงความคิด ความรู้สึกที่บุคคลมีต่อตนเอง และการปรับตัวเข้ากับสังคม

(Social Adjustment) ซึ่งหมายถึง ความคิด ความรู้สึก ความรู้สึกหรือพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อบุคคลอื่น และเห็นว่าบุคคลที่มีสุขภาพจิตดี คือผู้ที่สามารถปรับตัวด้านส่วนตัว และสามารถปรับตัวด้านสังคมให้สมดุลกันได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว “การปรับตัว” หมายถึงความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาและขจัดความคับข้องใจหรือวิตกกังวล โดยการเปลี่ยนแปลงความคิด ความเชื่อ และพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล และตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งให้บรรลุเป้าหมายของตนเองและคงไว้ซึ่งความสมดุลของชีวิต โดยสรุปสามารถแยกพิจารณาการปรับตัวได้ 2 ลักษณะ คือ

1) การปรับตัวในส่วนบุคคล หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และความต้องการภายในของแต่ละคน แบ่งเป็น

การปรับตัวทางร่างกาย เป็นการปรับตัวอันเนื่องมาจาก สภาพทางสรีระของบุคคลเป็นแรงผลักดัน เช่น ความต้องการอาหาร นำถือเป็นการปรับตัวเพื่อรักษาคุณภาพทางชีวภาพ การล้มเหลวในการปรับตัวด้านนี้มีผลต่อพยาธิสภาพของร่างกาย

การปรับตัวด้านจิตใจ เป็นการปรับตัวอันเนื่องมาจากสภาวะทางจิตใจเป็นแรงผลักดัน ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ เช่น ความต้องการความอบอุ่น ถือเป็นการปรับตัวที่เกี่ยวกับกระบวนการทางจิตและกระบวนการทางบุคลิกภาพ เพื่อหาความสมดุลระหว่างแรงผลักดันของความต้องการกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะดำเนินไปโดยที่รู้สึกตัวหรือไม่ก็ได้

2) การปรับตัวทางสังคม หรือการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทางสังคม หมายถึง ข้อเรียกร้องอันเกิดจากสภาพแวดล้อม และสังคม มนุษย์จะต้องมีปฏิกิริยาได้ตอบและปรับพฤติกรรมให้สอดคล้อง ถือเป็นการปรับตัวเพื่อรักษาคุณภาพ ท่ามกลางความขัดแย้งระหว่างความต้องการ ความเชื่อ ค่านิยม หรือวัฒนธรรม ที่พัฒนาขึ้นมาเป็นองค์ประกอบของตนเองที่ไม่สอดคล้องกับสังคม และเพื่อขจัดความขัดแย้ง

นอกจากนั้นในงานศึกษาของ Martin and Osborne (1982 อ้างถึงใน สุรางค์ อูสาหะ 2549) ได้นำเสนอถึงการปรับตัวว่า การปรับตัวเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การแสดงออกของตนเองในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Gilmer et al (1971 อ้างถึงใน สุรางค์ อูสาหะ 2549) ได้นำเสนอไว้ว่าการปรับตัวเป็นความพยายามที่จะทำให้เกิดความสมดุลระหว่างความต้องการสิ่งเร้ากับกับ โอกาสที่อยู่ภายในสิ่งแวดล้อมหนึ่ง ๆ หรือกล่าวได้ว่ามนุษย์พยายามได้ตอบกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวเป็นการปรับตัวเข้ากับปัญหาหรือปรับสภาพปัญหาที่เป็นอยู่ให้เข้ากับสภาพความต้องการ

ในขณะที่ Good (1973 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) มองว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการค้นหาและปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Arkoff (1968 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาการปรับตัวของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยไว้ 2 ประการคือ (1) ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เป็นความสามารถที่จะเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา (2) ความเจริญงอกงามส่วนบุคคล เป็นความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความนึกคิด มีความคิดที่กว้างขวาง มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น นอกจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลงเจตคติและค่านิยมในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Desena (1966 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ได้เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนระดับปานกลางและต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทางการปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ไม่สนใจกิจกรรมทางสังคม มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อน และมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างประเทศ

วราภรณ์ ตระกูลสฤณี (2545) ได้อธิบายความหมายของการปรับตัวไว้ว่า การปรับตัวหมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้ความพยายามในการปรับตนเองเมื่อต้องเผชิญกับปัญหาความอึดอัดใจ ความคับข้องใจ ความเครียด ความทุกข์ใจ ความวิตกกังวลต่างๆ

ดังนั้น การปรับตัว จึงหมายถึง การที่บุคคลพยายามเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามความต้องการของตนเองในสภาพแวดล้อมหรือให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสภาพร่างกายและจิตใจของตนเองเพื่อรักษาสมดุลของชีวิต

3.5.4.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการศึกษาการปรับตัว

ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้น เราต้องเผชิญปัญหาต่าง ๆ ตั้งแต่ปัญหาที่ยากที่สุดจนถึงปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ และถึงแม้คนเราจะมีวิธีต่าง ๆ มากมายแก้ไขปัญหาก็ตาม แต่สภาพของสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้เราต้องพบกับความกดดันและความตึงเครียดอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะเราไม่สามารถสนองความต้องการของเราได้อย่างง่ายดายเสมอไป ดังนั้นในสถานะที่มีแรงผลักดันและอุปสรรค หรือบางครั้งเราก็เผชิญกับการตัดสินใจความล่าช้าอันเกิดจากการตัดสินใจไม่ได้ และอุปสรรคต่าง ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายได้นั้น ทำให้เกิดความขัดแย้ง (Conflict) ความคับข้องใจ (Frustration) ความเครียด (Tension) ความวิตกกังวล (Anxiety) นอกจากแรงผลักดัน และอุปสรรคอันเป็นต้นเหตุของความคับข้องใจดังกล่าวแล้วลักษณะโครงสร้างและวัฒนธรรมยังมีส่วนสร้างปัญหาและข้อขัดแย้งให้แก่คนในสังคม มากน้อยต่างกันไป ฉะนั้นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมใด ๆ ก็ตามย่อมทำให้แบบ

แผนการปรับตัว และบุคลิกลักษณะของตัวบุคคลภายในวัฒนธรรมนั้น ๆ เปลี่ยนแปลงไปด้วย จากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในยุคปัจจุบันเป็นไปอย่างรวดเร็วทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้าน สังคม ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีใหม่ สิ่งเหล่านี้ก็เป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ปรับตัวไม่ทัน โลกยังมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปสู่ความเจริญมากขึ้นเท่าใด ภาวะกดดันทางจิตใจก็ ยิ่งมีมากขึ้นเพียงนั้น จากการได้รับผลกระทบดังกล่าว ผู้ที่มีปัญหาการปรับตัวที่ขาดประสิทธิภาพ หรือล้มเหลว มีตั้งแต่ขั้นเล็กน้อยถึงขั้นรุนแรง คือ กลายเป็นโรคประสาท โรคจิตในที่สุดสำหรับ สังคมไทยปัญหายุ่งยากในการปรับตัวมีสาเหตุดังนี้ การย้ายที่อยู่เพื่อออกจากบ้านไปเรียนหนังสือ ย้ายที่แห่งใหม่ซึ่งไม่คุ้นเคย โดยจะเห็นได้จากการดำเนินชีวิตประจำวัน ซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น การต้องไปอยู่ในหอพักกับคนอื่นที่ไม่ใช่บุคคลในครอบครัว การแข่งขันทางการเรียนสูง การทำ กิจกรรมที่เพิ่มขึ้นจากสถาบันการศึกษาที่เคยอยู่เดิม

3.5.4.3 สาเหตุการปรับตัว

กันยา สุวรรณแสง (2536) ได้กล่าวถึงสาเหตุของการปรับตัวว่าอาจเกิดจาก สิ่งต่อไปนี้

1) แรงขับและความต้องการในชีวิตของบุคคลมีความต้องการเป็น พื้นฐาน เช่น ความต้องการทางกายความต้องการทั้งสองนี้ทำให้เกิดแรงขับ เช่น เกิดความหิวเป็น แรงขับให้มนุษย์ดิ้นรน แสวงหา เพื่อสนองความต้องการของตน ถ้าเกิดอุปสรรคมาขัดขวาง ไม่สามารถสนองความต้องการ ไม่สามารถหามาบำบัดความอยากได้ ร่างกายก็จะแสดงพฤติกรรม ออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ลดความกระวนกระวายอันเนื่องมาจากความต้องการ พฤติกรรมที่แสดง ออกมาเพื่อลดความทรมานทรมานนี้เรียกว่า การปรับตัว

2) แรงกระตุ้นจากสังคม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็วหรือ การที่มีสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ทำให้คนมีปัญหาในการปรับตัวให้ทันตามภาวะสังคมที่ เปลี่ยนแปลงไป จึงทำให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของสังคมมนุษย์ มีปัญหาที่ต้องแก้ไขตลอดเวลา ถ้าแก้ไขปัญหาได้ก็จะมีความสุข ถ้าแก้ไขปัญหาไม่ได้ก็เกิดความคับข้องใจ กระวนกระวายใจ ดังนั้นจึงหาทางปรับตัวโดยวิธีการต่าง ๆ

3) เจตคติ ความสนใจ จุดหมายของชีวิตของตัวเองเปลี่ยนแปลงไป จึงจำเป็นต้องปรับพฤติกรรมของตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของตน

เช่นเดียวกันในงานของพิทยา วาระดี (2539) กล่าวว่าในสภาพการณ์ของชีวิต พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์อยู่ภายใต้อิทธิพลของข้อเรียกร้อง หรือแรงผลักดัน 2 ประเภท โดยที่ ข้อเรียกร้องหรือแรงผลักดันนั้นทำให้เกิด “ความต้องการขั้นพื้นฐาน” มนุษย์จึงต้องพยายามปรับตัว

เพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข ด้วยแรงผลักดัน 2 ประการดังนี้

1) แรงผลักดันภายใน หมายถึงความต้องการอันเกิดจากสภาพทางสรีระภายในร่างกายและประสบการณ์ทางสังคมที่เรียนรู้จากอดีตที่ผ่านมา

1.1) ความต้องการอันเกิดจากสภาพสรีระภายในร่างกายได้แก่ ความต้องการในสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ปัจจัยสี่ ซึ่งความต้องการด้านนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งแก่มนุษย์ เพราะมนุษย์จะพยายามดิ้นรน เพื่อตอบสนองความต้องการทางกายเป็นอันดับแรก เนื่องจากความต้องการทางกายเป็นความต้องการที่ทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

1.2) ความต้องการอันเกิดจากประสบการณ์ทางสังคมหรือเรียกว่า “เหตุจูงใจทางสังคม” ได้แก่ ความต้องการที่สัมพันธ์กับบุคคลในสังคมด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความต้องการความรักจากครอบครัว เพื่อนฝูง คนรัก ความต้องการความสำเร็จและเป็นที่ยกย่องนับถือในสังคม

2) แรงผลักดันภายนอก หมายถึง ความต้องการอันเกิดจากสภาพแวดล้อมทางที่ได้อยู่ร่วมกัน และผูกพันกับผู้อื่น ฉะนั้น มนุษย์จึงต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมซึ่งตนเองอาศัยอยู่ โดยจะเห็นได้จาก เมื่อเด็กรู้ความ บิดามารดาอบรมให้เด็กมีพฤติกรรมในแนวทางที่เหมาะสม และพยายามสร้างค่านิยมที่ตนเองเห็นว่าดีงาม โดยปลูกฝังแก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัย และเมื่อเด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่บุคคลอื่นในสังคมที่เกี่ยวข้องก็จะเรียกร้องให้เขามีพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตามบรรทัดฐานของสังคม เช่น การศึกษา การประกอบอาชีพ การแต่งงาน ความต้องการหรือข้อเรียกร้องจากสังคม ดังกล่าวนี้เป็นแรงผลักดันที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อตัวบุคคล และต่อวิธีการปรับตัว เพื่อตอบสนองข้อเรียกร้องเหล่านั้น ซึ่งอาจจะเป็นการปรับตัวที่ทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จ หรือประสบความล้มเหลวก็ได้ ดังนั้น ความต้องการทั้ง 2 ประเภทข้างต้น จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และมีผลต่อพฤติกรรมการปรับตัวของมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง

3.5.4.4 ลักษณะของการปรับตัวที่ดี

สุรางค์ อุสาหะ (2549) ได้กล่าวถึงลักษณะของคนที่ปรับตัวได้ดีไว้ดังนี้

1) มีความรู้เกี่ยวกับตนเอง ผู้ที่ปรับตัวได้ดี คือ ผู้ที่รู้ถึงพลังจิตใจ แรงจูงใจ ความปรารถนา ความทะเยอทะยาน ความรู้สึกความสามารถและอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเอง นั่นคือ จะต้องเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตนเองได้หมดทั้งพฤติกรรม และความรู้สึกของตนเอง

2) ความรู้สึกที่ตนเองเป็นคนมีค่า ประกอบด้วย ความรู้สึกที่ดีต่อตัวเอง และความสามารถที่จะทำหน้าที่ให้แก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น คนที่ปรับตัวได้ ที่มีความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่สำคัญที่สุด คือ มีอิสระในการแสดงออกต่อสถานการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกัน

4) ความสามารถในการรับและให้ความรัก หมายถึง ความสามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ นั่นคือ สามารถล่วงรู้ถึงความรู้สึกของคนอื่น ๆ และรักษาความสัมพันธ์ที่มีทั้งการให้และการรับไว้ได้

5) ความพอใจต่อความปรารถนาทางกาย คนที่ปรับตัวได้ดีจะมีทัศนคติต่อการทำงานของร่างกายอย่างสมบูรณ์ ไม่หมกมุ่นครุ่นคิด วิตกกังวล

6) ความสามารถที่จะเป็นผู้ผลิตและมีความสุข สามารถใช้ความสามารถต่าง ๆ ในการทำงานหรือความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ ได้อย่างดีและกว้างขวางมีความสุขและกระตือรือร้น

7) ปราศจากความตึงเครียดและความรู้ที่เกินขีด คนที่ปรับตัวไม่ได้จะมีความทุกข์ที่เกิดจากความวิตกกังวล และความตึงเครียด ซึ่งมีผลสะท้อนให้เกิดอาการอื่น ๆ ตามมาเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.5.4.5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัว

เนื่องจากการปรับตัวเป็นสิ่งที่มีความสำคัญดังนั้น จึงนักวิชาการหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการปรับตัวไว้ดังนี้

1) ทฤษฎีการปรับตัวของ Roy (1999 อ้างถึงใน สมฤทัย ชัยพิमान 2552) ได้อธิบายถึงการปรับตัวไว้ว่าเป็นผลลัพธ์ ที่เกิดจากการที่บุคคลใช้การตระหนักรู้เพื่อสร้างสรรค์ บูรณาการตนเองกับสิ่งแวดล้อม เพื่อคงไว้ซึ่งภาวะสมดุล โดยแสดงออกเป็นพฤติกรรม 4 ด้านคือด้านร่างกาย ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านบทบาทหน้าที่และการพึ่งพาอาศัยกัน ซึ่งเขาเชื่อว่าบุคคลประกอบด้วย กาย จิต สังคม เป็นหนึ่งเดียวไม่อาจแบ่งแยกได้ เป็นระบบเปิดที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อการเจริญเติบโต การมีชีวิตรอด การเจริญพันธุ์ การเอาชนะอุปสรรค รอยด์ได้อธิบายถึงระบบการปรับตัวว่าประกอบด้วย สิ่งนำเข้า กระบวนการควบคุมผลลัพธ์ และกระบวนการย้อนกลับ โดยที่สิ่งนำเข้า และกระบวนการควบคุม จะทำงานควบคู่กันเสมอ และไม่สามารถสังเกตได้ ในการแสดงออกมานั้นมีแบบแผนของการปรับตัวด้านใดด้านหนึ่ง หรือ 4 ด้าน คือ การปรับตัวด้านร่างกาย อัตมโนทัศน์ บทบาทหน้าที่ และ การพึ่งพาอาศัยกัน

2) บุคลิกภาพเชิงทฤษฎีจิตสังคมของ Erik H. Erikson

Erikson (1964 อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล 2546) ได้กล่าวถึงการพัฒนาการ 8 ขั้นตอนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยสูงอายุไว้ กล่าวคือ บุคคลแต่ละวัยมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและความคิดจิตใจอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ในแต่ละวัยมีพัฒนาการทั้ง 8 ขั้นตอนดังนี้

2.1) ความไว้วางใจแย้งกับความสงสัยในใจผู้อื่น ระเบียบนี้เป็นวัยทารกวัยแรกเกิดจนถึง 1 ขวบ ความไว้วางใจในผู้อื่นเกิดจากการที่เด็กทารกได้รับการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานทางกายและจิตใจ เช่น ได้รับการ กูด คี้ม สัมผัส ทำให้ทารกได้รับความสบายและมีความสุข ทำให้เกิดความรู้สึกว่า โลกนี้น่าอยู่

2.2) ความเป็นตัวของตัวเองแย้งกับความละอายใจและไม่แน่ใจ ระเบียบนี้อยู่ในวัยทารกตอนปลาย ทารกเริ่มหัดควบคุมตนเองในการใช้กล้ามเนื้อ ประสาทสัมผัส หากปล่อยให้เขาทำตามใจปรารถนา โดยไม่เกินไปเลยจะพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง หากควบคุมมากเกินไป จะเกิดความรู้สึกละอายและไม่แน่ใจตนเอง

2.3) ความคิดริเริ่มแย้งกับความรู้สึกผิดวัยเด็กตอนต้นมีความสามารถทางกล้ามเนื้อ ประสาทสัมผัส ฟังตนเองได้ดีในการเคลื่อนไหว เด็กวัยนี้อยากเรียนรู้สิ่งรอบๆตัว ใช้ความคิดความฝันและความคิดสร้างสรรค์ แต่หากถูกห้ามมากเกินไปจะกลายเป็นความรู้สึกผิดและกลัวการถูกลงโทษ

2.4) ระเบียบเอาการเอางานแย้งกับปมด้อย วัยเด็กตอนปลาย เป็นช่วงที่เด็กสามารถควบคุมกิจกรรมของตน เคารพระเบียบวินัยในบ้าน การให้อภัยเด็กเมื่อทำไม่ได้อย่างไร ปรารถนา จะทำให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะเรียนรู้ ตรงกันข้ามถ้าตั้งความหวังมากเกินไปเด็กก็จะรู้สึกด้อยต่ำมีปมด้อย

2.5) การพบอัตลักษณ์แห่งตนแย้งกับความไม่เข้าใจตนเอง วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความขัดแย้งและลักษณะวิกฤติ เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ระหว่างความเป็นเด็กกับผู้ใหญ่

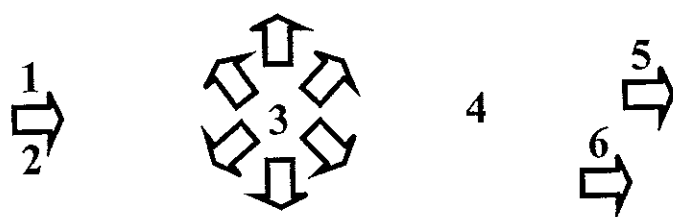
2.6) ความสนิทสนมหา ความร่วมมือแย้งกับความเปล่าเปลี่ยว ช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นเมื่อพ้นวัยรุ่นมาแล้ว บุคคลจะรู้จักอัตลักษณ์ของตน และพร้อมผสมผสานอัตลักษณ์ของตนกับบุคคลอื่นบุคคลแสวงหามิตรภาพอันสนิทชิดดี แสวงหาคู่ครอง การบำรุงส่งเสริมผู้อื่น และการพะวงเฉพาะตนเอง

2.7) การส่งเสริมผู้อื่นขัดแย้งกับการกังวลเฉพาะตนเอง วัยกลางคนมีจุดเด่นคือการแบ่งปัน การเพื่อแผ่ การแนะนำ การสร้างสรรค์ ทั้งในสิ่งที่เป็นสิ่งของและความรู้ ความคิด ความชำนาญต่างๆต่อบุคคลอื่น ต่อโลก และสังคม

2.8) ความมั่นคงทางใจแย้งกับความสิ้นหวัง วัยสูงอายุ Erikson กล่าวว่า เมื่อถึงขั้นนี้แล้ว บุคคลต้องพัฒนาความรู้สึกว่าตน ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ที่ควรกระทำเสร็จสิ้นแล้ว ยอมรับทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวในชีวิตคนแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้นนับว่า เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับการปรับตัวกับสังคมเน้นว่าคนที่สามารถปรับตัวได้ดีจะดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขมากกว่าคนที่ปรับตัวได้ไม่ดี การปรับตัวมีหลายด้านล้วนแล้วแต่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับตัวทางการเรียน

3.5.4.6 กระบวนการปรับตัว

พิทยา วาระดี (2539) ได้กล่าวถึงกระบวนการปรับตัวไว้ว่า เมื่อบุคคลถูกกระตุ้น หรือมีแรงจูงใจให้กระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (หมายเลข 1) และถ้าการกระทำของบุคคลถูกขัดขวางโดยมีอุปสรรคหรือสถานการณ์บางอย่าง (ภาพประกอบ 1 หมายเลข 2) บุคคลก็จะสำรวจ ทดลอง หรือหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นในหลายๆวิธีทาง (หมายเลข 3) จนกระทั่งพบหนทางหนึ่ง (หมายเลข 4) ซึ่งสามารถแก้ปัญหานั้นหรือเอาชนะอุปสรรคเหล่านั้นได้ เขาจึงดำเนินการตามแนวทางนั้น (หมายเลข 5) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการปรับตัวที่ประสบผลสำเร็จและได้รับความพึงพอใจ แต่บางครั้งไม่สามารถแก้ปัญหานั้นได้เขาจะเลือกทางอื่น (หมายเลข 6) ซึ่งบางทีอาจจะเป็นการหนีปัญหานั้นก็ได้การปรับตัวก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ

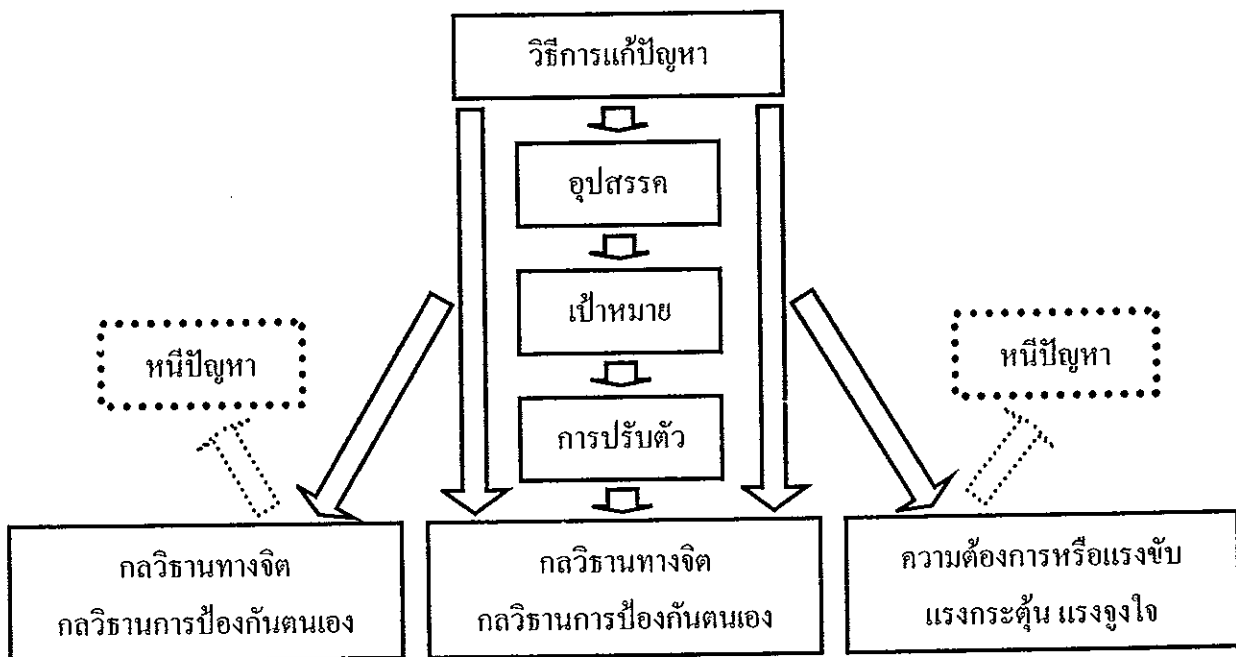

ภาพประกอบ 1 กระบวนการปรับตัว

ที่มา : Heynes 1958 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539

นอกจากนั้น Heynes (1958 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539) ยังได้ให้ทัศนะไว้ว่า กระบวนการปรับตัวเป็นผลที่เกิดขึ้นจากความต้องการ ความจำเป็น ความตึงเครียด หรือแรงขับที่ถูกเร่งเร้า จนกระทั่งความจำเป็นนั้นจะได้รับการตอบสนอง ความตึงเครียดลดลงหรือแรงขับนั้นหมดไป เมื่อพิจารณาแล้วกระบวนการปรับตัว สามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

1. การปรับตัวที่สมบูรณ์ เป็นการปรับตัวที่บุคคลประสบปัญหาอุปสรรคแล้วสามารถแก้ไขได้ เกิดความสบายใจ
2. การปรับตัวที่ไม่สมบูรณ์ เป็นการปรับตัวที่บุคคลประสบปัญหาอุปสรรคแล้วไม่สามารถแก้ปัญหา แต่มีวิธีคลายเครียด โดยอาศัยกลวิธีทางจิตหรือกลวิธีทางกายการป้องกันตนเอง

ภาพประกอบ 2 กลไกในการปรับตัว

ที่มา : Heynes 1958 อ้างถึงใน พิทยา วาระดี 2539, 28

จากภาพประกอบ 2 แสดงให้เห็นถึงกลไกในการปรับตัวของบุคคล เริ่มจากบุคคลมีความต้องการหรือแรงขับ ถ้าในความต้องการนั้นมากพอ เมื่อพบอุปสรรค บุคคลนั้นจำเป็นต้องหาวิธีการแก้ปัญหา ถ้าพบวิธีทางแก้ปัญหาก็จะมีการปรับตัวเพื่อให้ผ่านอุปสรรคและบรรลุเป้าหมายในที่สุด แต่ถ้าบุคคลหาวิธีทางแก้ปัญหานั้นไม่ได้ ก็จะหาทางออกด้วยกลวิธีต่างๆเพื่อหนีปัญหา

นอกจากนั้นยังพบว่าในงานศึกษาของมานพ ชูนิล และภราดี บุตรศักดิ์ศรี (2548) พบว่า บุคคลที่มีการปรับตัวได้ดีคือ บุคคลที่สามารถเรียนรู้ในการตอบสนองต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการเสริมแรง นอกจากนี้ Maslow ได้อธิบายว่าบุคคลที่ปรับตัวได้ดีเป็นบุคคลที่ได้พัฒนาตนเองอย่างสมบูรณ์เต็มที่

ตามศักยภาพ โดยตระหนักถึงความสามารถที่ตนมีอยู่ตามความเป็นจริงหรือตามศักยภาพของตนเอง และได้รับการตอบสนองจากความต้องการพื้นฐานอย่างเพียงพอ ในขณะที่ Bandura (1976 อ้างถึงใน ฉวี วิชญเนติชัย 2539) ได้อธิบายถึงทฤษฎีการปรับตัวของแบนดูรา (Bandura) ไว้ว่า บุคคลที่ไม่สามารถปรับตัวได้เป็นผลเนื่องมาจากเหตุผลดังต่อไปนี้

1) การที่บุคคลคาดหวังและมองตนเองอย่างผิดพลาด เพราะบุคคลประเมินค่าของตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริง เนื่องจากไม่ได้รับแรงเสริมทางบวกจากสังคม จนนำไปสู่การลงโทษตนเองและรู้สึกว่าตนเองไม่มีคุณค่า จึงเกิดความวิตกกังวลจนกระทั่งทำให้บุคคลมีพฤติกรรมที่ใช้กลไกในการป้องกันตนเอง

2) บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่ผิดพลาด เพราะบุคคลอาจจะได้รับจากประสบการณ์ตรงหรือสังเกตจากตัวแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากบิดา มารดา และผู้ใกล้ชิด

นอกจากนั้นจากการสำรวจงานวิจัยพบว่าในการศึกษาเรื่องการปรับตัวของนันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) พบว่า การที่นักศึกษาเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนเป็นนักศึกษานั้นมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพัฒนาการหลายด้าน ตั้งแต่รูปแบบการเรียนการสอน การคบเพื่อนใหม่ การที่มาอยู่รวมกันในคนหมู่มาก มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน จากความหลากหลายของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมต่างถิ่น ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสถานบันอุดมศึกษา หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จะก่อให้เกิดปัญหาและกระทบกระเทือนถึงผลการเรียน แต่ถ้าหากนักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดีจะเกิดความพอใจและแรงจูงใจมุ่งมั่นที่จะเรียนให้สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา เช่นเดียวกันในงานวิจัยของประคอง จันทร์กุ่ม (2531) พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการปรับตัวสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษรชัย และหิมน (2550) พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการปรับตัวสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สรุปได้ว่าการปรับตัวหมายถึง การที่นักศึกษาพยายามปรับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านอารมณ์ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมจนเป็นสภาพการณ์ที่ตนสามารถทนอยู่ได้ในสังคม หรือในสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ในที่นี้หมายถึงการที่นักศึกษาสามารถปรับตัวให้ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมในระดับมหาวิทยาลัย โดยการ

เปลี่ยนแปลงสภาพการดำเนินชีวิต เจตคติ ค่านิยมให้สามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยได้ และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

3.6 พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญที่เป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การที่ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาส่วนหนึ่ง โดยสามารถวัดได้จากลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.6.1 นิสัยในการเรียน

นิสัยในการเรียนเป็นแบบแผนพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝน ฉะนั้นจึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงและแก้ไขได้ นิสัยทางการเรียนจะเกิดขึ้นและมีพลังมากขึ้นเกิดจากพฤติกรรมการเรียนประสบความสำเร็จ ความพอใจสามารถแก้ไขปัญหาได้ การกระทำนั้นก็จะได้รับการทำซ้ำอีกจนกลายเป็นนิสัยติดตัวไป (Maddox 1963 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ในขณะที่ Brown and Holtzman (1967 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) กล่าวถึงนิสัยในการเรียนไว้ว่า หมายถึงแบบแผนและพฤติกรรมการเรียนของแต่ละบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งนิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียน นอกเหนือไปจากองค์ประกอบด้านสติปัญญา

แต่อย่างไรก็ตามในงานศึกษาของ Eysenck and Meili (1972 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) มองว่านิสัยเป็นแนวโน้มของแต่ละบุคคลที่แสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ ดังนั้นนิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำโดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากทักษะและเทคนิคการเรียน สอดคล้องกับ Good (1973 อ้างถึงใน สุรางค์ โคว์ตระกูล 2541) ที่มองว่า นิสัยเป็นการกระทำ การเคลื่อนไหว หรือรูปแบบพฤติกรรมที่ผ่านการกระทำจนเป็นนิสัยที่เคยชินเป็นการกระทำที่ไม่ลังเล รืออ นอกจากนั้นยังเป็นรูปแบบของการกระทำที่กลายเป็นสิ่งเด่นและเป็นแบบเฉพาะของแต่ละบุคคล ที่ตอบสนองโดยไม่มีกรกระทำเป็นกรณีพิเศษกลายเป็นสิ่งที่เด่นและเป็นแบบเฉพาะของแต่ละบุคคล สิ่งที่ได้มาจากแนวโน้มของรูปแบบการตอบสนองโดยไม่มีกรกระทำเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในงานศึกษาของจิราพร ชุนนะ (2540) ที่มองว่านิสัยในการเรียนมีความหมายคล้ายคลึงกับเทคนิคทางการเรียน และทักษะทางการเรียน

นอกจากนั้น Maddox (1963 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ยังได้เสนอวิธีการปรับปรุงนิสัยทางการเรียนคือ ต้องมีสุขภาพจิตดี โดยการปรับปรุงสุขภาพโดยทั่วไป ปรับปรุงแนวทางและวิธีการทำงาน โดยให้มีการวางแผน แบ่งเวลาเรียนและเวลาทำงานให้มีประสิทธิภาพ

ลดความกังวลและความตื่นเต้น โดยการแก้ปัญหาความขัดแย้งในใจตน เช่นเดียวกับงานศึกษาของ คีรินาด ลิงหาแก้ว (2536) และ Smith (1970 อ้างถึงใน จีราพร ขุนนะ 2540) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เรียน สามารถมีนิสัยในการเรียนที่ดีได้โดยนักเรียนจะต้องรู้จักการใช้เวลา และมีวิธีการเรียนการทำงาน ในเรื่องต่อไปนี่คือ การจัดระบบการทำงาน การไม่ผัดวันประกันพรุ่ง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง เค็ดเดี่ยวในการตัดสินใจ มีสมาธิในการเรียน อ่านและจดบันทึก ทบทวนบทเรียน การเตรียม ตัวสอบ การทำข้อสอบ การทำการบ้านและการใช้ห้องสมุด

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน พบว่า ในงานวิจัยของกรองทอง โพธิ์ทอง (2532) พบว่าผู้เรียนที่มีความตั้งใจต่อการเรียนเป็นพิเศษ จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมณฑารัตน์ ชูพินิจ (2540) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบ ในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543) ที่พบว่า นิสัยในการเรียนของ นักศึกษาด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลาหรือการจัดการเกี่ยวกับเวลา และด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ในขณะที่งานวิจัยของเกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนิสัยทางการเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .001 แต่ในงานวิจัยของนฤมล คงขุนเทียน (2545) กลับพบว่า นิสัยในการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่านิสัยทางการเรียนหมายถึงทักษะทางการเรียนที่ได้ฝึกฝนเป็นประจำ จนเป็นนิสัย โดยเฉพาะวิธีการทำงานและการใช้เวลาเรียนอย่างเหมาะสม

3.6.2 ความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะที่ดีประการหนึ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดกับนักเรียน นักศึกษาซึ่ง Funk (1961 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็น การแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบในการกระทำของตน ความซื่อสัตย์ ไว้วางใจได้ สามารถทำหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือความสามารถในการสนองตอบต่อหน้าที่หรือ ข้อตกลงที่ตั้งไว้ตามอุดมคติ กฎของศีลธรรมและหลักธรรมอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Flippo (1966 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้ให้คำนิยามของความรับผิดชอบไว้ว่า

ความรับผิดชอบเป็นความผูกพันในการที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดความสำเร็จลุกลงไปได้ ความผูกพันเกี่ยวข้องกับปัจจัย 3 ประการคือ พันธะผูกพัน หน้าที่ และวัตถุประสงค์

ในขณะที่ แนวคิดของ Browne (1958 อ้างถึงใน ประคอง จันทรกุล 2531) กล่าวว่า ความรับผิดชอบประกอบด้วยความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดย้อต่ออุปสรรค ทำงานอย่างแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความปรารถนาที่จะทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนั้น ยังได้อธิบายถึงลักษณะของการรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองไว้ว่า ควรเป็นผู้ที่มีความตรงต่อเวลา การเข้าเรียนให้ตรงเวลา รู้จักหน้าที่ของตนที่เป็นอยู่ ว่าตนเองมีหน้าที่ทำอะไร ต้องทำสิ่งนั้นให้สมบูรณ์ด้วยความขยันหมั่นเพียร รู้จักควบคุมความประพฤติของตนเอง บังคับควบคุมจิตใจตนเองไม่ให้หลงไหลมัวเมาในอบายมุข ไม่ตกเป็นทาสของกิเลส ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม และที่สำคัญ ต้องมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ พยายามแก้ไขปรับปรุงให้ผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียนผู้เรียนควรปฏิบัติดังนี้

1. พยายามฝึกจิตตนเองให้มีสมาธิ ซึ่งผู้เรียนมักไม่มีสมาธิในขณะที่ฟังครูอาจารย์สอน หรือเวลาดูหนังสือ จิตใจมักคิดไปเรื่องอื่น จึงทำให้เรียนหรือดูหนังสือไม่รู้เรื่อง
2. ตั้งใจฟังผู้สอนอย่าขาดเรียน การขาดเรียนจะทำให้ไม่ได้รับความรู้ที่ต่อเนื่อง ถ้าขาดเรียนบ่อยครั้งจะทำให้ไม่เข้าใจในวิชานั้นๆ
3. ถ้าถามเมื่อไม่เข้าใจบทเรียนตอนใดควรถามอาจารย์ทันทีไม่ต้องเกรงใจ เพราะอาจารย์ทุกท่านยินดีให้ความรู้ แก่ศิษย์อย่างเต็มที่
4. ขยันทำการบ้านส่งอาจารย์ เพราะการทำการบ้านเท่ากับเป็นการทบทวนความรู้ที่อาจารย์สอนจะทำให้เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น
5. อ่านหนังสือทบทวนความรู้ที่ได้เรียน ไปแล้ว อย่าอ่านหนังสือเฉพาะเวลาใกล้สอบเพราะสมองจะจำความรู้มากมายในระยะสั้นไม่ได้

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบพบว่า ในงานวิจัยของประคอง จันทรกุล (2531) ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งลาวัลย์ จันทรटना (2540) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า คุณลักษณะของนักศึกษาสาขา วิทยาศาสตร์ด้านความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับดัชนีสะสมเฉพาะวิชาชีพการศึกษา และดัชนีสะสมตลอดหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณลักษณะด้านความ รับผิดชอบที่สามารถพยากรณ์ได้ ในขณะที่เกศตรชัย และหิม (2550) ได้อธิบายไว้ในผลงานวิจัย ว่าความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และตัวพยากรณ์ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

สำหรับงานศึกษาของอนงค์พรรณ คำวัง (2546) กลับพบว่า นักเรียนที่ไม่มี ความรับผิดชอบทางการเรียน นั่นคือ ไม่มีการเตรียมตัว และเตรียมความรู้ก่อนเรียน ไม่เข้าเรียน อย่างสม่ำเสมอ ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง ส่งงานไม่ครบ และไม่ปฏิบัติตาม กำหนดเวลา ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเนื่องจากไม่ได้นำตำราเรียนกลับบ้าน และไม่ค่อร่วมกิจกรรม การเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนตกต่ำ

สรุปได้ว่าความรับผิดชอบหมายถึงการแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบในการ กระทำของตนเอง สามารถทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั่นก็คือการที่ นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียน ไม่คัดวันประกันพ่วง มีความขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อ ตั้งใจเรียน ทำงานที่อาจารย์มอบหมายส่งตามกำหนดทุกครั้ง

3.6.3 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

ในวงการการศึกษาให้ความสนใจในเรื่องการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน มากขึ้น เพราะว่าสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน ช่วยให้การเรียนการสอนมีผลดีมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ครูที่เป็นกันเองกับนักเรียนคอยให้ความ ช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ จะทำให้นักเรียนรู้สึกสบายใจในการทำความเข้าใจบทเรียน นักเรียนจะ ไม่มีความหวาดกลัว แต่จะมีความรู้สึกรอบอุ้มปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ebel (1966 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ที่มองว่า งานของครูมี 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางความรู้ และลักษณะทางมนุษยสัมพันธ์ ส่วน Arnold (1969 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการเรียน การสอนครูจะต้องได้ตอบกับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหยุดนิ่งก็จะทำให้การเรียน การสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควรจะเป็น นอกจากนั้นจากการศึกษาในงานของ Lewin , Lippit และ White (อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ได้แบ่งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู ออกเป็น 3 ประเภทคือ

1) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบอัตตาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ ลักษณะนี้ครูจะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงาน

นักเรียนต้องปฏิบัติตาม ครูไม่รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน การปฏิสัมพันธ์แบบนี้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี แต่ไม่เป็นผลดีด้านบุคลิกภาพ

2) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้ครูจะคำนึงถึงนักเรียน ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนการปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี นักเรียนมีความร่วมมือและเคารพซึ่งกันและกัน

3) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบปล่อยปละละเลย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้ครูจะไม่เข้มงวด ไม่เอาใจใส่ สอนตามเรื่องตามราว การปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี งานไม่สำเร็จ บุคลิกไม่ดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สังเคราะห์งานวิจัยและเอกสารเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์โดยในงานวิจัยของประคอง จันทร์กอบ (2531) ได้ศึกษาถึงการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่าส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่อย่างไร จากการศึกษาพบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษรชัย และหิมา (2550) พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 อีกด้วย

เช่นเดียวกันในงานศึกษาของทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543) ยังพบว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของอนงค์พรรณ คำวัง (2546) ที่พบว่า นักศึกษาไม่เข้าพบหรือปรึกษาอาจารย์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ ส่วนในงานศึกษาของนฤมล คงขุนเทียน (2545) พบว่า ความสัมพันธ์ของอาจารย์กับนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (LISREL-Linear Structural Relationship) หรือสมการโครงสร้าง (SME-Structural Equation Modeling) ได้พัฒนามาจาก Path Analysis กับ Confirmatory Factor Analysis โดยวิเคราะห์ถึงสาเหตุโดยภาพรวมสาเหตุทางตรงและสาเหตุทางอ้อมที่ทำให้ให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในภาวะรอพินิจ แต่ในที่นี้ ผู้วิจัยจะขอแนะนำเสนอ Path Analysis เพื่อให้เข้าใจเบื้องต้นก่อน Path Analysis เป็นเทคนิคที่ ไรท์ (Sewall Wright) เป็นผู้คิดค้นขึ้น ซึ่งมีความแตกต่างกับลักษณะการหาความสัมพันธ์ไม่ว่าจะเป็น เทคนิคการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) การวิเคราะห์ตัวแปรร่วม (Commonality Analysis) หรือการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation) เทคนิคลักษณะนี้ล้วนแต่ชี้ถึงการมีความสัมพันธ์แบบธรรมชาติระหว่างตัวแปรหรือกลุ่มตัวแปรเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ยืนยันหรือสนับสนุนถึงความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุและผล หรือยืนยันว่า ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ตัวใด เป็นสาเหตุให้เกิดความแปรปรวนหรือแตกต่างกับ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) และสาเหตุดังกล่าวนี้เป็นสาเหตุที่เกิดจากตัวแปรอิสระ ตัวนั้นๆ โดยตรง หรือเป็นสาเหตุโดยทางอ้อมหรือไม่ กล่าวคือ การวิเคราะห์ตัวแปรต้นที่ส่งผลกระทบต่อ ตัวแปรตามอาจไม่สามารถชี้ชัดได้เท่าที่ควร ดังนั้นการนำเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางมาใช้ในการ วิเคราะห์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามจะสามารถช่วยให้เกิดความกระจ่างชัดได้มากขึ้น โดยมี รายละเอียดดังนี้

1. ลักษณะของการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis

ในการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis นั้น จะต้องมีโครงสร้าง หรือรูปแบบ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในรูปที่เป็นสาเหตุและผลเสียก่อน โครงสร้างหรือรูปแบบ ดังกล่าวนี้นี้เป็น โครงสร้างหรือรูปแบบตามสมมุติฐาน ซึ่งจะต้องสร้างจากทฤษฎี แนวความคิด และ ผลการวิจัยมีเหตุผลน่าเชื่อถือที่ว่าตัวแปรอิสระนั้นๆ เป็นสาเหตุต่อตัวแปรตาม ตาม โครงสร้างหรือ รูปแบบนั้นจริง จากนั้นก็นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรมาวิเคราะห์ตาม โครงสร้างหรือรูปแบบด้วยเทคนิคของ Path Analysis ผลจากการวิเคราะห์จะเป็นการทดสอบความ เทียงตรง (Validity) ของ โครงสร้างหรือรูปแบบนั้นๆ ได้หรือไม่ กรณีที่มีการปรับปรุงโครงสร้าง หรือรูปแบบแล้วจะสามารถสนับสนุนการอ้างสาเหตุตาม โครงสร้างหรือรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วนั้น ได้หรือไม่ กรณีที่มีการปรับปรุง โครงสร้างหรือรูปแบบแล้วจะสามารถสนับสนุนการอ้างสาเหตุ ตามโครงสร้างหรือรูปแบบที่ปรับปรุงแล้วนั้น ได้หรือไม่

สรุปลักษณะของการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุได้ ดังนี้

1) ไม่ใช่วิธีค้นหาสาเหตุ แต่เป็นเทคนิคที่ใช้อธิบายความเป็นสาเหตุในเชิงปริมาณ

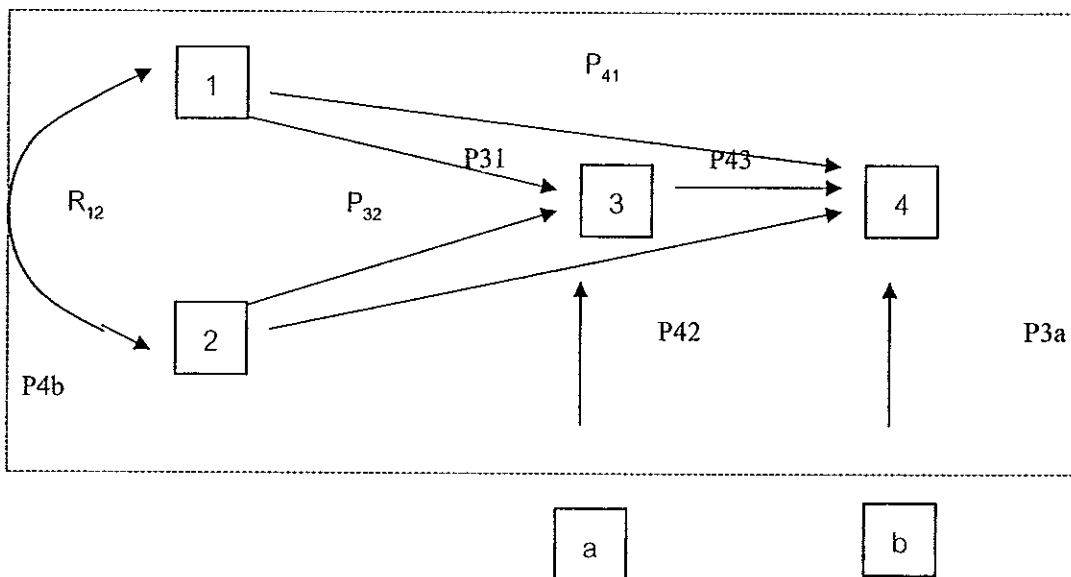
2) เป็นเทคนิคในการตรวจสอบทฤษฎีหรือรูปแบบตามสมมติฐาน

3) ก่อนวิเคราะห์สาเหตุ ต้องมีโครงสร้างหรือรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม ในรูปของสาเหตุและผล ซึ่งสร้างจากความรู้ ทฤษฎี ผลการวิจัย และแบบแผนของความสัมพันธ์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ

4) ผลจากการวิเคราะห์สาเหตุ เป็นการยืนยันหรือสนับสนุนว่า โครงสร้างหรือรูปแบบความสัมพันธ์ในรูปของสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรเหล่านั้น (ตามข้อ 3) มีความเป็นไปได้หรือไม่จากข้อมูลที่สังเกตหรือวัดมาครั้งนั้น

2. แผนภาพแสดงโครงสร้างระบบสาเหตุ

ในการวิเคราะห์สาเหตุ ต้องมีโครงสร้างหรือรูปแบบ ความสัมพันธ์ในรูปของสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตาม เพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างดังกล่าว จึงยกตัวอย่างแผนภาพแสดงโครงสร้างสาเหตุของ Kerlinger และ Pedhazur (1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2532) ซึ่งเป็นแผนภาพที่ได้ดัดแปลง เล็กน้อยเพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังภาพประกอบ 3

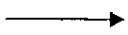

ภาพประกอบ 3 โครงสร้างระบบสาเหตุ

ที่มา : Kerlinger & Pedhazur 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2532

จากภาพประกอบ 3 ตามแผนผังแสดงโครงสร้างระบบสาเหตุ มีสัญลักษณ์ดังนี้

 แทน ความสัมพันธ์แบบธรรมดา (ใช้เส้นโค้งและมีหัวลูกศรที่ปลายทั้งสองข้าง)

 แทน ความสัมพันธ์ในรูปที่เป็นสาเหตุและผล ตัวแปรที่อยู่ต้นลูกศรเป็นสาเหตุตัวแปรที่อยู่หัวลูกศรเป็นผล

P แทน Path Coefficient เป็นตัวเลขที่บอกขนาดของอิทธิพลของตัวแปรที่เป็นสาเหตุต่อตัวแปรที่เป็นผล ซึ่งก็คือค่า β ในสมการพยากรณ์นั่นเอง

การเขียนตัวเลขแทนตัวแปรจะต้องเขียนตัวเลขแทนตัวแปรที่เป็นผล ตามด้วยตัวแปรที่เป็นสาเหตุดังตัวอย่าง

P41 หมายความว่า ตัวแปรที่ 1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร 4 อยู่เท่ากับ P

P31 หมายความว่า ตัวแปรที่ 1 มีอิทธิพลต่อตัวแปร 3 อยู่เท่ากับ P

ในกรอบสี่เหลี่ยมที่แสดงด้วยเส้นประ จะเป็นโครงสร้างหรือรูปแบบของระบบสาเหตุตัวแปรที่อยู่ภายนอก ได้แก่ a และ b นั้น เป็นเพียงแสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรอื่นๆ นอกเหนือจากในรูปแบบที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรในระบบ

ตัวแปร 1, 2, 3 เป็นตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปร 4 เป็นตัวแปรตาม ตามแผนภาพอธิบายความหมายได้ ดังนี้

ตัวแปร 1, 2 มีผลโดยตรงต่อตัวแปร 3 แล้วตัวแปร 3 มีผลโดยตรงต่อตัวแปร 4 ในขณะเดียวกัน ตัวแปร 1 และ 2 ต่างก็มีผลโดยตรงต่อตัวแปร 4

ในรูปแบบของระบบสาเหตุจะมีตัวแปรประเภท Exogenous Variable, Endogenous Variable

Exogenous Variable เป็นตัวแปรที่เราสันนิษฐานว่า ได้รับอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุจากตัวแปรภายนอกรูปแบบ จึงไม่วิเคราะห์ว่ามาจากสาเหตุอะไร ในตัวอย่างนี้ได้แก่ ตัวแปร 1 และ ตัวแปร 2

Endogenous Variable เป็นตัวแปรที่เราอธิบายว่า ได้รับอิทธิพลตัวแปร Exogenous Variable ในตัวอย่างนี้ได้แก่ ตัวแปรที่ 3 และ 4 ตัวแปร Endogenous Variable ดังในตัวอย่างนี้ ตัวแปร 3 เป็นตัวแปรตามของตัวแปร 1, 2 และเป็นตัวแปรอิสระของตัวแปร 4 ถ้าพิจารณาทั้งระบบ ตัวแปรตามคือ ตัวแปร 4 ตัวเดียว ตัวแปร 1 และ 2 มีอิทธิพลในรูปที่เป็นสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปร 4 อิทธิพลทางอ้อมจะผ่านมาจากตัวแปร 3

เนื่องจากว่าความแปรปรวนในตัวแปรต่างๆ อาจมีสาเหตุมาจากหลายแห่ง เฉพาะตัวแปรในรูปแบบนั้นๆ ไม่สามารถอธิบายได้หมด จึงอาจเขียนเป็นตัวแปรอื่นๆ

นอกเหนือจากตัวแปรในรูปแบบเพื่อชี้ให้เห็นว่ามีอิทธิพลของตัวแปรดังกล่าวที่อยู่นอกรูปแบบนั้น เรียกตัวแปรประเภทนี้ว่า Residual Variable ในตัวอย่างนี้ ได้แก่ ตัวแปร a และ b ตัวแปร Residual Variable นี้ จะสันนิษฐานว่าไม่สัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ รูปแบบที่ได้กล่าวแล้ว และไม่สัมพันธ์กับตัวแปร 1 และ 2 และไม่สัมพันธ์กับตัวแปร b

3. ข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis

ในการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis มีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

- 1) มีนิยามของระบบสาเหตุที่ชัดเจน
- 2) การวัดค่าตัวแปรจะต้องมีความเชื่อมั่นและความเที่ยงสูง
- 3) ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ในภาพ เป็นความสัมพันธ์แบบสมการ และเป็นสาเหตุทางเดียว ไม่ใช่ต่างก็เป็นสาเหตุและผลซึ่งกันและกัน
- 4) ระดับของการวัดตัวแปรต่างๆ อยู่ในระดับมาตราอันตรภาค (Interval Scale)
- 5) ความคลาดเคลื่อนของการวัดของตัวแปรต่างๆ ไม่สัมพันธ์กัน
- 6) ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปรที่กำหนดขึ้น (Fixed) ไม่ได้เกิดจากการสุ่ม

จะเห็นได้ว่า ข้อตกลงเบื้องต้นของ Path Analysis นอกจากจะมีมากกว่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแล้ว ในส่วนที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณยังมีความเข้มงวดกว่า เช่น ข้อตกลงเบื้องต้น ข้อ 4 ที่ว่าระดับของการวัดตัวแปรต่างๆ อยู่ในระดับอันตรภาคนั้น ในการวิจัยทางจิตวิทยา เมื่อจะใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณก็อาจฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นนี้ แต่ในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Path Analysis ถือว่าข้อตกลงเบื้องต้นนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก

4. ขั้นตอนของเทคนิคการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis

ในการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis จะกระทำหลังจากที่มีแผนภาพรูปแบบระบบสาเหตุระหว่างตัวแปรต่าง ๆ และหลังจากที่คำนวณค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ แล้วขั้นตอนของเทคนิคการวิเคราะห์ด้วย Path Analysis มี 5 ขั้นตอน คือ

- 1) เขียนสมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน โดยเขียนจากความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบ
- 2) คำนวณค่า Path Coefficient (ค่า P) โดยอาศัยจากความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรต่างๆ ในรูปแบบ
- 3) คำนวณค่า Path Coefficient แต่ละค่า ถ้าค่าใดมีค่าต่ำมาก คือ ไม่มีค่าที่สำคัญ ก็ตัดค่านั้นออกแล้วคำนวณค่า Path Coefficient ชุดใหม่ ถ้ามีค่ามากขึ้น โดยไม่มีค่าใดต่ำมาก ๆ ก็ควรใช้ค่า Path Coefficient ชุดใหม่นั้น แต่ถ้ายังพบว่ายังมีค่า Path Coefficient บางตัวที่

มีค่าต่ำมากก็ต้องตัดค่านั้น ออกไปแล้วคำนวณค่า Path Coefficient ใหม่ดำเนินการในลักษณะนี้ต่อไป

4) คำนวณค่า r แต่ละตัวโดยใช้ค่า Path Coefficient ที่ได้ในขั้นที่ 3 แทนค่าลงในสมการต่างๆ ก็จะได้ค่า r ออกมาทุกค่า

5) นำค่า r ที่ได้จากการคำนวณในขั้นที่ 4 ไปเปรียบเทียบกับ r เดิม ถ้าพบว่า 2 ค่านั้นเท่ากันหรือใกล้เคียงกันมาก ก็แสดงว่าค่า P ที่คำนวณได้มีความถูกต้อง

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนงานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานศึกษาถึงการ ใช้สถิติวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานที่สำคัญทั้งทางตรงและทางอ้อม พบว่า มีผู้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางในการศึกษาเป็นจำนวนมาก แต่เป็นการศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ศึกษาถึงตัวแปรอิสระที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรตาม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทางหรือโมเดลเชิงสาเหตุดังนี้

งานวิจัยของสะอาด สนิช (2533) ได้ศึกษาเรื่อง “ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราช” โดยวิเคราะห์ด้วยเส้นทาง (Path Analysis) ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระที่ส่งผลโดยตรง (Direct Effect) ได้แก่ (1) องค์ประกอบคุณสมบัติส่วนตัวของครูอาสาฯ ด้านเจตคติต่องาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .0274 และมีค่า Path Coefficient (Beta Weight) เท่ากับ .18 ส่วนด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ของครูอาสาฯ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .000 และมีค่า Path Coefficient (Beta Weight) (2) องค์ประกอบด้านการสนับสนุน ด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานมีความ สัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0415 และมีค่า Path Coefficient (Beta Weight) เท่ากับ .17 ด้านการสนับสนุนจาก ชุมชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0080 และมีค่า Path Coefficient (Beta Weight) เท่ากับ .23

ส่วนตัวแปรอิสระที่ส่งผลทางอ้อม (Indirect Effect) ได้แก่ (1) องค์ประกอบด้านคุณสมบัติส่วนตัว ผลทางอ้อมของเจตคติต่องาน การศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ โดยส่งผล ทางอ้อมผ่าน มนุษยสัมพันธ์มีค่า .13 ผลทางอ้อมของความมีมนุษยสัมพันธ์ของครูอาสาฯ ที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ โดยส่งผลผ่านความมีมนุษยสัมพันธ์มีค่า .06 (2) องค์ประกอบด้านการสนับสนุน ผลทางอ้อมทั้งหมด

อันเนื่องมาจาก การนิเทศจากหน่วยงานต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ มีค่า .46 และ ผลทางอ้อมทั้งหมด อันเนื่องมาจากการสนับสนุนจากหน่วยงานที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาฯ มีค่า .38

ในขณะที่สาวสดี ศรีเมืองแก้ว (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข” พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง และค่าสถิติทดสอบที่ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลตามสมมติฐานระดับบุคคลที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดั้งเดิมกับ โมเดลลดหลั่นเชิงเส้น มีความสอดคล้องกันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ส่วนค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง และค่าสถิติทดสอบที่ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลตามสมมติฐาน ระดับบุคคลที่ปรับใหม่ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดั้งเดิมกับ โมเดลลดหลั่นเชิงเส้น มีความสอดคล้องกันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง และค่าสถิติทดสอบที่ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลตามสมมติฐาน ระดับหน่วยงาน ที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดั้งเดิมกับ โมเดลลดหลั่นเชิงเส้น ไม่มีความสอดคล้องกัน นอกจากนี้ยังพบว่าค่าสถิติทดสอบที่ ของรูปแบบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระดับหน่วยงานที่ปรับใหม่ ที่ได้จากการ วิเคราะห์ด้วยวิธีดั้งเดิมกับ โมเดลลดหลั่นเชิงเส้น มีความสอดคล้องกันทางบวก ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์เส้นทางที่ได้จากการวิเคราะห์ด้วยวิธีดั้งเดิมกับ โมเดล ลดหลั่นเชิงเส้น ไม่มีความสอดคล้องกัน

นอกจากนั้นในงานศึกษาของกมลรัชต์ ส่งวรกุลพันธุ์ (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบรรยากาศองค์การและความคาดหวังในงานกับ พฤติกรรมการทำงาน พบว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบรรยากาศองค์การและความคาดหวังในงานกับพฤติกรรมการทำงานตามสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่หลังการปรับโมเดล พบว่า โมเดลหลังการปรับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีดัชนีวัดระดับความกลมกลืน $GFI=.95$ $AGFI=.89$ และ $RMSEA=.04$ นอกจากนี้ยังพบว่า บรรยากาศองค์การและความคาดหวังสามารถร่วมกันอธิบายพฤติกรรมการทำงานได้ ร้อยละ 41 โดยความคาดหวังในงานมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .64) และบรรยากาศองค์การมีอิทธิพลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการทำงาน โดยผ่านความคาดหวังในงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .53) นอกจากนี้ยังพบว่า บรรยากาศองค์การมีอิทธิพลทางตรงต่อความคาดหวังในงานอย่างมี

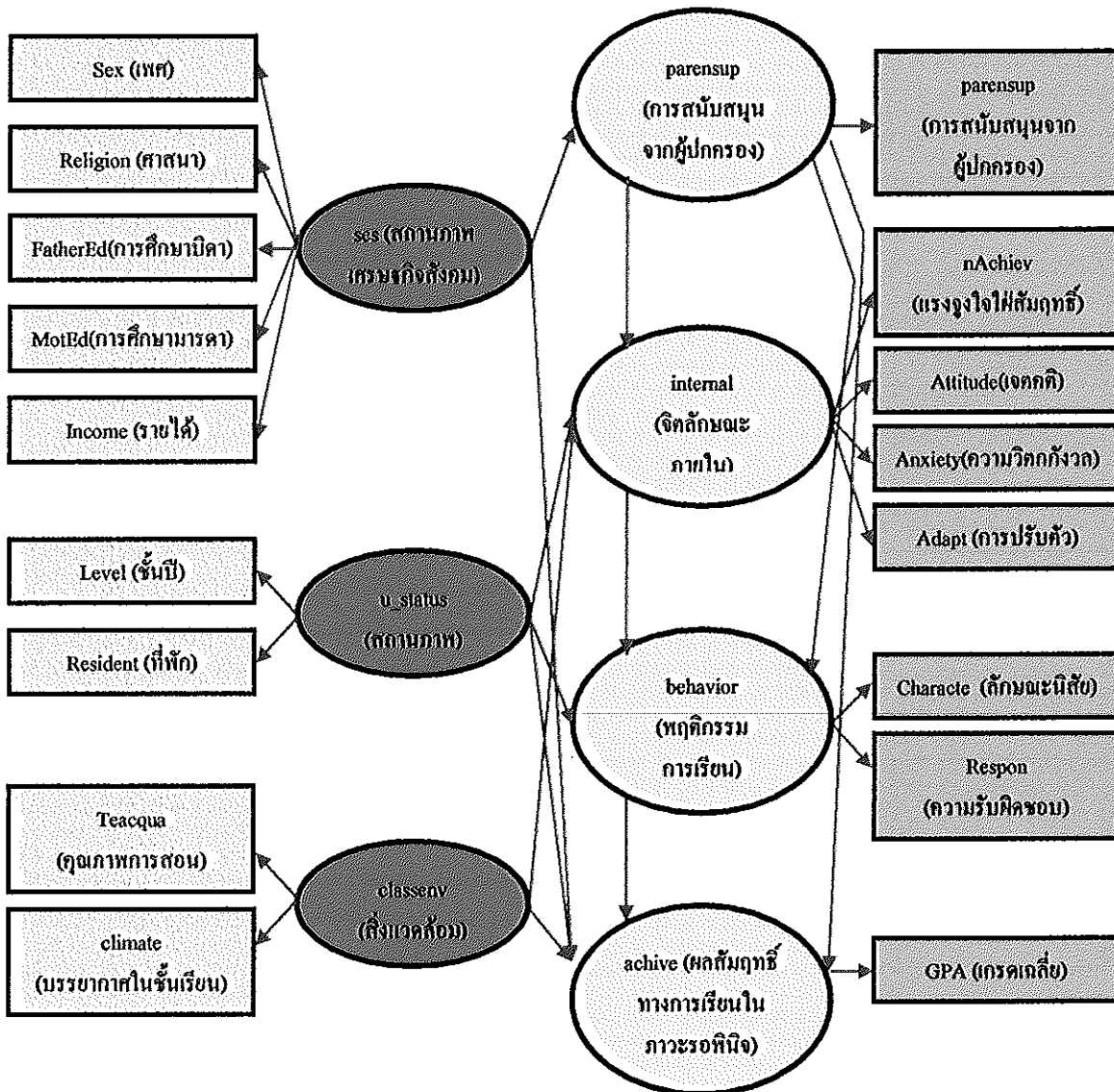
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .83) โดยสามารถอธิบายความคาดหว่งในงาน ได้ร้อยละ 68

เช่นเดียวกันในงานวิจัยของนริศว์ ประรามภ์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีผลต่อการทำนาย 5 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 เจตนาในการทำวิจัยในชั้นเรียน พฤติกรรมการวิจัยในอดีตและการรับรู้ความสามารถในการควบคุมการวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถทำนาย พฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ เมื่อนำตัวแปรเจตนาที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมรวมกัน สามารถทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ร้อยละ 37.93 เมื่อนำพฤติกรรมการทำวิจัยในอดีตมารวมกันทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถทำนายได้ร้อยละ 41.29 โดยมีตัวแปรทั้ง 3 ที่ทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนประเด็นที่ 2 เจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง การรับรู้ความสามารถในการควบคุมการวางแผนวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถทำนายเจตนาการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ผลของตัวแปรเจตนาต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียน การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง และการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมรวมกันสามารถทำนายเจตนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้ร้อยละ 43.12 โดยมีตัวแปรทั้ง 3 ที่ทำนายพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สำหรับประเด็นที่ 3 เจตนาต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนกับความเชื่อเกี่ยวกับพฤติกรรมและ การประเมินผลกรรม (เจตนาต่อพฤติกรรมการวางแผนการวิจัยในชั้นเรียน วัดทางอ้อม) พบว่า เจตนาต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับ พฤติกรรมประเมินผลกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .4742 ประเด็นที่ 4 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงกับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะ คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง วัดทางอ้อม) พบว่า การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสัมพันธ์กับความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่คล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .5661 และประเด็นที่ 5 ซึ่งเป็นข้อค้นพบประการสุดท้าย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมกับความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุมและ การรับรู้อิทธิพลของปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อพฤติกรรม (การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม วัดทางอ้อม) พบว่า การรับรู้ความสามารถในการวางแผนวิจัยในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับความเชื่อ เกี่ยวกับการควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .5335

นอกจากนี้ยังพบว่าปัจจัยทางด้านเจตคติในการอนุรักษ์พลังงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน ด้านการได้รับความรู้จากสื่อเกี่ยวกับการลดภาวะโลกร้อน และด้านผลกระทบต่อการดำรงชีวิตส่งผลกระทบต่อทางตรงต่อบทบาทในการอนุรักษ์พลังงาน ในงานศึกษาของหนึ่งทัย ตันติสันติสม พลล ศักดิ์กะทัศน์ ทรงศักดิ์ ภู่น้อย และธรรมรัตน์ ตันติสันติสม (2552)

โมเดลในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นโมเดลในการวิเคราะห์ (ตามภาพประกอบ 4) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝงและตัวแปรที่สังเกตได้ ดังนี้คือ สถานภาพเศรษฐกิจสังคม ประกอบด้วยตัวแปรที่ใช้วัดคือ เพศ ศาสนา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา และรายได้ของครอบครัว สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย วัดจาก ชั้นปี กับที่พักอาศัยของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ประกอบด้วยคุณภาพการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน สำหรับการสนับสนุนจากผู้ปกครองวัดจากการสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลักษณะภายใน วัดได้จากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ ความวิตกกังวล และการปรับตัว ส่วนพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา วัดได้จาก ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบและการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ซึ่งตัวแปรต้นทั้ง 6 ตัวแปรมีความสัมพันธ์หรือเป็นสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจที่วัดได้จากเกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษาในภาวะรอพิณิจ โดยผู้วิจัยเขียนโมเดลตามสมมติฐานได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 โมเดลความสัมพันธ์ของตัวแปรตามสมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สถานภาพเศรษฐกิจสังคม สถานภาพของนักศึกษา และสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอหินิจได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลักษณะภายใน และพฤติกรรมการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอหินิจได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเชิงปริมาณ ด้วยแบบสอบถามจากตัวอย่างนำมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นเพื่อยืนยันข้อมูล โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจ และใช้การศึกษาเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลัก เพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 ที่อยู่ในภาวะรอนินิจ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2553 มีจำนวนทั้งหมด 366 คน (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2554)

2. ตัวอย่าง

ตัวอย่างคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2-4 อยู่ในภาวะรอนินิจ จำนวน 200 คน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

2.1 การกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยกำหนดจากความเพียงพอของการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้วิธีโลคัลไลฮูดสูงสุด (Maximum Likelihood) ขนาดตัวอย่างควรมีจำนวนอย่างน้อย 200 คนขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างทั้งสิ้นเท่ากับ 200 คน (Kline 1968, 112 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย 2542) โดยค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากวิธีการนี้มีคุณสมบัติคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพ และเป็นอิสระจากมาตรวัด แต่มีข้อจำกัดว่าการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีนี้ขนาดของตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่และการแจกแจงตัวแปรต้องเป็นโค้งปกติ โดยให้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ $+5\%$

2.2 การกำหนดสัดส่วนของตัวอย่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ในภาวะรอพิณิจ ได้จากการคำนวณ ดังแสดงในตาราง 1

$$\text{จำนวนตัวอย่างแต่ละกลุ่ม} = \frac{\text{จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ} \times \text{จำนวนนักศึกษาในแต่ละกลุ่ม}}{\text{จำนวนนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจทั้งหมด}}$$

ตาราง 1 ประชากรและตัวอย่างที่ได้จากการกำหนดสัดส่วนโดยการคำนวณ

กลุ่มสาขาวิชา	ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4		รวม	
	N	n	N	n	N	n	N	n
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	139	76	78	43	62	34	279	153
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	3	2	1	0	1	0	5	2
สังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์	44	24	30	16	8	5	82	45
รวม	186	102	109	59	71	39	366	200

2.3 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ดังนี้ (ตามภาพประกอบ 5)

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจออกเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามกลุ่มสาขาวิชาดังนี้คือ

1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร จำนวน 279 คน

2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะการแพทย์แผนไทย คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 5 คน

3) กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ประกอบด้วย คณะนิติศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 82 คน

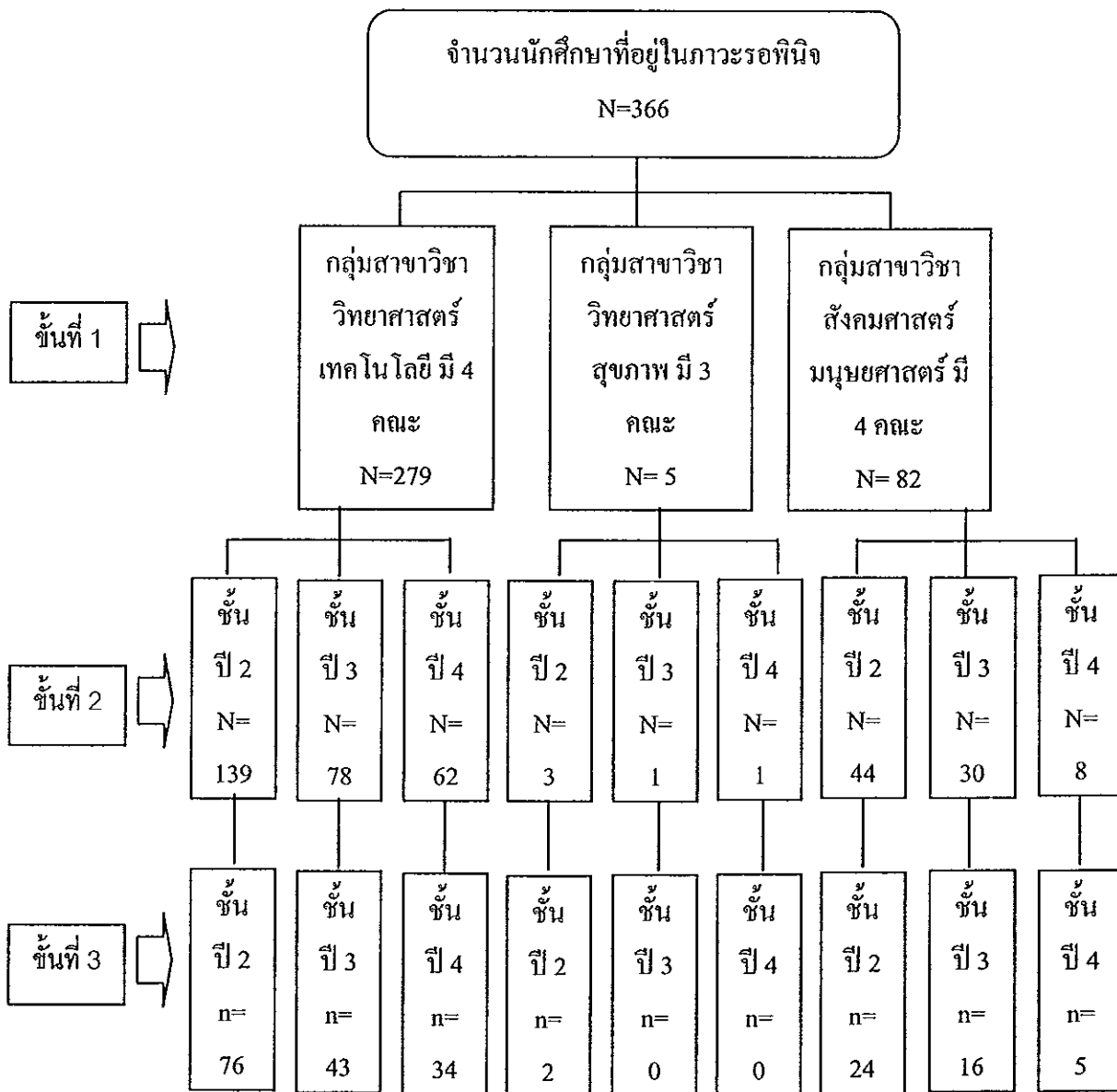
ขั้นตอนที่ 2 ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาโดยสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามชั้นปีดังนี้

- 1) ชั้นปีที่ 2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 139 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 3 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 44 คน
- 2) ชั้นปีที่ 3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 78 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 1 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 30 คน
- 3) ชั้นปีที่ 4 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 62 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 1 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 8 คน

ขั้นตอนที่ 3 กำหนดขนาดตัวอย่างในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา และชั้นปี
ตามสัดส่วน ได้ตัวอย่างดังนี้

- 1) ชั้นปีที่ 2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 76 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 2 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 24 คน
- 2) ชั้นปีที่ 3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 43 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 0 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 16 คน
- 3) ชั้นปีที่ 4 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 34 คน
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 0 คน กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 4 เลือกตัวอย่างขั้นสุดท้ายใช้วิธีการสุ่มตามสะดวก (Convenient)
จากนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจแยกตามกลุ่มสาขาวิชา และตามชั้นปี เพื่อให้ทันตามกำหนดเวลา
เนื่องจากว่าเมื่อระยะเวลาผ่านไปนักศึกษายู่ในภาวะรอพินิจจะมีสถานภาพเปลี่ยนไป ซึ่งเป็น
ข้อจำกัดของการวิจัยผู้วิจัยจึงใช้วิธีการสุ่มตามสะดวกแต่ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่วางไว้

ภาพประกอบ 5 แสดงวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้นคอน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

(ภาคผนวก ก)

ตอนที่ 1 สถานภาพเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ เพศ ศาสนา การศึกษาของบิดามารดา รายได้ สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ชั้นปี และลักษณะที่อยู่อาศัยของนักศึกษา

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ เกณฑ์เฉลี่ยจริงของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการและคำถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 2 สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ได้แก่ คุณภาพการสอนของอาจารย์และบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 การสนับสนุนจากผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 จิตลักษณะภายใน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ ความวิตกกังวล การปรับตัว เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

โดยตอนที่ 2, 3, 4 และ 5 ใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนในแต่ละข้อคำถามคือ หากข้อคำถามเป็น ไปในทางบวกผู้วิจัยให้ความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น น้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น น้อยที่สุด

หากข้อคำถามเป็นไปในทางลบผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น มากที่สุด

คะแนน 2 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น มาก

คะแนน 3 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น ปานกลาง

คะแนน 4 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น น้อย

คะแนน 5 หมายถึง มีปัจจัยหรือพฤติกรรมในเรื่องนั้น น้อยที่สุด

4. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง โดยมีวิธีการสร้างและทดสอบคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1) สร้างแบบสอบถามขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และประยุกต์ใช้แบบสอบถามจากมาโนช พิเศษทอง (2546) นันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) และเกษรชัย และหิม (2550)

2) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 7 ท่าน (ภาคผนวก ค) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของ ข้อคำถามกับเนื้อหาตามกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

1 หมายถึง คำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาหรือทบทวนและปรับปรุงอย่างมากจึงจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3 หมายถึง คำถามจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงเล็กน้อยจึงจะมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยอยู่ในระดับมาก

5 หมายถึง คำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยนำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI) ซึ่งค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ .80 ขึ้นไป (Politand Hungler 1999 อ้างถึงใน ชูวดี ฤาชา และคณะ 2543) นอกจากนั้นผู้ทรงคุณวุฒิ ยังต้องพิจารณาด้านความชัดเจน และด้านความกระชับของข้อคำถามอีกด้วย และผลจากการทดสอบได้ค่า CVI เท่ากับ 0.85-1.00 โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{ความตรงของเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับข้อคำถาม
ที่มีความตรงของเนื้อหาในระดับมากและระดับปานกลาง}}{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด}}$$

$$\text{ความชัดเจนของเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่มีความชัดเจน}}{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด}}$$

$$\text{ความกระชับของเนื้อหา} = \frac{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับข้อคำถามที่มีความกระชับ}}{\text{จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด}}$$

3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยค่า CVI ผ่านเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ตลอดจนปรับปรุงข้อคำถามให้มีความชัดเจนและกระชับไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร แต่มีใช้ตัวอย่างจำนวน 80 คน แล้วนำไปหาค่าอำนาจจำแนกโดยการทดสอบค่าที (t-test) และเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์การหาค่าอำนาจจำแนกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และได้ค่าความเชื่อมั่นด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เท่ากับ .6976 ด้านเจตคติต่อการเรียนได้เท่ากับ .8178 ด้านนิสัยในการเรียนได้เท่ากับ .7971 ด้านความวิตกกังวลได้เท่ากับ .7841 ด้านการปรับตัวได้เท่ากับ .8155 ด้านความรับผิดชอบได้เท่ากับ .8358 ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ได้เท่ากับ .8807 ด้านสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองได้เท่ากับ .8481 ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ได้เท่ากับ .8813 และด้านบรรยากาศในชั้นเรียนได้เท่ากับ .8839

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ และได้ปรับแก้เรียบร้อยแล้วไปสอบถามนักศึกษาที่เป็นตัวอย่างจำนวน 200 ชุด โดยใช้วิธีการนำแบบสอบถามไปตามคณะต่าง ๆ และเก็บแบบสอบถามตามห้องเรียนของคณะศิลปศาสตร์ที่นักศึกษาคณะต่าง ๆ ลงทะเบียนเรียนในช่วงปีการศึกษา 2553 ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ โดยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่อยู่ในภาวะรอพินิจชั้นปี 2-4 ของแต่ละคณะ ตอบแบบสอบถาม จนครบตามจำนวนและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ จำนวน 200 ชุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาเชิงปริมาณและสถิติที่ใช้

6.1 สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น หรือวิเคราะห์สมการ โครงสร้างระหว่างตัวแปรในโมเดลต้องมีระดับการวัดไม่ต่ำกว่าอันตรภาค (Interval Scale) ถ้าตัวแปรในโมเดลมีระดับการวัดเป็นนามบัญญัติ (Nominal Scale) หรือเรียงลำดับ (Ordinal Scale) ให้เปลี่ยนเป็นตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) มีค่า 0 กับ 1 ค่าตัวแปรที่สนใจมีค่าเท่ากับ 1 และค่าตัวแปรที่ไม่สนใจมีค่าเท่ากับ 0 (บุญเรียง ขจรศิลป์ 2547) ดังนั้นตัวแปรในโมเดลที่มีระดับการวัดเป็นนามบัญญัติและเรียงลำดับ ได้แก่ ตัวแปรแฝงสถานภาพเศรษฐกิจและสังคม ประกอบด้วย

ตัวแปรสังเกตได้ คือ เพศ ศาสนา การศึกษาบิดา การศึกษามารดา และตัวแปรแฝงสถานภาพ
นักศึกษาคือ ชั้นปี และที่พักอาศัยของนักศึกษา ผู้วิจัยได้เปลี่ยนเป็นตัวแปรหุ่นดังนี้

6.1.1 ตัวแปรแฝงภายนอกสถานภาพเศรษฐกิจสังคม ประกอบด้วย ตัวแปร
สังเกตได้ภายนอก คือ

เพศ

1. ชาย
2. หญิง

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ชาย = 1 หญิง = 0

ศาสนา

1. พุทธ
2. อิสลาม

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) พุทธ = 1 อิสลาม = 0

การศึกษาของบิดา

1. ปริญญาตรีขึ้นไป
2. ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ปริญญาตรีขึ้นไป = 1 ต่ำกว่าปริญญาตรี = 0

การศึกษาของมารดา

1. ปริญญาตรีขึ้นไป
2. ต่ำกว่าปริญญาตรี

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ปริญญาตรีขึ้นไป = 1 ต่ำกว่าปริญญาตรี = 0

6.1.2 ตัวแปรแฝงภายนอกสถานภาพนักศึกษาประกอบด้วย ตัวแปรสังเกต
ได้ภายนอก คือ

ชั้นปี

1. ชั้นปีที่ 2
2. ชั้นปีที่ 3
3. ชั้นปีที่ 4

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ชั้นปีที่ 2 = 1 อื่นๆ = 0

ลักษณะที่พักอาศัย

1. ที่พักในมหาวิทยาลัย
2. ที่พักนอกมหาวิทยาลัย

ตัวแปรหุ่น (Dummy Variable) ที่พักในมหาวิทยาลัย = 1 ที่พักนอกมหาวิทยาลัย = 0

6.2 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความเบ้ (Skewness)
ความโค้ง (Kurtosis) และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ของตัวแปรสังเกตได้
เพื่อทราบลักษณะการแจกแจงของตัวแปรและหาค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล เพื่อทราบถึงลักษณะ
ความสัมพันธ์เบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

6.3 วิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐาน
กับข้อมูลเชิงประจักษ์ วิเคราะห์อิทธิพลทางตรง ทางอ้อมของตัวแปรสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในภาวะรอพินิจโดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student (Linear Structural Relationship) ถ้าผลการวิเคราะห์พบว่า โมเดลตามสมมติฐานไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับ โมเดลโดยอาศัยเหตุผลเชิงทฤษฎี การปรับแก้โมเดลจะปรับจนกว่าจะมีความกลมกลืนกันกับข้อมูลเชิงประจักษ์เสียก่อน แล้วค่อยตัดตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติออก แต่เนื่องจากตัวแปรแฝง สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ เพศ ศาสนา การศึกษาของบิดามารดา และรายได้ พบว่ามีปัญหาอยู่ 2 ประการคือ ตัวแปรสังเกตได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าไม่ใช่ตัวบ่งชี้ของสถานภาพทางเศรษฐกิจ และตัวแปรดังกล่าวไม่ได้ส่งผลต่อตัวแปรใด ๆ ในโมเดล จึงปรับแก้โมเดลออกจากการวิเคราะห์

การตรวจสอบความสอดคล้องหรือความกลมกลืนของโมเดล (Goodness of Fit Test) ตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของแบบจำลองเป็นค่าสถิติที่ใช้วัดระดับความกลมกลืนเพื่อทดสอบความสอดคล้องของรูปแบบสมมติฐานการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีดังนี้ (สุภมาส อังศุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชณีกุล ภิญโยภาณุวัฒน์ 2552)

6.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square Statistic) เป็นค่าที่ทำการทดสอบว่า เมทริกความแปรปรวน ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์ มีค่าต่ำมากหรือยิ่งเข้าใกล้ศูนย์มากเท่าไรแสดงว่าข้อมูลโมเดลลิสเรลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ หากค่าไค-สแควร์มีนัยสำคัญแสดงว่า โมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ไม่สอดคล้อง/กลมกลืนกัน

นอกจากนั้นค่าไค-สแควร์ยังขึ้นอยู่กับขนาดตัวอย่าง หากตัวอย่างมีขนาดใหญ่ ค่าไค-สแควร์ก็จะยิ่งสูงมากจนอาจทำให้สรุปผลได้ไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงแก้ไขโดยการพิจารณา ค่า χ^2 หาร df ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า 3.00 (Kline 1998 อ้างถึงใน ชาญคณิต กฤตยาสุริยสมบัติ อุนิษา เลิศโตมรสกุล 2553)

6.3.2 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของตัวแบบที่สร้างขึ้นกับเมทริกความแปรปรวนร่วมของประชากร ค่า RMSEA ที่ใช้ได้และถือว่าตัวแบบที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับตัวแบบไม่ควรเกิน .10 และค่า RMSEA ที่ดีมาก ๆ ควรมีค่าน้อยกว่า .05 ค่าระหว่าง .05-.08 หมายถึง โมเดลค่อนข้างสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าระหว่าง .80-.10 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เล็กน้อย และค่าที่มากกว่า .10 แสดงว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6.3.3 ค่า Model CAIC (Consistent Version of AIC) ซึ่งเป็นค่า AIC ที่ปรับแก้ด้วยขนาดตัวอย่าง ถ้าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ค่า Model CAIC ต้องน้อยกว่าค่า Saturated CAIC และ Independence CAIC

6.3.4 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์ (Absolute Fit Index) เป็นดัชนีที่บ่งบอกถึงความกลมกลืนของข้อมูลเชิงประจักษ์กับ โมเดลที่กำหนดขึ้น ได้แก่ ดัชนี GFI (Goodness of Fit Index :) ซึ่งเป็นอัตราส่วนของผลต่างระหว่างฟังก์ชันความสอดคล้องจากตัวแบบ ก่อนและหลังปรับตัวแบบกับฟังก์ชัน ความสอดคล้องก่อนปรับตัวแบบ ค่า GFI หากมีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6.3.5 ดัชนี AGFI (Adjusted Goodness of Fit) แสดงถึงปริมาณ ความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วย โมเดล โดยปรับแก้ด้วยองศาความเป็นอิสระ ค่า AGFI หากมีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

6.3.6 ดัชนี PGFI (Parsimony Goodness of Fit) แสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วย โมเดลที่ปรับแก้ด้วยความซับซ้อนของ โมเดล ค่า PGFI ควรมีค่าต่ำ คือมีตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

6.3.7 ดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ (Relative Fit Index) ได้แก่ NFI (Normed Fit Index) PNFI (Parsimony Normed Fit Index) CFI (Comparative Fit Index) เป็นดัชนี ที่บอกว่า โมเดลที่นำมาตรวจสอบดีกว่า โมเดลที่ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันเลย (Baseline Model) หรือ โมเดลอิสระ (Independence Model) ค่าของดัชนีนี้มีค่าตั้งแต่ 0 ถึง 1 ซึ่งค่า NFI และค่า CFI ที่ดี ควรมีค่า .90 ขึ้นไป ส่วนค่า PNFI ควรมีค่าต่ำๆ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การศึกษาเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2-4 ที่อยู่ในภาวะรอทมิญ โดยเลือกมาจาก 3 กลุ่มสาขาวิชา กลุ่มสาขาวิชาละ 5 คน โดยเลือกจากนักศึกษาที่ได้แถมระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกถึงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอทมิญ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจและได้แต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ ๆ การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้วิจัยใช้แนวคำถามที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งได้นำไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา ความชัดเจน และความกระชับ พร้อมกับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ แต่อย่างไรก็ตามข้อคำถามเหล่านั้นเป็นเพียงแนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ข) ซึ่งในการสัมภาษณ์จริงผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เจาะลึกในประเด็นต่าง ๆ โดยการสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้ข้อมูลหลักไว้ใจ หลังจากนั้นจึงได้พูดคุยซักถามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามที่ต้องการ โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 21 คน ซึ่งมากกว่าที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากเมื่อสัมภาษณ์พบว่าข้อมูลที่ได้มีความน่าสนใจและต้องการตรวจสอบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลคนอื่น ๆ เพิ่มเติมอีก

3. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักเรียบร้อยแล้วได้นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ตามประเด็น หลังจากนั้นนำมาถอดรหัส ตีความและสร้างข้อสรุปนำเสนอผลการวิจัยเชิงพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้อักษรย่อและสัญลักษณ์แทนค่าตัวแปร และค่าสถิติต่างๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ses	หมายถึง	สถานภาพเศรษฐกิจสังคม
sex	หมายถึง	เพศ
religion	หมายถึง	ศาสนา
FatherEd	หมายถึง	การศึกษาของบิดา
MotEd	หมายถึง	การศึกษาของมารดา
income	หมายถึง	รายได้ครอบครัว
u_status	หมายถึง	สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย
level	หมายถึง	ชั้นปี
resident	หมายถึง	ที่พักอาศัยของนักศึกษา
classenv	หมายถึง	สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน
Teacqua	หมายถึง	คุณภาพการสอนของอาจารย์
climate	หมายถึง	บรรยากาศในชั้นเรียน
parensup	หมายถึง	การสนับสนุนจากผู้ปกครอง
parents	หมายถึง	การสนับสนุนจากผู้ปกครอง
ninternal	หมายถึง	จิตลักษณะภายใน
nAchiev	หมายถึง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
Attitude	หมายถึง	เจตคติต่อการเรียน
Anxiety	หมายถึง	ความวิตกกังวล
Adapt	หมายถึง	การปรับตัว
behavior	หมายถึง	พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา
Characte	หมายถึง	ลักษณะนิสัยในการเรียน
Respon	หมายถึง	ความรับผิดชอบ

interact	หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์
achive	หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ
GPA	หมายถึง เกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษา
χ^2	หมายถึง ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
p	หมายถึง ค่าความน่าจะเป็นทางสถิติ
df	หมายถึง ระดับความเป็นอิสระ
GFI	หมายถึง คำนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	หมายถึง คำนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	หมายถึง คำนีวัดความสอดคล้องของโมเดลชนิดหนึ่ง (Root Mean Squared Error of Approximation)
SRMR	หมายถึง คำนีวัดความสอดคล้องของโมเดลชนิดหนึ่ง (Standardized Root Mean Squared Residual)
CN	หมายถึง คำนีวัดระดับความเพียงพอของขนาดตัวอย่าง (Critical N)

การวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้น

1. การแจกแจงของตัวแปร

ข้อมูลควรมีการแจกแจงเป็นโค้งปกติหลายตัวแปร (Multivariate Normal Distribution) แต่ในทางปฏิบัติการตรวจสอบค่อนข้างเป็นไปได้ยาก นักวิชาการจึงได้เสนอให้แจกแจงข้อมูลที่ละตัวแปร โดยพิจารณาว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษามีการแจกแจงเป็นโค้งปกติแบบตัวแปรเดียว (Univariate Normal Distribution) โดยพิจารณาจากความเบ้ (Skewness) และความโค้ง (Kurtosis) โดยค่าความเบ้และความโค้งไม่ควรเกิน ± 1 (Stevens 1992 quoted in Gnanadesikan 1977 อ้างถึงใน วิริทธิ์ ธรรมนารถสกุล 2547)

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ค่าสถิติความเบ้ ความโค้ง และผลทดสอบการแจกแจงปกติ ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสถิติของความเบ้ (Skewness) และความโค้ง (Kurtosis)

n = 200

ตัวแปร	ความหมาย	ความเบ้ (Skewness)	ความโค้ง (Kurtosis)
Ses	สถานภาพเศรษฐกิจสังคม		
Income	รายได้ครอบครัว	3.400	15.541
Classenv	สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน		
teacher quality	คุณภาพการสอนของอาจารย์	-.652	.058
classroom climate	บรรยากาศในชั้นเรียน	.086	-.304
Parensup	การสนับสนุนจากผู้ปกครอง		
Parensupport	การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	-.057	-.473
Ninternal	จิตลักษณะภายใน		
nAchiev	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-1.061	1.054
Attitude	เจตคติต่อการเรียน	.210	-.193
Anxiety	ความวิตกกังวล	-.050	-.875
Adapt	การปรับตัว	-.684	.321
Behavior	พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา		
Character	ลักษณะนิสัยในการเรียน	-.716	-.062
Respon	ความรับผิดชอบ	-.367	-.586
Interact	การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	-1.070	.562
Achive	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
GPA	เกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษา	-1.103	1.190

ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) ของความเบ้ (Skewness) .172 และความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Std. Error) ของความโค้ง (Kurtosis) .342

จากตาราง 2 พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีการแจกแจงในลักษณะเบ้ซ้ายและเบ้ขวาเล็กน้อย โดยมีค่าสถิติน้อยกว่า 1 แม้มีตัวแปรบางตัวที่มีค่าความเบ้เกิน 1 แต่ยังมีค่าใกล้เคียง 1 ยกเว้นรายได้ครอบครัว และตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความเบ้น้อยกว่า 1 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดเล็ก จึงอนุมานได้ว่า ค่าความเบ้น่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับค่าความโค้งแม้มีตัวแปรหลายตัวที่มีค่าความโค้งเกิน 1 แต่ยังมีค่าใกล้เคียง 1 และตัวแปรส่วนใหญ่มีค่าความโค้งน้อยกว่า 1 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดเล็ก จึงอนุมานได้ว่า ค่าความเบ้น่าจะไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาความเบ้และความโค้งร่วมกันแล้ว ก็พออนุมานได้ว่า ตัวแปรน่าจะมีแนวโน้มของการแจกแจงเป็นโค้งปกติแบบตัวแปรเดียว

สำหรับตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเกรดเฉลี่ย ซึ่งมีลักษณะเบ้ซ้ายเล็กน้อย และมีความโค้งเกิน 1 อาจมีแนวโน้มของการแจกแจงไม่เป็นโค้งปกติ แต่ความโค้งของตัวแปรส่งผลกระทบต่อการประมาณค่าที่น้อยกว่าความเบ้ และขนาดของตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่เพียงพอ การประมาณค่าพารามิเตอร์ของประชากรจึงจะมีความคลาดเคลื่อนต่ำ แม้การแจกแจงของตัวแปรไม่เป็นโค้งปกติ (Bollen 1989 quoted in Boomsma 1983 อ้างถึงใน วิริทธิ์ ธรรมนารอดสกุล 2547) ซึ่งไคลน์ (Kline 1998) ได้แนะนำขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมว่าควรมีขนาดตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป สำหรับตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 200 คน จึงนับว่าเป็นขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม อันส่งผลให้การประมาณค่าพารามิเตอร์ที่คลาดเคลื่อนต่ำได้

ส่วนตัวแปรเพศ ศาสนา การศึกษาของบิดา การศึกษาของมารดา ชั้นปีที่พักอาศัยของนักศึกษา ไม่ได้นำมาทดสอบความเบ้และความโค้ง เนื่องจากข้อมูลมีลักษณะเป็นกลุ่ม ผู้วิจัยได้เปลี่ยนเป็นตัวแปรหุ่น นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้นำตัวแปรเหล่านี้มานำเสนอเป็นค่าจำนวน และร้อยละเพื่อให้ทราบข้อมูลสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม และสถานภาพของนักศึกษา (ภาคผนวก จ)

2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

เมื่อทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ที่ใช้ในการศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient) ได้ผลดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล

n=200

	Sex	religious	FatherEd	MotherEd	Income	level of year	Resident	teacher quality	classroom climate	parent support	nAchiev	Attitude	anxiety	adapt	character	respon	interact	GPA
Sex	1																	
Religious	.208**	1																
FatherEd	.092	-.077	1															
MotherEd	.052	-.016	.492**	1														
Income	.127	.096	.031	.146*	1													
level of year	-.014	-.148*	-.087	.069	.243**	1												
Resident	-.063	-.029	-.082	-.065	.054	.409**	1											
teacher quality	.014	-.026	-.107	-.173*	.009	-.311**	-.237**	1										
classroom climate	-.010	.087	-.139*	-.020	.048	-.103	-.088	.392**	1									
Parent support	.044	.158*	-.216**	-.080	-.051	-.080	-.035	.303**	.496**	1								
nAchiev	.040	.072	-.100	-.106	.024	-.118	-.078	.587**	.374**	.468**	1							
Attitude	.019	.097	-.162*	-.138	-.102	-.239**	-.143*	.497**	.542**	.609**	.453**	1						
Anxiety	.005	.046	-.118	-.105	.018	.124	.142*	-.175*	-.170*	-.066	-.328**	-.005	1					
Adapt	-.011	.103	-.094	-.084	-.004	-.171*	-.108	.448**	.518**	.529**	.556**	.556**	-.408**	1				
Character	-.132	-.005	-.172*	-.121	-.078	-.173*	-.133	.419**	.242**	.316**	.657**	.324**	-.335**	.418**	1			
Respon	-.127	-.026	-.147*	-.154*	-.086	-.287**	-.213**	.647**	.259**	.231**	.610**	.414**	-.223**	.384**	.691**	1		
Interact	-.069	-.016	-.057	-.044	-.034	-.318**	-.228**	.660**	.135	.177*	.549**	.316**	-.236**	.396**	.516**	.697**	1	
GPA	-.050	-.015	.021	-.001	-.078	-.264**	-.131	.514**	.299**	.325**	.654**	.271**	-.701**	.614**	.539**	.555**	.618**	1

** p<.01 * p<.05

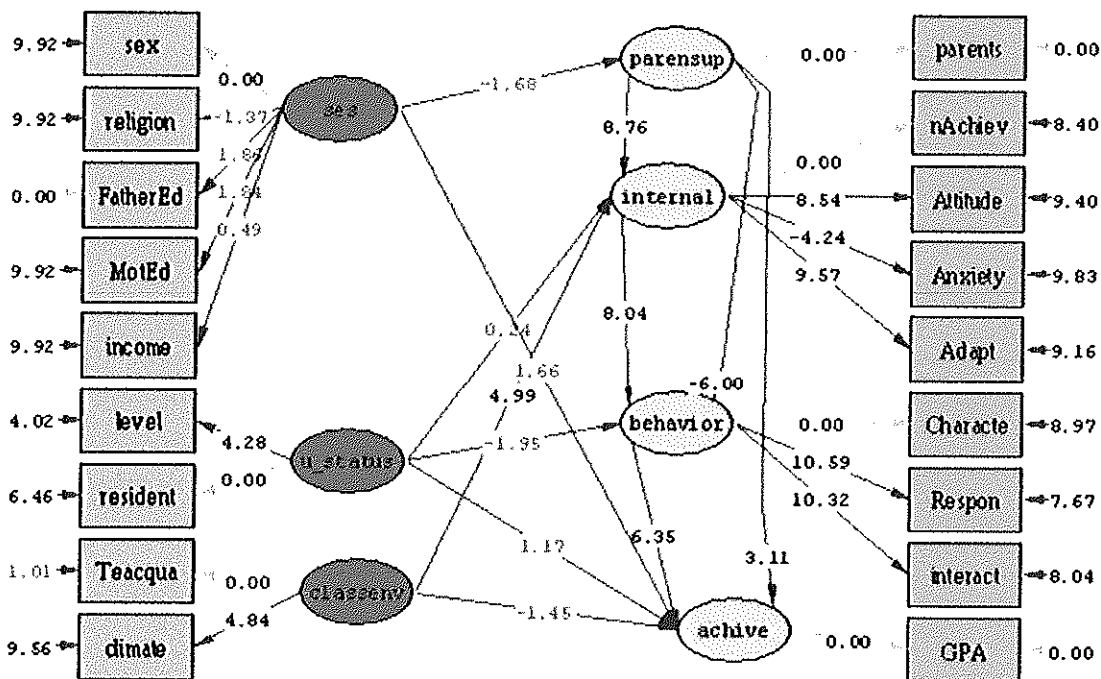
จากตาราง 3 การตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ได้แก่ ศาสนา การศึกษาของมารดา ชั้นปี ที่พักอาศัยของนักศึกษา คุณภาพ การสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ เกรดเฉลี่ยจริงของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 เมื่อพิจารณาเชิงสาเหตุของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็น องค์ประกอบสถานภาพเศรษฐกิจสังคมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r = -.078$ ถึง $.021$) และสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r = -.131$ ถึง $-.264$) ส่วนสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำถึงปานกลาง ($r = .299$ ถึง $.514$) การสนับสนุนจากผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะ รอพิณิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r = .325$) ส่วนจิตลักษณะภายในกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาวะรอพิณิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำถึงสูง ($r = -.701$ ถึง $.654$) สำหรับพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลางถึงสูง ($r = .539$ ถึง $.618$)

และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ซึ่งเป็นองค์ประกอบของแต่ละ ตัวแปรแฝง พบว่า องค์ประกอบสถานภาพเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำถึง ปานกลาง ($r = -.077$ ถึง $.492$) ส่วนสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับปานกลาง ($r = .409$) สิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ($r = .392$) และจิตลักษณะภายในมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลาง ($r = -.408$ ถึง $.556$) ในขณะที่ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ($r = .516$ ถึง $.697$)

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การวิเคราะห์ความสอดคล้องของ โมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า โมเดลตามสมมติฐานไม่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (ภาพประกอบ 6) โดยพบว่า ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนบางตัวไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ได้แก่ ค่าไค-สแควร์มีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อหารด้วยค่า df แล้วมีค่าเท่ากับ 4.73 อีกทั้งค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ย ความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation : RMSEA) มีค่ามากกว่า .10 (RMSEA=0.138) แสดงว่าโมเดลยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าสถิติ t-test ตัวแปรแฝง ได้แก่ สถานภาพเศรษฐกิจสังคม พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าไม่ใช่ตัวบ่งชี้ของสถานภาพเศรษฐกิจสังคม และตัวแปรแฝงสถานภาพเศรษฐกิจสังคมไม่ได้ส่งผลต่อตัวแปรใด ๆ ในโมเดลซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการปรับ โมเดล โดยพิจารณาความเป็นไปในเชิงทฤษฎีและอาศัยดัชนีปรับ โมเดลเป็นแนวทางในการปรับโมเดลจนกว่าจะได้โมเดลที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และได้ค่าสถิติตามที่กำหนด

Chi-Square=581.75, df=123, P-value=0.00000, RMSEA=0.138

ภาพประกอบ 6 โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา (ก่อนปรับ โมเดล)

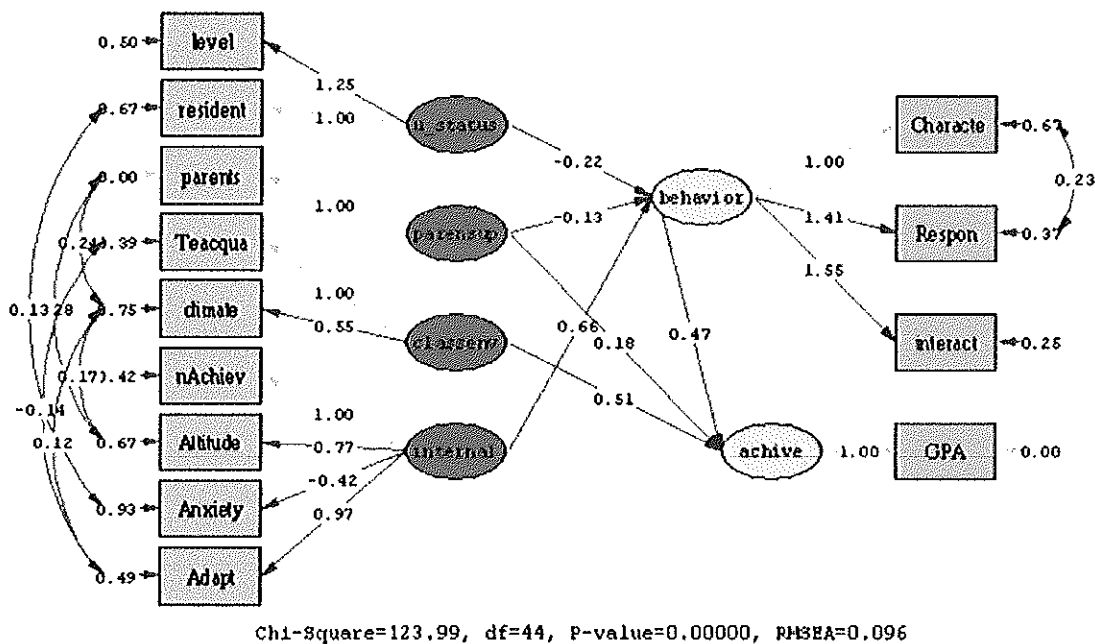
จากการปรับ โมเดล ได้โมเดลที่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และได้ค่าสถิติตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังแสดงตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (หลังปรับ โมเดล)

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
Chi-square / df	≤ 3	123.99/44=2.82	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	$\leq .05$ = สอดคล้อง .05 - .08 = ค่อนข้างสอดคล้อง .08 - .10 = สอดคล้องเล็กน้อย > ไม่สอดคล้อง	.096	ผ่านเกณฑ์
CAIC	< Saturated CAIC Saturated CAIC=572.23 < Independence CAIA Independence CAIA=2487.78	419.54	ผ่านเกณฑ์
GFI	$\geq .90$.91	ผ่านเกณฑ์
AGFI	$\geq .90$.82	ไม่ผ่านเกณฑ์
PGFI	$\leq .50$.44	ผ่านเกณฑ์
NFI	$\geq .90$.94	ผ่านเกณฑ์
CFI	$\geq .90$.96	ผ่านเกณฑ์
PNFI	$\leq .50$.53	ไม่ผ่านเกณฑ์

จากตาราง 4 พบว่า ค่าสถิติที่ได้หลังจากการปรับ โมเดลมีค่าที่ผ่านเกณฑ์เป็นส่วนใหญ่ โดยพิจารณาจาก ค่าไค-สแควร์ต่อระดับความเป็นอิสระมีค่า 2.82 ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่า .096 ค่า Model CAIC มีค่า 419.54 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า Saturated CAIC=572.23) และค่า Independence CAIA=2487.78 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์แสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยโมเดล (GFI) มีค่า .91 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์แสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยโมเดลที่ปรับแก้ด้วยความซับซ้อนของโมเดล (PGFI) มีค่า .44 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ลักษณะ Normal Fit Index (NFI) มีค่า .94 และค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ลักษณะ Comparative Fit Index (CFI) มีค่า .96 ส่วนค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมบูรณ์แสดงถึงปริมาณความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยโมเดลที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) กับค่าดัชนีวัดความสอดคล้องเชิงสัมพัทธ์ลักษณะ

Parsimony Normal Fit Index (PNFI) ถึงแม้ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนอาจไม่เป็นไปตามเกณฑ์และมีค่าที่ต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด แต่ก็ยังเป็นค่าที่ต่ำกว่าเกณฑ์เพียงเล็กน้อย และสามารถพิจารณาร่วมกับเกณฑ์อื่นได้ จึงสรุปได้ว่า โมเดลมีความสอดคล้องและกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ภาพประกอบ 7 แสดงโมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา (หลังปรับ โมเดล)

จากภาพประกอบ 7 เมื่อพิจารณาโมเดลการวัด (Measurement Model) พบว่า ตัวแปรแฝงทุกตัวแปรสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โมเดลมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ ตัวแปรการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตัวแปรสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตัวแปรสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และการสนับสนุนจากผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจในทางลบ โดยผ่านตัวแปรพฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา ส่วนจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะ รอพินิจทางบวก โดยผ่านตัวแปรพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้

ตาราง 5 แสดงอิทธิพลทางตรง (DE) อิทธิพลทางอ้อม (IE) อิทธิพลรวม (TE) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง (R^2) ของตัวแปรสาเหตุที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา

ตัวแปรเชิงสาเหตุ	ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล											
	คะแนนดิบ (b)						คะแนนมาตรฐาน (Beta)					
	พฤติกรรม การเรียน			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน			พฤติกรรม การเรียน			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
สถานภาพของนักศึกษา	-.22	-	-.22	-	-.11	-.11	-.23	-	-.23	-	-.06	-.06
สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	-	-	-	.51	-	.51	-	-	-	.40	-	.40
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	-.13	-	-.13	.18	-.06	.12	-.24	-	-.24	.18	-.06	.12
จิตลักษณะภายใน	.66	-	.66	-	.31	.31	.87	-	.87	-	.23	.23
พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	-	-	-	.47	-	.47	-	-	-	.26	-	.26
R^2	.76			.53			.76			.53		

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลสูงสุด และรองลงมาคือ พฤติกรรม การเรียนของนักศึกษา จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษา ตามลำดับ กล่าวคือ

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40 แสดงว่าคุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .26 แสดงว่า นักศึกษาที่มีลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23 แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ การปรับตัวที่ดี และความวิตกกังวลต่ำ เพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .12 แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่ในขณะเดียวกันการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.06 แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นและมีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจเพิ่มขึ้น

สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และ จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา และมีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสองเท่ากับ .76 แสดงว่าสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมกรเรียนของ นักศึกษา ได้ร้อยละ 76

สถานภาพของนักศึกษา สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษาสามารถร่วมกันอธิบายให้ผลสัมฤทธิ์ ทางกรเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษาได้ร้อยละ 53 โดยสังเกตจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พหุคูณกำลังสองเท่ากับ .53

สาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการนำมาสนับสนุนการทดสอบโมเดลเชิงสาเหตุ โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยเลือกนักศึกษาที่เกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ ๆ จาก 3 กลุ่มสาขาวิชาคือ กลุ่มสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และ มนุษยศาสตร์มากลุ่มละ 5 คน แต่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลจำนวน 21 คน และจาก ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจมีหลายสาเหตุสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. สภาพที่พัก และชั้นปีของนักศึกษามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรเรียนส่งผลไปยัง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพิณิจ

จากการที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักศึกษาหลายคนพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่พักหอพัก นอกมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่บริเวณประตู 108 และประตู 109 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บริเวณ ถนนปูลณกันต์ และถนนทุ่งรี บางคนเช่าบ้านอยู่กับเพื่อนหลาย ๆ คน โดยนักศึกษาให้เหตุผลว่าอยู่ ใกล้มหาวิทยาลัยเดินทางได้สะดวก ราคาไม่แพงมากนัก และมีหอพักให้เลือกมากมายโดยพักกับ เพื่อน ๆ เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ไม่มีผู้ปกครองมาคอยควบคุม หรือเอาใจใส่กระตุ้นให้สนใจเรียน และทบทวนบทเรียน ไม่มีใครคอยบอกให้อ่านหนังสือ มักจะมีกิจกรรมของชมรม กิจกรรมของ มหาวิทยาลัยโดยจะอยู่ทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ ในมหาวิทยาลัยคือ ๆ บางครั้งไม่มีเวลาทบทวน บทเรียน บางครั้งจะเที่ยวกลางคืน กินน้ำชาคุยกับเพื่อน ๆ นั่งเล่นอินเทอร์เน็ตสนทนาบน Facebook ใช้เวลาวันละหลาย ๆ ชั่วโมง ทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือและมักตื่นสาย บางครั้งไปเรียน ไม่ทัน หากพิจารณาสภาพภายในหอพักพบว่า พื้นที่ใช้สอยในการทำงานในห้อง ส่วนใหญ่มีสภาพ

ที่ใกล้เคียงกันคือมิไต่ และเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือเพื่อทำงานคนละชุด นอกจากนั้นก็จะเป็นเตียงนอน และตู้ใส่เสื้อผ้าที่ไม่ว่าจะเป็นหอพักในมหาวิทยาลัยหรือหอพักนอกมหาวิทยาลัยก็ไม่แตกต่างกันมากนัก จะแตกต่างกันที่กฎระเบียบของหอพักในมหาวิทยาลัยเข้มงวดมากกว่าหอพักนอกมหาวิทยาลัย และมีความปลอดภัยมากกว่า ดังคำสัมภาษณ์ของนักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

“...อยู่หอพักแถว ประตู 108 ใกล้ดี เวลาไปไหนมาไหนสะดวก เวลาไปอ่านหนังสือในมอ ก็ไม่ต้องกลัวว่าจะต้องรีบกลับ เพราะคนไปอ่านหนังสือได้ฤกษ์ติดคณะเยอะ บางครั้งไปช่วยเพื่อน ๆ ทำกิจกรรมชมรมดี ๆ ก็ไม่ต้องกลัว เพราะคิดว่าอยู่ในมหาวิทยาลัย...แต่ถ้ากลับดี ๆ เวลาตื่นไปเรียนก็ไม่ค่อยอยากจะตื่น...บางครั้งไปเรียนไม่ทัน...” (นฤดี, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554)

“...หนูอยู่หอในด้านอนดึกก็ไปเรียนไม่ทันเหมือนกัน บางครั้งไปไม่ทันถ้าอาจารย์เช็คชื่อก็ให้เพื่อนช่วยเช็คให้...ก็ยกมือแทนเพื่อน ถ้านักศึกษาเยอะ ๆ อาจารย์จำไม่ได้หรือไม่พออาจารย์ให้เขียนชื่อคนที่มาเรียนก็เขียนชื่อให้...บางครั้งก็โทรตามกันให้รับมาหากอาจารย์เช็คชื่อหรือให้ทำงานในคาบ....” (เรยา, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

“...อยากอยู่หอในจะได้ปลอดภัย แต่ไม่ค่อยจะอิสระไปไหนมาไหนไม่สะดวกถ้าติดแล้วกลับหอไม่ได้ มีกฎระเบียบเยอะแยะ ให้แต่นักศึกษาปี 1 อยู่ชั้นปี 2 จับฉลากไม่ได้ก็เลยพักที่หอนอกมาตลอด...หอนอกก็ดีนะ ไม่มีใครควบคุมมาก...แต่ข้อเสียก็มีพอพวกผมเที่ยวดี ๆ ตื่นไปเรียนไม่ทัน อยู่หอในสมัยอยู่ปี 1 ก็ตื่นไปเรียนทันตลอด เพราะกลัวจะเรียนไม่ทันเพื่อน...” (อมรเทพ, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

“...เช่าอยู่กับเพื่อนหลาย ๆ คนแชร์ค่าห้องกันก็สะดวกดี จะกลับเมื่อไหร่ก็ได้ แต่บางครั้งบรรยากาศก็ไม่ค่อยดี เพื่อนที่หักด้วยกันชอบพาเพื่อนมานั่งกินเหล้า ร้องเพลง บางทีก็อยู่ดี ๆ ไม่ค่อยเกรงใจกัน แรก ๆ ก็สนุก แต่พอหลัง ๆ เกรดไม่ค่อยจะดี เครียดเหมือนกัน...” (อิสรพงศ์, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

“...อยู่หอนอก...กลับคิดได้...ส่วนใหญ่ไปนั่งเล่นเน็ตที่ร้านใกล้ ๆ ดิฉันเน็ต.. เล่น Facebook เล่น MSN คั่นหนึ่งก็ 5-6 ชั่วโมง บางครั้งก็ไปดูบอลกับเพื่อน ๆ... ตื่นไปเรียนไม่ทัน...” (ภูเบศ, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

“...หอในกับหอนอกก็พอ ๆ กัน มีที่ให้นั่งอ่านหนังสือ ทำรายงาน ต่างกันก็เรื่องที่ หอในผู้ชายขึ้นหอหญิงไม่ได้ ผู้หญิงขึ้นหอชายไม่ได้...ส่วนหอนอกก็อิสระมากกว่า... บางคนก็เห็นอยู่กันเป็นคู่คู่...คู่ดีก็ไปช่วยกันเรียน บางคู่ก็ไม่ค่อยไปเรียนชวนกัน เทียว...” (ซีเค, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

“...หอพักในมหาวิทยาลัยน่าจะสร้างเยอะ ๆ ให้พอกับเด็ก หอพักในกำกับก็แพงพอ ๆ กับหอ นอก แต่กฎเข้มกว่า เพราะฉะนั้นคนก็เลยอยู่หอนอก...มีอิสระมากกว่า เท่าที่รู้ระดับชั้นปีสูง ๆ หอพักเขาเปิดโอกาสให้อยู่หอในได้...ทำโปรเจก...ชั้นปีสูง ๆ ที่ปี 4 โอกาสติดโปร (probation) น้อยกว่าเด็ก ๆ เพราะรับผิดชอบการเรียนขึ้น ไม่อยากโดนไทร์ รุ่นน้อง ๆ ปี 2 ปี 3 ก็ทำกิจกรรมไป แต่ก็ไม่แน่เหมือนกัน กลุ่มวิศวะ วิทยาปีแรก ๆ ก็ติดโปรได้ แล้วเพราะวิชาเรียนยากกว่ากลุ่มสังคม...” (น้อยหน้า, สัมภาษณ์วันที่ 25 เมษายน 2554)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า สภาพที่พักอาศัย ร่วมกับชั้นปี ส่งผ่าน พฤติกรรมการเรียน และเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจได้ เช่นกัน โดยที่นักศึกษาที่เรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นภาวะรอพินิจจะลดลง เนื่องจากมีภาระที่ต้อง รับผิดชอบเรื่องการเรียนมากขึ้น ส่วนกิจกรรมของคณะและมหาวิทยาลัยจะถูกส่งผ่านไปให้ นักศึกษาที่เรียนในระดับชั้นปีที่ 2 และ 3 ซึ่งจะต้องดูแลและรุ่นน้องที่เพิ่งเข้ามาใหม่ทำให้ชั้นปีที่ 2-3 อยู่ในภาวะรอพินิจที่สูงกว่าชั้น ปีที่ 4 นอกจากนั้นหากนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม เช่น ขาดความรับผิดชอบในการเรียน ไม่สามารถตื่นไปเรียนให้ทันเวลาเรียนเนื่องจากนอนดึก โดยที่ไม่ได้ใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน แต่ใช้เวลาในการเล่นอินเทอร์เน็ต สังสรรค์กับเพื่อน ๆ

ส่วนนักศึกษาที่พักอยู่หอพักภายในมหาวิทยาลัยพบว่า มีข้อจำกัดเรื่องเวลาที่ต้อง กลับเข้าหอพัก จึงทำให้พอจะมีเวลาในการทบทวนบทเรียนได้บ้าง หรือหากอยู่บ้านตนเอง ผู้ปกครองก็จะกระตุ้นให้อ่านหนังสือซึ่งจะส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอ พินิจให้ลดลงได้เช่นกัน แต่ในขณะที่นักศึกษาส่วนหนึ่งที่พักอาศัยอยู่บ้านญาติ หรือบ้านของตนเอง พบว่า จะต้องช่วยญาติ หรือพ่อแม่ทำงานบ้าน บางครั้งไม่มีเวลาอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน

ก็จะมียุทธวิธีทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิงเพิ่มขึ้นได้เช่นกันดังคำพูดของนักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

“...อยู่กับญาติ เกรงใจเขาต้องช่วยเขาทำงานก่อนมาเรียน บางครั้งทำงานจนไม่ค่อยได้อ่านหนังสือ...แต่ก็ออกไปเที่ยวดึก ๆ ไม่ได้...เวลาไปเรียนก็ต้องไปตรงเวลา เพราะญาติเขาก็จะคอยถามบางครั้งก็เกียจไม่ยอมไปเรียนก็ต้องไป...” (ปิ่นอนงค์, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

“...อยู่บ้านเอง...ต้องช่วยแม่ทำงาน...ส่งขนมก่อนแล้วค่อยไปเรียน บางทีส่งขนมไม่ทันก็ไปเรียนสาย...แม่ก็ดูแลให้อ่านหนังสือ...ไม่ค่อยได้ไปเที่ยว แค่ช่วยแม่ทำงานส่งขนมก็ไม่ไหวแล้ว บางทีก็ไปเรียนไม่ทันเพื่อน ไม่ค่อยมีเวลาอ่านหนังสือ...” (ธรรมบุญ, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554)

“...อยู่หอใน...ปลอดภัยดี ชอบเล่น Facebook ในหอพักช่วงกลางคืน เล่นวันละหลายชั่วโมง...บางทีก็ไปเรียนไม่ไหวเหมือนกัน แต่ส่วนใหญ่ก็ไปเรียนทันนะ พ่อแม่อยากให้อยู่หอใน เพราะเห็นว่าปลอดภัย อยู่หอในก็ใกล้ดีก็เรียนดีไม่ต้องขับรถเดินทางไปเรียนก็ได้เพื่อนที่อยู่ร่วมห้องเป็น Roomate...ก็เหมือนกันต่างคนต่างอยู่ บางครั้งก็ไปกินข้าวด้วยกันตอนเลิกเรียนแล้ว แต่ส่วนใหญ่เรียนไม่เหมือนกันต่างคนต่างไป...” (เนภาพร, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การอยู่หอพักในมหาวิทยาลัยเป็นเพียงข้อจำกัดในการกลับให้ตรงเวลา แต่นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิงส่วนหนึ่งก็ไม่ได้ใช้เวลาในการทบทวนบทเรียน แต่ใช้เวลาในการสนทนาบนอินเทอร์เน็ต นักศึกษาที่อยู่บ้านญาติหรือบ้านตนเองส่วนหนึ่งจะต้องช่วยทำงานบ้าน เพื่อหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวและเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือน จึงทำให้ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนได้ แต่อย่างไรก็ตามการที่มีที่พักอยู่ในมหาวิทยาลัย และอยู่บ้านญาติ หรืออยู่บ้านตนเองอาจมีส่วนที่ช่วยให้การเรียนไม่ต่ำมากเท่าไร เนื่องจากมีญาติพี่น้อง หรือพ่อแม่ หรือคุณครูของหอพักที่ช่วยให้นักศึกษาไม่ออกไปเที่ยวเตร่ตอนกลางคืนจนเป็นเหตุให้ตื่นไปเรียนไม่ทัน

2. การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนส่งผลไปยัง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพิโนจ

จากการสัมภาษณ์พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองทั้งในเรื่องของการให้คำปรึกษา การให้กำลังใจ การพูดคุยโทรศัพท์ปรึกษากันในเรื่องต่าง ๆ นอกจากนั้นผู้ปกครองยังสนับสนุนในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน อุปกรณ์การเรียน ค่าอาหาร ค่าใช้จ่ายส่วนตัวทุกอย่าง โดยที่นักศึกษาบางคนจะได้รับเงินที่ผู้ปกครองจ่ายให้ทุกวัน บางคนจะจ่ายให้สัปดาห์ละครั้ง และจะจ่ายให้เป็นรายเดือน โดยให้กลับบ้านเพื่อนำเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน นักศึกษาซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักหลายคนได้เล่าให้ฟังว่า

“...ได้รับการสนับสนุนในเรื่องการเงิน ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่าอาหาร ค่าหอพัก ส่วนใหญ่จะกลับบ้านทุกเดือนเพื่อไปขอเงินพ่อแม่...” (คำแก้ว, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...พ่อแม่ให้เงินเป็นอาทิตย์ จึงต้องกลับบ้านทุกอาทิตย์...ค่าเทอมจ่ายครั้งเดียวทุกเทอม ส่วนใหญ่พ่อขายยางแล้วก็ได้เงินมาจ่ายค่าเทอม...ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน พ่อแม่ให้กลับบ้านทุกอาทิตย์ ต้องกลับไปเอาเงินที่บ้าน...” (สมชาย, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...ให้เงินมาเรียนทุกวัน ส่วนใหญ่ก็ขอแม่ เป็นค่าอาหารกับค่าอุปกรณ์การเรียน...” (เกียรติกร, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

“...โทรศัพท์ไปคุยกับแม่ทุกวัน...คิดถึงบางครั้งก็เหงา...หรือมีเรื่องทุกข์ใจ เรียนไม่รู้เรื่องก็คุยกับเพื่อน...เมื่อก็ไปเดินห้าง...บางครั้งก็กลับบ้านหากเมื่อ ๆ ...” (กายทิพย์, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554)

“...ได้รับเงินทุกอาทิตย์ต้องกลับบ้าน ไปเอาเงินที่พ่อแม่ บางอาทิตย์กลับไม่ได้ก็ให้พ่อแม่โอนมาให้ พ่อแม่อยากให้เราเรียนสูง ๆ มีเงินเท่าไรจะส่งให้เราเรียน ให้ค่าใช้จ่ายทุกอย่างทั้งค่าอาหาร ค่าน้ำมันรถ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าทำรายงาน ค่าเทอม ค่าสิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน...” (กุลสตรี, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...แม่ซื้อรถยนต์ให้ขับเพราะสอบได้...ก็หาเพื่อน ๆ ไปเที่ยวในเมือง...ส่วนใหญ่ก็กินน้ำชา แต่สุดท้ายก็ไปเที่ยวแถวเขตแปด...กลายเป็นเครียด...ดูหนังฟังเพลง...เงินไม่ค่อยพอใช้...ไม่มีก็ขอได้ตลอด...แม่ใจดี...แต่พ่อ...” (น้อยหน้า, สัมภาษณ์วันที่ 25 เมษายน 2554)

นักศึกษาบางคนที่ยากจน หรือผู้ปกครองไม่มีรายได้มากนัก เมื่อสอบได้และเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยแล้วก็จะพยายามช่วยเหลือตนเองก่อนเป็นอันดับแรก และอาจขอกู้เงินจากกองทุนเงินกู้ยืมผ่านมหาวิทยาลัยเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน ซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลได้และมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนิจได้เช่นกัน

“...พ่อแม่ไม่ค่อยมีเงิน แต่สอบได้ก็เรียนไปเครียดไป เพราะต้องคอยประหยัด...ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ ไม่ได้...ขอกู้เงินมหาวิทยาลัย...” (โบ, สัมภาษณ์วันที่ 23 เมษายน 2554)

“...พ่อแม่ไม่ค่อยมีเงิน...รับจ้าง...น้องหลายคน...อยากช่วยพ่อแม่ก็เลยไปทำงานรับจ้างเสิร์ฟอาหาร...หาเงินเรียน กู้จากกองทุนของมหาฯที่ให้กู้เงินเรียน แต่ก็ต้องหาเงินต่างหากเพราะหลวงจ่ายให้แค่ค่าเทอม...ถ้าจะเอาไปใช้จ่ายอย่างอื่นก็ต้องทำงานแลกเงิน ส่วนใหญ่ก็จะไปทำงานร้านอาหารหลังเวลาเลิกเรียน...ทางร้านให้กินข้าว...ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ เลิกเรียนก็รีบไปทำงาน กว่าจะเสร็จก็เกือบเที่ยงคืน พอกลับหอก็หลับ...” (ก้องเกียรติ, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

จากเสียงหลากหลายเสียงข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีกำลังใจในการเรียน และไม่เกิดความวิตกกังวลว่าจะไม่มีเงินใช้ ส่วนบางคนที่ไม่มีเงินเรียนก็มักจะยืมจากกองทุนเงินกู้ หรือไม่ก็ไปรับจ้างในร้านอาหาร เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การที่นักศึกษาบางคนมีปัญหาเรื่องเงิน และได้หาทางออกโดยการทำงานหลังจากเลิกเรียนในแต่ละวัน ทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน และบางครั้งส่งผลกระทบต่อการศึกษา เพราะไม่มีเวลาอ่านหนังสือหรือทบทวนบทเรียน หรือไปเรียนไม่ทันเพราะตื่นสาย แต่ผู้ปกครองบางคนก็ให้ค่าใช้จ่ายนักศึกษามากเกินความจำเป็น หรือไม่จำกัดการใช้จ่ายก็จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการเรียนได้เช่นกัน สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าการสนับสนุนจากผู้ปกครองร่วมกับพฤติกรรมการ

เรียนของนักศึกษาเป็นสาเหตุหนึ่งส่งผลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจสูงขึ้นไปได้เช่นกัน

แต่อย่างไรก็ตามการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองทางบวกคือให้กำลังใจ การให้ค่าใช้จ่ายในการเรียน ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันทำให้นักศึกษาไม่ต้องกังวลใจว่าจะต้องทำงานหาเงินเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ซึ่งพ่อแม่บางคนต้องการให้ลูกตั้งใจเรียนและต้องการให้เรียนสูง ๆ จัดให้ได้ในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการเรียนก็เป็นสาเหตุหนึ่งส่งผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ ทำให้สภาพรอพินิจลดลงได้เช่นกัน

3. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรเรียนส่งผลไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพินิจ

ในส่วนนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกตามตัวแปรเชิงสาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจเพื่อนำมาสนับสนุนการวิเคราะห์โมเดล ประเด็นสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนผู้วิจัยสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องคุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียน ส่วนจิตลักษณะภายในผู้วิจัยสัมภาษณ์เกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความวิตกกังวล และการปรับตัว ซึ่งส่งผ่านพฤติกรรมกรเรียนนั้นคือลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประเด็นสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ

นักศึกษาส่วนหนึ่งที่อยู่ในภาวะรอพินิจได้เล่าให้ฟังว่าบางครั้งมาเรียนทันพร้อมกับเพื่อน ๆ แต่จดไม่ทันเพราะครูสอนเร็วเกินไป ไม่เข้าใจที่ครูสอน เป็นวิชาที่ยากมาก ๆ เช่น วิชาทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ ซึ่งเป็นวิชาของคณะที่ต้องเรียน อาจารย์บางคนจะไม่สนใจว่านักศึกษาจะจดทันหรือไม่ อาจารย์จะตั้งหน้าตั้งตาสอน บางครั้งบรรยายตลอด 3 ชั่วโมง ไม่ได้ทำกิจกรรม นั่งฟังนาน ๆ จะเบื่อและนั่งหลับ บางวิชามีงานให้ทำหลายอย่าง ทั้งรายงาน ทั้งแบบฝึกปฏิบัติพอหลาย ๆ วิชาจะทำไม่ทัน ส่วนวิชาภาษาอังกฤษ เช็กชื่อทุกชั่วโมงเข้าสายไม่ได้ เมื่อเข้าสายก็จะเรียนไม่รู้เรื่อง วิชาทางสังคมศาสตร์อาจารย์สอนสนุก ไม่เครียดสบาย ๆ และมีกิจกรรมในห้องเรียน มีเช็กชื่อมีคะแนน แต่เวลาสอบเป็นข้อเขียน เขียนไม่ค่อยเป็นทำให้คะแนนกลางภาคหรือปลายภาคออกมาไม่ดี บางวิชาที่สอนอย่างเดียว อาจารย์ใจดี ต้องการให้อาจารย์พาไปดูงาน จำนวนนักศึกษามีมากเกินไป เพื่อนข้างหลังห้องคุยกันฟังอาจารย์ไม่รู้เรื่อง ทำให้ไม่สนใจเรียน ประกอบกับบนอนดึกจึงทำให้ยิ่งไม่สนใจเรียนและนั่งหลับในห้องเรียน บางรายวิชาอาจารย์เปลี่ยนแปลงเวลาเรียนทำให้ไปซ้อนทับกับตารางสอนของวิชาอื่นที่มีอยู่แล้ว อาจารย์ก็ทิ้งคู่เข้าไปคุยด้วยอาจารย์ก็ไม่รับฟัง จึงทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับอีกวิชาหนึ่ง ซึ่งไม่สามารถเข้าเรียนได้เพราะ

ตารางสอนชนกัน จึงทำให้เกรดไม่ดี ปรากฏการณ์เหล่านี้ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

“...วิชาฟิสิกส์ยากมาก ๆ คะแนนได้น้อย อาจารย์ก็สอนเร็ว ตามไม่ทัน วิชาภาษาอังกฤษก็ยาก อาจารย์เช็คชื่อทุกคาบเป๊ะ ๆ เรียนอีกคาบหนึ่งยังไม่ทันจะปล่อยก็ต้องไปให้ทันถ้าไปไม่ทันอาจารย์บางคนก็ล็อกห้องไม่ให้เข้าเรียน อาจารย์บางคนก็เปิดPowerPoint เร็วมาก จะรีบไปไหนก็ไม่รู้พอจดไม่ทันก็อารมณ์เสียแล้ว... คะแนนมันก็ไม่ดีติดไปรกันเป็นแถว ๆ ...” (ชนพล, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...วิชาทางสังคมยาก ข้อสอบยากให้เขียนบรรยายบางที่ไม่รู้จะเอาอะไรมาตอบ... เขียนไม่เป็น...เวลาเรียนก็สนุกดี แต่เวลาสอบไม่ค่อยสนุก เพราะตอบไม่ถูก...เกรดไม่ค่อยดี...” (เดชา, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...ลงเรียนหลายวิชา แล้วบางวิชาจัดตารางแล้วว่าไม่ชนกัน แต่พอไปเรียนอาจารย์ก็เลื่อนให้มาชนกัน มันเลยซ้อนเวลาที่ต้องวิ่งไปวิ่งมา ให้เพื่อนคอยโทรศัพท์ให้หากอาจารย์ให้ทำงานในคาบก็จะโดดไปอีกห้องหนึ่ง...ลงวิชาเรียนตามเพื่อน รุ่นที่บอกต่อ ๆ ให้เรียนกับอาจารย์คนนี้...ใจดี...เรียนสนุกไม่เครียด...แต่เพราะเราเอาไม่ทันจริง ๆ โดดไปโดดมาก็ตามไม่ทันเพื่อน..เกรดไม่ดี...” (นารี, สัมภาษณ์วันที่ 25 เมษายน 2554)

“...อาจารย์ให้แบ่งกลุ่มทำงาน ถ้าให้จับกับเพื่อน ๆ ก็ดี แต่ส่วนใหญ่เน้นเลขต้องไปอยู่กับคนไม่รู้จัก ไม่อยากทำงาน...แต่ก็ดีได้รู้จักกลุ่มอื่นบ้าง...แรก ๆ ก็ไม่ชอบ แต่พอปรับตัวได้แล้วก็ชอบเพื่อนร่วมกลุ่ม...” (วีรดา, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...อยากให้อาจารย์พาไปดูงานที่อื่นบ้าง...เรียนในห้องเรียนอย่างเดียวก็เบื่อ จำนวนนักศึกษาก็เยอะ ๆ มาก ๆ วันไหนมาเร็วเลือกที่นั่งได้ วันไหนสายต้องถูกมานั่งข้างหน้า อาจารย์ชอบถามคนนั่งหน้า ๆ...แต่พอนั่งข้างหลังเพื่อนก็คุยกันฟังไม่รู้เรื่อง บางครั้งอาจารย์จะค่าเด็กเวลาเด็กเข้าสาย อุดสำหามาเข้าฟังอาจารย์ค่า พวกที่มาสายไม่เคยมาฟังอาจารย์ค่า...ที่อาจารย์เข้าสายไม่เห็นค่าตัวเอง...บรรยากาศก็เสีย...ส่วนใหญ่ไม่ค่อยเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนเท่าไร แต่บางครั้งหากตั้งจอหน้าห้องไว้เต็ม ๆ

ก็มองภาพ หรือตัวอักษรที่อาจารย์โชว์ พาวเวอร์พอยด์ไม่เห็น...เพื่อนบ้งหมด จดก็ไม่ทัน..เกรดก็เลยไม่ค่อยดีอย่างที่อยากให้ได้...” (เรขา, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

“...อาจารย์ให้นั่งทำงานกับเพื่อน ๆ เป็นวงกลมก็ดีไม่น่าเบื่อ แต่ห้องเรียนบางห้องเก้าอี้พิกล๊วไว้กับที่ทำอะไรก็ได้ ต้องนั่งนิ่ง ๆ คุยกันก็ไม่ได้ จดไม่ทันก็ไม่กล้าถามเพื่อน คอมพิวเตอร์ช้ามาก ๆ เสียอารมณ์ จะเปิดอะไรก็ช้าคอยเป็นชาติ..เบื่อ...ไม่สนใจเรียนก็เกรดไม่ดีเพราะบรรยากาศในห้องเรียนไม่ดี...บางทีอาจารย์เอาเรื่องอะไรมาเล่าให้ฟังก็ไม่รู้ไม่เห็นจะเกี่ยวกับการเรียน...” (อมรเทพ, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

จากเสียงหลากหลายเสียงข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงบรรยากาศในการเรียนและคุณภาพการสอนของอาจารย์ ซึ่งเป็นตัวแปรที่สังเกตได้ของตัวแปรสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน จากการศึกษาดังกล่าวมีข้อค้นพบที่น่าสนใจคือ กิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ซึ่งส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ได้อีกด้วย ดังเช่นที่นักศึกษาหลายคนได้เล่าให้ฟังว่ามาเรียนตรงเวลา แต่จะมีบางคนที่ไม่สามารถมาเรียนทันเวลาได้ เนื่องจากมีเรียนรายวิชาอื่นซ้อนทับถึงแม้จะจัดการสอนตามทะเบียนกลางแล้วก็ตาม แต่เมื่อเข้าชั้นเรียนอาจารย์บางท่านได้เปลี่ยนแปลงเวลาเรียนทำให้เป็นปัญหา และนักศึกษาไม่กล้าพูดกับอาจารย์ นอกจากนั้นจากการสัมภาษณ์ยังพบว่า การทำกิจกรรมของนักศึกษามีส่วนที่ทำให้นักศึกษาขาดเรียน เรียนไม่ทันเพื่อน และบางครั้งก็เรียนไม่รู้เรื่องเพราะว่าในช่วงกลางคืนทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัยคึก ๆ จึงทำให้ตื่นสายมาไม่ทันชั่วโมงเรียนในตอนเช้า บางครั้งการเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยทำให้ต้องขาดเรียน เช่น การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย การช่วยงานสัปดาห์ ม.อ.วิชาการ และกิจกรรมเกษตรแฟร์ ซึ่งเป็นงานของมหาวิทยาลัยที่ต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ ทำให้ต้องอยู่ช่วยงาน บางครั้งกลับดึกทำให้ตื่นมาเรียนไม่ไหวจนถึงกลับขาดเรียน บรรยากาศในชั้นเรียนก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเรียนไม่เป็นไปด้วยดีเท่าที่ควร เป็นต้นว่า คอมพิวเตอร์ช้า จออยู่ต่ำทำให้นักศึกษามองไม่เห็นข้อความหรือภาพที่สอน เพราะเพื่อนที่นั่งหน้าจะบัง เก้าอี้ที่นั่งเรียนติดตั้งตายตัวไม่สามารถขยับทำกิจกรรมได้

บางครั้งนักศึกษาที่ไม่มีกิจกรรมของมหาวิทยาลัยก็มีโอกาสที่จะไปเที่ยวกลางคืนพร้อมกับเพื่อน ๆ เช่น ไปดื่มน้ำชา เล่นอินเทอร์เน็ต จึงทำให้ตื่นไปเรียนสายเป็นสาเหตุให้เรียนไม่ทันตามที่อาจารย์สอน หรือไม่ได้ส่งงานที่อาจารย์สั่งในชั้นเรียน ถึงแม้จะติดตามหรือถามได้จากเพื่อน ก็ไม่เหมือนกับที่มานั่งเรียน บางครั้งอาจารย์ให้ทำงานในคาบก็ไม่มีคะแนนกิจกรรมใน

ชั้นเรียน ทำให้เห็นว่าลักษณะนิสัยในการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียนเหล่านี้ เป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อการทำให้เกรดเฉลี่ยลดลงได้ ดังคำสัมภาษณ์นักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักดังนี้

“...มาเรียนสายบ่อยเพราะนอนดึก ไม่อยากตื่นไปเรียน ไปเรียนไม่ทันในช่วงเช้าก็เลยไปเฉพาตอนบ่าย...ทำให้เกรดลดลง...” (สุชีวิน, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...ที่ชมรมให้ช่วยงานทรัพย์สินฯ ต้องประชุม เตรียมงานดึก ๆ ทุกคืน อาจารย์บางท่านยังสอนอยู่บางครั้งต้องขาดเรียน อาจารย์ก็ชอบสอบถามตอนที่ขาดทุกที...เกรดก็เลยได้น้อย...” (ขงยุทธ, สัมภาษณ์วันที่ 24 เมษายน 2554)

“...เป็นเด็กสโม ช่วยทำงานสโม ไม่อยากทำอย่างอื่น เรียนก็ไม่อยากเรียนบางครั้งก็ขาดเรียน...เวลาอาจารย์เช็คชื่อเพื่อนจะโทรมาตามก็ต้องรีบไป...” (ภูมินทร์, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2554)

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในภาวะรอพิจนิจเกิดจากสาเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นต้นว่าต้องทำกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ทำให้นอนดึกตื่นมาเรียนไม่ทัน บางคนเรียนหลายวิชาชนกันตารางเรียนซ้อนทับกันอยู่จึงทำให้เรียนไม่ทัน ไม่ชอบบรรยากาศในห้องเรียนที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นจึงทำให้ไม่สนใจทำกิจกรรม บางส่วนมองว่า รายวิชาบางวิชาทฤษฎีวัดผลประเมินผลไม่เหมาะสมกับตนเองเพราะไม่ถนัด ทำให้มีเจตคติไม่ดีต่อการเรียน กิจกรรมที่จัดในห้องเรียน และอาจารย์บางคนที่สอนเข้มงวดเกินไป

ส่วนในเรื่องคุณภาพการสอนของอาจารย์พบว่า อาจารย์สอนเร็วไปโดยไม่ได้ดูว่า นักศึกษาจะตามทันหรือไม่ อาจารย์จัดกิจกรรมให้นักศึกษาทำงานกลุ่ม ซึ่งบางคนไม่สามารถปรับตัวให้ยอมรับเพื่อนกลุ่มอื่นได้จะส่งผลต่อการเรียน และในกรณีที่ เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงานหรือทำการบ้าน นักศึกษาส่วนใหญ่บอกว่ารับผิดชอบทำงานส่งตามกำหนดเพราะบางครั้งทำงานคนเดียวก็จะส่งทันไม่เข้าใจก็ถามเพื่อน แต่การทำรายงานเป็นกลุ่มกว่าจะนัดกันได้ก็ไม่ลงตัว บางครั้งติดกิจกรรมก็ไม่สามารถเข้าร่วมทำงานกับกลุ่มเพื่อน ๆ ได้ จึงทำให้เพื่อนไม่ใส่ชื่อในงานที่ทำกิจกรรม จึงทำให้ไม่มีคะแนน

นอกเหนือจากการเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ได้ร่วมทำกิจกรรมอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัย และยอมรับว่าทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน และบางครั้งอาจารย์จะสอบในเวลาเรียน และให้ทำงานส่งในคาบก็จะไม่มีคะแนนเก็บในคาบทำให้เกรดไม่ดี อาจารย์บางท่านเข้มงวดในการ

สอนมากเกินไป เชื้อชื่อทุกคาบ บางวิชาถึงกับลือกประตู่ห้อง ไม่ให้นักศึกษาเข้าเรียนหากมาสาย ทำให้ไม่มีคะแนนในคาบ

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพิ่มเติมประเด็นของพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาถึงการทบทวนบทเรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ผู้สอน และความวิตกกังวลในการเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งเมื่อไม่เข้าใจบทเรียนจะถามอาจารย์หลังจากเลิกเรียน บางครั้งหากให้ทำงานกลุ่มก็จะคอยถามอาจารย์ก่อนจะแยกย้ายไปเรียนวิชาอื่น อาจารย์บางท่านก็จะพบได้ง่ายและพูดคุยเป็นกันเอง บางท่านก็พบยาก ไม่ค่อยอยู่ที่ห้องพัก ต้องคอยรอหลังเลิกเรียนในแต่ละคาบทำให้ไปเรียนวิชาอื่นไม่ทัน นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีเวลาในการทบทวนบทเรียนและไม่ได้ได้ปรึกษาเรื่องการเรียนการสอนกับอาจารย์เพราะไม่กล้าเกรงว่าจะเป็นการรบกวนอาจารย์ จึงทำให้เกรดไม่ดี วิธีแก้ไขก็จะต้องเรียนวิชาช่วยโดยลงทะเบียนในช่วง summer เพื่อจะได้มีเวลาเรียนในวิชานั้นและจะได้ทำคะแนนได้ โดยลงทะเบียนวิชาที่ไม่ยากจนเกินไป และลงทะเบียนให้น้อยลง

3.2 ประเด็นจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลผ่านพฤติกรรมการเรียน

ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในประเด็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความวิตกกังวล และการปรับตัวว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนอย่างไร อันประกอบด้วยนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

3.2.1 ประเด็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการเรียน

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า เมื่อรู้ว่าผลการเรียนออกมาไม่ดี เกรดอยู่ในภาวะรอพินิจ ได้พยายามวางแผนการเรียนโดยการสอบถามจากรุ่นพี่ว่า ควรจะเรียนวิชาอะไรเป็นวิชาช่วย ซึ่งรุ่นพี่ได้แนะนำให้เลือกลงวิชาที่อาจารย์ใจดี และพอจะปรึกษาเรื่องการเรียนกับอาจารย์ได้ ส่วนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า หากไม่มีความมุ่งมั่นหรือพยายามที่จะให้ภาวะรอพินิจหมดไปก็หมายความว่า จะต้องถูกรีไทร์ (Retire) ซึ่งอาจทำให้ผู้ปกครองเสียใจ ตนเองก็เสียเวลา จึงทำให้นักศึกษานักศึกษามีความพยายามที่จะทำให้พ้นสภาพรอพินิจตามคำสัมภาษณ์ดังนี้

“...มัวแต่ทำงานหาเงินเรียน...เกรดตกก็เลยถามพี่ ๆ ว่า จะหาตัวช่วย เเทมนี้ลงตัวช่วยไป 2 ตัว ...ไม่รู้ว่าจะผ่านมัย ถ้าไม่ผ่านก็ต้องพยายามลง summer อีก วิชาภาคยา อาจารย์ก็ไม่สนใจ...ก็จริง ๆ..ก็คุยกับอาจารย์ของงานเพิ่ม...ตั้งใจมาเรียนทุกวัน....”
(โบ, สัมภาษณ์วันที่ 23 เมษายน 2554)

“...เพื่อน ๆ ที่ชี้มาจากคณะอื่น ๆ ชวนไปเรียนวิชาช่วย..เกรดเพิ่มขึ้นแต่ยังคิดรอ ฟินิจอยู่...มัวแต่ทำงานหาเงินเรียน ปี 4 คงไม่ทำงานแล้วตั้งใจเรียนให้จบ ๆ เคี้ยวแม่ เสียใจจะได้ให้น้อง ๆ มาเรียนมั่ง.... ” (ก้องเกียรติ, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...พยายามทำงานส่งอาจารย์ให้ทันเวลา...ไม่ขาดเรียน...ขอให้อาจารย์อธิบายสิ่งที่ไม่เข้าใจ...คุยกับอาจารย์ถึงผลการเรียนขอทำงานเพิ่มกลัวไม่จบ.... ” (สุชีวิน, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

จากเสียงหลากหลายเสียงดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา การที่นักศึกษาความตั้งใจ มุ่งมั่นในการเรียน เป็นเพราะได้รับแต้มระดับคะแนนสะสมที่ไม่ดี กลัวว่าจะถูกรีไทร์ กลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ และตั้งใจที่จะผลักดันให้คนในครอบครัวได้เรียนต่อเมื่อจบไปแล้ว ซึ่งเป็นความมุ่งมั่นเมื่อได้รับผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.2 ประเด็นเจตคติต่อการเรียนกับพฤติกรรมการเรียน

จากการสัมภาษณ์ในประเด็นเจตคติต่อการเรียนพบว่า นักศึกษามองว่ารายวิชาที่เรียนมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งสิ้น แต่บางวิชาที่รู้สึกว่าจะไม่รู้จะเรียนไปทำไมไม่เห็นมีประโยชน์ต่อวิชาชีพ นอกจากนั้นนักศึกษายังมองว่าการเรียนทำให้แก้ปัญหาได้ดีกว่าคนอื่น และรู้เท่าทันคนอื่น ตลอดจนทำให้เข้าใจสังคมในปัจจุบันมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามผู้เรียนจะต้องเลือกเรียนรายวิชาที่สนใจ และมองว่าวิชาชีพสำคัญกว่าวิชาทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์เพราะสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ แต่วิชาชีพเรียนยากกว่าจึงทำให้เกรดไม่ดี เพราะฉะนั้นนักศึกษาก็มีแต้มคะแนนสะสมต่ำ ๆ จึงมองหาวิชาช่วยที่เป็นวิชานอกภาค ตามคำสัมภาษณ์ดังนี้

“...วิชาภาคยาก แต่ก็มีประโยชน์กว่า เพราะนำไปประกอบอาชีพได้ส่วนวิชาทางสังคมศาสตร์ พลศึกษาชีว ๆ ถึงแม้จะเรียนไปไม่ค่อยได้อะไร แต่ทำให้เกรดดีขึ้น..แต่อาจารย์ก็ใจดี ทำให้เราขอวิชาช่วย ทำให้ตั้งใจเรียนไปเลย....” (ธนพล, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

“...ยอมเข้าคิวเพื่อลงทะเบียน..เพื่อน ๆ ลงกันเยอะ อาจารย์ใจดีให้เกรดดี...เกรดไม่ค่อยดี...ก็เลยพยายามหาตัวช่วย...ต้องหาวิชาชีว ๆ ช่วย แต่อาจารย์เช็คชื่อทุกชั่วโมงก็

เลขบังคับให้เราต้องไปทุกวัน ไปไม่ไหวก็ไปนั่งหลับข้าง...คุยกับอาจารย์เวลาไม่
เข้าใจที่สั่งให้ทำงาน..." (เดชา, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาค
ที่ตนเองสังกัดในขณะนั้น ๆ ว่าเป็นวิชาที่สอดคล้องต่อการประกอบอาชีพ แต่มีความยากกว่าวิชา
เลือก จึงทำให้เต็มคะแนนสะสมต่ำ จึงต้องมองหาวิชาเลือกทางสังคมศาสตร์มาช่วยให้เกรดดีขึ้น
และได้พยายามตั้งใจเรียนมากขึ้น เพื่อให้เกรดดีขึ้น และได้หาโอกาสในการพูดคุยเพื่อขอทำงานที่
จะทำให้ได้รับคะแนนมากขึ้น

3.2.3 ประเด็นความวิตกกังวลกับพฤติกรรมกรเรียน

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความวิตกกังวล
เนื่องมาจากไม่ชอบวิชาที่เรียน แต่ถูกผู้ปกครองบังคับให้มาเรียนและเผชิญสอบได้ และบางคน
บอกว่าเรียนไปอย่างนั้นแหละเพราะสอบคณะที่เลือกอันดับแรก ๆ ไม่ได้ จำใจต้องเรียนเพื่อไม่ให้
ว่างและรอสอบในปีต่อ ๆ ไป แต่เมื่อเรียนไปเรื่อย ๆ แล้วไม่มีเวลาอ่านหนังสือทำให้สอบไม่ติดจึง
ต้องจำใจเรียนในสิ่งที่ไม่ชอบเพราะเกรงว่าผู้ปกครองจะเสียใจ เมื่อเรียนในสิ่งที่ไม่ชอบทำให้เกรด
ไม่ดีตามไปด้วย จะแก้ก็เป็นเรื่องที่ยากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าในบางรายวิชาได้ชวนเพื่อน ๆ
ไปเรียนด้วยกัน แต่พอเวลาทำกิจกรรมกลุ่มในห้องเรียนอาจารย์ให้นับเลข เพื่อเข้ากลุ่ม ทำให้ต้อง
ไปร่วมกลุ่มกับเพื่อนคณะอื่นที่ไม่รู้จัก และบางครั้งเวลาทำงานกลุ่มกับคนอื่นที่ไม่คุ้นเคยก็ไม่กล้า
แสดงความคิดเห็นเมื่อต้องอภิปรายกลุ่ม บางคนบอกว่าเมื่อไปเรียนร่วมกับรุ่นที่เวลาแสดงความ
คิดเห็นรุ่นที่ไม่สนใจฟัง และไม่นำความคิดเห็นของตนที่เป็นรุ่นน้องมาเขียนส่งอาจารย์ด้วย
ทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าจะได้คะแนนไม่ดี จึงอยากจะทำงานคนเดียว แต่บางวิชานั้น
กระบวนการทำงานเป็นทีมมากกว่าก็ต้องจำยอม และไม่ค่อยมีความสุขเวลามาเรียนเพราะต้องเข้า
กลุ่มเพื่อนคนอื่นที่ไม่รู้จักมักคุ้น แต่บางคนมองว่าการได้เรียนร่วมกับเพื่อนต่างคณะทำให้มีเพื่อน
เพิ่มมากขึ้น และเรียนคณะเดียวกันทำให้รู้จักกันส่วนใหญ่ก็จะนั่งคุยกันไม่สนใจที่อาจารย์สอน
ตามคำสัมภาษณ์ดังนี้

"...เกรดไม่ดีกลัวว่าจะชิว ก็เลขต้องพยายามทำงาน และเข้ากับเพื่อนให้ได้จะได้
อาศัยเพื่อนในการทำกิจกรรมกลุ่มในห้องเรียน...เวลาทำงานกลุ่มก็ช่วยเพื่อน เพราะ
หากไม่ช่วยเดี่ยวไม่มีคะแนน อาจารย์ก็ตีนะเวลาเราขมมีอดามอาจารย์ก็จะอธิบายให้
ฟัง..." (เกียรติกร, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554)

“...ส่วนใหญ่เวลาเรียนถ้าคนเยอะ ๆ ก็เครียดเหมือนกัน เพราะไม่รู้ว่าจะทำงาน โดนใจอาจารย์มั๊ย ยิ่งถ้าเรียนกับกลุ่มที่เก่ง ๆ เช่น คณะแพทย์ เกสซ์ เทคนิคการแพทย์ พวกหนูเป็นฐานให้เขา เกรดก็ไม่ได้ ก็ต้องไปคุยกับอาจารย์หลังเลิกเรียนขอทำงานเพิ่ม อาจารย์มักจะบอกว่าให้ตั้งใจมาเรียนทุกชั่วโมงอย่าขาด หนูก็พยายามแล้วนะไม่เคยขาดเลย แต่ทำข้อสอบไม่ได้ไม่รู้จะทำยังไง เครียดมาก ๆ เลยค่ะ....” (กายทิพย์, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554)

“...เกรดไม่ดีเป็นเพราะเราเองไม่สนเรียน ทำแต่กิจกรรมของคณะ ก็สนุกกว่าเรียน เครียดค่ะ พ่อแม่ตามใจทุกอย่างแต่เกรดไม่ดี กลัวพ่อแม่ก็พยายามเข้ากับเพื่อนให้ได้ เพื่อนจะได้ช่วยติง ๆ กันไปบ้าง กับอาจารย์ก็ดีค่ะ อาจารย์ให้คำแนะนำในเวลาเรียน อาจารย์ก็ให้คำปรึกษา แต่อาจารย์บางคนไม่กล้าไปพูดด้วย กลัว...” (กุลสตรี, สัมภาษณ์ วันที่ 21 เมษายน 2554)

จากคำสัมภาษณ์ดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความวิตกกังวลต่อเกรด ที่ลดลง และวิตกกังวลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสอบ และการปฏิสัมพันธ์กับ อาจารย์เฉพาะบางรายวิชาที่ไม่กล้าพูดคุยกับอาจารย์ แต่จะคุยกับอาจารย์ที่ใจดี หลังเลิกเรียน เพื่อขอ ทำงานเพิ่ม นอกจากนี้ยังวิตกกังวลว่าผู้ปกครองจะเสียใจเมื่อคะแนนไม่ดี

3.2.5 ประเด็นการปรับตัวกับพฤติกรรมกรเรียน

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาส่วนใหญ่บอกว่า การคบเพื่อนไม่เกี่ยวกับศาสนา เพศ หรือสาขาวิชาที่แตกต่างกัน สามารถคบได้ทั้งนั้น แต่จะเลือกคบเพื่อนที่มีนิสัยที่ไปกันได้ เข้าใจกัน และไม่เรื่องมาก ส่วนใหญ่มองว่า ชอบทำกิจกรรมกลุ่มมากกว่าทำงานคนเดียว เพราะจะได้ช่วยกัน คิด แต่บางคนมองว่าทำงานเดี่ยวจะได้คะแนนดีกว่า เพราะหากเราเสนอความคิดเห็นที่ดีกว่า แต่เพื่อนไม่ทำตามอาจทำให้คะแนนลดลงได้ ส่วนใหญ่ที่คะแนนไม่ดีเป็นเพราะทำกิจกรรมของ คณะ และกิจกรรมของมหาวิทยาลัยมากเกินไป เมื่อช่วยมาก ๆ อาจารย์มองเห็นก็มักจะดึงให้ไป ช่วยงานบ่อยครั้ง ทำให้เพลินกับงาน และไม่สนใจบททวนบทเรียน การปฏิสัมพันธ์กับอาจารย์กับ เพื่อน ๆ จะดี แต่คะแนนลดลง เพราะมัวแต่ทำกิจกรรมไม่ค่อยเข้าเรียน ตามที่นักศึกษาได้ให้ สัมภาษณ์ดังนี้

“...เข้ามาครั้งแรกก็เพลินเพราะได้พบเพื่อนใหม่ก็เลยทำกิจกรรมซะเพลินจนลืมเรื่องเรียน ก็ปรับตัวกับสังคมในมหาลัยได้ แต่การเรียนไม่ค่อยสนใจ...เกรดก็เลยได้น้อย...” (ขงยุทธ, สัมภาษณ์วันที่ 24 เมษายน 2554)

“...เป็นเด็กกิจกรรม เพราะความชอบตั้งแต่สมัยอยู่มัธยม แต่พอมาเรียนวิชาภาคยาก อาจารย์ก็ไม่ช่วยอะไรเพราะอาจารย์จะสกรีนคนที่ไม่ตั้งใจเรียนออก พอรู้ว่าเกรดไม่ดีก็เลยต้องขยันเรียน เข้าห้องสมุดค้นหนังสือ หาข้อมูลทางเน็ต เวลาทำงานส่งอาจารย์...” (ภูมินทร์, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2554)

“...เกรดไม่ดี เข้ากับเพื่อนได้นะ ...เข้ากับเพื่อนได้เป็นบางคน แต่ไม่อยากทำงานกับคนอื่นต่างคณะ...ไม่รู้ว่าจะคบไปทำไม พอจบคอร์สนี้ก็ไม่ได้เจอกันแล้ว แต่เพื่อนคณะเดียวกันก็ไม่ค่อยชอบ เพื่อนชอบนิทา...” (อมรเทพ, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษาส่วนหนึ่งสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และช่วยเหลือกิจกรรมของคณะ และกิจกรรมของมหาวิทยาลัย แต่ก็ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี บางคนสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ทุกกลุ่ม ไม่สนใจว่าจะศาสนาใด เป็นรุ่นพี่หรือรุ่นน้อง แต่บางคนจะไม่สามารถปรับตัวเข้ากับคนอื่นได้ และมีความรู้สึกว่า รายวิชาที่เรียนเป็นเพียงการพบกันภาคการศึกษาเฉยเท่านั้น จึงไม่จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ทำงานตามที่อาจารย์สั่งก็เพียงพอแล้ว ยกเว้นเพื่อนที่เรียนสาขาวิชาเดียวกัน จึงจะเลือกคบเฉพาะนิสัยที่สามารถไปด้วยกันได้

4. สรุป

ข้อค้นพบจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ ๆ พบว่า สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีทั้งที่เกิดทางตรงและทางอ้อม โดยสาเหตุที่เกิดทางอ้อมจะส่งผ่านพฤติกรรมกรเรียน อันเป็นผลให้นักศึกษาได้รับสถานภาพภาวะรอพิณิจได้ ทั้งนี้เกิดจากสาเหตุหลายประการประกอบกัน ทั้งที่เกิดจากลักษณะที่พหุอาศัย ชั้นปี การสนับสนุนจากผู้ปกครอง บรรยากาศในห้องเรียน การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความวิตกกังวล และการปรับตัวในการเรียน สิ่งเหล่านี้สามารถส่งผ่านมายังพฤติกรรมกรเรียน ของนักศึกษาโดยเห็นได้จากลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจของนักศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ชั้นปีที่ 2-4 ที่อยู่ในภาวะรอนินิจ และกำลังศึกษาอยู่ในช่วงปีการศึกษา 2553 จำนวน 366 คน

กำหนดขนาดตัวอย่างตามหลักการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล โดยการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีโลคัลไลซูดสูงสุด ซึ่งค่าพารามิเตอร์ที่ได้จากวิธีการนี้มีคุณสมบัติคงเส้นคงวา มีประสิทธิภาพ และเป็นอิสระจากมาตรวัด แต่มีข้อจำกัดว่า การประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีนี้ ขนาดตัวอย่างต้องมีขนาดใหญ่และการแจกแจงตัวแปรต้องเป็น โค้งปกติ การกำหนดขนาดตัวอย่าง โดยให้ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ $+5\%$ จึงได้ขนาดของตัวอย่างไม่เพียงพอสำหรับเงื่อนไขในการวิเคราะห์ข้างต้น ในที่นี้ผู้วิจัยจึงกำหนดจากความเพียงพอของการวิเคราะห์ ข้อมูลของไคลน์ (Kline 1998) ตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ได้จำนวน 200 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรี ตามกลุ่มสาขาวิชา 3 กลุ่มสาขาวิชา และสุ่มตามชั้นปีจากชั้นปีที่ 2-4 แบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน การสุ่มขั้นสุดท้ายเพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างผู้วิจัยสุ่มตามสะดวกให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยใช้ 2 วิธี เพื่อให้ได้ข้อมูลมาสนับสนุนการวิเคราะห์ โมเดลเชิงสาเหตุคือ วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ และได้ปรับแก้เรียบร้อยแล้ว ไปสอบถาม นักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 200 ชุด โดยใช้วิธีการนำแบบสอบถามไปตามคณะต่าง ๆ และเก็บตามห้องเรียนของคณะศิลปศาสตร์ที่นักศึกษาคณะต่าง ๆ ลงทะเบียนเรียนในช่วงปี การศึกษา 2553 ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ ส่วนวิธีเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบ เจาะลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่เป็นนักศึกษาในภาวะรอนินิจที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำ ๆ ตามกลุ่ม สาขาวิชาละ 5 คน แต่เมื่อไปสัมภาษณ์ผู้วิจัย ได้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเพิ่มเติมได้จำนวน 21 คน เพื่อสัมภาษณ์สาเหตุของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' Correlation Coefficient) ตรวจสอบความกลมกลืน จากการใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) และวิเคราะห์ข้อมูล โมเดล

เชิงสาเหตุโดยใช้ความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้น (LISREL-Linear Structural Relationship) ซึ่งพัฒนามาจาก Path Analysis กับ Confirmatory Factor Analysis นำเสนอข้อมูลในรูปแบบโมเดล และตาราง ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้วิธีการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก จากผู้ให้ข้อมูลหลักมาจำแนกหมวดหมู่ตามประเด็นของตัวแปรเชิงสาเหตุ และนำมาถอดรหัสตีความ สร้างข้อสรุป นำเสนอผลการวิจัยด้วยวิธีการพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงโดยภาพรวม อิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อม ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงตามสมมติฐาน ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แต่หลังจากการปรับโมเดลพบว่าโมเดลหลังจากการปรับ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีดัชนีวัดความกลมกลืนค่าไค-สแควร์ต่อระดับความ เป็นอิสระ= 2.82, RMSEA=.096, Model CAIC=419.54, Saturated CAIC=572.23, Independence CAIA=2487.78, GFI=.91, PGFI=.44, NFI=.94 และ CFI=.96

2. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา และสามารถทำนาย และอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ได้ร้อยละ 76 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิง และสามารถร่วมกันทำนายและอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงของนักศึกษาได้ร้อยละ 53 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ตัวแปรแฝงทุกตัวแปรสามารถใช้แทนตัวแปรสังเกตได้ดี โดยน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โมเดลมีรายละเอียดที่สำคัญ คือ ตัวแปรการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงเป็นผลลัพธ์สุดท้ายของโมเดล พบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมเรียนของนักศึกษา

จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเส้นทางพบว่า

5.1 สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40 แสดงว่า คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

5.2 พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .26 แสดงว่า นักศึกษาที่มีลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

5.3 จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23 แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ การปรับตัวที่ดี และความวิตกกังวลต่ำ เพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

5.4 การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .12 แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่ในขณะที่เดียวกันการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

5.5 สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -.06 แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นและมีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัย

ในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงเพิ่มขึ้น

6. สาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิง

ข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะลึกพบว่าสภาพที่พัก และชั้นปีมีส่วนที่ทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิง เนื่องจากเมื่อนักศึกษาขึ้นชั้นปีที่ 2 ทำให้ต้องออกไปพักหอพักมหาวิทยาลัย หรือเช่าบ้านอยู่ร่วมกันหลายคนจึงทำให้ไม่มีคนคอยควบคุมดูแล ประกอบกับกฎระเบียบของหอพักมหาวิทยาลัยไม่เข้มงวด นักศึกษามีอิสระในการเที่ยวเตร่กลางคืน หรือทำกิจกรรมของตนเอง และกิจกรรมของมหาวิทยาลัยอีก ๆ ทำให้มีเวลาพักผ่อนน้อย ไม่สามารถไปเรียน ได้ทันเวลา เพราะตื่นสาย หรือหากมาทันเวลาก็ไม่มีความพร้อมในการเรียนส่งผลให้คะแนนในรายวิชานั้น ๆ ไม่ดี โดยเฉพาะวิชาที่ต้องเรียนในช่วงเช้า แต่เมื่อนักศึกษาอยู่ชั้นปีที่สูงขึ้น ก็จะพยายามลดกิจกรรมลงเนื่องจากผลการเรียน ไม่ดี และเริ่มรับผิดชอบมากขึ้นเพราะเกรงว่าจะถูกรีไทร์

การสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนที่ไม่เหมาะสม ได้เช่นกัน หากผู้ปกครองไม่สามารถหาค่าใช้จ่ายในการเรียนให้กับนักศึกษา ทำให้นักศึกษาต้องช่วยตนเองโดยการทำงานรับจ้างในช่วงกลางคืน ทำให้พักผ่อนน้อยและไม่มีเวลาทบทวนบทเรียนหรืออ่านหนังสือ และหากให้ค่าใช้จ่ายมากเกินไปนักศึกษาก็จะใช้เงินในการเที่ยวเตร่ส่งผลให้การเรียนไม่ดี ได้เช่นกัน หากผู้ปกครองให้กำลังใจ คำปรึกษา หรือให้ค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมก็จะทำให้ผลการเรียนดีขึ้น

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและจิตลักษณะภายในเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษายู่ในภาวะรอพิง ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามองว่า การจัดการเรียนการสอนที่มีจำนวนนักศึกษามากเกินไป อุปกรณ์การสอนไม่ดี ใ้ะเรียน ไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ อาจารย์ชอบบ่นว่านักศึกษาเข้าเรียนสาย อาจารย์เช็คชื่อทุกคาบ และให้ทำงานส่งในห้องเรียน ตลอดจนการที่อาจารย์เปลี่ยนแปลงเวลาสอนหลังจากเปิดเทอมแล้ว ทำให้เวลาเรียนชนกัน ไม่สามารถเข้าเรียน ได้ จึงทิ้งวิชาเรียนวิชาหนึ่งหรือไม่ก็สลับกันเข้า ทำให้คะแนนเก็บไม่ดี ทั้ง ๆ ที่ได้มีการวางแผนจัดตารางสอนแล้ว นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียนที่เป็นวิชาชีพ แต่มีความคิดเห็นว่าเป็นวิชาที่ยาก ทำให้ผลการเรียนตกต่ำ ในขณะที่มองว่าวิชาทางสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์เป็นวิชาที่ไม่รู้ว่าจะเรียนไปทำไม แต่ก็ต้องลงทะเบียนเรียนเพราะเป็นวิชาช่วยให้เกรดดีขึ้น แต่นักศึกษาส่วนใหญ่มองว่ารายวิชาที่เรียนทุกวิชาช่วยให้เป็นคนารู้เท่าทันคน นักศึกษามีความวิตกกังวลและเกิดความเครียดเมื่อต้องช่วยตนเองในการหาเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเรียน และเมื่อเกรดไม่ดีกลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ นักศึกษาบางคนสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ บางคนไม่สามารถปรับตัวในการทำกิจกรรม

การเรียนกับเพื่อนได้ และมองว่าเพื่อนในกลุ่มไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของตน สาเหตุต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งส่งผลไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ

อภิปรายผลการวิจัย

หลังจากการวิเคราะห์โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาวะรอพิณิจแล้วพบว่า สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายใน กับพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษามีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ และสามารถร่วมกันทำนายและอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษาได้ร้อยละ 53 แต่ในขณะที่สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และจิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา และสามารถทำนายและอธิบายพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาได้ร้อยละ 76 ส่วนที่เหลือเป็นอิทธิพลตัวแปรอื่นซึ่งไม่ได้ศึกษาในครั้งนี้

การที่ผลการวิจัยพบว่าสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีอิทธิพลสูงสุด รองลงมา ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา จิตลักษณะภายใน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง และสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ตามลำดับ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพิณิจ จึงสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .40) แสดงว่า คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ

ดังนั้นหากอาจารย์มีคุณภาพการสอนไม่ดีส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากเทคนิคการสอนของอาจารย์ไม่หลากหลายและไม่น่าสนใจ อาจารย์ไม่สอนตาม Course Outline ทำให้นักศึกษาไม่สามารถวางแผนการเรียนได้ อาจารย์ไม่ได้สรุปบทเรียนเมื่อเรียนจบแต่ละบท อาจารย์แบ่งสัดส่วนคะแนนไม่เหมาะสม และเนื้อหาที่สอนแต่ละครั้งไม่เหมาะสมกับเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bloom (1976 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ที่กล่าวไว้ว่าคุณภาพการสอนเป็นเรื่องของการให้ตัวชี้แนะแก่ผู้เรียน ซึ่งทำให้ผู้เรียนทราบว่าสิ่งที่เรียนคืออะไร ผู้เรียนควรทำอะไร มีการเสริมแรงทางบวกและลบให้แก่ผู้เรียน เช่น การยกย่อง ชมเชย คำหิ ซึ่งถือเป็นการปฏิสัมพันธ์ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ

และการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน ในขณะที่ Borich (1988 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหีม 2550) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพไว้ 5 ประการคือ 1) มีความชัดเจน 2) มีความหลากหลาย 3) เน้นภารกิจในการเรียนการสอนโดยตรง 4) ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน 5) ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในระดับปานกลางถึงระดับมาก นอกจากนั้นในงานของ Millman (1981 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหีม 2550) กล่าวว่า คุณภาพการสอนเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ถ้าครูเอาใจใส่ และสอนตามที่กำหนดไว้ ย่อมจะทำให้การเรียนบรรลุเป้าหมายได้ ซึ่งพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ นับเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่สุด

ดังนั้นอาจารย์ควรที่จะพัฒนาคุณภาพการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ให้มีความหลากหลายทั้งด้านเทคนิควิธีการสอน และสื่อที่ใช้ ตลอดจนจรรยาบรรณการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ปัญญา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับเนื้อหาและเวลา ซึ่งส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่ ชัชชัย ศรีทอง (2541) และ สุชาติ ชุนฤทธิ์เอียด (2544) พบว่าคุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ส่วนบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่เป็นตัวกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในการเรียนหรือเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน หากบรรยากาศในชั้นเรียนไม่ดี ก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณี ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจาก การจัดสภาพในห้องเรียนไม่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนแสงสว่างไม่เพียงพอ มีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ จำนวนนักศึกษากับขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้เป็นการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนทั้งทางกายภาพ และทางจิตวิทยา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุมณ อมรวิวัฒน์ (2530) ที่ได้แบ่งประเภทบรรยากาศในชั้นเรียนออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 บรรยากาศทางกายภาพเป็นการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู มีความสะอาด มีเครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของผู้เรียนสะดวกขึ้น เช่น ห้องเรียนมีขนาดเหมาะสม แสงเข้าถูกทาง และมีแสงสว่างเพียงพอ จอภาพโปรเจกเตอร์ที่ใช้ภายในการเรียนการสอนมีระดับความสูงพอดีกับสายตาของผู้เรียน โต๊ะเก้าอี้มีขนาดเหมาะสม และประเภทที่ 2 บรรยากาศทางจิตวิทยา เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจที่ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ มีความ

อบอุ่น มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และมีความรักความศรัทธาต่อผู้สอน ตลอดจนมีอิสระในความกล้าแสดงออกในชั้นเรียน

ดังนั้นการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแลตนเอง ได้ในอนาคต การจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ทั้งการจัดตกแต่งในห้องเรียน จัดที่นั่ง จัดมุมเสริมความรู้ต่างๆ ให้สะดวกต่อการเรียนการสอน ให้มีแสงสว่างเหมาะสมกับการเรียนการสอน รวมทั้งควรกำหนดจำนวนนักศึกษาที่รับลงทะเบียนให้เหมาะสมกับขนาดห้องเรียน คณะควรที่จะหาอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัย และมีคุณภาพไว้บริการในห้องเรียน สำหรับบรรยากาศทางด้านจิตวิทยา เป็นการสร้างความอบอุ่น ความสุขสบายใจให้กับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนควรจัดบรรยากาศทั้ง 2 ด้านนี้ให้เหมาะสม นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของการไปเรียนรู้ การมีนิสัยรักการเรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุขให้เกิดขึ้นได้คือ อาจารย์ผู้นำทางแห่งการเรียนรู้นั่นเอง หากมีการจัดบรรยากาศการเรียนในชั้นเรียนที่เหมาะสมทั้งบรรยากาศทางด้านกายภาพและทางด้านจิตวิทยาแล้วก็จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่อาร์ณ ใจเที่ยง (2537) ได้นำเสนอแนวคิดของบรรยากาศในชั้นเรียนไว้ว่า เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้และส่งเสริมความมีระเบียบวินัยแก่ผู้เรียน และยังเป็นการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีชีวิตชีวา มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษา และเกิดประโยชน์ต่อนักศึกษา (พิมพ์ศรี เปานิด 2530) ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานดาพงศ์ทิพย์พนัส (2541) และในงานวิจัยของเกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาวะรอพิงทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .26) แสดงว่าลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิง

หากนักศึกษามีลักษณะนิสัยในการเรียนที่ไม่ดี จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิง ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากลักษณะนิสัยในการเรียนของนักศึกษาที่ไม่ค่อยแสวงหาหรือค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง มักจะรอรับความรู้จากอาจารย์ในห้องเรียน

เพียงอย่างเดียวซึ่งไม่เป็นการเพียงพอ เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนนักศึกษาไม่กล้าถามอาจารย์ ไม่ค่อยสนใจการเรียน นักศึกษาบางคนไม่ทันตามที่อาจารย์สอน และนักศึกษามักจะแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นจนเป็นนิสัย ที่เคยชิน และไม่พยายามพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Brown and Holtzman (1967 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิ้ม 2550) กล่าวถึงนิสัยในการเรียนไว้ว่า เป็นแบบแผนและพฤติกรรมกรเรียนของแต่ละบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนเป็นประจำจนกลายเป็นนิสัย ซึ่งนิสัยในการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งจะส่งผลส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียน นอกเหนือไปจากองค์ประกอบด้านสติปัญญา แต่อย่างไรก็ตามในงานศึกษาของ Eysenck and Meili (1972 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) มองว่านิสัยเป็นแนวโน้มของแต่ละบุคคลที่แสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็น ไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์ ดังนั้นนิสัยในการเรียนจึงเป็นพฤติกรรมทางการเรียนที่ปฏิบัติเป็นประจำโดยพฤติกรรมนั้นส่วนหนึ่งมาจากทักษะและเทคนิคการเรียน สอดคล้องกับ Good (1973 อ้างถึงใน สุรางค์ โก้วตระกูล 2541) ที่มองว่า นิสัยเป็นการกระทำ การเคลื่อนไหว หรือรูปแบบพฤติกรรมที่ผ่านการกระทำจนเป็นนิสัยที่เคยชิน นอกจากนี้ Maddox (1963 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ยังได้เสนอวิธีการปรับปรุงนิสัยทางการเรียนคือ ต้องมีสุขภาพจิตดี โดยการปรับปรุงสุขภาพโดยทั่วไป ปรับปรุงแนวทางและวิธีการทำงาน โดยให้มีการวางแผน แบ่งเวลาเรียนและเวลาทำงานให้มีประสิทธิภาพ ลดความกังวลและความตึงเครียด โดยการแก้ปัญหาความขัดแย้งในใจตนเอง เช่นเดียวกับงานศึกษาของ ศิรินาถ สิงหนแก้ว (2536) และ Smith (1970 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ได้อธิบายไว้ว่า ผู้เรียนสามารถมีนิสัยในการเรียนที่ดีได้โดยนักเรียนจะต้องรู้จักการใช้เวลา และมีวิธีการเรียนการทำงานในเรื่องต่อไปนี้คือ การจัดระบบการทำงาน การไม่ผัดวันประกันพรุ่ง มีความรับผิดชอบต่องานเอง เต็มใจในการตัดสินใจ มีสมาธิในการเรียน อ่านและจดบันทึก ทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวสอบ การทำข้อสอบ การทำการบ้านและการใช้ห้องสมุด

ดังนั้นอาจารย์ควรจัดกิจกรรมในชั้นเรียนที่หลากหลายรูปแบบให้เหมาะกับการเรียนรู้ เช่น การจัดกิจกรรมการสอนมอบหมายให้นักศึกษาทำรายงาน กิจกรรมการอภิปรายกลุ่ม การศึกษานอกสถานที่ เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีเวลาว่าง คณะควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษารุ่นพี่ดูแลรุ่นน้องทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องอื่น ๆ เช่น การใช้ระบบพี่รหัสช่วยน้องรหัสก็จะช่วยให้มีคณคอยดูแลให้คำแนะนำเรื่องการเรียน ส่งผลให้นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจลดลง ส่วนเรื่องที่นักศึกษามองว่าเข้าถึงอาจารย์ยาก อาจารย์ไม่ควรอยู่ในห้องพัก ไม่สามารถปรึกษาอาจารย์ในเรื่องการเรียนรู้ได้ ดังนั้นทางคณะ หรือภาควิชา ควรกำหนดให้อาจารย์จัดตารางสอนมีชั่วโมงพบนักศึกษาสัปดาห์ละ 6 คาบนั้นเป็นการดี แต่ทำอย่างไรจะให้อาจารย์ปฏิบัติตาม คณะควรจัดกิจกรรมให้อาจารย์กับนักศึกษาทำงานร่วมกันมากขึ้น ซึ่งทำให้นักศึกษามี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่กรองทอง โพร้ทอง (2532) พบว่าผู้เรียนที่มีความตั้งใจต่อการเรียนเป็นพิเศษจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และมณฑารัตน์ ชูพินิจ (2540) ได้ศึกษาถึงองค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ (2543) ที่พบว่า นิสัยในการเรียนของนักศึกษาด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลา หรือการจัดการเกี่ยวกับเวลา และด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ในขณะที่งานวิจัยของเกษรชัย และหิม (2550) พบว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนิสัยทางการเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ในงานวิจัยของนฤมล คงขุนเทียน (2545) กลับพบว่า นิสัยในการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หากนักศึกษามีความรับผิดชอบน้อยส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิโนิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษขาดความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ไม่เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน เก็บเอกสารไม่เป็นระบบ ไม่ตั้งใจทำกิจกรรมในห้องเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Browne (1958 อ้างถึงใน ประคอง จันทรกุล 2531) กล่าวว่า ความรับผิดชอบประกอบด้วยความไว้วางใจ ความคิดริเริ่ม ความไม่ทอดยต่ออุปสรรค ทำงานอย่างแข็งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความปรารถนาที่จะทำให้ดีขึ้นกว่าเดิม นอกจากนั้นยังได้อธิบายถึงลักษณะของการรู้จักรับผิดชอบต่อตนเองไว้ว่า ควรเป็นผู้ที่มีความตรงต่อเวลา การเข้าเรียนให้ตรงเวลา รู้จักหน้าที่ของตนที่เป็นอยู่ ว่าตนเองมีหน้าที่ทำอะไร ต้องทำสิ่งนั้นให้สมบูรณ์ด้วยความขยันหมั่นเพียร รู้จักควบคุมความประพฤติของตนเอง บังคับควบคุมจิตใจตนเองไม่ให้หลงใหลมัวเมาในอบายมุข ไม่ตกเป็นทาสของกิเลส ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม และที่สำคัญต้องมีความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จ ตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ซักถามอาจารย์ให้เข้าใจ พยายามแก้ไขปรับปรุงให้ผลการเรียนผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน นอกจากนั้นเพื่อให้เกิดความสำเร็จในการเรียน ผู้เรียนควรฝึกปฏิบัติโดยพยายามฝึกจิตตนเองให้มีสมาธิ ซึ่งผู้เรียนมักไม่มีสมาธิในขณะที่ฟังครู อาจารย์สอน หรือเวลาดูหนังสือ จิตใจมักคิดไปเรื่องอื่น จึงทำให้เรียนหรือดูหนังสือไม่รู้เรื่อง ตั้งใจฟังอาจารย์ผู้สอนไม่ควรขาดเรียน เพราะการขาดเรียนจะทำให้ได้รับความรู้ไม่ต่อเนื่อง ถ้าบ่อยครั้งจะทำให้ไม่เข้าใจในวิชานั้นๆ กล่าวถึงเมื่อไม่เข้าใจบทเรียนตอนใดควรตามอาจารย์ทันที

ไม่ต้องเกรงใจ เพราะอาจารย์จะยินดีให้ความรู้ แก่ศิษย์อย่างเต็มที่อยู่แล้ว ขยันทำการบ้านและทำงานที่ได้รับมอบหมายส่งอาจารย์ เพราะการทำงานบ้านหรืองานที่ได้รับมอบหมายเท่ากับเป็นการทบทวนความรู้ที่อาจารย์สอนจะทำให้เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาควรอ่านหนังสือทบทวนความรู้ที่ได้เรียนไปแล้ว ไม่ควรอ่านหนังสือเฉพาะเวลาใกล้สอบ เพราะสมองจะจำความรู้มากมายในระยะสั้นไม่ได้

ดังนั้นการจัดกิจกรรมในห้องเรียนและกำหนดให้ส่งงานในชั้นเรียนของอาจารย์เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักศึกษา ฝึกความรับผิดชอบมากขึ้น อาจารย์ควรกระตุ้นให้นักศึกษามีความรับผิดชอบในการเรียน โดยการมอบหมายงานที่เหมาะสมให้ทำในคาบเรียน และตรวจสอบการทำงานทุกครั้งแล้วก็จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่ประคอง จันทร์กูบ (2531) และเกษตรชัย และหิม (2550) พบว่า ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งลาวัณย์ จันทรटना (2540) ที่พบว่า คุณลักษณะของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ด้านความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับดัชนีสะสมเฉพาะวิชาชีพการศึกษาและดัชนีสะสมตลอดหลักสูตร และคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ได้

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับนักศึกษาก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจ ผลจากการศึกษาปรากฏเช่นนี้เนื่องจากอาจารย์ไม่เคยได้ถามทุกข์สุขของนักศึกษา ไม่ค่อยมีเวลาว่างนอกเหนือจากเวลาสอน และนักศึกษาไม่เคยได้รับการถามไถ่ปัญหาการเรียนจากอาจารย์ รวมทั้งนักศึกษาไม่เคยร่วมทำกิจกรรมกับอาจารย์ผู้สอน เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนทั้งนักศึกษาและอาจารย์ก็ไม่เคยร่วมกันพูดคุยถึงเรื่องนี้ จึงทำให้เห็นว่าการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์เป็นแบบปล่อยปะละเลย อาจารย์ไม่ค่อยเอาใจใส่ สอนไปเรื่อย ๆ โดยไม่คำนึงถึงว่านักศึกษาจะเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี ตามที่ Lewin , Lippit และ White (อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ได้แบ่งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบอัตตาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้อาจารย์จะเป็นผู้กำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงาน นักศึกษาต้องปฏิบัติตาม อาจารย์ไม่รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา การปฏิสัมพันธ์แบบนี้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี แต่ไม่เป็นผลดีด้านบุคลิกภาพ ส่วนประเภทที่ 2 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบประชาธิปไตย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้อาจารย์จะคำนึงถึงนักศึกษา ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาการสอน วิธีการสอน กิจกรรมการสอน การมอบหมายงานที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนการปฏิสัมพันธ์แบบนี้

นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี นักศึกษามีความร่วมมือและเคารพซึ่งกันและกัน และประเภทที่ 3 การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาแบบปล่อยปละละเลย การปฏิสัมพันธ์ลักษณะนี้อาจารย์จะไม่เข้มงวด ไม่เอาใจใส่ สอนตามเรื่องตามราว การปฏิสัมพันธ์แบบนี้ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี งานไม่สำเร็จ บุคลิกไม่ดี

ดังนั้นการที่จะทำให้ นักศึกษากับอาจารย์มีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะแบบประชาธิปไตย จะต้องเริ่มที่ตัวอาจารย์ก่อน โดยการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ร่วมวางแผนการสอน ร่วมกำหนดเนื้อหาในการสอน ร่วมกำหนดกิจกรรม และวิธีการเรียนการสอน เพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาก้าวแสดงออก กล้าพูดคุยซักถาม ประเด็นปัญหาที่อาจารย์ และเพื่อน ๆ ในห้องเรียน อาจารย์ควรรับฟังความคิดเห็น และให้กำลังใจกับนักศึกษาที่ตั้งใจเรียน นอกจากนี้แล้วมหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้อาจารย์แต่ละคนตระหนักในการเสียสละเวลาให้แก่ นักศึกษานอกเวลาเรียน เพื่อให้ นักศึกษาได้พบปะพูดคุยกับอาจารย์ผ่านระบบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยจัดวาระนี้ไว้ในการประชุมนิเทศอาจารย์ใหม่ของมหาวิทยาลัย ส่วนคณะควรมีนโยบายให้อาจารย์นั่งประจำห้องพักสัปดาห์ละประมาณอย่างน้อย 6 คาบ เพื่อให้คำปรึกษานอกเวลาเรียน เมื่อนักศึกษาได้รับกำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ อาจารย์ยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา อาจารย์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าพบนอกเหนือจากเวลาเรียน เมื่อไม่เข้าใจ บทเรียนอาจารย์และนักศึกษาได้พยายามพูดคุยกัน หากการปฏิสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะเช่นนี้ก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ebel (1966 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) ที่มองว่า งานของอาจารย์มี 2 ลักษณะคือ ลักษณะทางความรู้ และลักษณะทางมนุษยสัมพันธ์ ส่วน Arnold (1969 อ้างถึงใน จิราพร ชุนนะ 2540) กล่าวว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษามีความสำคัญในกิจกรรมการเรียนการสอน เพราะการเรียนการสอน อาจารย์จะต้องโต้ตอบกับศึกษาอยู่ตลอดเวลา ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหยุดนิ่งก็จะทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร

3. จิตลักษณะภายในมีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิง โดยผ่านพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .23) แสดงว่า นักศึกษาที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ การปรับตัวที่ดี และความวิตกกังวลต่ำ เพียงอย่างเดียวไม่ได้เป็นสาเหตุให้นักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพิงเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ดังนั้นหากนักศึกษามีจิตลักษณะภายในที่ไม่ดีต่อการเรียนการสอนแล้วก็จะส่งผลให้พฤติกรรมการณ์เรียนไม่ดี ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี ก็จะให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิง

ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสาเหตุหนึ่งที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาต่ำก็จะทำให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิโนงได้ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษาไม่มีการวางแผนการเรียนและการทำงานล่วงหน้าในแต่ละครั้ง ไม่สนุกที่ได้เรียนบทเรียนที่ยากกว่าเดิม แม้แต่ในห้องเรียนก็ไม่ค่อยได้รับคำชมจากอาจารย์ว่าเป็นคนขยันเรียนทั้ง ๆ ที่ได้พยายามมาเรียนทุกครั้งไม่เคยขาด ไม่ค่อยมีความมุ่งมั่นในการเรียนอาจเป็นเพราะว่ามีกิจกรรมอื่นให้นักศึกษาสนใจมากกว่ากิจกรรมการเรียน และนักศึกษาไม่มีความพยายามเมื่อรู้ว่าเรียนอ่อน ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ตามแนวคิดของ McClelland (1953 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่จะกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือทำดีกว่าบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดย McClelland ได้สรุปรวมเอาไว้ว่าแรงจูงใจของคนเรามีอยู่ 3 ประการ ได้แก่ (1) แรงจูงใจใฝ่อำนาจ เป็นความปรารถนาที่จะมีอิทธิพลเหนือคนอื่น สามารถสั่งการให้ผู้อื่นกระทำตาม เพื่อจุดมุ่งหมายของตนและส่วนรวม บุคคลเหล่านี้มักมีความมุ่งมั่นในอาชีพ การบริหารธุรกิจ และอาชีพสอนหนังสือ (2) แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ เป็นความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีมิตรสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นและไม่ถูกปฏิเสธจากผู้อื่น จากการวิจัยพบว่านักศึกษาหญิงมักใช้เวลาอยู่กับเพื่อนมากกว่าและอยู่คนเดียวน้อยกว่านักศึกษาชาย (3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาที่จะทำงานให้สำเร็จและพยายามที่จะทำให้ได้ตามเป้าหมายที่ตนกำหนดไว้และพยายามจะปรับปรุงงานให้ดีที่สุด ในบรรดาแรงจูงใจทั้ง 3 นี้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาที่สำคัญที่จะช่วยพัฒนาความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตนเอง ทั้งนี้ บุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น เมื่อเขาได้ทำกิจกรรมหรือทำงานก็จะพยายามทำให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะการเรียนการสอนไม่ว่าจะมีอุปสรรคมาขัดขวางเพียงไร เขาก็จะพยายามแก้ไขอุปสรรคนั้น เพื่อที่จะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น นอกจากนั้นแล้ว Murrey (1966 อ้างถึงใน สุรางค์ ใคว์ ตระกูล 2541) ยังกล่าวว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการเพื่อให้ได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ เป็นความปรารถนาในการที่จะทำให้สำเร็จโดยเร็ว ต้องการเอาชนะอุปสรรคและบรรลุเป้าหมาย ต้องการเป็นคนเก่ง มีความสามารถในการแข่งขัน ต้องการเพิ่มการยอมรับตนเอง โดยการทำกิจกรรม เช่นเดียวกัน Hilgard (1967 อ้างถึงใน สุรางค์ ใคว์ ตระกูล 2541) มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Dinkmeyer (1965 อ้างถึงใน พัดชา ปิณฑะดิษ 2546) ที่มองว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งที่พยายามทำสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้น

ดังนั้นผู้ปกครอง และอาจารย์ควรหาทางสร้างแรงจูงใจ เป็นขวัญกำลังใจให้นักศึกษาก้าวผ่านอุปสรรคไปได้ ร่วมกันกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความมุ่งมั่นในการเรียนให้มากขึ้น

และใช้ความพยายามในการเรียนเมื่อรู้ว่าตนเองเรียนอ่อน อาจารย์ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความรู้สึกรักอยากเรียนและมีความมุ่งมั่นที่จะผ่านพ้นวิกฤติ และให้คะแนนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกคาบเพื่อให้นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดี

นอกจากนั้นยังพบว่าเจตคติมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากผู้เรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้น ๆ ก็จะขาดความรับผิดชอบ ทำให้ไม่อยากเข้าเรียน ไม่ค่อยร่วมกิจกรรมในคาบเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษามองว่าการที่ตนมีการศึกษาสูงก็ไม่ได้ทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนอื่น การเรียนไม่ได้เป็นการลงทุนที่มีเหตุผล การเรียนไม่ได้ช่วยทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบัน ได้มากขึ้น และมองว่าการเรียนในบางรายวิชาไม่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ความรู้สึกดังกล่าวสามารถอธิบายด้วยทฤษฎีการเรียนรู้กับการก่อตัวและการคงรักษาเจตคติตามที่เสนอของ Feldman, Freedman Sear & Carlsmith (1981 อ้างถึงใน แสงสุรีย์ สำอางค์กุล 2548) นำเสนอว่า การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับการเสริมแรง โดยเฉพาะการเสริมแรงทางบวกตามที่เสนอของ Skinner จะทำให้บุคคลมีการเรียนรู้ต่อการเสริมแรงนั้นๆ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนเช่นกัน เมื่อบุคคลได้รับสิ่งที่ดีจากการเรียนการสอนที่เหมาะสม ทำให้ได้รับคำชื่นชมจากบุคคลรอบข้าง หรือ ใ้ของรางวัล บุคคลจะมีการเรียนรู้ว่า การตั้งใจเรียนทำให้ตนเองได้รับการเสริมแรงที่ดี และต่อไปก็จะมีความตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นทฤษฎีการเสริมแรงโดยอ้อมหรือการเรียนรู้จากตัวแบบ (Modeling) ตามแนวคิดของ Bandura ให้ทัศนะว่าการเรียนรู้โดยทางอ้อมจากการกระทำของบุคคลอื่นว่าได้รับสิ่งที่ดีหรือไม่ดีจากผลการกระทำ และในอนาคตบุคคลจะลอกเลียนพฤติกรรมของผู้ที่เขาสังเกตเป็นตัวแบบ ซึ่งจะทำให้มีพฤติกรรมหรือหลีกเลี่ยงพฤติกรรมนั้นๆ เมื่อเรียนรู้ว่านำไปสู่สิ่งที่ไม่ดีต่อตนเอง สำหรับพฤติกรรมการเรียนการสอน เมื่อบุคคลเห็นผู้ที่ตั้งใจเรียนเป็นประจำที่เหมาะสมได้คะแนนในการเรียนสูงก็จะเกิดการเรียนรู้ และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ตลอดจนทำให้มีพฤติกรรมเตรียมพร้อมต่อการเรียนที่เหมาะสมเพื่อให้ตนเองมีคะแนนเฉลี่ยสะสมที่ดี ทั้งสอง ทัศนะที่กล่าวถึงนี้ เป็นการอธิบายถึงปัจจัยการเกิดและการรักษาไว้ของพฤติกรรมที่เรียนรู้จากการเสริมแรง และการสังเกตโดยอ้อม และจะมีการประมวลผลภายในจิตใจ และส่งผลให้เกิดเจตคติในด้านต่างๆ และมีพฤติกรรมปรากฏออกมา ถ้าเป็นเจตคติที่ดีบุคคลก็ย่อมจะมีพฤติกรรมนั้นๆ ต่อไป แต่ถ้าเป็นสิ่งที่ตรงกันข้าม บุคคลก็จะหลีกเลี่ยงไม่กระทำพฤติกรรมนั้นๆ โดยเฉพาะพฤติกรรมการเรียนการสอน ถ้าบุคคลมีเจตคติต่อการเรียนที่ดีก็ย่อมจะมีพฤติกรรมการเตรียมความพร้อมในการเรียน การตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน หรือการทำงานส่งอาจารย์ ได้ทันเวลา

ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรกระตุ้นให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสาขาวิชานั้น และให้มีความรู้สึว่าการเรียนทำให้คนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสบความสำเร็จในชีวิต และเป็นคนทันสมัย เป็นคนมีเหตุผล โดยสอดแทรกในขณะที่สอนและจัดกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนรู้อุเพื่อให้เกิดความชอบในวิชาที่เรียน และมอบหมายงานที่ฝึกวิธีการแก้ปัญหาให้กับนักศึกษา เมื่อนักศึกษาสามารถทำงานจนประสบความสำเร็จได้ตามเป้าแล้วก็จะมีความรู้สึว่าการเรียนทำให้สามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนที่ไม่ได้เรียน ก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ดังที่ Allport (1967) (อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) และ Fishbien (1969 อ้างถึงใน สรชัย พิศาลบุตร 2538) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าเจตคติเป็นความพร้อมทางด้านจิตใจอันเกิดขึ้นจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงกำหนดทิศทางปฏิกิริยาที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง การสร้างเจตคติต่อการเรียนให้กับผู้เรียนนั้น การได้รับประสบการณ์ตรงจากการสอนของผู้สอนช่วยได้มาก เพราะเจตคติของผู้เรียนได้มาจากประสบการณ์ต่าง ๆ เมื่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้รับความสำเร็จ เจตคติจะก่อขึ้น เจตคติเป็นความพร้อมของสมองในการจัดประมวลประสบการณ์ อธิพิพลภายนอกหรือภายในที่มีต่อบุคคลในการตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดต่อสภาวะการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งนั้น ๆ

ตัวแปรความวิตกกังวล เป็นสาเหตุสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษามีความวิตกกังวลสูง จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิเนิจ ผลจากการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษาไม่ชอบวิชาชีพรที่เรียน แต่ถูกผู้ปกครองบังคับให้มาเรียนและเผชิญสอบได้ เมื่ออยู่ในห้องเรียนอาจารย์สอนเร็วเกิน ไปจนจดไม่ทันจะรู้สึกหงุดหงิด และจะกังวลเมื่อทำการบ้านส่งไม่ทันหรือกลัวว่าจะทำไม่ถูกใจอาจารย์ กลัวว่าจะทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้ กลัวว่าเมื่อโต้แย้งกับอาจารย์เวลาเรียนในห้องเรียนจะส่งผลกระทบต่อคะแนน นอกจากนี้ยังพบว่าในบางรายวิชาได้ชวนเพื่อน ๆ ไปเรียนด้วยกัน แต่พอเวลาทำกิจกรรมกลุ่มในห้องเรียนอาจารย์ให้เข้ากลุ่มอื่น ทำให้ต้องไปร่วมกลุ่มกับเพื่อนคณะอื่นที่ไม่รู้จัก เมื่อทำงานร่วมกับกลุ่มอื่นที่ไม่คุ้นเคยก็ ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเมื่อต้องอภิปรายกลุ่ม บางคนบอกว่าเมื่อไปเรียนร่วมกับรุ่นพี่เวลาแสดงความคิดเห็นรุ่นพี่ไม่สนใจฟัง และไม่นำความคิดเห็นของตนที่เป็นรุ่นน้องมาเขียนส่งอาจารย์ด้วย ทำให้เกิดความวิตกกังวลว่าจะได้คะแนนไม่ดี จึงอยากจะทำงานคนเดียว จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นตามทัศนะของ Freud (1967 อ้างถึงใน บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ 2526) ได้อธิบายถึงความวิตกกังวลไว้ว่ามี 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 ความวิตกกังวลในสภาพที่เป็นจริง เป็นความกลัวที่มีต่ออันตรายที่แท้จริงในโลกภายนอกซึ่งถือว่าเป็นความวิตกกังวลขั้นพื้นฐาน ประเภทที่ 2 ความวิตกกังวลเชิงประสาท เป็นความกลัวว่าสัณชาตญาณจะหลุดพ้นจากการควบคุม และทำให้เขาต้องกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง อาจถูกลงโทษ ความวิตกกังวลชนิดนี้มาจากรากฐานของความวิตกกังวลชนิดแรก และประเภทที่ 3 ความวิตกกังวลเชิงจริยธรรม หรือแบบรู้สึกผิด เป็นความกลัวที่มี

ต่อความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ละอายต่อความผิดที่ตนเองกระทำลงไป หรือแม้แต่เพียงความคิดที่จะกระทำเท่านั้นก็ตาม เพราะกลัวจะขัดต่อศีลธรรมที่ตนยึดถือประพฤติกฎปฏิบัติมา

ดังนั้นความวิตกกังวลในการเรียนของนักศึกษาตามที่สนของฟรอยด์จึงเป็นความวิตกกังวลในขั้นพื้นฐานที่เป็นไปตามสภาพที่เป็นจริง ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการลดความวิตกกังวลควรร่วมมือกันหลายฝ่าย เพราะหากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งลดความวิตกกังวลให้กับนักศึกษาเพียงฝ่ายเดียว นักศึกษาก็จะมีความวิตกกังวลในเรื่องอื่น ๆ อีก การลดความวิตกกังวลของนักศึกษาที่ควรช่วยกันแก้ปัญหาที่เป็นเป็นรูปธรรมชัดเจน นั่นคือคณะกรรมการจัดกิจกรรมให้มีคลินิกปรึกษาในทุก ๆ เรื่อง โดยเฉพาะทีมทำงานเป็นนักจิตวิทยาที่เข้าใจและเห็นใจผู้อื่น เนื่องจากจะได้ค้นหาสาเหตุของความวิตกกังวลของนักศึกษาคณะนั้น ๆ และจะได้ส่งต่อหน่วยงานอื่นที่ตรงหรือให้ข้อเสนอแนะแก่นักศึกษา ผู้ปกครอง และอาจารย์ผู้สอน ตลอดจนเพื่อน ๆ เพื่อหาทางแก้ไขได้ทันการณ์ นอกจากนั้น อาจารย์ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการเอาใจใส่นักศึกษาที่เรียน และให้ผู้ปกครองได้รับรู้ถึงความวิตกกังวลของคนในปกครองจะได้ร่วมกันแก้ไขปัญหา ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน อาจารย์ควรสังเกตการเรียนของนักศึกษาว่าตามทันหรือไม่ และควรถามไถ่ในเรื่องการเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น อาจารย์ควรให้มีการอภิปรายกลุ่ม และจัดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ศึกษานอกสถานที่ร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีการปรับตัวได้ดียิ่งขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นกันเองกับรุ่นพี่ รุ่นน้องมากขึ้น รุ่นพี่ควรชักชวนให้นักศึกษารุ่นน้องเข้าทำกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และจัดระบบตัวต่อระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในวิชาที่ยากเพื่อลดความวิตกกังวลของนักศึกษาจะช่วยให้นักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจลดลง ดังที่ทัศนะของ Kagan (1978 อ้างถึงใน นฤมล คงขุนเทียน 2545) มองว่าสาเหตุที่ทำให้คนเกิดความวิตกกังวลเกิดจาก 1) บุคคลปะทะกับสภาวะที่ไม่รู้ตัวมาก่อน ทำให้เกิดความสับสน ไม่เข้าใจในทันที 2) เมื่อบุคคลพบกับเหตุการณ์ที่ยากแก่การพยากรณ์ เช่น พบว่าการเรียนการสอนที่ยุ่งยาก 3) มีความขัดแย้งที่เกิดจากความคิดที่ไม่สามารถเลือกตัดสินใจได้ง่าย 4) มีความคิดเห็นขัดกันในตนเอง เช่น ต้องการช่วยเหลือคนอื่น แต่ก็ต้องดิ้นรนช่วยเหลือตนเองเพื่อหาเลี้ยงชีพ ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้เกิดความไม่แน่นอน ในขณะที่พรทิพย์ ไชยลาภ (2536) มองว่าความวิตกกังวลเป็นลักษณะของบุคคลที่กระวนกระวายใจ ไม่สบายใจหวาดระแวงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเกษตรชัย และหิม (2550) ที่มองว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพอารมณ์ของบุคคลที่แสดงถึงความไม่สบายใจ คึงเครียด คิดมาก กระวนกระวายใจ สับสน หวาดระแวง และเกิดความกลัวต่อสิ่งที่เขาเกี่ยวข้องอยู่

การปรับตัวเป็นตัวแทนหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษาปรับตัวไม่ดีก็จะทำให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิงิจ ผลจากการวิจัยเป็นเช่นนี้ เนื่องจากนักศึกษาไม่สามารถเข้าร่วมกับกิจกรรมในชมรมหรือองค์กรของมหาวิทยาลัย ไม่มีความเป็นกันเองกับรุ่นพี่หรือรุ่นน้อง ชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำงานกลุ่มไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ นั่นก็หมายถึงนักศึกษาปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ยังไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Good (1973 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) มองว่า การปรับตัวเป็นกระบวนการค้นหาและปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสมต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาของ Arkoff (1968) ที่ได้กล่าวถึงเกณฑ์สำคัญในการพิจารณาการปรับตัวของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยไว้ 2 ประการคือ (1) ความสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน เป็นความสามารถที่จะเรียนจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา (2) ความเจริญงอกงามส่วนบุคคลเป็นความเจริญงอกงามทางสติปัญญา ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความนึกคิด มีความคิดที่กว้างขวาง มีเหตุผลมากยิ่งขึ้น ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Desena (1966 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ได้เปรียบเทียบการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนียพบว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนสูงมีความสามารถในการปรับตัวได้ดีและรวดเร็วกว่านักศึกษาที่มีผลการเรียนระดับปานกลางและต่ำ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีปัญหาทางด้านการปรับตัวเข้ากับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ไม่สนใจกิจกรรมทางสังคม มีปัญหาด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อน และมีปัญหาด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างประเทศ

ดังนั้นคณะควรจัดกิจกรรมก่อนเรียนในช่วงที่ยังไม่เปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน 1 สัปดาห์ ในการละลายพฤติกรรมของนักศึกษาให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสิ่งแวดล้อมใหม่และตระหนักถึงความสำคัญของวิชาชีพและวิชาเลือกที่จะช่วยในการพัฒนาศักยภาพของความเป็นมนุษย์ โดยนักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย แต่อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยทุกแห่งควรมีกิจกรรมให้นักศึกษารุ่นพี่ต้อนรับรุ่นน้อง ที่สถานีรถไฟหรือที่สถานีขนส่งอยู่แล้ว รวมทั้งการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ ซึ่งบางครั้งก็เป็นไปเพื่อความบันเทิงอย่างเดียว และใช้เวลาตีกลึง ๆ จนรุ่นน้องไม่มีเวลาพักผ่อนตลอด 1 เดือน ทำให้รุ่นน้องไม่สามารถตื่นมาเรียนด้วยความสดชื่นได้ รวมทั้งรุ่นพี่ที่อาจตื่นสายไปเรียนไม่ทันได้เช่นกัน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรจำกัดเวลาในการรับน้องให้เหมาะสม และไม่หนักจนเกินไป

4. การสนับสนุนจากผู้ปกครองมีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิงิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ .12) แสดงว่า การสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีจะส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แต่ในขณะที่เดียวกันการสนับสนุนจากผู้ปกครองที่ดีเพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมกรรมการเรียนของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง

หากนักศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองแล้วก็จะส่งผลให้พฤติกรรมกรรมการเรียนไม่ดี ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ดี ก็จะทำให้นักศึกษาอยู่ในกลุ่มภาวะรอพิณิจ ผลจากการศึกษาปรากฏเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองไม่ได้ให้โอกาสนักศึกษาเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ต้องการ ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษา ไม่เคยสอบถามผลการเรียนและไม่เคยสอบถามปัญหาในการเรียน ผู้ปกครองไม่สามารถสนับสนุนทางการเงินให้แก่นักศึกษาได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Jones (1966 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการสนับสนุนของบิดามารดาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยได้เปรียบเทียบนักศึกษาที่เรียนเก่งกับนักศึกษาที่เรียนอ่อน พบว่านักศึกษาที่เรียนอ่อนแตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนเก่ง เนื่องจากสภาพที่บ้านมีความตึงเครียดไม่สงบราบรื่น บิดามารดาคอยควบคุมเวลาดูหนังสือ และชีวิตในบ้านถูกควบคุม จากบิดามารดาที่เผด็จการ นักศึกษาไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมในบ้าน ขาดความเข้าใจที่ดีกับบิดามารดา นักศึกษามักเก็บปัญหาของตนไว้ไม่ยอมปรึกษาครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Clark (1967 อ้างถึงใน ชัชชัย ศรียทอง 2541) ได้ศึกษานักศึกษาชาวอเมริกันผิวดำที่เรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ พบว่าระดับอาชีพของบิดามารดา มีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลการเรียนของนักศึกษา และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จหรือล้มเหลวในการศึกษาของนักศึกษา ถ้าบิดามารดาหรือคนใดคนหนึ่งเรียนจบมหาวิทยาลัยมาจะมีแนวโน้มว่านักศึกษาก็จะสามารถเรียนจบชั้นปริญญา แต่ถ้าบิดามารดาเรียนไม่จบมหาวิทยาลัยจะมีแนวโน้มว่านักศึกษาก็จะเรียนไม่จบในระดับมหาวิทยาลัยด้วย แสดงให้เห็นว่า ผลการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการส่งเสริมการศึกษาของผู้ปกครอง

ดังนั้นเพื่อให้นักศึกษาได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง หน่วยงานของคณะควรจัดให้มีการประชุมพิเศษนักศึกษาใหม่ในเรื่องการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมการพบปะพูดคุยกันระหว่าง ผู้ปกครอง นักศึกษา และอาจารย์ การทำเช่นนี้จะช่วยให้หลายฝ่ายเกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันได้ ทั้งนี้การสนับสนุนจากผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งที่นักศึกษามีกำลังใจในการเรียน การสนับสนุนดังกล่าวเป็นได้ทั้งการเอาใจใส่ การพูดคุยให้กำลังใจ และการสนับสนุนในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน ทำให้เกิดผลดีต่อนักศึกษา รวมทั้งการจัดระบบที่ปรึกษาจะช่วยให้นักศึกษาในกลุ่มภาวะรอพิณิจลดลง ดังที่ Harvighurst (1963 อ้างถึงใน เกษตรชัย และหิม 2550) ได้ให้ทัศนะไว้ว่านักศึกษามีผลการเรียนดีเกิดจากสภาพแวดล้อม 3 ประการดังนี้ (1) สิ่งแวดล้อมทาง

บ้านและสถาบันการศึกษาที่มีลักษณะเร้าใจให้ผู้เรียนสนใจการเรียนรู้ (2) บิดามารดามองตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่เด็กในด้านการสนใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน (3) การฝึกของครอบครัวตั้งแต่เริ่มต้น ทำให้เด็กต้องการเกิดความสำเร็จเกิดขึ้นในตน

5. สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ โดยผ่านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (มีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ -0.06) แสดงว่า นักศึกษาที่อยู่ระดับชั้นปีที่สูงขึ้นและมีที่พักอยู่นอกมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวไม่ได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจเพิ่มขึ้น แต่จะเป็นไปได้เมื่อมีการส่งผ่านพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะนิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีแล้วก็จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรระดับชั้นปีของนักศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษาอยู่ชั้นปีแรก มีกิจกรรมมาก ปรับตัวไม่ได้ ก็จะส่งผลให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพินิจได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อนักศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 กำลังเข้าสู่กลุ่มผู้เรียนที่แปลกใหม่ สภาพแวดล้อมใหม่ ซึ่งอยู่ในช่วงของการปรับตัว เริ่มคบเพื่อนและเที่ยวเตร่กับเพื่อน เริ่มทำกิจกรรมของคณะกรรมการของมหาวิทยาลัย ความรับผิดชอบในการเรียนลดลงจึงทำให้ผลการเรียนลดลง ในขณะที่เมื่อนักศึกษาได้เรียนในระดับชั้นปีที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความคุ้นเคยกับเพื่อนและครูอาจารย์ รวมทั้งระบบการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาเริ่มตระหนักถึงสิ่งที่จะได้รับเมื่อเรียนไม่จบหรือเกรดไม่ดี ความรับผิดชอบในการเรียนจึงมีมากขึ้น การพยายามหาทางช่วยตนเองโดยการลงทะเบียนเรียนวิชาที่ช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น จึงหันมาวางแผนในการเรียนและเริ่มเอาใจใส่ในการเรียนมากขึ้นและพยายามลดกิจกรรมของคณะลง

จากการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่พักอาศัยของนักศึกษามีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อม เนื่องจากสถานที่พักอาศัยของนักศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หากนักศึกษามีที่พักอาศัยไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนก็จะทำให้อยู่ในกลุ่มภาวะรอพินิจ จากผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจาก ที่พักอาศัยมีสภาพแคบอึดไม่ดี ทำให้นักศึกษามีบรรยากาศในการทบทวนบทเรียนในสถานที่พักอาศัยไม่เอื้อต่อการเรียนหรือการทำงานส่งอาจารย์ ทั้งนี้บางคนเช่าบ้านอยู่ร่วมกับกับเพื่อน ๆ หลายคน ทำให้ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ

ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรเชิญผู้ประกอบการหอพักนอกมหาวิทยาลัย หรือบ้านเช่า มาร่วมพูดคุยกัน ในประเด็นกฎระเบียบและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษา เพื่อให้เอื้อต่อการเรียน และทางมหาวิทยาลัยควรมีการสร้างหอพักในมหาวิทยาลัยเพิ่มเติม นอกจากนั้น นักศึกษาที่ชั้นปีที่สูงขึ้นควรมีโอกาสได้กลับเข้าพักในหอพักของมหาวิทยาลัยได้อีก เพื่อให้ผลการ

น้อยเกินไปนักศึกษาอาจเกิดความวิตกกังวล ต้องไปทำงานหาเงิน ทำให้ไม่มีเวลาทบทวนบทเรียน อันเป็นสาเหตุให้นักศึกษามีผลการเรียนที่แย่งลง

1.3 จากการศึกษาคพบว่า สิ่งแวดล้อมในห้องเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ และมีอิทธิพลสูงกว่าตัวแปรอื่น ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรปรับวิธีการสอนให้มีเทคนิคการสอนที่หลากหลาย และควรสอนตาม Course Outline เพื่อที่นักศึกษาจะสามารถวางแผนการเรียนได้ล่วงหน้า ส่วนนักศึกษาก็ควรเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมที่จะเรียนอยู่เสมอ และการจัดบรรยากาศในห้องเรียนให้มีรูปแบบที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า จิตลักษณะภายในส่งผลทางอ้อมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ โดยผ่านพฤติกรรมกรเรียน

ดังนั้นอาจารย์ควรสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษามาเรียน โดยการวางแผนการเรียนร่วมกับนักศึกษา และครูควรที่จะชมนักศึกษาเมื่อเห็นว่านักศึกษายันและตั้งใจเรียน นอกจากนี้ครูควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของการศึกษา และประโยชน์โดยสอดแทรกในขณะที่สอน และในช่วงที่จัดกิจกรรมปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ และรุ่นที่ควรสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาชีพ และวิชาเลือก โดยการพูดคุยให้รุ่นน้องเข้าใจถึงระบบการเรียนการสอนในวันปฐมนิเทศ และจัดเข้าค่ายละลายพฤติกรรมให้นักศึกษาได้ร่วมกันทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ รุ่นพี่และอาจารย์

ในเรื่องของความวิตกกังวลยังพบว่า มีความสัมพันธ์สูงกว่าตัวแปรอื่น การที่นักศึกษากลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน เพราะอาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน กลัวว่า จะทำการบ้านไม่ถูกใจอาจารย์ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนอาจารย์ควรสังเกตการเรียนของนักศึกษากว่าตามทันหรือไม่ และควรถามไถ่ในเรื่องการเรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น อาจารย์ควรให้มีการอภิปรายกลุ่ม และจัดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ศึกษานอกสถานที่ร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้มีการปรับตัวได้ดีขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นกันเองกับรุ่นพี่รุ่นน้องมากขึ้น และรุ่นพี่ควรชักชวนให้นักศึกษารุ่นน้องเข้าทำกิจกรรมในชมรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย และจัดระบบติวเตอร์ระหว่างรุ่นพี่กับรุ่นน้องในวิชาที่ยาก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาในประชากรกลุ่มอื่น ๆ เพื่อจะได้พัฒนาโมเดลให้กว้างขวางขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอน และระบบการศึกษาในสังคมไทย

2.2 ควรมีการศึกษาถึงตัวแปรสาเหตุอื่นที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เช่นกิจกรรมสหกิจศึกษา กิจกรรม น.อ.วิชาการ กิจกรรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือเกษตรแปรรูปที่ต้องการให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

กมลรัชต์ ส่วงวรกุลพันธุ์. 2553. การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของบรรยากาศองค์การและความคาดหวังในงานกับพฤติกรรมการทำงาน. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาพัฒนามนุษย์และสังคม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กรองทอง โพธิ์ทอง. 2532. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียน แบบรู้แจ้ง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2554. ข้อมูลสถิตินักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจปี 2553. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

_____. 2552. ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2552. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

กัญญา สุวรรณแสง. 2536. การพัฒนานุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ: บำรุงสาสน์.

กานดา พงศ์ทิพย์พนัส. 2541. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เกษตรชัย และหีม. 2550. องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์ 13, (3) : 441-443

ขนิษฐา จิตชนะกุล. 2552. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย หอการค้าไทย. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

คัธเลีย รุ่งพนารัตน์. 2543. การปรับตัวของพยาบาลวิชาชีพภายหลังการถูกทำร้ายจิตใจ : กรณีศึกษาพยาบาลประจำตึกผ่าตัดศัลยกรรมวิทยาลัยแพทยศาสตร์ กรุงเทพมหานครและ วชิรพยาบาล. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.

งานทะเบียนกลาง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 2537. *ระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ.2537* สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จิราพร ชุนนะ. 2540. องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

จิราภรณ์ ตั้งกิตติกรณ์. 2532. *จิตวิทยาเบื้องต้น*. ปัตตานี: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ฉวี วิชญเนติชัย. 2539. *บุคลิกภาพและการปรับตัว*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏจันทรเกษม.

ฉัตรสุดา หาญประกอบสุข. 2541. การใช้ชุดแนะแนวเพื่อพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนวัดบ้านม้า อำเภอเมืองลำพูน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชัชชัย ศรียทอง. 2541. องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี อุนิษา เลิศโตมรสกุล. 2553. *รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินในประเทศไทย: แนวทางในการป้องกันและแก้ไขโดยอาศัยปัจจัยที่เป็นตัวทำนายทางด้านอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2539. *ทฤษฎีต้นไม้อัจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์.

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2538. *การกำหนดปัญหาการวิจัยและการพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย : ด้านพฤติกรรมจริยธรรมและด้านอื่นๆ ครั้งที่ 2 วิธีการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัย.การประชุมทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม.

ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์. 2543. *การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธีระพร อุวรรณโณ. 2533. *เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการแนะแนว หน่วยที่ 9-15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

นริศว์ ปราบมภ์. 2545. *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

นฤมล คงขุนเทียน. 2545. *ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีแต่้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมค่า*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นันทวัน ชนะสิทธิ์. 2540. *การศึกษาด้านภาพของนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอที่นั่งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ

นิภา นิธยาณ. 2530. *จิตวิทยาเพื่อการศึกษาและชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. 2532. *การวิจัยเบื้องต้น*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์อภิชาติการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- บุญเรียง ขจรศิลป์. 2547. การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลในการวิจัยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows Version 10-12. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประคอง จันทร์กูบ. 2531. องค์ประกอบด้านจิตพิสัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พรทิพย์ ไชยลาภ. 2536. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักเรียนและเจตคติที่นักเรียนมีต่อพฤติกรรมการสอนของครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- พัชชา ปิ่นทะเลดิษ. 2546. ปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ปัจจัยจูงใจและพฤติกรรมการตัดสินใจประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของบัณฑิตว่างงานในเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิทยา วาระดี. 2539. การปรับตัวของบุคคลากรเมื่อนำเอาระบบ ISO 9000 มาปฏิบัติ : กรณีศึกษาบริษัท ไมโคร โพลิส คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด. ภาคนิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2540. จิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่: โครงการตำรามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มณฑารัตน์ ชูพินิจ. 2540. องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
ปริญญาตรี สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- มานพ ชูนิล และภราดี บุตรศักดิ์ศรี. 2548. *จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น*.
กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- มาโนช พิมพ์ทอง. 2546. การศึกษารายกรณีของนักศึกษาซึ่งอยู่ในสภาพรอพินิจที่มีปัญหาทางการ
เรียนวิชาเอกการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยูวดี ฤาชา และคณะ. 2543. *วิจัยทางการพยาบาล*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยามศิลป์
การพิมพ์.
- รุ่งลาวัลย์ จันทรัตน. 2540. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543. *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิริณีย์ ชรรมนารถสกุล. 2547. ปัจจัยเชิงสาเหตุทุกระดับของผลการปฏิบัติงานของพยาบาล
วิชาชีพ : ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและปัจจัยระดับบุคคล. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2540. *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สิรินาด สิงหาแก้ว. 2536. การเปรียบเทียบค่าสถิติของมาตรฐานค่าที่มีจำนวนช่วงต่างกัน. ปรียญญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมฤทัย ชัยพิมาน. 2552. ผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนว Trotzer ที่มีต่อความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมหมาย โพธิ์อ่อน. 2551. ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาผลการเรียนต่ำของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพ นครสวรรค์ นครสวรรค์: วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์.

สวาสดี ศรีเมืองแก้ว. 2543. รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สะอาด สีนไชย. 2533. ความสำเร็จในการปฏิบัติงานของครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530. ประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ฟันนี้พับลิชซิง.

สุจิตรา พลภาณุมาศ. 2543. ทักษะคิดต่อวิชาบังคับพื้นฐานภาษาอังกฤษของนักศึกษาคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุชาติ ขุนฤทธิ์เอียด. 2544. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. 2534. การสร้างมาตรวัดในการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สุชาติ พหลภาคย์. 2530. การป่วยทางจิตในนักศึกษาแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. สารศิริราช. 39 (กันยายน): 75-79.
- สุภมาส อังสุโชติ สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนีกุล. 2552. สถิติสำหรับวิเคราะห์การวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์
- สุรางค์ ไคว่ตระกูล. 2541. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ อุตสาหะ. 2549. รูปแบบของการปรับตัวทางสังคมของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุริมาศ ธนพฤติบดี และทิพยา กิจวิจารณ์. 2530. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาปัญหาและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2529-2530. ขอนแก่น: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุวิมล เต๋นสุนทร. 2525. ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- แสงสุรีย์ ลำอังก์กุล. 2546. จิตวิทยานุคลิกภาพ ยุคปฏิรูป เล่ม 1. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- _____. 2548. จิตวิทยานุคลิกภาพยุคปฏิรูป เล่ม 3. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

แสวง จันทร์ถนอม. 2538. ปัจจัยแวดล้อมในการสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงาน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการทำงานของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

หนึ่งหทัย ตันติสันติสม พหล ศักดิ์กะทัศน์ ทรงศักดิ์ ภู่น้อย และธรรมรัตน์ ตันติสันติสม. 2552. การวิเคราะห์เส้นทางปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์พลังงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อนงค์พรรณ คำวัง. 2546. พฤติกรรมการเรียนและการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธนาพลิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2537. หลักการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเอสพริ้นติ้ง.

Kline, R. B. 1998. *Principles and Practices of Structural Equation Modeling*. New York: Guilford.

ผู้ให้สัมภาษณ์

ก้องเกียรติ, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ภายทิพย์, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 กุลสตรี, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 เกียรติกร, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 คำแก้ว, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ชีเล, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 เดชา, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 ธนพล, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชรรมบุญ, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
นภาพร, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
นฤดี, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
น้อยหน้า, สัมภาษณ์วันที่ 25 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
นารี, สัมภาษณ์วันที่ 20 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
โบ, สัมภาษณ์วันที่ 23 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ปิ่นอนงค์, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ภูเบศ, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ภูมินทร์, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ยงยุทธ, สัมภาษณ์วันที่ 24 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เธอา, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วีรดา, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สมชาย, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สุชีวิน, สัมภาษณ์วันที่ 21 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อมรเทพ, สัมภาษณ์วันที่ 18 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อิสรพงศ์, สัมภาษณ์วันที่ 19 เมษายน 2554 ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอฟินิจ
ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพเศรษฐกิจสังคม สถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความที่ผู้ตอบเห็นว่าถูกต้อง หรือเติมคำลงในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริงสำหรับตัวท่านมากที่สุด

ข้อมูลสถานภาพเศรษฐกิจสังคม

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ศาสนา

พุทธ อิสลาม

3. การศึกษาของบิดา

ปริญญาตรีขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี

4. การศึกษาของมารดา

ปริญญาตรีขึ้นไป ต่ำกว่าปริญญาตรี

5. รายได้ของบิดา/เดือน.....บาท

6. รายได้ของมารดา/เดือน.....บาท

ข้อมูลสถานภาพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย

7. ชั้นปี.....

8. ลักษณะที่อยู่อาศัยของนักศึกษา

พักในมหาวิทยาลัย พักนอกมหาวิทยาลัย

9. คณะที่กำลังศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์

ทรัพยากรธรรมชาติ อุตสาหกรรมเกษตร

แพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์

ทันตแพทยศาสตร์ เกษศาสตร์

- วิทยาการจัดการ ศิลปศาสตร์
 เศรษฐศาสตร์ นิติศาสตร์
 การแพทย์แผนไทย โครงการจัดตั้งคณะเทคนิคการแพทย์

ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

10. ภาคการศึกษาที่ผ่านมาผลการเรียนอยู่ในระดับใด (เกรดเฉลี่ย).....

ตอนที่ 2 ข้อมูลวัดสภาพด้านสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์					
1. เนื้อหาที่อาจารย์สอนในแต่ละครั้งเหมาะสมกับเวลาที่เรียน					
2. อาจารย์บอกถึงจุดประสงค์ของรายวิชาและเกณฑ์ในการวัดผลก่อนเรียน					
3. อาจารย์สอนตาม Course Outline					
4. อาจารย์ตรวจงานและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ท่าน					
5. อาจารย์แบ่งสัดส่วนคะแนนได้อย่างเหมาะสม					
6. อาจารย์มักสรุปบทเรียน เมื่อเรียนจบแต่ละบท					
7. อาจารย์มักให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมในห้องเรียน					
8. อาจารย์มีการส่งเสริมให้ใช้ความคิดหรือค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					
9. อาจารย์มีเทคนิควิธีสอนที่น่าสนใจ					
10. อาจารย์มีเวลาที่นอกเหนือจากเวลาเรียน ช่วยสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่เรียนอ่อน					
11. อาจารย์มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายและครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน					
12. อาจารย์มีเอกสารประกอบการสอนอย่างเพียงพอ					
13. อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาที่สอนให้ท่านเข้าใจ					

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบรรยากาศในห้องเรียน					
1. ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา					
2. เครื่อง computer/projector มีคุณภาพได้มาตรฐาน มองเห็นตัวอักษรได้ชัดเจน ไม่ทำให้แสบตา					
3. ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ					
4. ภายในห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย					
5. ภายในห้องเรียนไม่มีกลิ่นรบกวน					
6. ภายในห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวน					
7. มีการจัดสภาพห้องเรียนให้น้ำเรียนสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้					
8. ระยะห่างระหว่างอาจารย์ที่สอนกับนักศึกษามีความเหมาะสม					
9. อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก และไม่ร้อนอบอ้าว					
10. อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ปากกา ไวท์บอร์ด มีความเพียงพอ					

ตอนที่ 3 ข้อมูลวัดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง					
1. ผู้ปกครองคอยดูแล ห่วงใยท่าน					
2. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อยามที่ท่านท้อแท้					
3. ผู้ปกครองมักจะพูดคุยกับท่านเกี่ยวกับการศึกษาต่อ					
4. ผู้ปกครองมักกระตุ้นให้ท่านตั้งใจเรียน					
5. ผู้ปกครองไม่เคยบ่นถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน					
6. ผู้ปกครองสนับสนุนการเงินเพื่อการเรียนอย่างเต็มที่					

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ผู้ปกครองสอบถามถึงปัญหาในการเรียนของท่าน					
8. ผู้ปกครองให้ความสนใจและสอบถามเกี่ยวกับผลการเรียน					
9. ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษามากกว่าสิ่งอื่น					
10. ผู้ปกครองให้โอกาสท่านเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ท่านต้องการ					

ตอนที่ 4 ข้อมูลวัดจิตลักษณะภายใน

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

จิตลักษณะภายใน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์					
1. ท่านใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น เมื่อรู้ว่าเรียนอ่อนกว่าคนอื่น ๆ					
2. ท่านชอบทำสิ่งต่างๆ ที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง					
3. ท่านมักได้รับคำชมว่าเป็นคนที่ขยันการเรียน					
4. ท่านมีการวางแผนล่วงหน้าในการทำงานแต่ละครั้ง					
5. ท่านมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆ ให้สำเร็จ					
6. ท่านสนุกเมื่อได้เรียนบทเรียนที่ยากกว่าเดิม					
7. ท่านมีความมุ่งมั่น และตั้งใจเพื่อให้ผลการเรียนออกมาดี					
ด้านเจตคติต่อการเรียน					
1. ท่านคิดว่าการไม่เรียนทำให้เป็นคนล้มเหลว					
2. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น					
3. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้คนมีมนุษยสัมพันธ์ดี					
4. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง					
5. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต					
6. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้เป็นคนมีเหตุผล					
7. ท่านคิดว่าการเรียนทุกวิชานั้นมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งสิ้น					

จิตลักษณะภายใน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8. ท่านคิดว่าการเรียนเป็นการลงทุนที่มีเหตุผล					
9. ท่านคิดว่าการเรียนไม่มีวันสิ้นสุด มนุษย์ต้องเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย					
10. ท่านคิดว่าคนที่มีการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนไม่มีการศึกษา					
ด้านความวิตกกังวล					
1. ท่านกลัวผลกระทบต่อผลการเรียน เมื่อต้องได้แข่งกับอาจารย์					
2. ท่านกลัวจะไม่มียานพาหนะเมื่อเรียนจบไปแล้ว					
3. ท่านกลัวจะเสียสุขภาพ เมื่อต้องนอนดึก					
4. ท่านกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน					
5. ท่านกลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ เมื่อได้เกรดไม่ดี					
6. ท่านกลัวว่าเพื่อนจะโกรธ ถ้าไม่ทำตามเพื่อน					
7. ท่านกลัวว่าจะไม่มีเพื่อนคบหาสมาคมด้วย					
8. ท่านรู้สึกกลัวว่าจะทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้					
9. ท่านรู้สึกกังวลเมื่อทำงานหรือทำการบ้านไม่ถูกใจอาจารย์					
10. ท่านรู้สึกหงุดหงิด เมื่ออาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน					
ด้านการปรับตัว					
1. ท่านคบหากับเพื่อนทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด					
2. ท่านชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว					
3. ท่านมีความเป็นกันเองกับรุ่นน้องและรุ่นพี่ทุกคน					
4. ท่านเข้ากับเพื่อนใหม่ทุกคนได้					
5. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างขององค์กรต่างๆได้					
6. ท่านทำงานร่วมกับผู้อื่นได้					

ตอนที่ 5 ข้อมูลวัดพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านนิสัยในการเรียน					
1. ถ้ามีเวลาว่าง ท่านมักเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทันที					
2. ท่านมักจดงาน หรือขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญที่อาจารย์เน้นเสมอ					
3. ท่านมักรีบทำการบ้านหรือรายงาน ก่อนถึงกำหนดเวลาส่ง					
4. ท่านชอบนั่งเรียนหน้าชั้น และมักนั่งหน้าชั้นเสมอถ้ามีโอกาส					
5. ท่านทำบันทึกย่อไว้ทุกวิชาเพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน					
6. ท่านสนใจเรียนวิชาต่างๆอย่างจริงจัง					
7. ท่านมักยกมือตอบคำถามเสมอ เวลาอาจารย์ถาม					
8. ท่านกล้าที่จะขอให้อาจารย์อธิบายในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ					
9. เมื่อมีการบ้านท่านมักทำให้เสร็จทุกครั้ง					
ด้านความรับผิดชอบ					
1. ท่านเก็บเอกสารต่างๆอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการใช้					
2. ท่านคืนหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดตามเวลาที่กำหนด					
3. ท่านคืนหนังสือที่ยืมเพื่อนมาอ่าน					
4. ท่านมักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน					
5. ท่านทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ					
6. ท่านทำรายงานหรือการบ้านส่งอาจารย์ตามเวลาที่กำหนด					
7. ท่านปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ได้ถูกต้องและครบถ้วน					
8. ท่านมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน					
9. ในเวลาเรียน ท่านมักตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่					
10. เมื่อท่านตกลงรับปากจะช่วยเพื่อนทำงาน ท่านมักทำให้เสร็จ					
11. วิชาไหนที่ท่านชอบหรือไม่ชอบ ท่านจะตั้งใจเรียนเสมอ					

พฤติกรรมการณ์เรียนของนักศึกษา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับอาจารย์					
1. ท่านไม่เข้าใจในบทเรียนอาจารย์จะพยายามอธิบายให้ท่านฟังหลายครั้ง					
2. ท่านมักได้รับการได้ตามทุกข์สุขจากอาจารย์อยู่เสมอ					
3. ท่านขอคำแนะนำด้านการวางตัวจากอาจารย์ได้เสมอ					
4. ท่านมักร่วมทำกิจกรรมกับอาจารย์อยู่เสมอ					
5. ท่านมักได้รับกำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ					
6. ท่านมักได้รับการถามไถ่ถึงปัญหาการเรียนจากอาจารย์อยู่เสมอ					
7. เมื่อท่านมาพูดคุยหรือปรึกษาหารือท่านได้รับการแสดงอาการห่วงใย จากอาจารย์					
8. อาจารย์มีเวลาให้ท่านเสมอ ถึงแม้ว่าจะเป็นเวลานอกราชการ					
9. อาจารย์ยินดีฟังความคิดเห็นของท่าน					
10. อาจารย์อนุญาตให้ท่านเข้าพบนอกเหนือจากเวลาเรียนได้					

ภาคผนวก ข

แนวคำถามสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

แนวคำถามสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

สาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

วัน เดือน ปีที่ให้สัมภาษณ์.....สถานที่.....

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....รหัส.....

ชั้นปี.....สาขาวิชา.....คณะ.....เกรดเฉลี่ยสะสม.....

1. เมื่อท่านเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ท่านพักอยู่กับใคร ที่ไหน อย่างไร และท่านคิดว่าที่พักอาศัยเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ อย่างไร การที่มหาวิทยาลัยให้ท่านออกมาอยู่นอกมหาวิทยาลัยในชั้นปีที่ 2 ส่งผลต่อการเรียนหรือไม่อย่างไร

2. ผู้ปกครองสนับสนุนในเรื่องการเรียนหรือไม่ สนับสนุนในเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร หากผู้ปกครองไม่สนับสนุนค่าใช้จ่ายท่านจะทำอย่างไร และท่านคิดว่าสิ่งนี้เป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ อย่างไร หากท่านมีปัญหาเรื่องการเรียนท่านได้ปรึกษาเรื่องนี้กับผู้ปกครองหรือไม่อย่างไร และผู้ปกครองได้ช่วยท่านแก้ปัญหาอย่างไร

3. ท่านได้ใช้ความพยายามในการเรียนหรือไม่เมื่อรู้ว่าเกรดไม่ดี ท่านทำอย่างไร ท่านได้มีการวางแผนในการเรียนหรือไม่ อย่างไร

4. ท่านชอบวิชาที่เรียนหรือไม่ ท่านคิดว่าการเรียนวิชาภาค และวิชาเลือกมีประโยชน์ต่อท่านหรือไม่ อย่างไร

5. เมื่อเกรดไม่ดีท่านมีความวิตกกังวลหรือไม่ อย่างไร ท่านกลัวว่าจะทำงานหรือเข้ากับเพื่อนได้หรือไม่อย่างไร ท่านเครียดหรือกังวลในเรื่องอะไรบ้าง อย่างไร

6. ท่านมาเรียนสม่ำเสมอ ตรงเวลาหรือไม่อย่างไร ท่านเรียนทันที่อาจารย์สอนหรือไม่ เพราะเหตุใด หากตามไม่ทันที่อาจารย์สอนท่านมีวิธีการทำอย่างไร ท่านรู้สึกหงุดหงิดกับการเรียนการสอนของอาจารย์หรือไม่อย่างไร ท่านคิดว่าการเรียนในลักษณะนี้ของท่านเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ อย่างไร

7. ท่านสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนหรือไม่ ท่านได้เข้าร่วมกิจกรรมของคณะหรือของมหาวิทยาลัยหรือไม่อย่างไร ท่านคิดว่ากิจกรรมเหล่านี้มีผลต่อคะแนนของท่านหรือไม่ อย่างไร

8. เนื้อหาที่เรียนเหมาะสมกับเวลาที่เรียนหรือไม่ อาจารย์มีสื่อการสอนที่ช่วยให้เราเข้าใจในบทเรียนหรือไม่ อย่างไร อาจารย์มีการแบ่งกลุ่มให้ทำงานอย่างไร นักศึกษาชอบหรือไม่ อย่างไร เมื่ออาจารย์ให้ทำรายงาน หรือทำการบ้านท่านรับผิดชอบทำงานส่งตามกำหนดหรือไม่ เพราะเหตุใด และท่านคิดว่าสิ่งนี้เป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ อย่างไร

9. จำนวนนักศึกษา และขนาดห้องเรียนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ภายในห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนเหมาะสมหรือไม่อย่างไร บรรยากาศในห้องเรียนเป็นอย่างไร

10. ท่านมาเรียนทันเวลาหรือไม่อย่างไร ท่านมักนั่งเรียนตรงไหนของห้อง ท่านได้ขอให้อาจารย์อธิบายให้ท่านฟังหรือไม่ หากไม่เข้าใจในบทเรียน

11. ท่านรับผิดชอบมาเรียนทุกคาบหรือไม่ อย่างไร หากท่านนอนดึกเพราะช่วยกิจกรรมท่านตื่นไม่ไหวท่านได้พยายามเข้าเรียนให้ทันเวลาหรือไม่อย่างไร

12. เมื่อไม่เข้าใจบทเรียนท่านมีเวลาในการทบทวนบทเรียนหรือไม่ อย่างไร ท่านได้ปรึกษาเรื่องการเรียนการสอนกับอาจารย์หรือไม่ เพราะเหตุใด ท่านได้พยายามหาโอกาสมาพบอาจารย์นอกเวลาเรียนหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถาม และบันทึกข้อความ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแบบสอบถาม

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	รองศาสตราจารย์ ดร. วันชัย ธรรมสังการ พฤติกรรมศาสตร์ ระเบียบวิธีวิจัย ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	ดร. อนุ เจริญวงศ์ระยับ ระเบียบวิธีวิจัย ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	ผศ.สุเมธ พรหมอินทร์ การศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอน ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	ดร. กานดา จันทร์เข้ม จิตวิทยาองค์การ จิตวิทยาอุตสาหกรรม ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	อาจารย์คาร์ณี กาญจนสุวรรณ จิตวิทยาทั่วไป ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	คุณสุชน ไชยสุวรรณ ผู้อำนวยการกองทะเบียนและประมวลผล กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ สาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน	คุณอมรา ศรีด้จั้ง งานวินัยและนักศึกษา กองกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรศส.ม.สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร.6659

ที่ มอ 895.1/ว 199

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

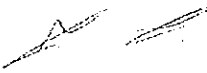
เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมดีจากร

ด้วย นายเจตน์สตยกุลี สังขพันธ์ รหัสนักศึกษา 5211121088 ซึ่งเป็นนักศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ได้รับอนุญาตให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเน็จของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ดร.เกษตรชัย และหิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้นักศึกษากำลังดำเนินการวิจัยอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ทางหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับงานวิจัยข้างต้นเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

(ดร.สุรพงษ์ ชุ่มละมัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ

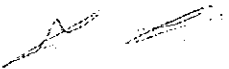
บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรศส.ม.สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร.6659
ที่ มอ 895.1/ว 199 วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554
เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
เรียน คร.อนุ เจริญวงศ์ระยับ

ด้วย นายเจตน์สุญญ์ สังขพันธ์ รหัสนักศึกษา 5211121088 ซึ่งเป็นนักศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ได้รับอนุญาตให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ดร.เกษรชัย และหิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้นักศึกษากำลังดำเนินการวิจัยอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ทางหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับงานวิจัยข้างต้นเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

(ดร.สุรพงษ์ ยิ้มละมัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรศส.ม.สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร.6659

ที่ มอ 895.1/ว 199

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุเมธ พรหมอินทร์

ด้วย นายเจตน์สฤณฎี สังขพันธ์ รหัสนักศึกษา 5211121088 ซึ่งเป็นนักศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ได้รับอนุญาตให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ดร.เกษตรชัย และหิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ นักศึกษากำลังดำเนินการวิจัยอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ทางหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับงานวิจัยข้างต้นเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

(ดร.สุรพงษ์ บีมละมัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรศส.ม.สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร.6659

ที่ มอ 895.1/ว 199

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม

เรียน อาจารย์ดารณี กาญจนสุวรรณ

ด้วย นายเจตน์สุญญ์ สังขพันธ์ รหัสนักศึกษา 5211121088 ซึ่งเป็นนักศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ได้รับอนุญาตให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิจน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ดร.เกษรชัย และหิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้นักศึกษากำลังดำเนินการวิจัยอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ทางหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับงานวิจัยข้างต้นเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

(ดร.สุรพงษ์ ยิ้มละมัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หลักสูตรศส.ม.สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ภาควิชาสารัตถศึกษา โทร.6659

ที่ มอ 895.1/ว 199

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม

เรียน คุณอมรา ศรีสังข์

ด้วย นายเจตน์สฤณสิทธิ์ สังข์พันธ์ รหัสนักศึกษา 5211121088 ซึ่งเป็นนักศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ ได้รับอนุญาตให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่” โดยมี ดร.เกษตรชัย และหิม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ นักศึกษากำลังดำเนินการวิจัยอยู่ในขั้นตอนของการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย ทางหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ เกี่ยวกับงานวิจัยข้างต้นเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ความถูกต้อง ความสอดคล้อง และความเหมาะสมของเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม ตามรายละเอียดที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จะขอบพระคุณยิ่ง

(ดร.สุรพงษ์ ยิ้มละมัย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม ภาคพิเศษ

ภาคผนวก ง

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI)

ตอนที่ 2 ข้อมูลวัดสภาพด้านสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI	
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม		
ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์										
1. เนื้อหาที่อาจารย์สอนในแต่ละครั้งเหมาะสมกับเวลาที่เรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
2. อาจารย์บอกถึงจุดประสงค์ของรายวิชาและเกณฑ์ในการวัดผลก่อนเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
3. อาจารย์สอนตาม Course Outline	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
4. อาจารย์ตรวจงานและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ท่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
5. อาจารย์แบ่งสัดส่วนคะแนนได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
6. อาจารย์มักสรุปบทเรียน เมื่อเรียนจบแต่ละบท	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
7. อาจารย์มักให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมในห้องเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
8. อาจารย์มีการส่งเสริมให้ใช้ความคิดหรือค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
9. อาจารย์มีเทคนิควิธีสอนที่น่าสนใจ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. อาจารย์มีเวลาที่นอกเหนือจากเวลาเรียน ช่วยสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่เรียนอ่อน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
11. อาจารย์มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายและครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
12. อาจารย์มีเอกสารประกอบการสอนอย่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
13. อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาที่สอนให้ท่านเข้าใจ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน									
1. ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. เครื่อง computer/projector มีคุณภาพได้มาตรฐาน มองเห็นตัวอักษรได้ชัดเจน ไม่ทำให้แสบตา	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ภายในห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ภายในห้องเรียนไม่มีกลิ่นรบกวน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ภายในห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
7. มีการจัดสภาพห้องเรียนให้น่าเรียนสอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรูู้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
8. ระยะห่างระหว่างอาจารย์ที่สอนกับนักศึกษามีความเหมาะสม	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
9. อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก และไม่ร้อนอบอ้าว	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ปากกา ไวท์บอร์ด มีความเพียงพอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

ตอนที่ 3 ข้อมูลวัดการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง									
1. ผู้ปกครองคอยดูแล ห่วงใยท่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อยามที่ท่านท้อแท้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
3. ผู้ปกครองมักจะพูดคุยกับท่านเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
4. ผู้ปกครองมักตั้งเตือนให้ท่านตั้งใจเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
5. ผู้ปกครองไม่เคยบ่นถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
6. ผู้ปกครองสนับสนุนการเงินเพื่อการเรียนอย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
7. ผู้ปกครองสอบถามถึงปัญหาในการเรียนของท่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
8. ผู้ปกครองให้ความสนใจและสอบถามเกี่ยวกับผลการเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
9. ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษามากกว่าสิ่งอื่น	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$
10. ผู้ปกครองให้โอกาสท่านเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ท่านต้องการ	1	1	1	1	1	1	1	7	$7/7=1$

ตอนที่ 4 ข้อมูลวัดจิตลักษณะภายใน

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

จิตลักษณะภายใน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์									
1. ท่านใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น เมื่อรู้ว่าเรียนอ่อนกว่าคนอื่นฯ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ท่านชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านมักได้รับคำชมว่าเป็นคนที่ขยันการเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ท่านมีการวางแผนล่วงหน้าในการทำงานแต่ละครั้ง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆให้สำเร็จ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ท่านสนุกเมื่อได้เรียนบทเรียนที่ยากกว่าเดิม	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
7. ท่านมีความมุ่งมั่น และตั้งใจเพื่อให้ผลการเรียนออกมามี	1	1	1	0	1	1	1	7	6/7=.857
ด้านเจตคติต่อการเรียน									
1. ท่านคิดว่า การไม่เรียนทำให้เป็นคนล้าสมัย	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ท่านคิดว่า การเรียนทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านคิดว่า การเรียนทำให้คนมีมนุษยสัมพันธ์ดี	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

จิตลักษณะภายใน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
4. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้เป็นคนมีเหตุผล	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
7. ท่านคิดว่าการเรียนทุกวิชานั้นมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งสิ้น	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
8. ท่านคิดว่าการเรียนเป็นการลงทุนที่มีเหตุผล	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
9. ท่านคิดว่าการเรียนไม่มีวันสิ้นสุด มนุษย์ต้องเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. ท่านคิดว่าคนที่มีการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนไม่มีการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
ด้านความวิตกกังวล									
1. ท่านกลัวผลกระทบต่อผลการเรียน เมื่อต้องได้แข่งกับอาจารย์	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ท่านกลัวว่าจะไม่มีงานทำ เมื่อเรียนจบไปแล้ว	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านกลัวจะเสียสุขภาพ เมื่อต้องนอนดึก	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ท่านกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านกลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ เมื่อได้เกรดไม่ดี	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

จิตลักษณะภายใน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
6. ท่านกลัวว่าเพื่อนจะ โกรธ ถ้าไม่ทำตามเพื่อน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
7. ท่านกลัวว่าจะไม่มีเพื่อนคบหาสมาคมด้วย	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
8. ท่านรู้สึกกลัวว่าจะทำงานร่วมกับเพื่อน ไม่ได้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
9. ท่านรู้สึกกังวลเมื่อทำงานหรือทำการบ้านไม่ถูกใจอาจารย์	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. ท่านรู้สึกหงุดหงิด เมื่ออาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
ด้านการปรับตัว									
1. ท่านคบหากับเพื่อนทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ท่านชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านมีความเป็นกันเองกับรุ่นน้องและรุ่นพี่ทุกคน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ท่านเข้ากับเพื่อนใหม่ทุกคนได้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างขององค์กรต่างๆได้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ท่านทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

ตอนที่ 5 ข้อมูลวัดพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

คำชี้แจง พิจารณาข้อความต่อไปนี้ แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด

พฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI	
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม		
ด้านนิสัยในการเรียน										
1. ถ้ามีเวลาว่าง ท่านมักเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทันที	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
2. ท่านมักจดงาน หรือขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญที่อาจารย์เน้นเสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
3. ท่านมักรีบทำการบ้านหรือรายงาน ก่อนถึงกำหนดเวลาส่ง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
4. ท่านชอบนั่งเรียนหน้าชั้น และมักนั่งหน้าชั้นเสมอถ้ามีโอกาส	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
5. ท่านทำบันทึกย่อไว้ทุกวิชาเพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
6. ท่านสนใจเรียนวิชาต่างๆอย่างจริงจัง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
7. ท่านมักยกมือตอบคำถามเสมอ เวลาอาจารย์ถาม	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
8. ท่านกล้าที่จะขอให้อาจารย์อธิบายในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	
9. เมื่อมีการบ้านท่านมักทำให้เสร็จทุกครั้ง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1	

พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
ด้านความรับผิดชอบ									
1. ท่านเก็บเอกสารต่างๆอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการใช้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
2. ท่านคืนหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดตามเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านคืนหนังสือที่ยืมเพื่อนมาอ่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ท่านมักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ท่านทำรายงานหรือการบ้านส่งอาจารย์ตามเวลาที่กำหนด	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
7. ท่านปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
8. ท่านมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
9. ในเวลาเรียน ท่านมักตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. เมื่อท่านตกลงรับปากจะช่วยเพื่อนทำงาน ท่านมักทำให้เสร็จ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
11. วิชาไหนที่ท่านชอบหรือไม่ชอบ ท่านจะตั้งใจเรียนเสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างท่านกับอาจารย์									
1. ท่านไม่เข้าใจในบทเรียนอาจารย์จะพยายามอธิบายให้ท่านฟังหลายครั้ง	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

พฤติกรรมกรเรียนของนักศึกษา	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								CVI
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5	คนที่6	คนที่7	รวม	
2. ท่านมักได้รับการไต่ถามทุกข์สุขจากอาจารย์อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
3. ท่านขอคำแนะนำด้านการวางตัวจากอาจารย์ได้เสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
4. ท่านมักร่วมทำกิจกรรมกับอาจารย์อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
5. ท่านมักได้รับกำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
6. ท่านมักได้รับการถามไถ่ถึงปัญหาการเรียนจากอาจารย์อยู่เสมอ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
7. เมื่อท่านมาพูดคุยหรือปรึกษาหารือท่านได้รับการแสดงอาการห่วงใย จากอาจารย์	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
8. อาจารย์มีเวลาให้ท่านเสมอ ถึงแม้ว่าจะเป็นเวลานอกราชการ	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
9. อาจารย์ยินดีฟังความคิดเห็นของท่าน	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1
10. อาจารย์อนุญาตให้ท่านเข้าพบนอกเหนือจากเวลาเรียนได้	1	1	1	1	1	1	1	7	7/7=1

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 6 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

คุณภาพการสอน ของอาจารย์	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	3.43	.507	4.35	.671	-5.086	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.87	.694	4.65	.489	-4.198	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	3.87	.694	4.45	.605	-2.901	.006	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	3.48	.511	4.60	.503	-7.236	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	3.39	.499	4.30	.733	-4.806	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.26	.449	4.50	.607	-7.674	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ7	2.96	.638	4.40	.598	-7.616	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ8	3.13	.548	4.55	.510	-8.745	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ9	2.91	.668	4.50	.607	-8.102	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ10	2.96	.767	4.20	.834	-5.092	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ11	3.17	.491	4.40	.598	-7.381	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ12	3.39	.583	4.40	.598	-5.591	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ13	3.22	.422	4.35	.587	-7.333	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 7 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านบรรยากาศในชั้นเรียน
โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

บรรยากาศ ในชั้นเรียน	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	3.59	.780	4.30	.635	-3.573	.001	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.10	.618	4.35	.832	-6.191	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	3.55	.686	4.70	.559	-6.471	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	3.31	.604	4.48	.593	-6.982	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	3.17	.602	4.65	.487	-9.563	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.28	.528	4.26	.619	-6.192	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ7	3.17	.602	4.35	.714	-6.441	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ8	3.38	.494	4.43	.590	-7.024	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ9	3.45	.632	4.65	.487	-7.531	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ10	3.48	.509	4.74	.541	-8.604	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 8 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง
โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

การสนับสนุน จากผู้ปกครอง	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	4.05	.740	4.90	.310	-5.557	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.86	.727	4.97	.186	-7.890	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	3.00	.837	4.59	.628	-7.665	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	3.38	.865	4.62	.775	-5.317	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	3.14	.727	4.31	.850	-5.088	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.43	.598	4.66	.614	-7.051	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 8 (ต่อ)

การสนับสนุน จากผู้ปกครอง	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ 7	3.33	.730	4.90	.310	-10.342	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 8	3.43	.598	4.83	.468	-9.282	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 9	3.43	.507	4.83	.384	-11.104	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 10	4.05	.669	4.79	.412	-4.868	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 9 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ 1	3.80	.523	4.58	.578	-4.708	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 2	3.25	.444	4.19	.567	-6.121	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 3	2.80	.523	3.65	.689	-4.607	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 4	2.95	.394	3.96	.528	-7.166	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 5	3.55	.510	4.42	.504	-5.793	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 6	2.60	.503	3.73	.604	-6.760	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 7	2.80	.523	3.81	.567	-6.177	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 10 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านเจตคติต่อการเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

เจตคติต่อ การเรียน	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ 1	2.90	.944	4.43	.728	-6.053	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 10 (ต่อ)

เจตคติต่อการเรียน	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ 2	3.62	.590	4.83	.388	-8.093	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 3	3.33	.730	4.52	.665	-5.649	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 4	3.81	.750	4.87	.344	-6.117	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 5	3.62	.865	4.78	.600	-5.225	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 6	3.67	.577	4.91	.288	-9.183	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 7	3.57	.746	4.52	.730	-4.266	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 8	3.67	.577	4.87	.344	-8.481	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 9	4.38	.498	4.96	.209	-5.084	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 10	3.19	.680	4.22	.795	-4.583	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 11 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านความวิตกกังวล โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

ความวิตกกังวล	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ 1	2.35	1.027	3.73	.631	-5.398	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 2	2.61	.988	3.82	.733	-4.647	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 3	2.39	.988	3.95	.722	-6.036	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 4	3.43	.788	4.50	.598	-5.093	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 5	3.30	1.222	4.50	.673	-4.039	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 6	1.96	.706	3.18	.664	-5.990	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 7	1.61	.583	2.91	1.109	-4.955	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 8	1.57	.662	3.09	.971	-6.180	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 9	2.70	.822	3.95	.722	-5.447	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ 10	2.57	.945	4.14	.834	-5.904	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 12 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการปรับตัว โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

การปรับตัว	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	4.10	.473	4.88	.332	-7.002	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.32	.599	4.36	.810	-5.506	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	3.71	.643	4.72	.458	-6.616	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	3.29	.529	4.68	.557	-9.549	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	3.42	.502	4.60	.500	-8.769	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.71	.461	4.72	.458	-8.170	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 13 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านนิสัยในการเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

นิสัยในการเรียน	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	2.30	.703	3.16	.554	-4.704	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.13	.757	4.20	.408	-6.161	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	2.87	.815	4.04	.676	-5.434	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	2.00	.603	3.28	.678	-6.886	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	2.39	.783	4.08	.493	-9.019	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.43	.590	4.40	.500	-6.132	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ7	1.96	.562	2.96	.735	-5.278	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ8	2.87	.920	4.04	.790	-4.742	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ9	3.04	.562	4.36	.569	-8.056	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 14 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านความรับผิดชอบ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

ความรับผิดชอบ	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	3.05	.740	4.08	.654	-4.985	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	3.19	.928	4.58	.654	-5.875	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	3.38	.973	4.63	.576	-5.296	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	3.29	.717	4.54	.588	-6.453	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ5	3.24	.700	4.29	.751	-4.846	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	3.33	.577	4.67	.482	-8.447	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ7	3.24	.436	4.46	.588	-7.806	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ8	3.52	.602	4.29	.464	-4.825	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ9	3.38	.669	4.21	.588	-4.415	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ10	3.57	.507	4.46	.588	-5.377	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ11	3.24	.436	4.25	.608	-6.329	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 15 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาค่าอำนาจจำแนกด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

n=80

การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ1	3.10	.641	4.27	.631	-5.971	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ2	2.40	.681	3.77	.922	-5.442	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ3	2.50	.688	4.27	.550	-9.258	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ4	2.65	.671	3.91	.526	-6.800	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 15 (ต่อ)

การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์	กลุ่ม				t-Value	Sig. (2-tailed)	ผลการพิจารณา
	ต่ำ		สูง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
ข้อ5	2.95	.686	4.27	.631	-6.507	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ6	2.65	.489	4.23	.429	-11.131	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ7	2.60	.681	4.23	.528	-8.699	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ8	2.65	.745	4.00	.690	-6.096	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ9	3.20	.410	4.32	.646	-6.615	.000	ผ่านเกณฑ์
ข้อ10	3.00	.858	4.23	.612	-5.373	.000	ผ่านเกณฑ์

ตาราง 16 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านคุณภาพการสอน
ของอาจารย์

คุณภาพการสอน ของอาจารย์	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	45.4375	31.7682	.5455	.8736
ข้อ2	45.1500	32.6354	.4143	.8800
ข้อ3	45.2750	32.7082	.4028	.8806
ข้อ4	45.4375	31.5403	.5775	.8720
ข้อ5	45.4875	32.1011	.5479	.8736
ข้อ6	45.4875	30.8100	.6512	.8681
ข้อ7	45.8000	30.3646	.5988	.8708
ข้อ8	45.5000	30.5063	.6668	.8671
ข้อ9	45.7500	29.7342	.6492	.8678
ข้อ10	45.8750	31.0981	.4458	.8812
ข้อ11	45.6875	30.9771	.6319	.8691
ข้อ12	45.4750	31.4424	.5893	.8714
ข้อ13	45.5375	31.2138	.6763	.8677

Reliability Coefficients N of Cases = 80.0 N of Items = 13 Alpha = .8813

ตาราง 17 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน

บรรยากาศ ในชั้นเรียน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	34.7625	22.9682	.3232	.8926
ข้อ2	35.0125	20.8479	.5640	.8771
ข้อ3	34.6750	20.9057	.6633	.8692
ข้อ4	34.8000	20.6430	.7200	.8653
ข้อ5	34.7750	19.6956	.7705	.8603
ข้อ6	35.0000	21.4177	.6147	.8728
ข้อ7	34.9750	20.9361	.5900	.8746
ข้อ8	34.8250	21.1589	.6808	.8686
ข้อ9	34.7000	21.2000	.5599	.8768
ข้อ10	34.6625	20.7581	.7002	.8667

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 10 Alpha = .8839

ตาราง 18 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง

การสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	37.4500	24.4785	.5287	.8365
ข้อ2	37.3875	23.5568	.6891	.8249
ข้อ3	38.1000	22.2430	.5787	.8315
ข้อ4	37.8500	23.6481	.4158	.8480

ตาราง 18 (ต่อ)

การสนับสนุนจาก ผู้ปกครอง	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ5	38.3125	23.5593	.3707	.8556
ข้อ6	37.9000	23.4329	.5233	.8362
ข้อ7	37.7250	21.8222	.7512	.8147
ข้อ8	37.6750	22.4500	.7502	.8170
ข้อ9	37.7500	22.7975	.6513	.8248
ข้อ10	37.5125	25.4429	.3743	.8473

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 10 Alpha = .8481

ตาราง 19 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านแรงงใจใฝ่
สัมฤทธิ์

แรงงใจใฝ่สัมฤทธิ์	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	21.1625	6.0872	.3331	.6826
ข้อ2	21.5000	5.8481	.3901	.6684
ข้อ3	22.1000	5.9392	.3079	.6929
ข้อ4	21.7750	5.7209	.4989	.6413
ข้อ5	21.2750	5.7715	.4796	.6462
ข้อ6	22.1875	5.6986	.4229	.6596
ข้อ7	21.9500	5.7949	.4369	.6562

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 7 Alpha = .6976

ตาราง 20 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านเจตคติต่อการเรียน

เจตคติในการเรียน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	37.8625	16.6011	.4593	.8097
ข้อ2	37.2375	17.1707	.6345	.7889
ข้อ3	37.5250	17.0120	.5520	.7957
ข้อ4	37.1500	17.7494	.4776	.8038
ข้อ5	37.2125	17.2834	.4837	.8034
ข้อ6	37.2125	16.8530	.7386	.7800
ข้อ7	37.4250	17.8930	.3806	.8149
ข้อ8	37.1750	17.2854	.6096	.7913
ข้อ9	36.7875	19.2834	.3994	.8123
ข้อ10	37.8000	17.3519	.4074	.8139

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 10 Alpha = .8178

ตาราง 21 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านความวิตกกังวล

ความวิตกกังวล	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	27.9375	24.9707	.4617	.7645
ข้อ2	27.5000	25.6709	.3861	.7739
ข้อ3	27.7375	24.8036	.4003	.7738
ข้อ4	26.9875	25.8100	.4929	.7626
ข้อ5	26.9500	24.9595	.4179	.7705

ตาราง 21 (ต่อ)

ความวิตกกังวล	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ6	28.3875	25.2530	.5356	.7574
ข้อ7	28.7250	25.2399	.4351	.7678
ข้อ8	28.5500	24.0987	.5328	.7551
ข้อ9	27.5875	25.7644	.4204	.7695
ข้อ10	27.6250	24.5665	.4819	.7619

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 10 Alpha = .7841

ตาราง 22 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านการปรับตัว

การปรับตัว	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	19.9000	7.4582	.4793	.8065
ข้อ2	20.5375	6.8340	.3938	.8343
ข้อ3	20.2500	6.6709	.5496	.7926
ข้อ4	20.4500	5.8203	.7878	.7356
ข้อ5	20.5750	6.3994	.6001	.7815
ข้อ6	20.2875	6.5872	.7409	.7575

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 6 Alpha = .8155

ตาราง 23 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านนิสัยในการเรียน

นิสัยในการเรียน	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	26.8000	16.7696	.4546	.7821
ข้อ2	25.8250	16.3234	.4650	.7802
ข้อ3	26.1125	15.7467	.4899	.7769
ข้อ4	26.7125	15.5239	.4801	.7788
ข้อ5	26.3250	14.5766	.5994	.7606
ข้อ6	25.6625	16.3024	.5447	.7721
ข้อ7	27.1125	16.4302	.4392	.7834
ข้อ8	26.1625	16.2644	.3303	.8024
ข้อ9	25.8875	15.2657	.6434	.7572

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0

N of Items = 9

Alpha = .7971

ตาราง 24 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ1	38.8625	21.9935	.4881	.8241
ข้อ2	38.5625	20.9581	.4379	.8328
ข้อ3	38.3250	21.0323	.5191	.8219
ข้อ4	38.5375	21.0112	.6082	.8136
ข้อ5	38.8000	21.8582	.4611	.8267
ข้อ6	38.4625	20.9353	.6339	.8115
ข้อ7	38.6500	21.0911	.6444	.8112

ตาราง 24 (ต่อ)

ความรับผิดชอบ	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ 8	38.5250	22.7589	.4497	.8273
ข้อ 9	38.6875	22.9011	.3426	.8360
ข้อ 10	38.4500	22.2506	.5856	.8185
ข้อ 11	38.7625	21.8036	.5388	.8201

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 11 Alpha = .8358

ตาราง 25 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยวิธีหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้านการปฏิสัมพันธ์
ระหว่างนักศึกษา กับ อาจารย์

การปฏิสัมพันธ์ ระหว่างนักศึกษา กับ อาจารย์	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
ข้อ 1	31.1250	27.3513	.5641	.8724
ข้อ 2	31.6625	25.8467	.6408	.8666
ข้อ 3	31.4875	24.8859	.6782	.8637
ข้อ 4	31.5250	26.4551	.6102	.8690
ข้อ 5	31.2750	25.7968	.7175	.8614
ข้อ 6	31.4375	25.7935	.6687	.8646
ข้อ 7	31.2875	25.5745	.6651	.8647
ข้อ 8	31.5250	26.9614	.5040	.8770
ข้อ 9	31.0625	27.7302	.5143	.8756
ข้อ 10	31.2625	26.6771	.5281	.8753

Reliability Coefficients

N of Cases = 80.0 N of Items = 10 Alpha = .8807

ภาคผนวก จ

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง

ตาราง 26 จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	119	59.5
หญิง	81	40.5
ศาสนา		
พุทธ	148	74.0
อิสลาม	52	26.0
การศึกษานิติ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	78	39.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	122	61.0
การศึกษามารดา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	95	47.5
ปริญญาตรีขึ้นไป	105	52.5
รายได้ครอบครัวต่อเดือน		
Min 9000 Max200000		
Mean35375 S.D. 27380		
20000 บาทลงมา	76	38.0
20001-40000 บาท	73	36.5
40001 บาทขึ้นไป	51	25.5
ชั้นปี		
ปีที่ 2	102	51.0
ปีที่ 3	59	29.5
ปีที่ 4	39	19.5
ลักษณะที่พักอาศัย		
ที่พักในมหาวิทยาลัย	74	37.0
ที่พักนอกมหาวิทยาลัย	126	63.0

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เกรดเฉลี่ยสะสม		
Min 1.52 Max 1.99		
Mean 1.88 S.D. .09		
1.52-1.89	86	43.0
1.90-1.99	114	57.0

จากตาราง 26 พบว่า นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 59.5 นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 74.0 การศึกษาของบิดา มารดา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.0 และ 52.5 ตามลำดับ มีรายได้ต่อครัวเรือนเฉลี่ย 35,375 บาท ส่วนใหญ่รายได้ครัวเรือนอยู่ระหว่าง 20,000 บาทลงมา คิดเป็นร้อยละ 38.0 นักศึกษาส่วนใหญ่ที่เป็นตัวอย่างอยู่ชั้นปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 51.0 ซึ่งพักอยู่หอพักนอกมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 63.0 และมีเกรดเฉลี่ยสะสมระหว่าง 1.90-1.99 คิดเป็นร้อยละ 57.0 ตามลำดับ

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรแฝงสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง จิตลักษณะภายใน และพฤติกรรมการเรียนโดยภาพรวมของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง

n=200 คน

ตัวแปรแฝง	\bar{X}	S.D.
สภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน	3.64	0.53
การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	3.75	0.71
จิตลักษณะภายใน	3.47	0.45
พฤติกรรมการเรียน	3.47	0.55
ภาพรวม	3.54	0.43

จากตาราง 27 พบว่า ตัวแปรแฝงที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง สภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.75 และ 3.64 ส่วนตัวแปรแฝงที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ จิตลักษณะภายใน และพฤติกรรมการเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.47 และ 3.47 โดยเท่ากัน

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์
บรรรยากาศในชั้นเรียน การสนับสนุนจากผู้ปกครอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อ
การเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว นิสัยในการเรียน ความรับผิดชอบ และการ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ ของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปร	\bar{X}	S.D.
ตัวแปรแฝงสภาพสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน		
ตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์	3.67	0.57
ตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในชั้นเรียน	3.59	0.72
ตัวแปรแฝงการสนับสนุนจากผู้ปกครอง		
ตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	3.75	0.71
ตัวแปรแฝงจิตลักษณะภายใน		
ตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.74	0.53
ตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียน	3.64	0.61
ตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวล	3.11	0.69
ตัวแปรสังเกตได้การปรับตัว	3.84	0.71
ตัวแปรแฝงพฤติกรรมกรรมการเรียน		
ตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียน	3.53	0.59
ตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบ	3.40	0.65
ตัวแปรสังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	3.50	0.66

จากตาราง 28 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่
การปรับตัว การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ย 3.84
3.75 3.74 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ความวิตกกังวล มีค่าเฉลี่ย 3.11

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์โดย
รายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์	\bar{X}	S.D.
1. อาจารย์มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายและครอบคลุม เนื้อหาที่เรียน	3.84	0.71
2. อาจารย์มีเอกสารประกอบการสอนอย่างเพียงพอ	3.78	0.74
3. อาจารย์มีเวลาที่นอกเหนือจากเวลาเรียน ช่วยสอนซ่อมเสริม ให้นักศึกษาที่เรียนอ่อน	3.77	0.68
4. อาจารย์มักให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมในห้องเรียน	3.76	0.90
5. อาจารย์สามารถอธิบายเนื้อหาที่สอนให้ท่านเข้าใจ	3.66	0.83
6. อาจารย์บอกถึงจุดประสงค์ของรายวิชาและเกณฑ์ในการวัดผล ก่อนเรียน	3.65	0.79
7. อาจารย์ตรวจงานและให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ท่าน	3.64	0.79
8. อาจารย์มีการส่งเสริมให้ใช้ความคิดหรือค้นหาคำตอบด้วย ตนเอง	3.63	0.90
9. เนื้อหาที่อาจารย์สอนในแต่ละครั้งเหมาะสมกับเวลาที่เรียน	3.62	0.77
10. อาจารย์แบ่งสัดส่วนคะแนนได้อย่างเหมาะสม	3.62	0.76
11. อาจารย์มักสรุปบทเรียน เมื่อเรียนจบแต่ละบท	3.60	0.77
12. อาจารย์สอนตาม Course Outline	3.58	0.80
13. อาจารย์มีเทคนิควิธีสอนที่น่าสนใจ	3.54	0.94
รวม	3.67	0.57

จากตาราง 29 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ อาจารย์มีสื่อการเรียนการสอนหลากหลายและครอบคลุมเนื้อหาที่เรียน อาจารย์มีเอกสารประกอบการสอนอย่างเพียงพอ และอาจารย์มีเวลาที่นอกเหนือจากเวลาเรียน ช่วยสอนซ่อมเสริมให้นักศึกษาที่เรียนอ่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84, 3.78 และ 3.77 ส่วนตัวแปรสังเกตได้คุณภาพการสอนของอาจารย์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ อาจารย์มีเทคนิควิธีสอนที่น่าสนใจ มีค่าเฉลี่ย 3.54

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในชั้นเรียนโดยรายข้อ
และภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในชั้นเรียน	\bar{X}	S.D.
1. ระยะห่างระหว่างอาจารย์ที่สอนกับนักศึกษาที่มีความเหมาะสม	3.68	0.87
2. ภายในห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวน	3.66	0.86
3. อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก และไม่ร้อนอบอ้าว	3.65	0.86
4. ภายในห้องเรียนไม่มีกลิ่นรบกวน	3.60	0.87
5. เครื่อง computer/projector มีคุณภาพได้มาตรฐาน มองเห็น ตัวอักษรได้ชัดเจน ไม่ทำให้แสบตา	3.59	0.81
6. ขนาดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักศึกษา	3.57	0.90
7. ภายในห้องเรียนมีความสะอาดเรียบร้อย	3.57	0.84
8. อุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น ปากกา ไวท์บอร์ด มีความ เพียงพอ	3.56	0.86
9. มีการจัดสภาพห้องเรียนให้นำเรียนสอดคล้องกับรูปแบบการ เรียนรู้	3.54	0.84
10. ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ	3.53	0.91
รวม	3.59	0.72

จากตาราง 30 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในชั้นเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ระยะห่างระหว่างอาจารย์ที่สอนกับนักศึกษาที่มีความเหมาะสม ภายในห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวน อากาศภายในห้องเรียนถ่ายเทได้สะดวก และไม่ร้อนอบอ้าว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68, 3.66 และ 3.65 ส่วนตัวแปรสังเกตได้บรรยากาศในชั้นเรียนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ภายในห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.53

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนจากผู้ปกครองโดย
รายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนจากผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D.
1. ผู้ปกครองคอยดูแล ห่วงใยท่าน	3.87	0.80
2. ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อยามที่ท่านท้อแท้	3.81	0.86
3. ผู้ปกครองมักจะพูดคุยกับท่านเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	3.75	0.85
4. ผู้ปกครองมักตักเตือนให้ท่านตั้งใจเรียน	3.71	0.91
5. ผู้ปกครองไม่เคยบ่นถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน	3.73	0.91
6. ผู้ปกครองสนับสนุนการเงินเพื่อการเรียนอย่างเต็มที่	3.77	0.88
7. ผู้ปกครองสอบถามถึงปัญหาในการเรียนของท่าน	3.74	0.88
8. ผู้ปกครองให้ความสนใจและสอบถามเกี่ยวกับผลการเรียน	3.75	0.90
9. ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการศึกษามากกว่าสิ่งอื่น	3.70	0.90
10. ผู้ปกครองให้โอกาสท่านเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ท่าน ต้องการ	3.69	0.88
รวม	3.75	0.71

จากตาราง 31 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนจากผู้ปกครองเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองคอยดูแล ห่วงใยนักศึกษา ผู้ปกครองคอยให้กำลังใจเมื่อยามที่นักศึกษาท้อแท้ และผู้ปกครองมักจะพูดคุยกับนักศึกษาเกี่ยวกับการศึกษาต่อ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.87, 3.81 และ 3.75 ส่วนตัวแปรสังเกตได้การสนับสนุนจากผู้ปกครองรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้ปกครองให้โอกาสนักศึกษาเลือกเรียนตามสาขาวิชาที่ท่านต้องการ มีค่าเฉลี่ย 3.69

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	\bar{X}	S.D.
1. ท่านใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น เมื่อรู้ว่าเรียนอ่อนกว่าคนอื่นฯ	3.98	0.73
2. ท่านชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง	3.88	0.55
3. ท่านมีความมุ่งมั่น และตั้งใจเพื่อให้ผลการเรียนออกมาดี	3.74	0.77
4. ท่านมีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะทำงานยากๆให้สำเร็จ	3.68	0.69
5. ท่านมักได้รับคำชมว่าเป็นคนที่ขยันการเรียน	3.65	0.71
6. ท่านสนุกเมื่อได้เรียนบทเรียนที่ยากกว่าเดิม	3.64	0.74
7. ท่านมีการวางแผนล่วงหน้าในการทำงานแต่ละครั้ง	3.63	0.73
รวม	3.74	0.53

จากตาราง 32 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษาใช้ความพยายามมากยิ่งขึ้น เมื่อรู้ว่าเรียนอ่อนกว่าคนอื่นฯ นักศึกษาชอบทำสิ่งต่างๆที่เป็นความคิดริเริ่มของตนเอง และนักศึกษามีความมุ่งมั่นและตั้งใจเพื่อให้ผลการเรียนออกมาดี มีค่าเฉลี่ย 3.98, 3.88 และ 3.74 ส่วนตัวแปรสังเกตได้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษามีการวางแผนล่วงหน้าในการทำงานแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.63

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียน โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียน	\bar{X}	S.D.
1. ท่านคิดว่าการศึกษาทำให้คนมีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.92	0.75
2. ท่านคิดว่าการศึกษาทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต	3.78	0.78
3. ท่านคิดว่าการศึกษาทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง	3.76	0.74
4. ท่านคิดว่าการศึกษาไม่เรียนทำให้เป็นคนล้ำสมัย	3.62	0.82
5. ท่านคิดว่าการศึกษาทำให้เป็นคนมีเหตุผล	3.62	0.88

ตาราง 33 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียน	\bar{X}	S.D.
6. ท่านคิดว่าการเรียนทุกวิชานั้นมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันทั้งสิ้น	3.61	0.84
7. ท่านคิดว่าการเรียนทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น	3.59	0.80
8. ท่านคิดว่าการเรียนเป็นการลงทุนที่มีเหตุผล	3.56	0.86
9. ท่านคิดว่าการเรียนไม่มีวันสิ้นสุด มนุษย์ต้องเรียนรู้ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย	3.53	0.89
10. ท่านคิดว่าคนที่มีการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนไม่มีการศึกษา	3.41	0.82
รวม	3.64	0.61

จากตาราง 33 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษาคิดว่าการเรียนทำให้คนมีมนุษยสัมพันธ์ดี นักศึกษาคิดว่าการเรียนทำให้ประสบความสำเร็จในชีวิต และนักศึกษาคิดว่าการเรียนทำให้ประเทศชาติรุ่งเรือง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92, 3.78 และ 3.76 ส่วนตัวแปรสังเกตได้เจตคติต่อการเรียนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษาคิดว่าคนที่มีการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาได้ดีกว่าคนไม่มีการศึกษา มีค่าเฉลี่ย 3.41

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวลโดยรายข้อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวล	\bar{X}	S.D.
1. ท่านกลัวจะไม่มีงานทำ เมื่อเรียนจบไปแล้ว	3.27	0.89
2. ท่านกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน	3.27	0.91
3. ท่านกลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ เมื่อได้เกรดไม่ดี	3.26	0.89
4. ท่านกลัวผลกระทบต่อผลการเรียน เมื่อต้องโต้แย้งกับอาจารย์	3.16	0.85
5. ท่านกลัวจะเสียสุขภาพ เมื่อต้องนอนดึก	3.13	0.87
6. ท่านกลัวว่าเพื่อนจะโกรธ ถ้าไม่ทำตามเพื่อน	3.09	0.85
7. ท่านรู้สึกกลัวว่าจะทำงานร่วมกับเพื่อนไม่ได้	3.04	0.96

ตาราง 34 (ต่อ)

ตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวล	\bar{X}	S.D.
8. ท่านกลัวว่าจะไม่มีเพื่อนคบหาสมาคมด้วย	3.01	0.88
9. ท่านรู้สึกกังวลเมื่อทำงานหรือทำการบ้านไม่ถูกใจอาจารย์	3.00	0.95
10. ท่านรู้สึกหงุดหงิด เมื่ออาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน	2.93	0.95
รวม	3.11	0.69

จากตาราง 34 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวลเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษากลัวว่าจะไม่มีงานทำ เมื่อเรียนจบไปแล้ว นักศึกษากลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน และนักศึกษากลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจ เมื่อได้เกรดไม่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27, 3.27 และ 3.26 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ความวิตกกังวลรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษาู้สึกหงุดหงิด เมื่ออาจารย์สอนเร็วจนตามไม่ทัน มีค่าเฉลี่ย 2.93

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้การปรับตัวโดยรายข้อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้การปรับตัว	\bar{X}	S.D.
1. ท่านคบหากับเพื่อนทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด	3.90	0.79
2. ท่านเข้ากันกับเพื่อนใหม่ทุกคนได้	3.89	0.81
3. ท่านทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	3.83	0.80
4. ท่านชอบทำงานเป็นกลุ่มมากกว่าทำงานเดี่ยว	3.82	0.77
5. ท่านมีความเป็นกันเองกับรุ่นน้องและรุ่นพี่ทุกคน	3.81	0.79
6. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างขององค์กรต่างๆได้	3.81	0.80
รวม	3.84	0.71

จากตาราง 35 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้การปรับตัวเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษาคบหากับเพื่อนทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด นักศึกษาเข้ากันกับเพื่อนใหม่ทุกคนได้ และนักศึกษทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90, 3.89 และ 3.83 ส่วนตัวแปรสังเกตได้การปรับตัวรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษา

มีความเป็นกันเองกับรุ่นน้องและรุ่นพี่ทุกคน และนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมทุกอย่างขององค์กรต่างๆได้ มีค่าเฉลี่ย 3.81 และ 3.81 โดยเท่ากัน

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียน โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน		
ตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียน	\bar{X}	S.D.
1. เมื่อมีการบ้านท่านมักทำให้เสร็จทุกครั้ง	3.60	0.81
2. ท่านชอบนั่งเรียนหน้าชั้น และมักนั่งหน้าชั้นเสมอถ้ามีโอกาส	3.57	0.79
3. ท่านทำบันทึกย่อไว้ทุกวิชาเพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน	3.57	0.76
4. ท่านสนใจเรียนวิชาต่างๆอย่างจริงจัง	3.57	0.73
5. ท่านมักรีบทำการบ้านหรือรายงาน ก่อนถึงกำหนดเวลาส่ง	3.56	0.75
6. ท่านมักจดงาน หรือขีดเส้นใต้ข้อความสำคัญที่อาจารย์เน้นเสมอ	3.54	0.74
7. ท่านกล้าที่จะขอให้อาจารย์อธิบายในส่วนที่ยังไม่เข้าใจ	3.48	0.81
8. ท่านมักยกมือตอบคำถามเสมอ เวลาอาจารย์ถาม	3.45	0.77
9. ถ้ามีเวลาว่าง ท่านมักเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทันที	3.44	0.77
รวม	3.53	0.59

จากตาราง 36 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียนเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ เมื่อมีการบ้านนักศึกษามักทำให้เสร็จทุกครั้ง นักศึกษาชอบนั่งเรียนหน้าชั้น และมักนั่งหน้าชั้นเสมอถ้ามีโอกาส และนักศึกษาทำบันทึกย่อไว้ทุกวิชาเพื่อช่วยความจำและสะดวกในการทบทวน และนักศึกษาสนใจเรียนวิชาต่างๆอย่างจริงจังมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60, 3.57 และ 3.57 ส่วนตัวแปรสังเกตได้นิสัยในการเรียนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ถ้ามีเวลาว่าง นักศึกษามักเข้าห้องสมุดเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมทันที

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบโดยรายข้อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D.
1. ท่านทำรายงานหรือการบ้านส่งอาจารย์ตามเวลาที่กำหนด	3.52	0.75
2. ท่านทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ	3.46	0.79
3. ท่านปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน	3.45	0.80
4. ในเวลาเรียน ท่านมักตั้งใจเรียนอย่างเต็มที่	3.45	0.82
5. เมื่อท่านตกลงรับปากจะช่วยเพื่อนทำงาน ท่านมักทำให้เสร็จ	3.42	0.82
6. ท่านมีความตั้งใจในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน	3.40	0.86
7. วิชาไหนที่ท่านชอบหรือไม่ชอบ ท่านจะตั้งใจเรียนเสมอ	3.40	0.79
8. ท่านเก็บเอกสารต่างๆอย่างเป็นระบบ เพื่อความสะดวกในการใช้	3.39	0.84
9. ท่านคืนหนังสือที่ยืมเพื่อนมาอ่าน	3.34	0.87
10. ท่านมักเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมก่อนที่จะเรียน	3.29	0.88
11. ท่านคืนหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดตามเวลาที่กำหนด	3.28	0.86
รวม	3.40	0.65

จากตาราง 37 พบว่าตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษาทำรายงานหรือการบ้านส่งอาจารย์ตามเวลาที่กำหนด นักศึกษาทำงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และนักศึกษปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ถูกต้องและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52, 3.46 และ 3.45 ส่วนตัวแปรสังเกตได้ความรับผิดชอบรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษาคืนหนังสือที่ยืมจากห้องสมุดตามเวลาที่กำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.28

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตัวแปรสังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา
กับอาจารย์โดยรายชื่อและภาพรวมของนักศึกษา

n=200 คน

ตัวแปรสังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์	\bar{X}	S.D.
1. ท่านมักได้รับกำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ	3.57	0.79
2. อาจารย์ยินดีฟังความคิดเห็นของท่าน	3.53	0.81
3. อาจารย์อนุญาตให้ท่านเข้าพบนอกเหนือจากเวลาเรียนได้	3.53	0.81
4. เมื่อท่านมาพูดคุยหรือปรึกษาหารือท่านได้รับการแสดงอาการ ห่วงใย จากอาจารย์	3.51	0.77
5. ท่านไม่เข้าใจในบทเรียนอาจารย์จะพยายามอธิบายให้ท่านฟัง หลายครั้ง	3.50	0.82
6. ท่านขอคำแนะนำด้านการทำงานจากอาจารย์ได้เสมอ	3.49	0.80
7. ท่านมักได้รับการถามไถ่ถึงปัญหาการเรียนจากอาจารย์อยู่ เสมอ	3.49	0.82
8. ท่านมักร่วมทำกิจกรรมกับอาจารย์อยู่เสมอ	3.48	0.78
9. อาจารย์มีเวลาให้ท่านเสมอ ถึงแม้ว่าจะเป็นเวลานอกราชการ	3.46	0.81
10. ท่านมักได้รับการไต่ถามทุกข์สุขจากอาจารย์อยู่เสมอ	3.45	0.79
รวม	3.50	0.66

จากตาราง 38 พบว่า ตัวแปรสังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับ
อาจารย์เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็น 3 อันดับแรก ได้แก่ นักศึกษามักได้รับ
กำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ อาจารย์ยินดีฟังความคิดเห็นของนักศึกษา และอาจารย์อนุญาตให้
นักศึกษาเข้าพบนอกเหนือจากเวลาเรียนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57, 3.53 และ 3.53 ส่วนตัวแปร
สังเกตได้การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์รายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักศึกษา
มักได้รับการไต่ถามทุกข์สุขจากอาจารย์อยู่เสมอ

ภาคผนวก ฉ

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

Factors Affecting Students Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University¹

Jedsarid Sangkapan² Kasetchai Laeheem³

1 This article is a part of a dissertation entitled Causal Model of Students' Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

2 A graduate student in the Master of Arts Program in Human and Social Development, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hay-Yai Campus.

3 Ph.D., a lecturer of Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Abstract

This study aimed to investigate the factors affecting academic achievement of students who were put in probation status at Prince of Songkla University.

The sample group comprised of 390 students of Prince of Songkla University based on Yamane's sample size. Proportional stratified sampling was employed with students of different subject groups. Data were collected via questionnaires and interviews of target sampling group. Binary logistic regression was used to analyze factors affecting academic achievement of students under probation condition. The results revealed that gender was one of the factors affecting academic achievement with statistical significance at the level of .001, while certain affective factors such as anxiety, responsibility, and environmental factor such as instruction quality also affected academic achievement with statistical significance at the level of .05.

Male students were 4.42 times as likely to go on probation as their counterparts. In addition, students with high level of anxiety and students with less responsibility had greater chance to be put on probation than those with low degree of anxiety and greater responsibility at 2.49 and 3.46 times respectively. Meanwhile, instruction quality was also taken into account. Students with low instruction quality were 3.14 times more likely to go on probation than those with high instruction quality.

Key words : academic achievement, probation status, affective factors, environment, students of prince of Songkla University

Introduction

The function of a state-run or a private university is to produce intellectuals for a society who will be the key brain power of the country. Students who will further their higher education are required to take the standardised Admission Entrance Exam. Therefore, most admitted selected students are considered intelligent who can enter the faculty of their choices, and who are also expected to complete their courses.

Similarly, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus one of the top-five universities in the country where the Central Administration office is located, has provided three major study fields: (1) Science and Technology includes Faculty of Natural Resources, Faculty of Science, Faculty of Engineering, and Faculty of Agro Industry (2) Health Science: Faculty of Medicine, Faculty of Traditional Thai Medicine and Faculty of Pharmaceutical Sciences (3)

Social Sciences and Management : Faculty of Law, Faculty of Economics, Faculty of Liberal Arts and Faculty of Management Sciences. The university has been ranked second by Web Ometrics (Wikipedia 2010) and fifth by Quacquarelli Symonds (Wikipedia 2010)

Many types of educational technology are employed in teaching such as online lessons, LMS program, from which students can download information to study all the time. Also, students and lectures can further communicate via the webboard.

Based on the preliminary data survey, certain students of Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, especially those who are in the Science and Technology group have low academic achievement. They have to repeat the Entrance Exam, suffer from stress and anxiety. Parents are also affected by paying for repeating courses expenses. Besides, the university's image is also tarnished. The major causes of academic probation may due to teaching/ learning quality, students, and environment.

According to a literature review and related studies, various aspects of achievement have been examined. For example based on the study by Sommai Po-on (2008), the four causes of students low academic achievement were insufficient basic knowledge, parents' inadequate income, helping work of family and parents over strict control on study. Also, overloaded assignments and commuting distance also affected students academic achievement. That is to say, a student whose family house is far away has to stay either in dormitory or an apartment.

Some students cannot adjust themselves to life on their owns. Some are addicted to computer games or influenced by irresponsible friends.

Moreover, according to the study by Kanitta Jitchinagul (2009), strict regulations, an overload of assignments, and high expectations of students' academic achievement also cause students to have low academic achievement with GPA lower than 2.00.

The research questions included why students of Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, a famous university in the southern region, have low academic achievement, and what factors cause students to obtain GPA lower than 2.00. The findings will be used to set guidelines for monitoring students learning.

Purpose of the study

To Study the factors affecting students academic probation status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Research area

Population : Students of Prince of Songkla University, Hat Yai Campus from every faculty who were in Academic year 2010 with lower and higher GPA of 2.00.

Content: To investigate affective factors, bio-social factors, and environmental factors affecting students' academic probation. A group of students with lower and higher GPA of 2.00 was analyzed for Binary logistic regression.

Duration of time: students studying during academic year 2010

Benefits from the study

1. The findings will be used as data for improving students' academic achievement, directly solving the probation problems which will result in education success

2. The data will be useful for parents in solving study problems and taking care of their children

3. The data will set guidelines for improvement of the study system and prevention of students' academic probation

Glossary of definitions

Achievement motivation refers to a person who has strong determination to perform a certain action despite many obstacles.

Study habits means a person who pays attention in class and has regular class attendance

Anxiety refers to the characteristic of a person who is anxious and worried about any matter that he/she is involved with

Adjustment means the characteristic of a person who is able to solve any problems with confidence, understand and accept one's condition, good at making friends with others and live happily in society.

Responsibility refers to characteristic of a person who carries out one's duty with commitment, great effort and care by using knowledge efficiently.

Interaction between instructors and students means the actions between instructors and students including gestures, emotion, verbal expressions and other.

Parent's support is the support of students' study environment, giving moral support and monitoring their study achievement.

Instruction quality refers to the provision of the most efficient teaching process, through which learners' understanding, knowledge and proper participation will be obtained in class.

Learning atmosphere means environment or any situations in the class room

Academic achievement : the student' GPA

Academic probation status: the students' GPA lower than 2.00.

Research Methodology

Relations were determined in this quantitative study as follows:

1) Population consisted of 15,679 students from every faculty of Prince of Songkla University, Hat Yai Campus, of Academic year 2010 with lower and higher GPA of 2.00. The size of the sample group was determined with Yamane formula, and based on standard of reliability error at 95%, 390 students were selected. Then Stratified Random Sampling was employed to determine groups of students from each study field: (1) 184 students from 7,378 Science and Technology students (2) 88 from 3,550 Health Science students (3) 118 from 4,751 Social Science and Management.

2) Questionnaire was used as instruments which included bio-social, affective and environmental factors

3) Construction of instrument and data collection

step 1: A questionnaire was used as guidelines for interviews

Step 2: The content validity of the questionnaire was determined by three specialized readers, and after the improvement of the questionnaire, the reliability was then determined

Step 3: Reliability coefficients' of the questionnaire with corrected item-total correlation more than .30 are as follows:

Achievement motivation	=	.8089
Study habits	=	.8410
Anxiety	=	.8634
Adjustment	=	.8944
Responsibility	=	.8872
Interaction between instructors/students	=	.9068
Parents' support	=	.9063
Teaching quality	=	.9021
Classroom atmosphere	=	.8712

Others items which did not pass the criteria were excluded

4) Data analysis and statistical application

Statistical analysis program was employed to analyze data from questionnaires and interviews. Meanwhile, affective factors including achievement motivation, study habits, anxiety, adjustment, responsibility, interaction between instructors/students, and environmental factors such as parents' support, teaching quality and class atmosphere were classified into three levels. First, mean of factor variables was determined. Second, the obtained mean was transformed into z-score and in the final step, the z-score of $-.50$ and $.50$, which was in normal probability curve (Ender 2005) was used to group the variables as follows:

Z-score lower than $-.50$ refers to low achievement motivation, poor study habits, poor adjustment, low responsibility, less interaction between instructors/students, low teaching quality and poor class atmosphere

Z-score from $-.50$ to $.49$ shows the moderate level of achievement motivation, study habits, anxiety, adjustment, responsibility, interaction between instructors/students, teaching quality and class atmosphere

Z-score higher than $.50$ means the high level of achievement motivation, study habits, anxiety, adjustment, responsibility, interaction between instructors/students, teaching quality and class atmosphere

Finally, Binary logistic regression was employed to analyze factors affecting academic probation.

Concepts used in the study

Based on Edward's (1990) concept of academic achievement as referred to in the study by Tipawan Kamonpattananan, (2000), the outcomes of education management could be reflected in academic achievement. In fact academic achievement is considered as index of efficiency and quality of education management, or management of learning /teaching activities. Hence, the definition of academic achievement is knowledge, understanding, skills, learning attitudes and all of which can be assessed by means of many tests during or after learning – teaching activity. Moreover, academic achievement can indicate learners' quality, the value of the curriculum, quality of learning / teaching activity management, and ability of both instructors and executives.

Generally, academic achievement depends on three main factors.

1) Bio-social factor means both inborn characteristics-gender and age and additional features such as, education, hometown, career, income including personal differences which also affect students' academic probation. For instance, there are differences between male and female students, and people from different regions of the country, are dissimilar in dialects, habits and traditions. In terms of economy, students from a financial secure family tend to have more chance and support to further their study in a prestige university than their less fortunate

counterparts who have to allocate time for working for financial self-support and may need extended time to complete the courses. Therefore, students' academic probation might result from these different bio-social factors.

According to the study by Nantawan Chanasit (1997), learners' academic achievement depends on knowledge, affective factors and teaching quality such as counseling services, objectives of study, class participation, feedback from instructors on mistakes and correction. Meanwhile according to the National Primary Education Commission (1998), the academic achievement standard of the primary school results from teaching quality, education advisory quality and educational administration. These findings were also consistent with the study by Prasong Torchok (1995) who stated that physical factors of learners, relationship, adjustment, self development, and encouragement play important roles in low or high academic achievement of a learner. That is to say, the low academic achievement may derive from a learners' inadequate basic knowledge, financial problems, inconvenient commuting and parents' pressure. Moreover, lack of achievement motivation, negative study attitudes, health problems, personality problems, inadequate basic knowledge, family background including parents' low education level, low financial status, and poor upbringing can all result in a learner's study problems, according to the study by Manod Pimthong (2003)

Also, university environment can affect students' academic achievement : insufficient number of advisors leading to inefficient counseling. Also, strict regulations, overloaded assignments, severe punishment measures, influence of irresponsible friends, accommodation in poor surrounding (Sommai Po-on 2008) can affect students academic achievement. Based on Kanitha Jitchinagul' s study (2009), different family background and different accommodation affect study habits with statistical significance at the level of .05

2) Affective factors include achievement motivation, study habits, anxiety, adjustment, responsibility and interaction between teachers/students. According to Atkinson (1964), the definition of achievement as referred to in the study by Songpol Pumipat (1995), refers to motivated action which a person has performed with self – evaluation and evaluation from others. The outcome of evaluation depends on the achievement of the action which can be determined with a social standard. Based on Montarat Chupinit's study (1997), study habits were accounted for a factor used to predict academic achievement of undergraduate students at Rajabhat University in Nakhon Sri Thammarat. Paying attention in class was positively related to academic achievement with the statistical significance at the level of .01

In contrast, avoidance and postponement were positively related to academic achievement with the statistical significance at the level of .05 Meanwhile in the study by Kasetchai Laeheem, study habits were positively related to academic achievement with statistical significance at the level of .001, and it can also be used to predict academic achievement statistically significant at .001.

Based on the study about anxiety among Grade 6 students in Songkhla Province, anxiety held positive relation to students' academic achievement at .01. Also, anxiety can be used to predict students academic achievement statistically significant at .01 (Prakong Jankoop 1988) Meanwhile, in the study by Kasetchai Laeheem (2007) ,academic achievement could be predicted through anxiety statistically significant at .001

In terms of adjustment, it was found that status transformation from being a pupil to a university student requires considerable changes : teaching style, participation in various activities, diversity in local tradition and meeting new friends. Adjustment is essential. If a person cannot adjust to the new environment, his/her study will

certainly be affected. Conversely, if a student can cope with adjustment problem, he/she will become academically motivated and graduate within the specified time (Nantawan Chanasit 1997)

According to a study synthesis, adjustment was found to hold a positive relation to academic achievement of Grade 6 students in Songkhla Province, statistically significant at .01. Moreover, adjustment can be used to predict students' academic achievement with statistical significance at the level of .01 (Prakong Jankoop 1988). Meanwhile, in the study by Kasetchai Laeheem (2007), adjustment was positively related to students' academic achievement with statistical significance at the level of .001, and academic achievement could be predicted with adjustment with the statistical significance at the level of .001

Concerning responsibility, based on related study, responsibility held a significantly positive relation to academic achievement of the Grade 6 primary students in Songkhla Province at the level of .01, and the responsibility can be used to predict students' academic achievement with statistical significance at the level of .01 (Prakong Jankoop 1997). This finding was consistent with the study by Runglawan Janrattana (1997) on the relation between the students' characteristics of Faculty of Education, Prince of Songkla University and their academic achievement. It revealed that the responsibility of science students held positive relation to the major subject GPA and the GPA with the statistical significance at the level of .05. Meanwhile, academic achievement could be predicted with responsibility significantly at the level of .001, and responsibility was significantly positively related to academic achievement at .001, based on the study by Kasetchai Laeheem (2007)

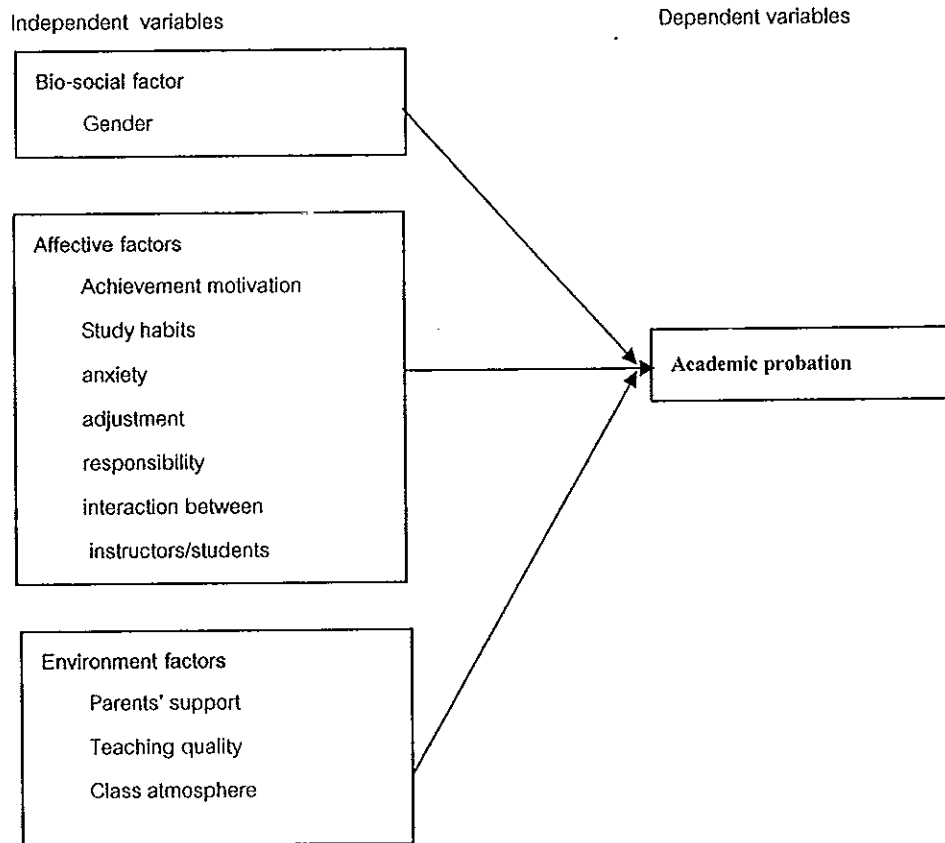
According to the study by Anongpan Kamwang (2003), poor academic achievement might result from irregular class attendance, lack of preparation before class, lack of class attention, lack of revision after class, and lack of class participation. Regarding interaction between instructors /students, it was found that interaction between instructors /students was positively related to academic achievement of Grade 6 primary students in Songkhla Province significantly at .01 (Prakong Jankoop, 1988). Based on the study by Kasetchai Laeheem (2007), the interaction between instructors /students held a positive relation to students' academic achievement with the statistical significance at the level of .001, and the academic achievement could be predicted with the interaction between instructors /students significantly at .001. Moreover, advisor system held negative relation to students' academic achievement with statistical significance at .05 (Tipawan Kamonpattananon 2000). Additionally, refusal to consult an advisor also affected low academic achievement (Anongpan Kamwang 2003)

3) Environmental factors consists of parents' support, teaching quality and classroom atmosphere. Based on the study by Jiraporn Koonna (1997) and Chatchai Sraithong (1998) education support by the family held positive relation to students' academic achievement significantly at .01, while according to Kasetchai Laeheem's study, education support of parents was positively related to students' academic achievement significantly at .001. However, parents held no statistically significant relation to students' achievement (Narumon Khongkuntian 2002), and low academic achievement might result from lack to consultation with parents (Anongpan Kamwang 2003)

Teaching quality was positively related to students' achievement with statistical significance at .01 (Chatchai Sraithong 1998). In Kasetchai Laeheem's study, teaching quality held positive relation to students' academic achievement significantly at .001. Nevertheless, teachers' characteristics and teaching behavior held no significant relation to students' achievement (Tipawan Kamonpattananon 2000)

In related studies by Kanda Pongtippanat (1998) and Kasetchai Laeheem (2007), classroom atmosphere held positive relations to students' achievement with statistical significance at the level of .001

Concept Framework in the Study

Study Hypotheses

Academic probation can be result from bio-social, affective and environmental factors

The Findings

This study aimed to investigate factors affecting students' academic probation status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus by using Binary logistic regression to analyze the variables. The findings were as follow :

Table 1 Number and percentage of bio-social, affective, environmental factors and the students' academic probation at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Variables	Number	Percentage
Gender		
Female	221	56.7
Male	169	43.3

Variables	Number	Percentage
Achievement motivation		
High	86	22.1
Moderate	237	60.8
Low	67	17.2
Study habits		
Good	95	24.4
Moderate	212	54.4
Poor	83	21.3
Anxiety		
Low	84	21.5
Moderate	217	55.6
high	89	22.8
Adjustment		
good	81	20.8
moderate	232	59.5
poor	77	19.7
Responsibility		
high	80	20.5
moderate	238	61.0
low	72	18.5
Interaction between instructors/students		
high	86	22.1
moderate	224	57.4
low	80	20.5
Parents' support		
high	102	26.2
moderate	207	53.1
low	81	20.8
Teaching quality		
high	84	21.5
moderate	230	59.0
low	76	19.5
Class atmosphere		
good	78	20.0
moderate	240	61.5

Variables	Number	Percentage
poor	72	18.5
Academic achievement		
Probation	72	18.5
Non probation	318	81.5

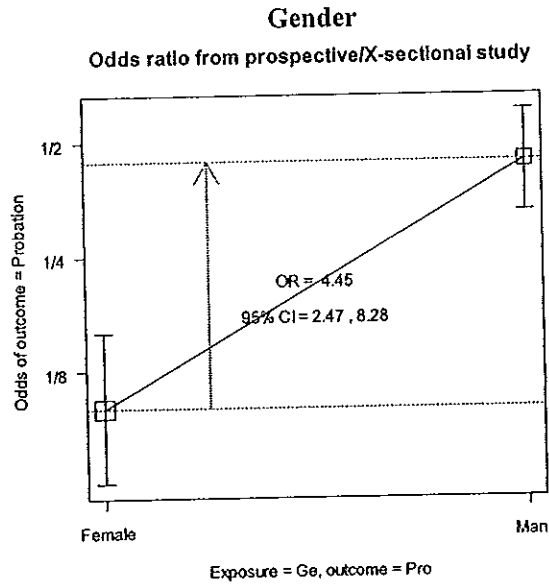
Based on Table 1 majority of students are 56.7 % female, and 43.1 % male with 60.8 % moderate achievement motivation, 22.1 % high achievement motivation, 17.2% low achievement motivation. Moderate level of study habits is 54.4% , 24.4 % at good level and 21.3 % at poor level. There is 22.8% in high level of anxiety , whereas majority has moderate anxiety 55.6 %and low level of anxiety 21.5 %Most students have moderate adjustment 59.5% , good adjustment 20.8% and poor adjustment 19.7%. Students have moderate responsibility 61.0 % , high responsibility 20.5 %and low responsibility 18.5 % . The moderate interaction between instructors/students is 57.4% , high level 22.1% , and low level 20.5%. There is 53.1% in moderate level of parents' support, 26.2 %in high level and 20.8% in low level. There is 59.0 %in moderate level of teaching quality, 21.5 %in high level and 19.5% in low level. Meanwhile there is 20.0 % at a good level of classroom atmosphere, and 18.5 %in a poor level, and 61.5 % in moderate level. There is 18.5% on probation condition and 81.5 % on non probation status, respectively.

Table 2 Relation between academic achievement and bio-social, affective and environmental factors

Factors	Academic achievement		χ^2	p-value
	Normal	Probation		
Gender				
Female	91.0	9.0	30.011***	.000
Male	69.2	30.8		
Achievement motivation				
High	86.0	14.0	3.303	.192
Moderate	81.9	18.1		
Low	74.6	25.4		
Study habits				
Good	88.4	11.6	6.558*	.038
Moderate	81.6	18.4		
Poor	73.5	26.5		
Anxiety				
High	79.8	20.2	4.280	.118
moderate	79.3	20.7		
Low	89.3	10.7		

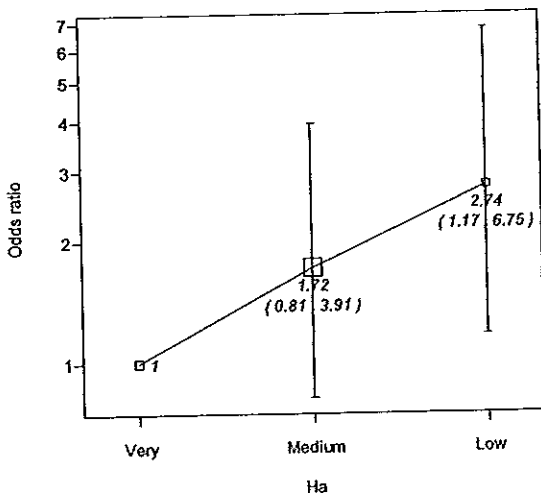
Factors	Academic achievement		χ^2	p-value
	Normal	Probation		
Adjustment				
Good	77.8	22.2	.984	.611
moderate	82.3	17.7		
Poor	83.1	16.9		
Responsibility				
High	91.3	8.8	7.319*	.026
moderate	80.3	19.7		
Low	75.0	25.0		
Interaction between instructors/students				
high	82.6	17.4	2.894	.235
moderate	79.0	21.0		
low	87.5	12.5		
Parents' support				
high	86.3	13.7	2.255	.324
moderate	79.2	20.8		
low	81.5	18.5		
Teaching quality				
high	86.9	13.1	2.132	.344
moderate	80.4	19.6		
low	78.9	21.1		
Class atmosphere				
good	83.3	16.7	1.776	.411
moderate	79.6	20.4		
poor	86.1	13.9		

Table 2 Academic probation was significantly related to three major factors : bio-social factor: gender; affective factors : study habits and responsibility. Gender was significantly related to academic probation condition at .001, while both study habits and responsibility held statistically significant relation to academic probation at .05

Study habits

Odds ratio from prospective/X-sectional study

Responsibility

Odds ratio from prospective/X-sectional study

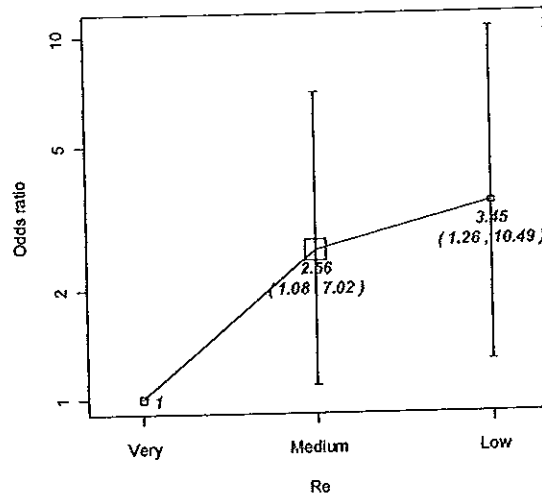

Illustration 1 Odds ratio of relation between academic probation and gender, study habits and responsibility

Based on the illustration 1, male students are 4.42 times more likely to go on probation than their counterparts. Students with high level of anxiety are 2.49 times more likely to go on probation than students with low level of anxiety . Meanwhile, students with low responsibility are 3.46 times more likely to go on probation than those with high responsibility. Also, instruction quality was taken into account. That is to say, students with low instruction quality are 3.14 times more likely to go on probation than those with high instruction quality.

Table 3 Factors affecting students' academic probation status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

Factors	Odds ratio	Std. Error	95% Confident Interval		p-value
			Lower	Upper	
Gender					.000
female	[1]				
male	4.42	0.30	2.46	7.94	.000
Anxiety					.035
low	[1]				
moderate	2.67	0.41	1.19	5.98	.017
high	2.49	0.46	1.01	6.17	.049
Responsibility					.043
high	[1]				
moderate	2.75	0.47	1.09	6.94	.032
low	3.46	0.55	1.19	10.13	.023
Teaching quality					.049
good	[1]				
moderate	1.98	0.39	0.93	4.21	.078
poor	3.14	0.49	1.21	8.13	.019

In Table 3, Binary logistic regression was employed to analyze the variables. It was found that the variable most affecting students' probation was gender, with the statistical significance at the level of .001. Certain affective factors: anxiety, responsibility and instruction quality also affected students' academic probation with statistical significance at the level of .05. Male students were 4.42 times more likely to go on probation than female students, and students with high level of anxiety were 2.49 times more likely to go on probation than those with low level of anxiety. In addition, students with low responsibility were 3.46 times more likely to go on probation than those with high of responsibility, and students with low instruction quality were 3.14 times more likely to go on probation than those with high instruction quality.

Discussion

Based on Binary logistic regression analysis, gender, the only one of bio-social factor; anxiety and responsibility of affective factors ; and instruction quality, a kind of environmental factor have affected students' academic probation.

Male students were 4.42 times more likely to go on probation than female students. This was due to the fact that male students spent much more time on non academic activities such as getting involved in playing games, hanging out with friends, or chatting on the Internet.

Therefore, insufficient rest usually led to poor health and class absenteeism. Meanwhile, their female counterparts had put more efforts in study. Also, students' probation was affected by two affective factors : anxiety and responsibility. That is to say, students with high anxiety were 2.49 times more likely to go on probation than those with low anxiety. Causes of stress could be from parents' high expectations about students academic achievement,

not able to follow the lesson in class, not able to finish assignment on time. The findings were consistent with the studies by Prakong Jankoop (1988) and Kasetchai Laekeem (2007) which stated that anxiety was positively related to academic achievement and it could be used to predict students' achievement significantly at .001

Students with low level of responsibility were 3.46 times more likely to be put on probation than those with high responsibility. Less responsible students usually tended to do work carelessly, pay less attention to uninteresting subjects and become more unsystematic. The findings were congruent with the study by Roonglawan Jantarattana (1997) which proposed that science students' responsibility held positive relation to GPA of major subject and GPA with the statistical significance at level of .05. The responsibility was predictable. According to the study by Anongpan Kamwang (2003), frequent absenteeism, lack of class attention, not submitting assignment, not fully submitting assignment or late submission could result in low academic achievement.

Also, instruction quality was taken into account. Students with low instruction quality were 3.14 times more likely to put on probation than those with high instruction quality. That is to say, instructors generally did not provide weak students with extra time to review the lessons nor were their teaching methods interesting or enjoyable. Students were rarely given a chance to express opinions or to report in front of the class. Instructors seldom offered lesson revision nor did they employ various modern teaching aids. The findings were consistent with the studies by Chatchai Saraihong (1998) and Kasetchai Laeheem (2007) which revealed that instruction quality was positively related to academic achievement with the statistical significance at the level of .001, and it could be used to predict achievement significantly at .001. However, according to the study by Tipawan Kamonpattananon (2000), there was no relation between teaching behavior and students' achievement.

Recommendations

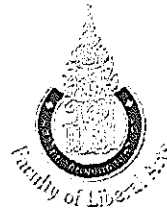
Based on the findings, male students' academic probation was higher than their female counterparts. Therefore, certain creative activities to distract students from addiction to games or hanging out with friends at night should be provided to make students more responsible. In order to alleviate students' anxiety especially the pressure from parents' high expectations, certain meetings on clear understanding of teaching/learning process should be held by related Departments.

In addition, the findings of this study should be further discussed during the Department's meetings, particularly the topic pertaining to students' related study stress. It is advised that instructors should pay more attention and be more understanding of their students. As for further study, factors affecting academic achievement of state universities and private universities should also be investigated further.

Bibliography

- Kanda Phonglippyayanut (1998) *Factor Affecting Mathematics Learning Achievement at Prathomsuksa Six Students in Changwat Pattani*. Master of Education Thesis in Elementary Education, Prince of Songkla University.
- Kasetchai Laeheem Achievement (2007) *Predict Elementary in Academic Achievement of Students at Islamic Private School In Three Changwat, Southern Thailand*. *Prince of Songkla Journal* 13,3 (July-Sept) : 441-443.
- Kanitha Jitchinagul. (2009) *Factors Affecting the Academic Performance of Humanities Students with GPA below 2.00* Bangkok : Faculty of Humanities, Thai Commercial University.

- Jiraporn Koonna (1997) *Factor of Related to English Learning Achievement of Prathom Six Students in Changwat Songkhla* Master of Education Thesis in Elementary Education, Prince of Songkla University.
- Chatchai Sraithong. (1998) *Factors Affecting Achievement in Life Experience of Prathomsuksa Six Students in Changwat Songkhla*. Master of Education Thesis in Elementary Education, Prince of Songkla University.
- Tipawan Kamonpattananan, (2000) *A Study on the Factors Related to Academic Achievement of Thammasat University Students*. Thammasat University.
- Narid Prarom (2002) *Causal Factors Related to Classroom Research Behavior of Teachers in Bangkok Metropolis* Bangkok : Ministry of Education.
- Narumon Khongkuntian. (2002) *Factors Affecting Achievement as Perceived by Maejo University 2 nd Year Undergraduate Students with Low Grade Point Average*. Master of Education, Thesis in Educational Psychology and Guidance, Chiangmai University
- Nantawan Chanasit, (1997) *A Study of Students on Probation at Prince of Songkla University*. Master of Education Degree in Higher Education at Thaksin University.
- Prakong Jankoop (1988) *Factor of Affective Domain Related to the Academic Achievement of Prathomsuksa Six Students in Songkhla Province*. Master of Education Thesis in Educational Psychology, Prince of Songkla University.
- Montharat Choopinit *Factors Predicting Academic Achievement of Undergraduate Students at Rajabhat Institute Nakhonsithammarat*. Master of Education Thesis, Prince of Songkla University
- Manod Pimthong. (2003) *A case study of learning problems due to probation students of Marketing Major, the Faculty of Business Administration of Assumption University in Bangkok* Master of Education Thesis in Educational (Educational Psychology) Srinakarindvirote Prasanmit University.
- Roonglawan Jantarattana (1997) *Relations Between Students Characteristics and Learning in Achievement in the Faculty of Education*, Master of Education Thesis in Educational Measurement and Research, Prince of Songkla University
- Sommaip Po-on. (2008) *Study of Problem Leisure of Low Learning Achievement Students Nakhonsawan Career College*. Nakhonsawan : Nakhonsawan Career College
- Anongpan Kamwang (2003) *The Learning Behavior and Leisure of Low Learning Achievement Students, Srithana Commercial Technology College Chiangmai*. Master of Education Thesis in Vocational Education Chiangmai University.
- Yamane, Taro. (1973) *Statistics : An Introduction Analysis*. (3rd ed.) New York : Harper & Rows Publishers.

CERTIFICATE OF PRESENTATION

This document certifies that

Jedsarid Sangkapan

presented the paper entitled

Factors Affecting students Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University

at The 3rd International Conference on Humanities and Social Sciences
held at the Faculty of Liberal Arts, PSU, Hat Yai, Songkhla, Thailand
on April 2, 2011

Assoc. Prof. Dr. Adisa Teo
Dean, Faculty of Liberal Arts, PSU

Syed Mohd Zakir Syed Othman
Secretary General, Malaysia National Writers Association

ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยด้านจิตพิสัย
และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

เจตน์สุทธิ สัจพันธ์*

คร.เกษตรชัย และทีม***

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยด้านจิตพิสัย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ที่อยู่ในภาวะรอพินิจ กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane และกำหนดความเพียงพอของการวิเคราะห์ข้อมูลของไคลน์ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม ปัจจัยจิตพิสัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนจากผู้บริหาร คณาจารย์ คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง พบว่า ปัจจัยจิตพิสัย ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่าง นักศึกษากับอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนในภาวะรอพินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนกลุ่มเพศชายมีปัจจัยจิตพิสัยด้านเจตคติต่อการ เรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่ กลุ่มเพศหญิงที่ปัจจัยจิตพิสัยด้านเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มเพศชายที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจาก ผู้ปกครอง และบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้บริหาร คณาจารย์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบรรยากาศ ในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “โมเดลเชิงสาเหตุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่”

** นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาพัฒนมนุษยและสังคม หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

*** อาจารย์ ดร. เป็นอาจารย์ประจำภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาพัฒนมนุษยและสังคม หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ภาวะรอพิณิจ, เกรคเฉลี่ยสะสม, ปัจจัยจิตพิสัย, ปัจจัยสิ่งแวดล้อม, นักศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

**Relationship between the Academic Achievement into Probation and Affective Factors, and
Environmental Factors of Students at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus***

Jedsarid Sangkapan**

Kasetchai Lacheem***

ABSTRACT

This study aimed to investigate the relationship between the academic achievement into probation and affective factors, and environmental factors of students who were put in probation status at Prince of Songkla University. The sample group comprised of 200 students of Prince of Songkla University based on Yamane's sample size and maximum Kline' Likelihood. Proportional stratified sampling was employed with students of different subject groups. Data were collected via questionnaires and interviews of target sampling group. Pearson Correlation was used to analyze the relationship between the academic achievement into probation and affective factors, and environmental factors of students into probation condition. The results revealed that overview of affective factors such as achievement motivation, study attitude, study habits, anxiety, adjustment, responsibility, interaction between instructors/students, and environmental factor such as parents' support, instruction quality, and class atmosphere also related to academic achievement in probation status with statistical significance at the level of .001. Gender of the affective factors such as achievement motivation, study habits, anxiety, adjustment, responsibility, interaction between instructors/students, and environmental factor such as instruction quality also related to academic achievement in probation status with statistical significance at the level of .001, Male students were affective factors as study attitude also related to academic achievement in probation status with statistical significance at the level of .001, while female students were affective factors as study attitude also related to academic achievement in probation status with statistical significance at the level of .05. Male students were environment factors such as parents' support, and class

* This article is a part of a dissertation entitled Casual Model of Students' Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University, Hat Yai Campus.

** A graduate student in the Master of Arts Program in Human and Social Development, Faculty of Liberal Arts,

Prince of Songkla University, Hat-Yai Campus.

*** Ph.D., a lecturer of Department of Educational Foundation, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hat Yai Campus

atmosphere also related to academic achievement in probation status with statistical significance at the level of .001, while female students were environment factors such as parents' support with statistical significance at the level of .05, but class atmosphere also related to academic achievement in probation status with statistical non-significance.

Key words : academic achievement, probation status, GPA, affective factors, environment factors, students of Prince of Songkla University

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี อิทธิพลของสื่อสารมวลชน ระบบการศึกษาและอุตสาหกรรมใหม่ รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของสังคม วัฒนธรรม และความคิด ทำให้เด็ก เยาวชน และนักศึกษาในปัจจุบันนี้มีความเปลี่ยนแปลงทั้งในมิติการใช้ชีวิต การเรียนรู้ ตลอดจนภาวะเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มของสังคมภายหลังยุคอุตสาหกรรมและความทันสมัย (Post-industrial / Post-modern) ในขณะเดียวกันชีวิตการทำงานของบัณฑิตในอนาคต เริ่มมีสัญญาณที่ชี้ไปในทางเปลี่ยนแปลง ที่แตกต่างไปจากลักษณะงานปัจจุบัน เช่น การทำงานโดยมีหลายอาชีพตลอดช่วงอายุการทำงานหรือในขณะใดขณะหนึ่ง การทำงานไร้สังกัด (Freelance) ความเสี่ยงต่อความไม่แน่นอนของรายได้ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความไม่สอดคล้องกัน (Mismatch) ระหว่างการศึกษาและทักษะอาชีพที่พึงประสงค์ในอนาคต นอกจากความเชี่ยวชาญเฉพาะศาสตร์แล้ว ความสามารถที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหา การรับความเสี่ยง ความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การบริหารจัดการตนเอง รวมไปถึงจริยธรรม และค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาเฉพาะสาขา ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงได้ดำเนิน โครงการ พัฒนามาตรฐานคุณภาพอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงคุณภาพมาตรฐานการศึกษา โดยมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรที่หลากหลาย เช่น หลักสูตร e-Learning หลักสูตรสหกิจศึกษา และพัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดตั้งศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Center of Excellence) (แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) 2550) เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัยแห่งความเป็นเลิศ และ/หรือแห่งการวิจัย (Excellence or Research University) เช่นเดียวกันมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษามานานนับ 40 กว่าปี เป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่สังคม และเป็นกำลังสำคัญในระดับมันสมองของประเทศ ได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) โดยมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางทางการศึกษา (Education Hub) และการวิจัยพัฒนาในภูมิภาคภาคใต้ ได้จัดการศึกษาให้มีคณะที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการในระดับภูมิภาค ตามนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยจัดการศึกษารอบคลุม 3 กลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประกอบด้วย คณะทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วย คณะทันตแพทยศาสตร์ คณะเทคนิคการแพทย์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะการแพทย์แผนไทย คณะเภสัชศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ประกอบด้วยคณะนิติศาสตร์ คณะ

เศรษฐศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2553) นอกจากนี้ยังเป็นสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงและอยู่ในภูมิภาคภาคใต้ที่มีผู้เรียนมาจากทุกภูมิภาค และติดอันดับหนึ่งในห้าของประเทศ โดยพบว่าการจัดอันดับโดย เว็บโอเมตริกซ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อยู่ในอันดับที่สอง (วิกิพีเดีย 2553)

แต่อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นผู้วิจัยกลับพบว่า ในปีการศึกษา 2551 ภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 นักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ อยู่ในภาวะรอที่นั่ง จำนวน 273 คน 668 คน และ 498 คน ตามลำดับ ส่วนปีการศึกษา 2552 ในภาคการศึกษาที่ 1, 2 และ 3 พบว่า นักศึกษาอยู่ในภาวะรอที่นั่ง จำนวน 464 คน 688 คน และ 392 คน ตามลำดับ และในปีการศึกษา 2553 ภาคการศึกษาที่ 2 พบว่านักศึกษายู่ในภาวะรอที่นั่ง จำนวน 367 คน (กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 2553) ส่วนส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่สังกัดคณะในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในภาวะรอที่นั่งซึ่งเป็นสัญญาณที่บ่งชี้ถึงการฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาหากไม่ปรับตัว หรือรับผิดชอบในการเรียน (เกษตรชัย และหิม 2550) ภาวะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษาโดยตรงทำให้นักศึกษาเกิดความเครียด วิตกกังวล ตลอดจนส่งผลกระทบต่อผู้ปกครอง หากฟื้นฟูสภาพการเป็นนักศึกษาทำให้ผู้ปกครองต้องหาค่าใช้จ่ายให้กับนักศึกษาที่ต้องเรียนซ้ำทั้ง ๆ ที่ควรจะจบและได้ทำงานเพื่อช่วยเหลือด้านรายได้ให้กับครอบครัว นอกจากนี้ยังส่งผลต่อภาพลักษณ์ในทางลบของคณะ และมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาสังกัด การที่นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอที่นั่ง มีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดจากปัจจัยทั้งด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ด้านตัวนักศึกษาเอง ด้านสิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบตัวนักศึกษา

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีนักวิชาการให้ความสนใจศึกษา งานที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้หลายเรื่อง ดังเช่นในงานวิจัยของสมหมาย โพธิ์อ่อน (2551) พบว่า การที่นักศึกษามีผลการเรียนต่ำ เนื่องจากนักศึกษามีสภาพปัญหาทั้ง 4 ด้านคือ ด้านตัวนักศึกษาเองเป็นปัญหาในเรื่องพื้นฐานความรู้เดิมไม่เพียงพอ มีปัญหาด้านการเงิน ด้านผู้ปกครองมีปัญหารายได้ของผู้ปกครองไม่เพียงพอ ผู้ปกครองให้นักศึกษาช่วยงานครอบครัว และผู้ปกครองเข้มงวดกดดัน ในการเรียนมากเกินไป ด้านสถานศึกษา พบว่า ในการเรียนการสอนนักศึกษาถูกมอบหมายงานให้ทำมากเกินไป ด้านสภาพแวดล้อมพบว่า นักศึกษามีบ้านอยู่ไกลจากสถานศึกษาจึงทำให้ต้องหาที่พักซึ่งเป็นหอพักภายในมหาวิทยาลัย และหอพักเอกชน ที่พักเหล่านี้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม นักศึกษาบางส่วนยังปรับตัวไม่ได้กับสภาพแวดล้อมที่ต้องรับผิดชอบตนเองมากขึ้น บางคนคบเพื่อน ไม่ดีชักชวนไปในทางที่ผิด และชักชวนกันเล่นเกมออนไลน์ ซึ่งอาศัยเล่นกันตลอดทั้งคืนจนไม่สามารถตื่นขึ้นมาเรียนได้ทำให้ผลการเรียนตกต่ำได้เช่นกัน เช่นเดียวกันในงานวิจัยของ ขนิษฐา จิตชินะกุล (2552) พบว่า มีปัญหาด้านสถานศึกษาคือ มีกฎระเบียบที่เข้มงวดเกินไป ครอบงำหมายงานให้ทำมากเกินไป การเรียนการสอนที่มีความคาดหวังด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามากเกินไปจึงทำให้เกิดปัญหาผลการเรียนระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษาหลายคนต่ำกว่า 2.00

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยเกิดคำถามว่านักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ซึ่งอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงในภูมิภาคภาคใต้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอที่นั่ง มีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักศึกษาที่ทำให้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในภาวะรอที่นั่ง เพื่อที่จะนำข้อค้นพบที่ได้ไปนำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการจัดกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อ

การเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา และให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น เป็นการลดความเสี่ยงทางการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยด้านจิตพิสัยและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

ขอบเขตด้านประชากร ผู้วิจัยใช้ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจในการศึกษา 2553 ของทุกคณะ ซึ่งอยู่ภายใต้ 3 กลุ่มสาขาวิชา โดยศึกษาอยู่ในระดับชั้นปีที่ 2-4 ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาถึง ปัจจัยด้านจิตพิสัย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยใช้เวลาในการศึกษาจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจในช่วงปีการศึกษา 2553

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มพูนองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อภาวะรอพินิจของนักศึกษาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาให้อาจารย์ นักศึกษา และสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยของนักศึกษา เพื่อให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและ เป็นการลดความเสี่ยงทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัจจัยจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์หรือแรงจูงใจที่ทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ มีรายละเอียดแต่ละตัวแปรย่อยดังนี้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความปรารถนา ความตั้งใจในการเรียนให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความมุ่งมั่นพยายาม

เจตคติต่อการเรียน หมายถึง ความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมของศึกษาที่มีต่อการเรียน ซึ่งทำให้การเรียนรู้นี้มีประสิทธิภาพ

นิสัยในการเรียน หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่กระทำหรือปฏิบัติต่อการเรียนอย่างสม่ำเสมอ จนคิดเป็นนิสัยและความเคยชิน

ความวิตกกังวล หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความกระวนกระวายใจ ไม่สบายใจ
หวาดระแวงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่บุคคลนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับอยู่

การปรับตัว หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่างๆ โดยไม่มี
ความคับข้องใจ ตลอดจนเข้าใจสภาพของตนเอง สร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ได้เป็นอย่างดี และอยู่ในสังคม
ได้อย่างมีความสุข

ความรับผิดชอบ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องกระทำด้วยความผูกพัน
ไม่ทอดทิ้ง มีความพยายาม รอบคอบ และใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ หมายถึง ลักษณะของการปฏิบัติต่อกันระหว่าง
นักศึกษากับอาจารย์ ทั้งด้านความรู้สึกรัก ทำที่ หรือการแสดงต่อกันด้วยวาจา หรือการกระทำอื่นๆ ในชั้นเรียน

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีส่วนต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่ง
ประกอบด้วย บรรยากาศในชั้นเรียน การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง และคุณภาพการสอนของอาจารย์ มี
รายละเอียดแต่ละตัวแปรย่อยดังนี้

การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง หมายถึง การให้การสนับสนุนทางการเรียนของ
ผู้ปกครองที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การดูแลค่าใช้จ่ายในการเรียน การติดตามผลการเรียน และให้กำลังใจแก่นักศึกษา

คุณภาพการสอนของอาจารย์ หมายถึง อาจารย์จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
สูงสุด ทำให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ และนักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

บรรยากาศชั้นเรียน หมายถึง สภาพแวดล้อมในห้องเรียนหรือสถานการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้นใน
ชั้นเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจ หมายถึง คำนวณคะแนนของนักศึกษาในชั้นปีที่ 2-4 ที่ไม่ถึง 2.00
โดย แบ่งออกได้เป็น 3 ครั้งคือ

1) นักศึกษาที่ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยครบสองภาคการศึกษา และได้คะแนนสะสมในภาคที่สอง
ไม่ถึง 2.00 หรือนักศึกษาปกติที่ได้คะแนนสะสมตั้งแต่ 1.50 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาคการศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอ
พินิจครั้งที่ 1

2) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 1 ได้คะแนนสะสมตั้งแต่ 1.70 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาค
การศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 2

3) นักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจครั้งที่ 2 ได้คะแนนสะสมตั้งแต่ 1.90 แต่ไม่ถึง 2.00 ในภาค
การศึกษาถัดไปจะได้รับภาวะรอพินิจครั้งที่ 3

วิธีการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณในลักษณะการหาความสัมพันธ์โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาทุกคณะที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2-4 ในปีการศึกษา
2553 ที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 367 คน

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamane (1973) กำหนดความคลาดเคลื่อนระดับความเชื่อมั่นในทางสถิติที่ระดับ 95% ได้จำนวนตัวอย่าง 191 คน และกำหนดความเพียงพอของการวิเคราะห์ข้อมูลของไคลน์ (Kline 1968, 112 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย 2542) ที่กล่าวว่า ขนาดกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่ควรมีจำนวนตัวอย่างอย่างน้อย 200 คนขึ้นไป ดังนั้นผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นเท่ากับ 200 คน จากนั้นใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) อย่างเป็นสัดส่วนกระจายแต่ละกลุ่มสาขาวิชา ดังนี้ (1) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ประชากร จำนวน 279 คน สุ่มได้ มา 153 คน (2) กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประชากรจำนวน 5 คน สุ่มได้มา 2 คน (3) กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ประชากร 82 คน สุ่มได้มา 45 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ปัจจัยจิตพิสัย และปัจจัยสิ่งแวดล้อม

3) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 7 ท่าน ประเมินความสอดคล้องเนื้อหาแต่ละข้อคำถาม พร้อมให้ข้อเสนอแนะ และผู้วิจัยนำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (Content Validity Index หรือ CVI) ซึ่งค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้คือ .80 ขึ้นไป (Politand Hungler 1999 อ้างถึงใน ยุกดี ฤาชา และคณะ 2543) นอกจากนี้ผู้ทรงคุณวุฒิยังต้องพิจารณาถึงความชัดเจน และด้านความกระชับของข้อคำถามอีกด้วย และผลจากการทดสอบคัดเลือกได้ข้อคำถามที่มีค่า CVI ตั้งแต่ 0.85-1.00

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากร แต่มิใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และได้ค่าความเชื่อมั่นด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เท่ากับ .6976 ด้านเจตคติต่อการเรียนได้เท่ากับ .8178 ด้านนิสัยในการเรียนได้เท่ากับ .7971 ด้านความวิตกกังวลได้เท่ากับ .7841 ด้านการปรับตัวได้เท่ากับ .8155 ด้านความรับผิดชอบได้เท่ากับ .8358 ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ได้เท่ากับ .8807 ด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครองได้เท่ากับ .8481 ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ได้เท่ากับ .8813 และด้านบรรยากาศในชั้นเรียนได้เท่ากับ .8839

4) การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยจิตพิสัยซึ่งประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมประกอบด้วย การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของอาจารย์ บรรยากาศในชั้นเรียน โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ซึ่งมีเกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ (Correlation) ใช้ตามเกณฑ์ทิศทางบวก และทิศทางลบ ดังนี้ (พิชญานี (นิรมล) กิติกุล 2550)

ค่าสหสัมพันธ์ .01 – .20 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

ค่าสหสัมพันธ์ .21 – .40 มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ .41 – .60 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ .61 – .80 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ค่าสหสัมพันธ์ .81 – 1.00 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

แนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยใช้แนวคิดหลักในการวิจัยครั้งนี้คือ แนวคิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดย Edward (1990 อ้างถึงใน ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) ได้อธิบายถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งถึงผลลัพธ์ของการจัดการศึกษา ซึ่งนอกจากจะเป็นเรื่องของผลการพิจารณาความรู้ ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียนแล้ว ยังแสดงถึงคุณค่าของหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหาร ตลอดจนเป็นผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกิดจากความรู้ ทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ ของนักเรียนจนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ ดังนั้นสรุปแล้วผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (achievement) เป็นดัชนีชี้ถึงประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา หรือระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ได้ และจากมุมมองดังกล่าวผู้วิจัยสามารถประมวลความหมายของผลสัมฤทธิ์ในการเรียนได้ว่า คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และทัศนคติอันเกิดจากการเรียนรู้ ซึ่งอาจวัดได้จากการทดสอบระหว่างหรือหลังการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการทดสอบหรือวิธีการอื่น ๆ นอกจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะบอกคุณภาพของผู้เรียนแล้วยังแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของหลักสูตร คุณภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและผู้บริหารอีกด้วย

การที่ผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือปัจจัยที่สำคัญคือ

1) คุณลักษณะด้านจิตพิสัย ประกอบด้วยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์

สำหรับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ Atkinson (1964 อ้างถึงใน ใน ทรงพล ภูมิพัฒน์ 2538) ได้ให้ความหมายของคำว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) ไว้ว่า เป็นการกระทำที่เกิดจากแรงผลักดัน ซึ่งบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำจะต้องมีการประเมินผลจากตัวเองและจากบุคคลอื่น และผลการประเมินอาจเกิดความพึงพอใจ เมื่อผลงานนั้นเกิดความสำเร็จหรืออาจไม่พอใจเมื่อผลงานนั้นไม่สำเร็จ ซึ่งจะเกิดความสำเร็จมากน้อยเพียงใดก็จะต้องนำงานนั้นไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่สังคมถือว่าดี

ด้านนิสัยทางการเรียน จากการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียน พบว่าผู้เรียนที่มีความตั้งใจต่อการเรียนเป็นพิเศษจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยมณฑารัตน์ ชูทิณีจ (2540) ศึกษาองค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปริญญาตรี สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า นิสัยในการเรียนด้านวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นิสัยในการเรียนด้านการหลีกเลี่ยง การผัดเวลา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เกษรชัย และหิมา (2550) พบว่า นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และนิสัยทางการเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ด้านความวิตกกังวล จากการศึกษางานวิจัยในเรื่องความวิตกกังวลพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความวิตกกังวลสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประคอง จันทร์กูบ 2531) ในขณะที่เกษรชัย และหิမ် (2550) พบว่า ความวิตกกังวลสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ด้านการปรับตัว จากงานวิจัยพบว่า การที่นักศึกษาเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนเป็นนักศึกษานั้นมีความจำเป็นคือเปลี่ยนแปลงพัฒนาการหลายด้าน ตั้งแต่รูปแบบการเรียนการสอน การคบเพื่อนใหม่ การที่มาอยู่รวมกันในคนหมู่มาก มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน จากความหลากหลายของขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมต่างถิ่น ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสถานบันอุดมศึกษา หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จะก่อให้เกิดปัญหาและกระทบกระเทือนถึงผลการเรียน แต่ถ้าหากนักศึกษาสามารถปรับตัวได้ก็จะเกิดความพอใจและแรงจูงใจมุ่งมั่นที่จะเรียนให้สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา (นันทวัน ชนะสิทธิ์. 2540) และ จากการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการปรับตัวพบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประคอง จันทร์กูบ 2531) ในขณะที่เกษรชัย และหิ่ม (2550) พบว่า การปรับตัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ด้านความรับผิดชอบ จากการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับความรับผิดชอบพบว่าความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประคอง จันทร์กูบ. 2531) ซึ่งสอดคล้องกับรุ่งลาวัลย์ จันทร์ตนา (2540) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า คุณลักษณะของนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับดัชนีสะสมเฉพาะวิชาชีพการศึกษาและดัชนีสะสมตลอดหลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบที่สามารถพยากรณ์ได้ ในขณะที่เกษรชัย และหิ่ม (2550) พบว่าความรับผิดชอบสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และตัวพยากรณ์ความรับผิดชอบมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียน ไม่มีการเตรียมตัว และเตรียมความรู้ก่อนเรียน ไม่เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ได้ทำงานด้วยตนเอง ส่งงานไม่ครบ และ ไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา ไม่ได้ทบทวนบทเรียนเนื่องจากไม่ได้นำตำราเรียนกลับบ้าน การปฏิบัติกิจกรรมการเรียน และไม่คอยร่วม ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนตกต่ำ (อนงค์พรรณ คำวิ้ง. 2546)

ด้านการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ จากการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ประคอง จันทร์กูบ 2531) ในขณะที่เกษรชัย และหิ่ม (2550) พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมี

ความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ยังพบว่า ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีความสัมพันธ์ทางลบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543) และการที่นักศึกษาไม่เข้าพบหรือปรึกษาอาจารย์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ (อนงค์พรรณ คำวัง 2546)

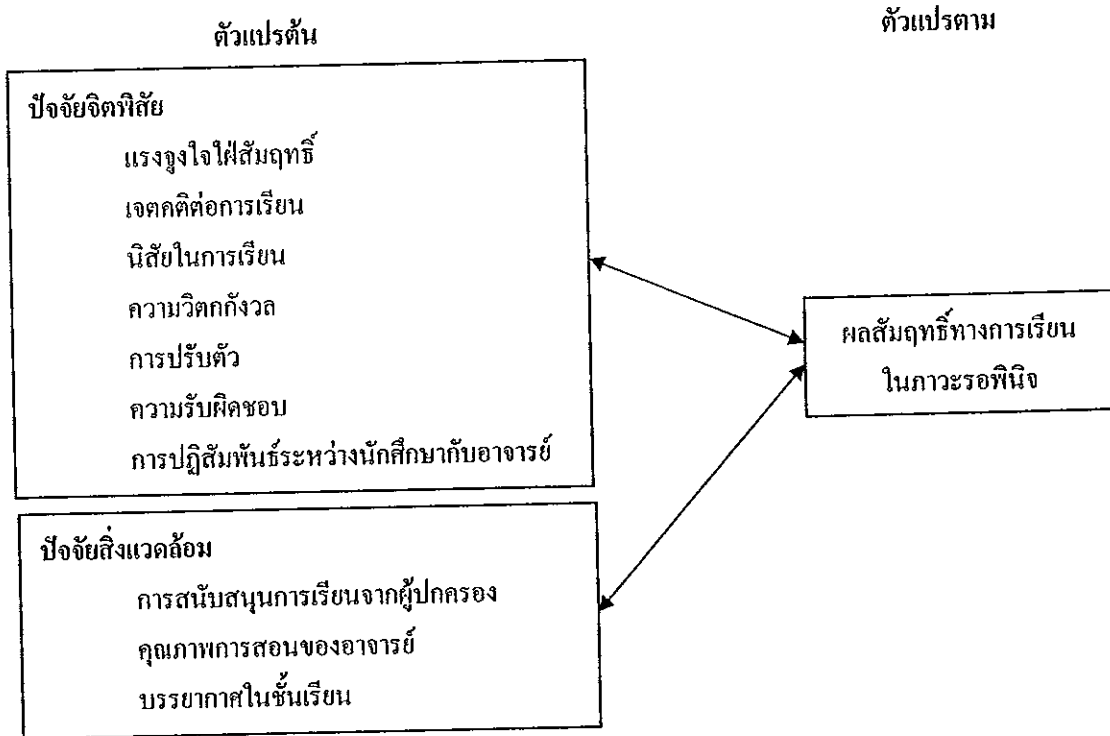
2) ปัจจัยสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียน

สำหรับการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง จากการทบทวนงานวิจัยพบว่า มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ทำให้ความสนใจศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับครอบครัวของผู้เรียน โดยงานวิจัยของจิราพร ชุนนะ (2540) และชัชชัย ศรียทอง (2541) พบว่า การส่งเสริมการเรียนของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในขณะที่เกษรชัย และหิมา (2550) พบว่า การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ยังพบว่าบิดามารคากับนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (นฤมล คงขุนเทียน 2545) และนักศึกษาไม่มีการปรึกษาเรื่องส่วนตัวกับบิดามารดา ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ (อนงค์พรรณ คำวัง 2546)

ด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ จากการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการสอนของอาจารย์ พบว่าคุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ชัชชัย ศรียทอง 2541) ในขณะที่เกษรชัย และหิมา (2550) พบว่า คุณภาพการสอนของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และคุณภาพการสอนของครูสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นอกจากนี้ยังพบว่า คุณลักษณะและพฤติกรรมกรรมการสอนของอาจารย์ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา (ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์ 2543)

ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน จากการสำรวจงานวิจัยที่สอดคล้องกับบรรยากาศในชั้นเรียนพบว่า งานวิจัยของกานดา พงศ์พิชญ์พันธ์ (2541) และเกษรชัย และหิมา (2550) ว่าบรรยากาศชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

กรอบแนวคิดในทฤษฎี

สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านจิตพิสัย และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจ

สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจกับปัจจัยจิตพิสัยและปัจจัยสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตาราง 1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่างปัจจัยจิตพิสัยและปัจจัยสิ่งแวดล้อมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอนินิจ

ตัวแปร	เกรดเฉลี่ย (y)					
	กลุ่มเพศชาย n=119		กลุ่มเพศหญิง n=81		รวม n=200	
	r	ระดับ	r	ระดับ	r	ระดับ
ปัจจัยจิตพิสัย						
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (x1)	.669***	สูง	.641***	สูง	.654***	สูง
เจตคติต่อการเรียน (x2)	.290***	ต่ำ	.249*	ต่ำ	.271***	ต่ำ
นิสัยในการเรียน (x3)	.535***	ปานกลาง	.542***	ปานกลาง	.539***	ปานกลาง

ตัวแปร	เกรดเฉลี่ย (y)					
	กลุ่มเพศชาย n=119		กลุ่มเพศหญิง n=81		รวม n=200	
	r	ระดับ	r	ระดับ	r	ระดับ
ความวิตกกังวล (x4)	-.702***	สูง	-.700***	สูง	-.701***	สูง
การปรับตัว (x5)	.676***	สูง	.526***	ปานกลาง	.614***	สูง
ความรับผิดชอบ (x6)	.527***	ปานกลาง	.593***	ปานกลาง	.555***	ปานกลาง
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ (x7)	.521***	ปานกลาง	.746***	สูง	.618***	สูง
ปัจจัยสิ่งแวดล้อม						
การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง (x8)	.392***	ต่ำ	.228*	ต่ำ	.325***	ต่ำ
คุณภาพการสอนของอาจารย์ (x9)	.478***	ปานกลาง	.579***	ปานกลาง	.514***	ปานกลาง
บรรยากาศในชั้นเรียน (x10)	.387***	ต่ำ	.151	-	.299***	ต่ำ

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 1 พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยจิตพิสัย ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน การเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 กล่าวคือ เมื่อนักศึกษามีปัจจัยจิตพิสัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน การปรับตัว ความรับผิดชอบ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ที่ดีทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิเนจลดลง ในขณะที่นักศึกษามีความวิตกกังวลสูงทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิเนจเพิ่มขึ้น ส่วนปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนดีทำให้นักศึกษาอยู่ในภาวะรอพิเนจลดลง

เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง พบว่า ปัจจัยจิตพิสัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสอนของอาจารย์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนกลุ่มเพศชายมีปัจจัยจิตพิสัยด้านเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงที่ปัจจัยจิตพิสัยด้านเจตคติต่อการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนกลุ่มเพศชายที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง และบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิเนจ อย่างไรก็ดีไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามประเด็นที่เป็นข้อค้นพบ ดังนี้

จากการวิเคราะห์ โดยภาพรวม พบว่า ปัจจัยด้านจิตพิสัยและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอที่นั่ง ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องจากปัจจัยด้านความวิตกกังวล แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และการปรับตัวมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ และนิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ปัจจัยด้านเจตคติต่อการเรียน การส่งเสริมการเรียน และบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษามีความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือกลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน กลัวว่าไม่มีงานทำเมื่อเรียนจบ ผู้ปกครองจะเสียใจเมื่อได้เกรดไม่ดี กลัวว่าผลการเรียนจะไม่ดีเมื่อต้องได้แข่งกับอาจารย์ จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาค่ำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประคอง จันทร์กูป (2531) และเกษรชัย และหิม (2550) ที่พบว่าความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนนักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ในขณะที่นักศึกษามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากนักศึกษามีความพยายามมากขึ้นเมื่อรู้ว่าเรียนอ่อน เป็นคนที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จึงมีความมุ่งมั่นและตั้งใจให้ผลการเรียนออกมาดี จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูงนั้นหมายความว่า มีจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอที่นั่งที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Atkinson (1964 อ้างถึงใน ใน ทรงพล ภูมิพัฒน์ 2538) ที่กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นการกระทำที่เกิดจากแรงผลักดัน ซึ่งบุคคลจะรู้ดีว่าการกระทำจะต้องมีการประเมินผลจากตัวเองและจากบุคคลอื่น และผลการประเมินอาจเกิดความพึงพอใจ เมื่อผลงานนั้นเกิดความสำเร็จหรืออาจไม่พอใจเมื่อผลงานนั้นไม่สำเร็จ ซึ่งจะเกิดความสำเร็จมากขึ้นเพียงใดก็จะต้องนำงานนั้น ไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ตั้งคมถือว่าดี เช่นเดียวกันในการเรียนการสอนนักศึกษาเมื่อรู้ดีว่าผลการเรียนออกมาไม่ดีก็ต้องมีความมุ่งมั่น พยายาม ตั้งใจให้มากกว่าเดิม

สำหรับการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับอาจารย์พบว่าหากนักศึกษาได้กำลังใจจากอาจารย์อยู่เสมอ อาจารย์ได้พยายามอธิบายบทเรียนให้นักศึกษาฟังหลายครั้ง อาจารย์ยินดีรับฟังความคิดเห็นของนักศึกษา ดังนั้นจึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูง นั้นหมายความว่า มีจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอที่นั่งที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประคอง จันทร์กูป (2531) ที่พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่เกษรชัย และหิม (2550) พบว่า การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนั้นยังพบว่า การที่นักศึกษาไม่เข้าพบหรือปรึกษาอาจารย์ ส่งผลให้นักเรียนมีผลการเรียนต่ำ (อนงค์พรหม คำวัง 2546) ส่วนการปรับตัวของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดีทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาคบเพื่อนทุกคนไม่ว่าจะนับถือศาสนาใด สามารถเข้ากับเพื่อนใหม่ได้ทุกคน และทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้ มีปัญหาเรื่องการเรียนสามารถปรึกษากันได้ การที่นักศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนได้ดีนั้น จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสูง นั้นหมายความว่า มีจำนวนนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอที่นั่งที่ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวัน ชนะสิทธิ์ (2540) พบว่า การที่นักศึกษาเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนเป็นนักศึกษานั้นมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพัฒนาการหลายด้าน ตั้งแต่รูปแบบการเรียนการสอน การคบเพื่อนใหม่ การที่มาอยู่รวมกันในคนหมู่มาก มีการเข้าร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน

จากความหลากหลายของชนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมต่างถิ่น ทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสถานบันอุดมศึกษา หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้ จะก่อให้เกิดปัญหาและกระทบกระเทือนถึงผลการเรียน แต่ถ้าหากนักศึกษาสามารถปรับตัวได้ดีจะเกิดความพอใจและแรงจูงใจมุ่งมาจะที่จะเรียนให้สำเร็จการศึกษาตามกำหนดเวลา เช่นเดียวกับงานวิจัยของประกอง จันทร์กบ (2531) ที่พบว่า การปรับตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาในกลุ่มเพศชายและกลุ่มเพศหญิง พบว่า ปัจจัยจิตพิสัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน ความวิตกกังวล การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ และปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง และด้านคุณภาพการสอนของอาจารย์ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นในกลุ่มเพศชายที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงที่ปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านบรรยากาศในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาในกลุ่มเพศชายที่มีปัจจัยจิตพิสัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน นิสัยในการเรียน การปรับตัว ความรับผิดชอบ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ดีหรือมากก็จะทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นั้นหมายความว่า นักศึกษาในกลุ่มเพศชายจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง ในขณะที่นักศึกษากลุ่มเพศชายมีความวิตกกังวลสูงทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ นั้นหมายความว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจสูงขึ้น ส่วนปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง คุณภาพการสอนของอาจารย์ และบรรยากาศในชั้นเรียนที่ดีหรือมากก็จะทำให้นักศึกษาในกลุ่มเพศชายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งหมายความว่า นักศึกษาในกลุ่มเพศชายจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลง ในขณะที่กลุ่มเพศหญิงที่มีปัจจัยสิ่งแวดล้อมด้านการสนับสนุนการเรียนจากผู้ปกครอง และคุณภาพการสอนของอาจารย์ที่ดีก็จะทำให้นักศึกษาในกลุ่มเพศหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น ซึ่งหมายความว่า นักศึกษาในกลุ่มเพศหญิงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพิณิจลดลงเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายมีโอกาสนในการทำกิจกรรมอย่างอื่นสูงกว่าเพศหญิง ตลอดจนมีการทำกิจกรรมสังสรรค์กับเพื่อนฝูงมากกว่า จึงทำให้ความตั้งใจเรียนหรือสนใจบททวนบทเรียนลดลง นอกจากนั้นการเที่ยวกลางคืน หรือการเล่นเกม หรือสนทนาทางอินเทอร์เน็ตซึ่งเพศชายส่วนใหญ่ไปนั่งเล่นตามร้านอินเทอร์เน็ตบริเวณรอบรั้วมหาวิทยาลัย โดยใช้เวลาในการเล่น บางครั้งเล่นทั้งคืน ซึ่งส่งผลให้สุขภาพทรุดโทรม ไปเรียนไม่ไหวเนื่องจากพักผ่อนไม่เพียงพอ บางครั้งทำให้ขาดเรียนมากกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงโอกาสที่จะตั้งใจเรียน หรือสนใจบททวนการบ้านมีมากกว่า เนื่องจากส่วนใหญ่จะอยู่กับเพื่อน ๆ ที่หอพัก และช่วยถูกระเบียบของหอพักที่เคร่งครัดสำหรับเพศหญิงที่ต้องกลับหอพักให้ตรงเวลาจึงส่งผลให้เพศหญิงมีเวลาในการสนใจบทเรียน และอ่านหนังสือ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในเชิงองค์ความรู้

จากผลการวิจัยพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์สูงกว่า ปัจจัยด้านอื่น การที่นักศึกษากลัวว่าจะสอบไม่ผ่าน ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนควรให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในห้องเรียนมากขึ้น และ

จัดระบบคิวเตอร์ระหว่างรุ่นที่กำรุ่นเนื่องในวิชาที่ยาก ส่วนการที่นักศึกษากลัวว่าจบแล้วไม่มีงานทำ หน่วยงานแนวทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยควรจัดอบรมให้คำปรึกษาหรือติดต่อสถานประกอบการให้กับนักศึกษา และการที่นักศึกษากลัวว่าผู้ปกครองจะเสียใจเมื่อได้เกรดไม่เต็มมหาวิทยาลัยควรที่จะเชิญผู้ปกครองมาทำความเข้าใจพูดคุยในวันประชุมนิเทศนักศึกษาใหม่

คณะและมหาวิทยาลัยควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมในชั้นเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ เช่น อาจารย์ควรให้มีการอภิปรายกลุ่ม และจัดให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มได้ศึกษานอกสถานที่ร่วมกันให้มากขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาได้มีการปรับตัวได้ดีขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นกันเองกับรุ่นที่รุ่นน้องมากขึ้น

จากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเพศชายมี โอกาสอยู่ในภาวะรอพินิจสูงกว่าเพศหญิง ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรใส่ใจเพศชายให้มากกว่าเพศหญิง โดยหากิจกรรมที่สร้างสรรค์ในมหาวิทยาลัยให้ทำเพื่อลดการคิดเกม และการเที่ยวกลางคืนให้น้อยลง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชน

บรรณานุกรม

- กองทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2553) สถิตินักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอพินิจ. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : www.archives.psu.ac.th/ShowDoc.aspx?campus=hatyai (สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2553)
- กานดา พงศ์ทิพย์พันธ์. (2541) ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เกษตรชัย และหิม. (กรกฎาคม-กันยายน 2550) องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วารสารสงขลานครินทร์. 13(3): 441-443.
- ชนินฐา จิตชินะกุล. (2552) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย. /
- จิราพร ชุนนะ. (2540) องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ซัชชัย ศรีทอง. (2541) องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ทิพวรรณ กมลพัฒนานนท์. (2543) การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. /
- นริศว์ ปราบรมภ์. (2545) ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในกรุงเทพมหานคร กรุงเทพฯ : กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

นฤมล คงขุนเทียน. (2545) ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่มีแต่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ /

นันทวัน ชนะสิทธิ์. (2540) การศึกษาด้านภาพของนักศึกษาที่อยู่ในภาวะรอหินิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ /

ประคอง จันทร์กอบ. (2531) องค์ประกอบด้านจิตพิสัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 10 (พ.ศ.2551-2554) (2550) กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา.

พิชญานี (นิรมล) กิติกุล. (2550). วิจัยวิทยุทางธุรกิจ. (พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

มณฑารัตน์ ชูพินิจ. (2540) องค์ประกอบในการพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปริญญาตรี /
สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

มาโนช พิมพ์ทอง. (2546) การศึกษารายกรณีของนักศึกษาซึ่งอยู่ในสภาพรอหินิจที่มีปัญหาทางการเรียนวิชาเอก
การตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยา
การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

ยุวดี ฤาชา และคณะ. (2543) วิจัยทางการพยาบาล. (พิมพ์ครั้งที่ 7) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สยามศิลป์การพิมพ์.

รุ่งลาวัณย์ จันทร์คณา. (2540) ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของนักศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต /
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. _

สมหมาย โพธิ์อ่อน. (2551) ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาผลการเรียนต่ำของนักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์.
นครสวรรค์: วิทยาลัยการอาชีพนครสวรรค์. /

สวาสดี ศรีเมืองแก้ว. (2543) รูปแบบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของข้าราชการสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัด กระบองสาธารณสุข วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผล
การศึกษามหาวิทยาลัยนเรศวร.

หนึ่งหทัย ตันติสันติสม พหล ศักดิ์กะทัศน์ ทรงศักดิ์ ภู่น้อย และธรรมรัตน์ ตันติสันติสม. (2552) การ
วิเคราะห์เส้นทางปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการอนุรักษ์พลังงานเพื่อลดภาวะโลกร้อน. เชียงใหม่ :
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

อนงค์พรรณ คำวัง. (2546) พฤติกรรมการเรียนและการใช้เวลาว่างของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ โรงเรียนศรีธ
นาพิชญาคารเทคโนโลยีเชียงใหม่ เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Yamane,Taro. (1973) *Statistics : An Introduction Analysis*. (3rd ed.) New York : Harper & Rows Publishers.

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
HATYAI UNIVERSITY

ขอมอบเกียรติบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายเจตน์อุทัย คุ้มพันธ์

ได้เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคระอพิโนล
กับปัจจัยด้านจิตพิสัยและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ในการประชุมมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 2

เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย

มอบไว้ ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔

(รองศาสตราจารย์ ดร.จัน เตชพิสัย)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยหาดใหญ่

ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม LISREL

LISREL8.80 (STUDENT)

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\jedsarid\jedsarid model2.spj:

causal model of achievement

SYSTEM FILE from file 'C:\jedsarid\jedsarid1.dsf

Latent Variables ses u_status parensup classenvi internal behavior achive

Relationships

GPA = 1*achive

nAchiev = 1*internal

Attitude Anxiety Adapt = internal

Characte=1*behavior

Respon interact =behavior

!sex =1*ses

!religion FatherEd MotEd income =ses

Teacqua = 1*classenvi

climate = classenvi

resident = 1*u_status

```

level = u_status
parents = 1*parensup
achive = behavior classenvi
!achive=ses
achive = parensup
!internal = u_status
!internal =ses
behavior = u_status parensup internal
!parensup =ses
!internal = classenvi
set the error variance of GPA equal 0
set the error variance of parents equal 0
set the error covariance between GPA and Anxiety free
set the error covariance between Respon and Characte free
set the error covariance between interact and climate free
set the error covariance between nAchiev and Characte free
set the error covariance between Attitude and parents free
set the error covariance between climate and Adapt free
set the error covariance between resident and Anxiety free
set the error covariance between Teacqua and Adapt free
set the error covariance between climate and parents free
set the error covariance between climate and Attitude free
set the error covariance between Respon and nAchiev free
options AD =off
Path Diagram
End of Problem
Sample Size = 200
causal model of achievement

```

Covariance Matrix

	Characte	Respon	interact	GPA	level	resident
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Characte	1.00					
Respon	0.69	1.00				
interact	0.51	0.70	1.00			
GPA	0.53	0.55	0.62	1.00		
level	-0.17	-0.28	-0.32	-0.26	1.00	
resident	-0.15	-0.23	-0.24	-0.15	0.42	1.00
parents	0.31	0.22	0.17	0.31	-0.07	-0.05
Teacqua	0.41	0.64	0.66	0.50	-0.31	-0.26
climate	0.23	0.25	0.13	0.29	-0.09	-0.10
nAchiev	0.65	0.61	0.55	0.65	-0.11	-0.10
Attitude	0.31	0.41	0.31	0.26	-0.23	-0.16
Anxiety	-0.33	-0.22	-0.23	-0.70	0.12	0.15
Adapt	0.41	0.38	0.39	0.61	-0.17	-0.13

Covariance Matrix

	parents	Teacqua	climate	nAchiev	Attitude	Anxiety
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
parents	1.00					
Teacqua	0.29	1.00				
climate	0.49	0.38	1.00			
nAchiev	0.46	0.58	0.36	1.00		
Attitude	0.60	0.49	0.53	0.44	1.00	
Anxiety	-0.06	-0.16	-0.16	-0.32	0.01	1.00
Adapt	0.52	0.44	0.51	0.55	0.55	-0.40

Covariance Matrix

Adapt

Adapt 1.00

causal model of achievement

Number of Iterations = 33

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

Measurement Equations

Characte = 1.00*behavior, Errorvar.= 0.67 , R = 0.32
(0.072)

9.31

Respon = 1.41*behavior, Errorvar.= 0.37 , R = 0.62
(0.14) (0.048)

10.20

7.88

interact = 1.55*behavior, Errorvar.= 0.25 , R = 0.75
(0.19) (0.044)

8.21

5.66

GPA = 1.00*achive,, R = 1.00

level = 1.25*u_status, Errorvar.= 0.50 , R = 0.50
(0.31) (0.13)

4.01

3.87

resident = 1.00*u_status, Errorvar.= 0.67 , R = 0.32
(0.10)

6.53

parents = 1.00*parensup,, R = 1.00

Teacqua = 1.00*classenv, Errorvar.= 0.39 , R = 0.61
(0.055)

		7.02	
climate =	0.55*classenv, Errorvar.=	0.75 , R = 0.19	
	(0.090)	(0.077)	
	6.05	9.72	
nAchiev =	1.00*internal, Errorvar.=	0.42 , R = 0.56	
		(0.049)	
		8.55	
Attitude =	0.77*internal, Errorvar.=	0.67 , R = 0.32	
	(0.097)	(0.071)	
	7.94	9.41	
Anxiety =	-0.42*internal, Errorvar.=	0.93 , R = 0.092	
	(0.10)	(0.093)	
	-4.15	9.94	
Adapt =	0.97*internal, Errorvar.=	0.49 , R = 0.50	
	(0.10)	(0.061)	
	9.60	8.05	

Error Covariance for Respon and Characte = 0.23
(0.046)

5.02

Error Covariance for climate and interact = -0.15
(0.039)

-3.78

Error Covariance for climate and parents = 0.24
(0.055)

4.37

Error Covariance for nAchiev and Characte = 0.25
(0.045)

	5.44
Error Covariance for nAchiev and Respon =	0.10
	(0.035)
	2.96
Error Covariance for Attitude and parents =	0.28
	(0.059)
	4.78
Error Covariance for Attitude and climate =	0.17
	(0.053)
	3.22
Error Covariance for Anxiety and GPA =	-0.47
	(0.060)
	-7.92
Error Covariance for Anxiety and resident =	0.13
	(0.044)
	2.92
Error Covariance for Adapt and Teacqua =	-0.14
	(0.040)
	-3.53
Error Covariance for Adapt and climate =	0.12
	(0.050)
	2.34

Structural Equations

$$\text{behavior} = -0.22 * u_status - 0.13 * \text{parensup} + 0.66 * \text{internal}, \text{Errorvar.} = 0.076, \quad R = 0.76$$

(0.087)	(0.041)	(0.088)	(0.023)
-2.55	-3.30	7.54	3.23

$$\text{achive} = 0.47 * \text{behavior} + 0.18 * \text{parensup} + 0.51 * \text{classenv}, \text{Errorvar.} = 0.45, \quad R = 0.55$$

(0.20)	(0.042)	(0.14)	(0.050)
2.35	4.34	3.64	9.03

Reduced Form Equations

$$\text{behavior} = -0.22 * u_status - 0.13 * \text{parensup} + 0.0 * \text{classenv} + 0.66 * \text{internal},$$

$$\text{Errorvar.} = 0.076, \quad R = 0.76$$

(0.087)	(0.041)	(0.088)
-2.55	-3.30	7.54

$$\text{achive} = -0.11 * u_status + 0.12 * \text{parensup} + 0.51 * \text{classenv} + 0.31 * \text{internal},$$

$$\text{Errorvar.} = 0.47, \quad R = 0.53$$

(0.057)	(0.045)	(0.14)	(0.13)
-1.85	2.59	3.64	2.39

Covariance Matrix of Independent Variables

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
u_status	0.32			
	(0.11)			
	3.02			
parensup	-0.05	0.99		
	(0.05)	(0.10)		
	-0.92	10.06		

classenv	-0.22 (0.06)	0.30 (0.07)	0.61 (0.10)	
	-3.49	4.14	6.08	
internal	-0.14 (0.05)	0.41 (0.07)	0.61 (0.08)	0.54 (0.09)
	-2.73	5.92	7.67	6.01

Covariance Matrix of Latent Variables

	behavior	achive	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
behavior	0.31					
achive	0.39	0.99				
u_status	-0.16	-0.20	0.32			
parensup	0.15	0.40	-0.05	0.99		
classenv	0.41	0.56	-0.22	0.30	0.61	
internal	0.33	0.54	-0.14	0.41	0.61	0.54

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 44

Minimum Fit Function Chi-Square = 139.38 (P = 0.00)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 123.99 (P = 0.00)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 79.99

90 Percent Confidence Interval for NCP = (50.52 ; 117.11)

Minimum Fit Function Value = 0.71

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.41

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.26 ; 0.59)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.096

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.076 ; 0.12)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.00014

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 1.11

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.96 ; 1.29)

ECVI for Saturated Model = 0.92

ECVI for Independence Model = 12.35

Chi-Square for Independence Model with 78 Degrees of Freedom = 2406.03

Independence AIC = 2432.03

Model AIC = 217.99

Saturated AIC = 182.00

Independence CAIC = 2487.78

Model CAIC = 419.54

Saturated CAIC = 572.23

Normed Fit Index (NFI) = 0.94

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.93

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.53

Comparative Fit Index (CFI) = 0.96

Incremental Fit Index (IFI) = 0.96

Relative Fit Index (RFI) = 0.90

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.067

Standardized RMR = 0.067

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.91

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.82

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.44

The Modification Indices Suggest to Add an Error Covariance

Between	and	Decrease in Chi-Square	New Estimate
nAchiev	GPA	8.7	0.09
Attitude	GPA	9.3	-0.09
Adapt	Attitude	12.4	0.15

Time used: 0.047 Seconds

LISREL8.80 (STUDENT)

BY

Karl G. Jöreskog & Dag Sörbom

This program is published exclusively by

Scientific Software International, Inc.

7383 N. Lincoln Avenue, Suite 100

Lincolnwood, IL 60712, U.S.A.

Phone: (800)247-6113, (847)675-0720, Fax: (847)675-2140

Copyright by Scientific Software International, Inc., 1981-2005

Use of this program is subject to the terms specified in the

Universal Copyright Convention.

Website: www.ssicentral.com

The following lines were read from file C:\jedsarid\jedsarid model2.spj:

causal model of achievement

SYSTEM FILE from file 'C:\jedsarid\jedsarid1.dsf

Latent Variables ses u_status parensup classenvi internal behavior achive

Relationships

GPA = 1*achive

nAchiev = 1*internal

Attitude Anxiety Adapt = internal

Characte=1*behavior

Respon interact =behavior

!sex =1*ses

!religion FatherEd MotEd income =ses

Teacqua = 1*classenvi

climate = classenvi

resident = 1*u_status

level = u_status

```

parents = 1*parensup
achive = behavior classenvi
!achive=ses
achive = parensup
!internal = u_status
!internal =ses
behavior = u_status parensup internal
!parensup =ses
!internal = classenvi
set the error variance of GPA equal 0
set the error variance of parents equal 0
set the error covariance between GPA and Anxiety free
set the error covariance between Respon and Characte free
set the error covariance between interact and climate free
set the error covariance between nAchiev and Characte free
set the error covariance between Attitude and parents free
set the error covariance between climate and Adapt free
set the error covariance between resident and Anxiety free
set the error covariance between Teacqua and Adapt free
set the error covariance between climate and parents free
set the error covariance between climate and Attitude free
set the error covariance between Respon and nAchiev free
options AD =off
lisrel output ef ss
Path Diagram
End of Problem
causal model of achievement
Covariance Matrix

```


	Characte	Respon	interact	GPA	level	resident
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Characte	1.00					
Respon	0.69	1.00				
interact	0.51	0.70	1.00			
GPA	0.53	0.55	0.62	1.00		
level	-0.17	-0.28	-0.32	-0.26	1.00	
resident	-0.15	-0.23	-0.24	-0.15	0.42	1.00
parents	0.31	0.22	0.17	0.31	-0.07	-0.05
Teacqua	0.41	0.64	0.66	0.50	-0.31	-0.26
climate	0.23	0.25	0.13	0.29	-0.09	-0.10
nAchiev	0.65	0.61	0.55	0.65	-0.11	-0.10
Attitude	0.31	0.41	0.31	0.26	-0.23	-0.16
Anxiety	-0.33	-0.22	-0.23	-0.70	0.12	0.15
Adapt	0.41	0.38	0.39	0.61	-0.17	-0.13

Covariance Matrix

	parents	Teacqua	climate	nAchiev	Attitude	Anxiety
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
parents	1.00					
Teacqua	0.29	1.00				
climate	0.49	0.38	1.00			
nAchiev	0.46	0.58	0.36	1.00		
Attitude	0.60	0.49	0.53	0.44	1.00	
Anxiety	-0.06	-0.16	-0.16	-0.32	0.01	1.00
Adapt	0.52	0.44	0.51	0.55	0.55	-0.40

Covariance Matrix

Adapt

Adapt 1.00

causal model of achievement

Parameter Specifications

LAMBDA-Y

behavior achive

Characte	0	0
Respon	1	0
interact	2	0
GPA	0	0

LAMBDA-X

u_status parensup classenv internal

level	3	0	0	0
resident	0	0	0	0
parents	0	0	0	0
Teacqua	0	0	0	0
climate	0	0	4	0
nAchiev	0	0	0	0
Attitude	0	0	0	5
Anxiety	0	0	0	6
Adapt	0	0	0	7

BETA

	behavior	achive
	-----	-----
behavior	0	0
achive	8	0

GAMMA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	9	10	0	11
achive	0	12	13	0

PHI

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
u_status	14			
parensup	15	16		
classenv	17	18	19	
internal	20	21	22	23

PSI

	behavior	achive
	-----	-----
	24	25

THETA-EPS

	Characte	Respon	interact	GPA
	-----	-----	-----	-----
Characte	26			
Respon	27	28		
interact	0	0	29	
GPA	0	0	0	0

THETA-DELTA-EPS

	Characte	Respon	interact	GPA
	-----	-----	-----	-----
level	0	0	0	0
resident	0	0	0	0
parents	0	0	0	0
Teacqua	0	0	0	0
climate	0	0	33	0
nAchiev	36	37	0	0
Attitude	0	0	0	0
Anxiety	0	0	0	42
Adapt	0	0	0	0

THETA-DELTA

	level	resident	parents	Teacqua	climate	nAchiev
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
level	30					
resident	0	31				
parents	0	0	0			
Teacqua	0	0	0	32		

climate	0	0	34	0	35	
nAchiev	0	0	0	0	0	38
Attitude	0	0	39	0	40	0
Anxiety	0	43	0	0	0	0
Adapt	0	0	0	45	46	0

THETA-DELTA

	Attitude	Anxiety	Adapt
	-----	-----	-----
Attitude	41		
Anxiety	0	44	
Adapt	0	0	47

causal model of achievement

Number of Iterations = 33

LISREL Estimates (Maximum Likelihood)

LAMBDA-Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	1.00	--
Respon	1.41	--
	(0.14)	
	10.20	
interact	1.55	--
	(0.19)	
	8.21	
GPA	--	1.00

LAMBDA-X

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
level	1.25 (0.31) 4.01	--	--	--
resident	1.00	--	--	--
parents	--	1.00	--	--
Teacqua	--	--	1.00	--
climate	--	--	0.55 (0.09) 6.05	--
nAchiev	--	--	--	1.00
Attitude	--	--	--	0.77 (0.10) 7.94
Anxiety	--	--	--	-0.42 (0.10) -4.15
Adapt	--	--	--	0.97 (0.10) 9.60

BETA

	behavior	achive
	-----	-----
behavior	--	--
achive	0.47 (0.20)	--
	2.35	

GAMMA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.22 (0.09)	-0.13 (0.04)	--	0.66 (0.09)
	-2.55	-3.30		7.54
achive	--	0.18 (0.04)	0.51 (0.14)	--
		4.34	3.64	

Covariance Matrix of ETA and KSI

	behavior	achive	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
behavior	0.31					
achive	0.39	0.99				
u_status	-0.16	-0.20	0.32			
parensup	0.15	0.40	-0.05	0.99		
classenv	0.41	0.56	-0.22	0.30	0.61	
internal	0.33	0.54	-0.14	0.41	0.61	0.54

PHI

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
u_status	0.32 (0.11) 3.02			
parensup	-0.05 (0.05) -0.92	0.99 (0.10) 10.06		
classenv	-0.22 (0.06) -3.49	0.30 (0.07)	0.61 (0.10) 6.08	
internal	-0.14 (0.05) -2.73	0.41 (0.07)	0.61 (0.08)	0.54 (0.09) 6.01

PSI

Note: This matrix is diagonal.

behavior	achive
-----	-----
0.08 (0.02) 3.23	0.45 (0.05) 9.03

Squared Multiple Correlations for Structural Equations

behavior	achive
-----	-----
0.76	0.55

Squared Multiple Correlations for Reduced Form

behavior	achive
-----	-----
0.76	0.53

Reduced Form

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.22	-0.13	--	0.66
	(0.09)	(0.04)		(0.09)
	-2.55	-3.30		7.54
achive	-0.11	0.12	0.51	0.31
	(0.06)	(0.04)	(0.14)	(0.13)
	-1.85	2.59	3.64	2.39

THETA-EPS

	Characte	Respon	interact	GPA
	-----	-----	-----	-----
Characte	0.67			
	(0.07)			
	9.31			
Respon	0.23	0.37		
	(0.05)	(0.05)		
	5.02	7.88		
interact	--	--	0.25	
			(0.04)	
			5.66	

GPA -- -- -- --

Squared Multiple Correlations for Y - Variables

Characte	Respon	interact	GPA
-----	-----	-----	-----
0.32	0.62	0.75	1.00

THETA-DELTA-EPS

	Characte	Respon	interact	GPA
	-----	-----	-----	-----
level	--	--	--	--
resident	--	--	--	--
parents	--	--	--	--
Teacqua	--	--	--	--
climate	--	--	-0.15 (0.04) -3.78	--
nAchiev	0.25 (0.05) 5.44	0.10 (0.03) 2.96	--	--
Attitude	--	--	--	--
Anxiety	--	--	--	-0.47 (0.06) -7.92
Adapt	--	--	--	--

THETA-DELTA

	level	resident	parents	Teacqua	climate	nAchiev
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
level	0.50 (0.13) 3.87					
resident	--	0.67 (0.10) 6.53				
parents	--	--	--			
Teacqua	--	--	--	0.39 (0.05) 7.02		
climate	--	--	0.24 (0.05) 4.37	--	0.75 (0.08) 9.72	
nAchiev	--	--	--	--	--	0.42 (0.05) 8.55
Attitude	--	--	0.28 (0.06) 4.78	--	0.17 (0.05) 3.22	--
Anxiety	--	0.13 (0.04) 2.92	--	--	--	--
Adapt	--	--	--	-0.14 (0.04) -3.53	0.12 (0.05) 2.34	--

THETA-DELTA

	Attitude	Anxiety	Adapt
	-----	-----	-----
Attitude	0.67 (0.07) 9.41		
Anxiety	--	0.93 (0.09) 9.94	
Adapt	--	--	0.49 (0.06) 8.05

Squared Multiple Correlations for X - Variables

level	resident	parents	Teacqua	climate	nAchiev
-----	-----	-----	-----	-----	-----
0.50	0.32	1.00	0.61	0.19	0.56

Squared Multiple Correlations for X - Variables

Attitude	Anxiety	Adapt
-----	-----	-----
0.32	0.09	0.50

Goodness of Fit Statistics

Degrees of Freedom = 44

Minimum Fit Function Chi-Square = 139.38 (P = 0.00)

Normal Theory Weighted Least Squares Chi-Square = 123.99 (P = 0.00)

Estimated Non-centrality Parameter (NCP) = 79.99

90 Percent Confidence Interval for NCP = (50.52 ; 117.11)

Minimum Fit Function Value = 0.71

Population Discrepancy Function Value (F0) = 0.41

90 Percent Confidence Interval for F0 = (0.26 ; 0.59)

Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA) = 0.096

90 Percent Confidence Interval for RMSEA = (0.076 ; 0.12)

P-Value for Test of Close Fit (RMSEA < 0.05) = 0.00014

Expected Cross-Validation Index (ECVI) = 1.11

90 Percent Confidence Interval for ECVI = (0.96 ; 1.29)

ECVI for Saturated Model = 0.92

ECVI for Independence Model = 12.35

Chi-Square for Independence Model with 78 Degrees of Freedom = 2406.03

Independence AIC = 2432.03

Model AIC = 217.99

Saturated AIC = 182.00

Independence CAIC = 2487.78

Model CAIC = 419.54

Saturated CAIC = 572.23

Normed Fit Index (NFI) = 0.94

Non-Normed Fit Index (NNFI) = 0.93

Parsimony Normed Fit Index (PNFI) = 0.53

Comparative Fit Index (CFI) = 0.96

Incremental Fit Index (IFI) = 0.96

Relative Fit Index (RFI) = 0.90

Root Mean Square Residual (RMR) = 0.067

Standardized RMR = 0.067

Goodness of Fit Index (GFI) = 0.91

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = 0.82

Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI) = 0.44

causal model of achievement

Standardized Solution

LAMBDA-Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	0.56	--
Respon	0.78	--
interact	0.86	--
GPA	--	0.99

LAMBDA-X

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
level	0.71	--	--	--
resident	0.57	--	--	--

parents	--	0.99	--	--
Teacqua	--	--	0.78	--
climate	--	--	0.43	--
nAchiev	--	--	--	0.73
Attitude	--	--	--	0.57
Anxiety	--	--	--	-0.31
Adapt	--	--	--	0.71

BETA

	behavior	achive
	-----	-----
behavior	--	--
achive	0.26	--

GAMMA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.23	-0.24	--	0.87
achive	--	0.18	0.40	--

Correlation Matrix of ETA and KSI

	behavior	achive	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----	-----	-----
behavior	1.00					
achive	0.70	1.00				
u_status	-0.50	-0.35	1.00			
parensup	0.27	0.41	-0.08	1.00		
classenv	0.95	0.72	-0.50	0.38	1.00	

internal	0.81	0.74	-0.33	0.56	1.07	1.00
----------	------	------	-------	------	------	------

PSI

Note: This matrix is diagonal.

behavior	achive
-----	-----
0.24	0.45

Regression Matrix ETA on KSI (Standardized)

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.23	-0.24	--	0.87
achive	-0.06	0.12	0.40	0.23

causal model of achievement

Total and Indirect Effects

Total Effects of KSI on ETA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.22	-0.13	--	0.66
	(0.09)	(0.04)		(0.09)
	-2.55	-3.30		7.54
achive	-0.11	0.12	0.51	0.31
	(0.06)	(0.04)	(0.14)	(0.13)
	-1.85	2.59	3.64	2.39

Indirect Effects of KSI on ETA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	--	--	--	--
achive	-0.11	-0.06	--	0.31
	(0.06)	(0.03)		(0.13)
	-1.85	-2.02		2.39

Total Effects of ETA on ETA

	behavior	achive
	-----	-----
behavior	--	--
achive	0.47	--
	(0.20)	
	2.35	

Largest Eigenvalue of $B*B'$ (Stability Index) is 0.224

Total Effects of ETA on Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	1.00	--
Respon	1.41	--
	(0.14)	
	10.20	
interact	1.55	--
	(0.19)	
	8.21	

GPA	0.47	1.00
	(0.20)	
	2.35	

Indirect Effects of ETA on Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	--	--
Respon	--	--
interact	--	--
GPA	0.47	--
	(0.20)	
	2.35	

Total Effects of KSI on Y

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
Characte	-0.22	-0.13	--	0.66
	(0.09)	(0.04)		(0.09)
	-2.55	-3.30		7.54
Respon	-0.31	-0.19	--	0.93
	(0.12)	(0.06)		(0.11)
	-2.61	-3.41		8.81
interact	-0.34	-0.21	--	1.02
	(0.13)	(0.06)		(0.12)
	-2.62	-3.42		8.69

GPA	-0.11	0.12	0.51	0.31
	(0.06)	(0.04)	(0.14)	(0.13)
	-1.85	2.59	3.64	2.39

causal model of achievement

Standardized Total and Indirect Effects

Standardized Total Effects of KSI on ETA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	-0.23	-0.24	--	0.87
achive	-0.06	0.12	0.40	0.23

Standardized Indirect Effects of KSI on ETA

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
behavior	--	--	--	--
achive	-0.06	-0.06	--	0.23

Standardized Total Effects of ETA on ETA

	behavior	achive
	-----	-----
behavior	--	--
achive	0.26	--

Standardized Total Effects of ETA on Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	0.56	--
Respon	0.78	--
interact	0.86	--
GPA	0.26	0.99

Standardized Indirect Effects of ETA on Y

	behavior	achive
	-----	-----
Characte	--	--
Respon	--	--
interact	--	--
GPA	0.26	--

Standardized Total Effects of KSI on Y

	u_status	parensup	classenv	internal
	-----	-----	-----	-----
Characte	-0.13	-0.13	--	0.49
Respon	-0.18	-0.19	--	0.68
interact	-0.19	-0.21	--	0.75
GPA	-0.06	0.12	0.40	0.23

Time used: 0.047 Seconds

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายเจตน์สถฤทธิ์ สังขพันธ์
 รหัสประจำตัวนักศึกษา 5211121088
 วุฒิการศึกษา
 วุฒิ ชื่อสถาบัน ปีที่สำเร็จการศึกษา
 บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ 2548

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

นักวิชาการอิสระ บ้านเลขที่ 18 หมู่ 8 ต.อุบุด อ.สทิงพระ จ.สงขลา

E-mail : sapichai@yahoo.com

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

Jedsarid Sangkapan and Kasetchai Laeheim. 2011. Factors Affecting Students Academic Achievement into Probation Status at Prince of Songkla University In *The 3rd International Conference on Humanities and Social Sciences April 2, 2011 at Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University*. Songkhla: Prince of Songkla University.

เจตน์สถฤทธิ์ สังขพันธ์ และเกษตรชัย และหิม. 2554. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาวะรอพินิจกับปัจจัยด้านจิตพิสัยและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่. ใน *การประชุมหาดใหญ่วิชาการครั้งที่ 2 วันที่ 12 พฤษภาคม 2554 ณ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.